

ŠVP pro základní vzdělávání Škola Hamry,
č. j. 258/ 2007

ZÁKLADNÍ ŠKOLA BRNO, HAMRY 12,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	1
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	2
2.1 Úplnost a velikost školy	2
2.2 Vybavení školy	2
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	3
2.4 Charakteristika žáků	3
2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	3
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	5
3.1 Zaměření školy	5
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	5
Kompetence k učení	5
Kompetence k řešení problémů	6
Kompetence komunikativní	6
Kompetence sociální a personální	6
Kompetence občanské	7
Kompetence pracovní	7
Kompetence digitální	7
3.3 Začlenění průřezových témat - viz Průřezová témata	7
3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	7
3.5 Podmínky vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními	9
3.6 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	9
3.7 Zabezpečení žáků se sociálním znevýhodněním	10
3.8 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce	10
3.9 Průřezová témata	11
3.9.1 Osobnostní a sociální výchova	11
3.9.2 Výchova demokratického občana	12
3.9.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	13
3.9.4 Multikulturní výchova	14
3.9.5 Environmentální výchova	15
3.9.6 Mediální výchova	16
4. UČEBNÍ PLÁNY	17
Přehled vzdělávacích oblastí a vyučovacích předmětů na 1. stupni.....	20
Přehled vzdělávacích oblastí a vyučovacích předmětů na 2. stupni.....	21
5. UČEBNÍ OSNOVY.....	22

5.1	Učební osnovy pro 1. stupeň.....	22
5.1.1	Český jazyk a literatura.....	22
5.1.2	Anglický jazyk	49
5.1.3	Matematika	60
5.1.4	Informatika	74
5.1.5	Prvouka.....	82
5.1.6	Přírodověda	91
5.1.7	Vlastivěda	97
5.1.8.	Hudební výchova	107
5.1.9.	Výtvarná výchova	120
5.1.10.	Tělesná výchova	126
5.1.11.	Pracovní činnosti	139
5.2.	Učební osnovy pro 2. stupeň.....	148
5.2.1.	Český jazyk a literatura.....	148
5.2.2.	Anglický jazyk	173
5.2.3.	Německý jazyk.....	182
5.2.4.	Matematika	193
5.2.5	Informatika	206
5.2.6	Dějepis	214
5.2.7	Občanská výchova	226
5.2.8	Finanční gramotnost	236
5.2.9	Fyzika	241
5.2.10	Chemie	250
5.2.11	Přírodopis	257
5.2.12	Zeměpis	267
5.2.13	Hudební výchova	288
5.2.14	Výtvarná výchova	300
5.2.15	Tělesná výchova	308
5.2.16	Rodinná výchova	337
5.2.17	Pracovní činnosti	346
5.2.18	Konverzace v anglickém jazyce	355
5.2.19	Mediační výchova	359
5.2.22	Náboženství.....	363
5.2.23	Komunikační výchova	366

6	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	368
6.1	Způsoby hodnocení	368
6.2	Kriteria pro jednotlivé stupně klasifikace v předmětech	368
6.3	Autoevaluace školního vzdělávacího plánu	369
7	Klasifikační řád školy	371
8	Školní družina	383
8.1	Charakteristika školní družiny	383
8.2	Rámcový přehled činnosti školní družiny.....	385
8.3	Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví ve školní družině	387
9	Přípravná třída.....	388
9.1	Charakteristika přípravné třídy	388
9.2	Školička se sovičkou Hamrynkou.....	392

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu: ŠVP pro základní vzdělávání Škola Hamry,
č. j. 258A/2007

Základní škola

Název školy	Základní škola Brno, Hamry 12, příspěvková
organizace	
Adresa školy	ZŠ Brno, Hamry 12, 614 00 Brno
Ředitel školy	Mgr. Vělena Varmužová
Zástupce ředitele	Mgr. Vlasta Sequensová (I. st.) Mgr. Veronika Malinová (II. st.)
Koordinátor ŠVP	Mgr. Veronika Malinová

Kontakty

Telefon/fax	545 230 160 / 545 230 160
e-mail	info@zshamry.cz
web	www.zshamry.cz

IČO	49465538
REDIZO	600108449
zápis do rejstříku škol	1. 9. 2007

Zřizovatel

	ÚMČ Maloměřice a Obřany
	Selská 66, 614 00 Brno
IČO	4499278518
Telefon	545 211 726, 545 212 251
e-mail	tajemnik@malomerice.cz skolstvi@malomerice.cz

Platnost dokumentu od **1. 9. 2007**

Aktualizace dokumentu provedena **12. 6. 2022**

Podpis ředitele školy

Razítko školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Brno, Hamry 12, příspěvková organizace je úplná základní škola s devíti postupnými ročníky. Výuka probíhá jak v samostatných ročnících, tak i v paralelních. Ve škole se vzdělává přibližně 400 žáků. Jsme spádovou školou pro městské části Maloměřice a Obřany. Naši školu navštěvují i žáci z jiných městských částí, je dobře dostupná městskou hromadnou dopravou.

V současnosti škola disponuje dvěma budovami. Hlavní školní budova s mnohaletou tradicí Hamry 12 je postavena ve funkcionalistickém stylu (B. Fuks), s druhou budovou na ulici Obřanská je propojena nově vybudovaným spojovacím krčkem. Obě budovy se nacházejí v klidném prostředí a svou velikostí a vybaveností odpovídají požadavkům na tvořivou a všestrannou moderní výuku. Školní komplex působí prostorně, účelně, světle a esteticky.

2.2 Vybavení školy

V budově školy Hamry jsou kmenové třídy pro většinu žáků a odborné učebny (učebna informatiky, fyziky, hudební výchovy, učebna jazyků a kuchyňka). Třídy jsou vybaveny stavitelnými lavicemi a židlemi, tabulemi, magnetickými a interaktivními tabulemi a projektory. Učitelé mají k dispozici notebooky, v kabinetech jsou stolní počítače, tiskárny a kopírky pro vyučující a asistenty pedagogů. V budově školy je možné se připojit k internetu ve všech třídách i kabinetech. Nově disponujeme také 3D tiskárnou a relaxačním koutkem (projekt PARO).

Součástí budovy Hamry je tělocvična s protiskluzovým povrchem a se sociálním zázemím (šatny, WC, sprchy). Druhá, menší tělocvična v budově Obřanská je využívána k výuce tělesné výchovy zejména na prvním stupni, potřebám družiny nebo volnočasovým aktivitám. Je vybavena menší lezeckou stěnou a převážně gymnastickým nářadím. K sportovním aktivitám škola využívá haly SHC Maloměřice, která bezprostředně sousedí se školou. Děti i vyučující oceňují prostor, který zde k výuce tělesné výchovy a ke sportování v rámci kroužků mají.

V budově Obřanská jsou umístěny 3 třídy 1. stupně, v budově jsou umístěna oddělení školní družiny a přípravná třída. Děti zde mají k dispozici mnoho hraček, interaktivní tabuli, počítače.

Škola disponuje moderní kuchyní s jídelnou, zabezpečuje vhodný stravovací a pitný režim. Žáci mají možnost zakoupit si různé druhy nápojů, dotované mléko a mléčné výrobky z automatů. Škola je zapojena do projektu Ovoce do škol.

Na jaře 2021 prošlo rekonstrukcí okolí školní budovy. Zahrada je vybavena novými herními prvky (šplhací sestavou, lanovou pyramidou, průlezkou, vodní prvek), venkovní učebnou s inhalatoriem, vyvýšenými záhony a mnoha novými rostlinami. Při příznivém počasí zde tráví děti ze školní družiny svůj čas, je využívána v rámci výuky tělesné výchovy i jiných předmětů dle potřeb vyučujících.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje kolem 50 pedagogických pracovníků (vyučující a asistenti pedagoga). Učitelé i asistenti pedagoga, mimo své práce se žáky, absolvují různé vzdělávací kurzy, kterými si rozšiřují a doplňují vzdělání – semináře výchovných poradců a preventistů soc. pat. jevů, oborových didaktik, kurzů jazykových, změn v legislativě, seminářů EVVO, práce se žáky aj.

Školní poradenské pracoviště v naší škole tvoří výchovný poradce, metodik prevence sociálně-patologických jevů, dva speciální pedagogové a školní psycholog.

Ve školní družině pracuje nyní šest vychovatelek spolu s asistenty pedagoga.

2.4 Charakteristika žáků

Převážná většina našich žáků jsou děti z Maloměřic a Obřan. Někteří žáci dojíždějí z jiných městských částí (z Líšně, Husovic, Vinohrad a z blízkých Bílovic nad Svitavou). V posledních letech vzděláváme i děti cizích státních příslušníků. Naši učitelé věnují zvýšenou pozornost žákům integrovaným, žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními, dětem sociálně znevýhodněným a se zdravotními handicap, stejně tak i žákům mimořádně nadaným.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Naše škola má rodinný charakter. Při nízkém počtu žáků učitelé reagují na problémy dětí okamžitým kontaktem s rodiči a tím se nám daří omezovat výskyt sociálně patologických jevů. Věnujeme pozornost žákům talentovaným, ale i žákům s vzdělávacími a výchovnými problémy. Rodiče jsou průběžně informováni o výsledcích vzdělávání svých dětí prostřednictvím informačního systému školy Edupage, mají možnost sledovat život ve škole prostřednictvím aktuálních webových stránek, navštívit školu ve dnech otevřených dveří, zapojit se do činnosti školské rady a účastnit se pravidelných třídních schůzek a informačních hovorových hodin. Během školního roku pořádáme také akce pro neformální setkávání s rodiči (jarmark, projekt). Vítaná je i pomoc při organizaci výletů a mimoškolních akcí.

V rámci volnočasových aktivit mohou žáci naší školy navštěvovat množství kroužků přímo v budovách školy.

Naše škola celoročně spolupracuje s následujícími subjekty:

- Magistrát města Brna – projekt MAP (doučování žáků, kroužek aktivního občanství), projekt PARO
- ÚMČ Brno Maloměřice a Obřany – rozsvěcení vánočního stromu
- Odbor sociálně právní ochrany dětí při ÚMČ Brno Maloměřice a Obřany – konzultační činnost
- Pedagogicko-psychologická poradna, SPC - diagnostika žáků, konzultační činnost
- PdF MU – studenti ve škole absolvují pedagogickou praxi
- Hasičský sbor Obřany – požární prevence

- ČČK – spolupráce s místní organizací
- Knihovna Jiřího Mahena, pobočka Selská ul., Maloměřice – pasování prvňáčků na čtenáře, výukové programy a besedy
- MŠ Cihelní a Proškovo náměstí – schůzka s rodiči předškoláků, návštěvy dětí z MŠ v ZŠ
- TJ Sokol Maloměřice – možnost využívání nově postavené haly v bezprostřední blízkosti školy pro hodiny tělesné výchovy a činnost sportovních kroužků
- SHC Maloměřice – spolupráce v hodinách TV, která pokračuje zapojením žáků do činnosti házenkářského oddílu
- Korfbal do škol - bezplatné zapůjčení vybavení
- RC Dragon Rugby – spolupráce s klubem, zapůjčení hřiště klubu pro venkovní výuku tělesné výchovy

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Co chceme a kam směřujeme:

- chceme učit žáky znalosti a dovednosti, které budou moci uplatnit v životě (tzn. omezit encyklopedické znalosti a učit žáky informace vyhledávat, třídit, kriticky hodnotit a používat; učit žáky problémy řešit);
- rozvíjet a rozšiřovat výuku cizích jazyků (výuka od 1. třídy);
- zavádět do vzdělávacího procesu metody výuky vedoucí ke skupinové práci, podporovat projektové vyučování a tímto způsobem vést žáky k organizaci práce, k týmové spolupráci, k vzájemnému respektu;
- vést žáky k smysluplnému využívání informačních a komunikačních technologií, etickému a bezpečnému chování v online prostředí;
- vést žáky k dodržování pravidel, zejména školního řádu, učit je nést odpovědnost za vlastní chování;
- klademe důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny děti, podporujeme rozumnou integraci dětí zaostávajících, či jinak postižených přímo ve třídách základní školy a těmto dětem se snažíme vytvořit vhodné podmínky pro jejich vzdělávání;
- podporujeme sportovní výchovu a snažíme se eliminovat vlivy vedoucí k nesprávnému životnímu stylu;
- chceme podporovat nejen intelektuální vzdělání dětí, ale i jejich nadání pohybové, výtvarné, manuální, estetické, hudební apod.;
- chceme vycházet vstříc i žákům nadaným, vytvářet podmínky pro jejich rozvoj. Preferujeme u těchto žáků samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování, snažíme se je zapojit do různých soutěží, olympiád školního či okresního charakteru, kde mohou prezentovat své znalosti či dovednosti;
- chceme dále rozvíjet silné stránky naší školy a eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence jsou souhrnem vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich úroveň, kterou žák získá na základní škole, není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním životě. Učivo je chápáno jako prostředek k jejich utváření a ve vyučování jsou voleny takové metody a formy práce, aby docházelo k rozvoji osobnosti žáka jako celku s ohledem na využití v praktickém životě dítěte.

Kompetence k učení

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Pomáháme žákům najít smysl, cíl a význam učení pro jeho budoucnost. Ve výuce klademe důraz na takové metody a formy práce, které umožňují žákům zažít úspěch, pomocí vnitřní diferenciaci podporujeme žáky nadané a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Společně s nimi hledáme kritéria

pro hodnocení, v maximální míře je vedeme k sebehodnocení, využíváme i vzájemného hodnocení.

Ve výuce vedeme žáky k práci s textem, k vyhledávání a třídění informací a myšlenek, jejich uvádění do souvislostí a vyvozování závěrů na základě získaných poznatků a zkušeností. Podporujeme jejich tvořivost. Žáci se během školního roku účastní různých soutěží a olympiád, které jim umožňují porovnat výsledky svého učení s ostatními.

Kompetence k řešení problémů

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Ve výuce se snažíme o vytváření uceleného pohledu na svět a v co největší míře využívání mezipředmětových vztahů. Volíme takové úlohy, které vedou ke zdokonalení práce s informacemi z různých zdrojů (tisk, média, internet, aj.). K logickému řešení problémů využíváme co nejvíce situací z praktického života, zajímavých matematických a fyzikálních úkolů, experimentů a projektů. Objevují se i metody kritického myšlení, jako je např. myšlenková mapa, volné psaní. Dle situace dáváme prostor k realizaci vlastních netradičních řešení.

Kompetence komunikativní

- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

V každodenních situacích žáky vedeme k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými osobami, a to nejen ve škole, ale i mimo ni. Zaměřujeme se na její věcnost, srozumitelnost, kultivovanost, rozvíjíme formu verbální i neverbální. Prostřednictvím scének, dramatizací, situačních her, mluvních cvičení, rozhovorů a obhajoby prací žáků poskytujeme co největší prostor k zlepšování jejich ústního projevu. Učíme je argumentovat a obhajovat svůj názor vhodnou formou, za neméně důležitou považujeme schopnost naslouchat a dosáhnout konsensu. Proto do vyučování někteří pedagogové zařazují kooperativní učení a kritické myšlení, které vedou ke spolupráci ve vyučování. Na přesnost, výstižnost a logičnost formulací myšlenek klademe důraz i v písemném projevu žáka. Podporujeme účast v jazykových soutěžích.

Kompetence sociální a personální

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Ve výuce se snažíme zařazovat skupinovou práci žáků, práci ve dvojicích. Klademe důraz na pomoc a spolupráci při učení. Umožňujeme žákům střídání rolí ve skupině, vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, k oceňování práce druhých, k akceptování různých hledisek a názorů. Snažíme se, aby byly utužovány dobré vztahy mezi žáky. Učíme žáky základům spolupráce a týmové práce.

Kompetence občanské

- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Ve škole je kladen důraz na environmentální výchovu, na ochranu člověka za mimořádných situací. Žáky vedeme ke třídění odpadů (sběr papíru, baterií). Spolupracujeme s různými organizacemi a žáci navštěvují různé preventivní a výukové programy. Ve třídních kolektivech se žáci snaží společně stanovit pravidla chování, respektují školní řád. Na školních výletech, lyžařských kurzech, školách v přírodě žáci dodržují dohodnutá pravidla chování, jsou ohleduplní a citliví ke svým spolužákům, k lidem, k přírodě.

Kompetence pracovní

- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do dění školy. Snažíme se o zdravé objektivní sebehodnocení žáků. Klademe důraz na bezpečnost při práci, na přiměřené zvýšení sebevědomí, efektivitu, cílevědomost a systematickosti při každé činnosti. Do výuky zařazujeme činnosti na volbu povolání, na organizaci práce. Škola nabízí pestrou škálu zájmových útvarů.

Kompetence digitální

- vést žáky k zodpovědnému a smysluplnému využívání digitálního obsahu, jeho kritickému hodnocení

Žáci pracují se školním informačním systémem (domácí úkoly, posílání zpráv, hodnocení). Dle možností ve výuce využíváme interaktivní učebnice, výukové aplikace. Vedeme žáky k vyhledávání informací a práci s nimi, jejich kritickému hodnocení. Klademe důraz na dodržování zásad bezpečného chování v online prostředí a etickému chování v digitálním prostředí.

3.3 Začlenění průřezových témat - viz Průřezová témata

3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu). Při práci s těmito žáky se speciálními

vzdělávacími potřebami respektujeme vyhlášku č. 27/2016 Sb. MŠMT a její novelizace.

Žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním integrujeme do běžných tříd naší školy. Pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich vzdělávacích potřeb jim vytváříme adekvátní podmínky. Při jejich vzdělávání uplatňujeme podpůrná opatření a alternativní metody modifikované s metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností, zlepšování sociální komunikace a dalších specifických dovedností žáků. Pokud to situace vyžaduje, pomáhají při výchovně-vzdělávací činnosti asistenti pedagoga.

Při práci se žáky zohledňujeme jejich individuální vzdělávací potřeby, využíváme školního poradenského pracoviště k individuálním konzultacím, podpůrná opatření 1. stupně. V případě potřeby můžeme sestavit plán pedagogické podpory (PLPP), který nejpozději do tří měsíců vyhodnocujeme. V případě, že přijatá opatření nejsou dostatečně účinná, je zákonným zástupcům doporučena návštěva školského poradenského zařízení. U žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními postupujeme dle doporučení a pokynů školského poradenského zařízení (ŠPZ). Je-li třeba, vytváříme, realizujeme a vyhodnocujeme individuální vzdělávací plán (IVP). Při jeho tvorbě vycházíme ze školního vzdělávacího programu a doporučení školského poradenského zařízení.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu dle pokynů výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje případné společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným, dále využíváme spolupráce a pohovory s PPP a SPC.

IVP u integrovaných žáků na základě doporučení ŠPZ sestavuje třídní učitel a asistent pedagoga ve spolupráci se zákonnými zástupci, výchovným poradcem a ostatními vyučujícími žáka. Cílem je např. stanovení metod a forem práce, organizace výuky, způsob zadávání a plnění úkolů, hodnocení žáka, způsob ověřování vědomostí a dovedností. Vše je průběžně konzultováno s PPP, nebo SPC. IVP může být během roku upravován dle potřeb žáka a je vyhodnocován nejméně jednou ročně.

Při klasifikaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí. Rodiče jsou informováni o možnosti využití širšího slovního hodnocení.

Všichni učitelé školy se mohou o práci s žáky při jakýchkoli obtížích poradit s výchovným poradcem, metodikem prevence, školním speciálním pedagogem, školním psychologem. Rodičům je nabídnuta individuální speciálně-pedagogická péče pro děti s poruchami učení.

3.5 Podmínky vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu je třeba vycházet z konkrétního zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb a možností žáků na základě doporučení školského poradenského zařízení a informací výchovné poradkyně. Výuka předmětů pro tyto žáky probíhá v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání.

Jako podpůrná opatření pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- důraz na smysluplnost a logickou provázanost vzdělávacího obsahu;
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů;
- diferenciací a individualizací vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání;
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka;
- pedagogická intervence a doučování;
- zařazujeme předmět speciálně-pedagogické péče na základě doporučení specializovaného pracoviště z disponibilních hodin;
- v případě doporučení specializovaného pracoviště ve třídách působí asistent pedagoga ve výuce i o přestávkách;
- pro žáky s LMP od třetího stupně podpory je při tvorbě IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů stanovených v RVP ZV. Minimální doporučená úroveň bude na základě doporučení školského poradenského pracoviště rozpracována pro konkrétní ročník v IVP a je jeho nedílnou součástí.

3.6 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola se snaží rozvíjet i žáky nadané a mimořádně nadané. Pro mimořádně nadané žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování učiva především v těch předmětech a oblastech, ve kterých se nadání dítěte projevuje. Žákům jsou zadávány náročnější samostatné úkoly (individuální práce s naučnou literaturou, referáty k probíranému učivu, kvízy, hlavolamy, problémové úlohy, pomáhají s organizací), specifické úkoly a projekty, jsou pověřováni vedením skupin a pomáhají při organizaci práce. Zapojují se do činnosti sportovních kroužků organizovaných naší školou. V neposlední řadě se účastní různých soutěží a výstav pořádaných různými institucemi města a kraje (oborové olympiády, literární a výtvarné soutěže, aj.).

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným radcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

3.7 Zabezpečení žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny žáků patří především ti, kteří pocházejí ze sociálně slabého nebo kulturně či jazykově odlišného prostředí. Zohledňujeme možnou jazykovou bariéru, využíváme pomoci asistentky pedagoga, zajišťujeme pomoc s jejich výukovými problémy, pokud je o to ze strany žáků a jejich rodičů zájem, nabízíme smysluplné využívání volného času. Ve shodě se školským zákonem respektujeme jejich kulturní tradice a zvyklosti a snažíme se o pravidelnou spolupráci s rodinou.

Konkrétní formy a metody: individuální vzdělávací plány, pohovory s rodiči za účasti výchovného poradce, vedení školy, třídního učitele, popř. metodika prevence, třídnické hodiny, cílené programy pro určité třídy, dotazníky, rozhovory se žáky, soustavné monitorování individuálních problémů žáků a zjišťování příčin neúspěchů a problémů.

Škola je zařazena do projektu Město Brno zvyšuje kvalitu vzdělávání v základních školách, jehož realizátorem je Statutární město Brno a který je spolufinancován z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Je určen pro žáky, kterým hrozí předčasný odchod ze vzdělávání. Pracují pro ně ve škole doučovatelé, kteří se vytypovaným žákům se souhlasem zákonných zástupců věnují a poskytují jim tak potřebnou podporu při přípravě do výuky.

3.8 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Každoročně ve škole realizujeme a zapojujeme se do těchto projektů a činností:

- Zdravé zuby – program prevence pro 1. stupeň ZŠ
- Hasík – projekt protipožární prevence a ochrany člověka za mimořádných situací
- členství v AŠSK, pravidelná účast v sportovních soutěžích
- Korfbal do škol – zapůjčení vybavení, ukázková hodina pro žáky 1. stupně, školní turnaj pro žáky 3. – 5. tříd
- poskytování první pomoci – ochrana člověka za mimořádných situací, spolupráce s místní organizací ČČK
- vánoční jarmark a dílny pro rodiče s dětmi
- Recyklohraní – projekt environmentální výchovy
- Dny otevřených dveří
- plavecký výcvik pro žáky 2. a 3. tříd
- lyžařský výcvikový kurz pro žáky 7. ročníku
- školy v přírodě, školní výlety
- Mléko do škol, Ovoce do škol
- Město Brno zvyšuje kvalitu vzdělávání – prevence předčasného odchodu ze vzdělávání

Mezinárodní spolupráce na naší škole není.

3.9 Průřezová témata

3.9.1 Osobnostní a sociální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň													
	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		
Osobnostní rozvoj	Čj Prv Pč Tv	M Vv Hv	Čj Prv Pč Tv	M Vv Hv	Čj Aj Vv Hv	M Prv Pč Tv	Čj Aj Vv Hv Tv	M Př Pč VI	Aj Vv Hv Tv	Čj Hv F Z Tv	M Aj Rv MV	Čj Aj Hv F PP Tv	M Nj2 Ov Rv Z	Čj Aj Ov Aj-k Rv	M Hv F Vv Z	Čj Aj Hv Vv Tv	M Nj2 F Rv Z		
Sociální rozvoj	Čj Vv Tv	M Pč	Čj Vv Tv	M Pč	M Vv Tv	Aj Pč	Čj Aj Vv VI	M Př Pč Tv	Aj Vv VI	Čj D Z Tv	Hv F Aj Rv	Čj Nj2 Ov Vv Z Mv	Aj Hv Rv PP T	Čj Nj2 Ov Aj-k Rv	Aj Hv F Z Tv	Čj Hv Rv Tv	Aj Vv Z		
Morální rozvoj	Čj				M		M Tv	VI		Čj VI	M Tv	Čj Tv	Hv Z	Ov Pč Z	Rv Skv Tv	Čj Ov Pč	Hv Tv	Čj Inf	Pč Tv

Všechny tematické okruhy průřezového tématu jsou integrovány do daného předmětu.

Použité zkratky: **INT** – integrace do vzdělávací oblasti, do daného předmětu; **P** – projekt; **EX** – exkurze; **B** – beseda; **PREZ** – prezentace

3.9.2 Výchova demokratického občana

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Čj Prv	Prv	Prv Čj	VI		Mv		Vv Z	
Občan, občanská společnost a stát				VI	Čj	D	Ov Hv D	Ov Z D Rv	Ov Z D Rv
Formy participace občanů v politickém životě				VI				Ov	Ov D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI		D Z	Z	Čj Ov D Z	Čj Ov D

Všechny tematické okruhy průřezového tématu jsou integrovány do daného předmětu.

Použité zkratky: **INT** – integrace do vzdělávací oblasti, do daného předmětu; **P** – projekt; **EX** – exkurze; **B** – beseda; **PREZ** – prezentace

3.9.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Evropa a svět nás zajímá				VI	VI	Aj	Hv Nj2 Aj Z	Hv Nj2 Rv Aj Z	Hv Nj2 Rv Aj Z	
Objevujeme Evropu a svět				VI	VI	D Aj Vv Z	Nj2 Z Vv	Nj2 Aj-k M Z	Hv Z Nj2	
Jsme Evropané	Hv				Hv	Hv Tv	D Tv	D Tv Z	D Ov Tv Čj Z	

Všechny tematické okruhy průřezového tématu jsou integrovány do daného předmětu.

Použité zkratky: **INT** – integrace do vzdělávací oblasti, do daného předmětu; **P** – projekt; **EX** – exkurze; **B** – beseda; **PREZ** – prezentace

3.9.4 Multikulturní výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	Hv Pč Čj	Hv Pč	Pč Čj Hv	Hv Pč	Hv Pč	Z	Čj D Z Vv	Čj Z Rv	Čj Z Rv
Lidské vztahy	Vv Pč Tv	Vv Pč Tv	Vv Pč Tv	Vv Pč	Vv Pč	Tv Mv	D Rv Z Tv	D Hv Tč Tv Vv	D Hv Nj2 Tv Z Rv
Etnický původ				VI Čj			Ov D Z	D Hv Z Př	Ov D Z
Multikulturalita				Vv	Vv Aj	D	Ov Z Vv	D Rv	Z Rv
Princip sociálního smíru a solidarity						Tv	Tv Z	Tv	Ov Tv Z

Všechny tematické okruhy průřezového tématu jsou integrovány do daného předmětu.

Použité zkratky: **INT** – integrace do vzdělávací oblasti, do daného předmětu; **P** – projekt; **EX** – exkurze; **B** – beseda; **PREZ** – prezentace

3.9.5 Environmentální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Vv Pč Čj	Vv Pč	Vv Pč Čj	Vv Pč Čj VI	Vv Pč VI	Z Př	Z Př	Ch Z Př	Z Př
Základní podmínky života	Pč	Pč	Pč	Vv Pč Čj Př	Vv Pč Př	Vv Z PP Př	M Z Př	Ch F Z Př	Ch F Z Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vv Pč	Vv Pč Čj	Vv Pč	Vv Pč VI Př	Vv Pč Čj Př	Čj D PP Z	D Ov Vv Z PP	Čj D Z	Ch Čj D Ov Z Př
Vztah člověka k prostředí	Vv Pč Hv	Vv Pč Čj Hv	Vv Pč Hv	Vv Pč VI Hv	Vv Pč Čj Hv Tv	Čj Z Tv Mv	Ov Rv Tv Z	Hv Tv Z Rv	Ch Čj Př Rv Z Tv

Všechny tematické okruhy průřezového tématu jsou integrovány do daného předmětu.

Použité zkratky: **INT** – integrace do vzdělávací oblasti, do daného předmětu; **P** – projekt; **EX** – exkurze; **B** – beseda; **PREZ** – prezentace

3.9.6 Mediální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Čj	Čj Pč	Pč VI	Z	Čj Z Ov	Čj Z D	Čj Hv D Z
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv	Z Mv	Čj Z Ov	Čj Rv Z	Čj Vv Z Rv
Stavba mediálních sdělení						Z	Z	Z	Z
Vnímání autora mediálních sdělení						Z	Z	Z	Z
Fungování a vliv médií ve společnosti				Vv Pč VI	Vv Pč	Z	Z	Z Rv	Z
Tvorba mediálních sdělení	Vv	Vv	Vv	Vv Pč	Vv Pč	Z Vv	Nj2 Z	Čj Z	Čj Z Nj2
Práce v realizačním týmu	Vv	Vv	Vv			Z Vv	Z	Z	Z Vv

Všechny tematické okruhy průřezového tématu jsou integrovány do daného předmětu.

Použité zkratky: **INT** – integrace do vzdělávací oblasti, do daného předmětu; **P** – projekt; **EX** – exkurze; **B** – beseda; **PREZ** – prezentace

4. UČEBNÍ PLÁNY

Učební plán pro 1. stupeň								
vyučovací předmět	ročník					Min. dotace RVP	celková časová dotace	z toho DČD
	1.	2.	3.	4.	5.			
Český jazyk (Jazyk a jazyk. komunikace)	7+2 _D	7+3 _D	7+1 _D	6+1 _D	6+1 _D	33	42	8
Anglický jazyk (Jazyk a jazyk. komunikace)	1*	1*	3	3	3	9	9	0
Matematika (Matem. a její aplikace)	4	4+1 _D	4+1 _D	4+1 _D	4+1 _D	20	24	4
Prvouka (Člověk a jeho svět)	2	2	2+1 _D	-	-	11	7	1
Přírodověda (Člověk a jeho svět)	-	-	-	1+1 _D	1+1 _D		4	2
Vlastivěda (Člověk a jeho svět)	-	-	-	2	1+1 _D		4	1
Hudební výchova (Umění a kultura)	1	1	1	1	1	12	5	0
Výtvarná výchova (Umění a kultura)	1	1	1	2	2		7	0
Pracovní činnosti (Člověk a svět práce)	1	1	1	1	1	5	5	0
Tělesná výchova (Člověk a zdraví)	2	2	2	2	2	10	10	0
Informatika (Informatika)	-	-	-	1	1	2	2	0
celková povinná časová dotace	20	22	24	26	26		118	
z toho disponibilní časová dotace	2	4	3	3	4			16
RVP	18-22	18-22	22-26	22-26	22-26			

Poznámky k učebnímu plánu:

*nepovinný předmět

V tabulaci je uveden přehled vyučovacích předmětů. Posílení časové dotace vyučovacích předmětů z disponibilní časové dotace je v tabulaci graficky vyjádřeno znakem + a počtem hodin (např. +1_D).

Zároveň jsou uvedeny součty disponibilní časové dotace využité v jednotlivých vyučovacích předmětech a v jednotlivých ročnících.

Učební plán pro 2. stupeň							
vyučovací předmět	ročník				Minimální dotace RVP	celková časová dotace ŠVP	z toho DČD
	6.	7.	8.	9.			
Český jazyk (Jazyk a jaz.komunikace)	4+1 _D	3+1 _D	4	4+1 _D	15	18	3
Anglický jazyk (Jazyk a jaz.komunikace)	3	3	3	3	12	12	0
Matematika (Matem. a její aplikace)	4+1 _D	3+1 _D	4+1 _D	4+1 _D	15	19	4
Chemie (Člověk a příroda)	-	-	2	2	20	4	0
Fyzika (Člověk a příroda)	2	2	1+1 _D	1+1 _D		8	2
Zeměpis (Člověk a příroda)	2	1+1 _D	1	1+1 _D		7	2
Přírodopis (Člověk a příroda)	2	1+1 _D	1+1 _D	1		7	2
Dějepis (Člověk a společnost)	2	2	2	2	10	8	0
Občanská výchova (Člověk a společnost)	1	1 _D	x	1		3	1
Hudební výchova (Umění a kultura)	1	1	1	1	9	4	0
Výtvarná výchova (Umění a kultura)	1	2	1	1+1 _D		6	1
Tělesná výchova (Člověk a zdraví)	2	2	2	2	10	8	0
Rodinná výchova (Člověk a zdraví)	x	1	1	x		2	0
Pracovní činnosti (Člověk a svět práce)	1	1	1	x	3	3	0
Informatika (Informatika)	1	1	1	1	4	4	0
Německý jazyk (Jazyk a jaz.komunikace)		2	2	2	6	6	0
Mediační výchova*	0+1 _D	-	-	-		1	1
Konverzace v Aj *(Jazyk a jaz. komunikace)			0+1 _D			1	1
Finanční gramotnost				0+1 _D		1	1
Komunikační výchova **		2	2	2		6	0
Celková povinná časová dotace	29	30	31	32		122	
z toho disponibilní časová dotace	3	5	4	6			18
RVP	28-30	28-30	30-32	30-32	122		

Poznámky k učebnímu plánu:

* volitelný předmět

** předmět speciálně pedagogické péče místo druhého cizího jazyka (německý jazyk) pro žáka s IVP

V tabulaci je uveden přehled vyučovacích předmětů. Posílení časové dotace vyučovacích předmětů z disponibilní časové dotace je v tabulaci graficky vyjádřeno znakem + a počtem hodin (např. +1_D).

Zároveň jsou uvedeny součty disponibilní časové dotace využité v jednotlivých vyučovacích předmětech a v jednotlivých ročnících.

V rámci vyučovacího předmětu pracovní činnosti je v 6. ročníku vyučován tematický okruh pěstíelské práce a technické (p.p.), v 7.ročníku příprava pokrmů (př.p.) a v 8.ročníku tematický okruh svět práce (sv.pr.).

Přehled vzdělávacích oblastí a vyučovacích předmětů na 1. stupni

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	zkratka předmětu
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	ČJ
	Anglický jazyk	AJ
Matematika a její aplikace	Matematika	M
Informatika	Informatika	INF
Člověk a jeho svět	Prvouka	PRV
	Přírodověda	Př
	Vlastivěda	VI
Umění a kultura	Hudební výchova	HV
	Výtvarná výchova	VV
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pč

Přehled vzdělávacích oblastí a vyučovacích předmětů na 2. stupni

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	zkratka předmětu
Jazyk a jazykové komunikace	Český jazyk	ČJ
	Anglický jazyk	AJ
	Německý jazyk	NJ
Matematika a její aplikace	Matematika	M
Informatika	Informatika	INF
Člověk a společnost	Dějepis	D
	Občanská výchova	OV
	Finanční gramotnost	FG
Člověk a příroda	Fyzika	F
	Chemie	CH
	Přírodopis	Př
	Zeměpis	Z
Umění a kultura	Hudební výchova	HV
	Výtvarná výchova	VV
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV
	Rodinná výchova	RV
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pč
Doplňující vzdělávací obory	Konverzace v anglickém jazyce	KoAJ
	Mediální výchova	MV
	Náboženství	N
Předmět speciálně pedagogické péče	Komunikační výchova	KV

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Učební osnovy pro 1. stupeň

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 1. ročníku 9 hodin, ve 2. ročníku 10 hodin, ve 3. ročníku 8 hodin, ve 4. ročníku 7 hodin a v 5. ročníku 7 hodin týdně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- vytvořit pozitivní postoj k mateřskému jazyku, k literatuře a k mezikulturnímu dialogu
- rozvíjet slovní zásobu
- upevňovat gramatická pravidla
- získat poznatky o základních literárních druzích a žánrech
- vnímat mateřský jazyk jako zdroj kulturního i osobního obohacení

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** je úzce spjat s prvoukou.

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

- Jazyková výchova (žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy)
- Komunikační a slohová výchova (žáci se učí vnímat a chápat jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu)
- Literární výchova (žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich znaky, postihovat záměry autora a rozlišovat literární fikci od skutečnosti)

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Předmětem se prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova, mediální výchova, multikulturní výchova, výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci se učí dorozumět s ostatními lidmi a porozumět komunikaci. Snaží se své učení zdokonalit a kriticky zhodnotit.

Učitel umožňuje poznat smysl a cíl učení a mít k němu pozitivní vztah.

Kompetence k řešení problémů

Žáci poznávají a chápou problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách. Jsou vedeni k samostatnému řešení problémů, volí vhodné způsoby řešení.

Učitel vychovává žáky ke kritickému myšlení, uvážlivým rozhodnutím a uvědomování si zodpovědnosti.

Kompetence komunikativní

Žáci se učí sebevědomě hovořit na veřejnosti, uvědomují si jazykovou pestrost a variabilitu forem komunikace.

Učitel usiluje vedle spisovného vyjadřování o estetickou kvalitu mateřského jazyka.

Kompetence sociální a personální

Žáci účinně spolupracují s ostatními spolužáky i pedagogy.

Podílejí se na utváření příjemné atmosféry. Žáci si zároveň vytvářejí o sobě pozitivní představu.

Kompetence občanské

Žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace, respektují přesvědčení svých spolužáků, kamarádů i dospělých a odmítají hrubost a násilí.

Učitel vede žáky k vzájemné spolupráci, k uznávání autorit, motivuje je ke zkoumání různých, odlišných názorů na danou problematiku.

Kompetence pracovní

Žáci využívají jazykových znalostí a zkušeností v ostatních předmětech.

Učitel vede žáky k orientaci v základních oblastech mateřského jazyka.

Digitální kompetence

Žáci pod dohledem učitele používají interaktivní tabuli tam, kde je ve třídě dostupná. Dokáží se orientovat i v interaktivní verzi učebnice a využívají možnosti interaktivních cvičení (pokud s takovou učebnicí učitel pracuje ve výuce). Používají učitelem vybrané výukové (on-line) programy určené k procvičování probíraného učiva i v domácím prostředí, využívají doporučené audio a videomateriály dostupné na internetu (zhudebněné básně, recitace, zfilmované literární příběhy, pohádky). Žáci vyšších ročníků využívají on-line slovníků, jazykových příruček a jiných pomocných materiálů dostupných na internetu. Vyhledávají zde informace a dokáží je využít pro zpracování zadaného úkolu, pracují s textovým editorem na základní úrovni.

Žáci využívají školní informační systém pro komunikaci s vyučujícím, k práci se sdíleným studijním materiálem, k odevzdávání domácích úkolů, k seznámení se s hodnocením.

Žáci se chovají v souladu se školním řádem, bezpečně a šetrně zacházejí s digitálním zařízením, které je jim ve výuce k dispozici, dbají na bezpečnost svou i svých spolužáků.

Učitel připraví interaktivní tabuli pro další využití ve výuce, učí s ní žáky pracovat. Podle možností pracuje i s interaktivní verzí učebnice a seznamuje s ní žáky. Přípravuje vhodné výukové materiály (prezentace, interaktivní pracovní listy,...) k prezentaci na interaktivní tabuli. Doporučí vhodné výukové (on-line) programy určené k procvičování probíraného učiva a učí žáky vybrané programy používat. Vybere vhodné audio a videomateriály dostupné na internetu. Žáky vyšších ročníků učí orientovat se v on-line slovnících, jazykových příručkách a jiných pomocných materiálech. Doporučuje vhodné zdroje informací z internetu. Podporuje práci s textovým editorem, umožňuje odevzdávat vybrané úkoly elektronickou formou do školního systému, komunikuje

se žáky pomocí školního informačního systému, zadává do něj studijní materiály, domácí úkoly a své hodnocení.

Učitel dohlíží na bezpečné zacházení s digitálním zařízením, které je žákům ve výuce k dispozici.

Očekávané výstupy RVP 5. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	5. ročník	4. ročník	3. ročník	2. ročník	1. ročník
➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ➤ získává informace o slovanských jazycích ➤ osvojuje si pojem mateřský jazyk ➤ využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání jak ve škole, tak i v běžném životě	➤ zkoumá různé podoby slova ➤ rozlišuje slova podle významu	➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova ➤ používá abecedu, využívá ji k seřazování slov ➤ analyzuje slova na hlásky ➤ rozlišuje slabiky, hlásky ➤ ovládá psaní párových souhlásek na konci a uvnitř slov ➤ určuje slova nadřazená, podřazená, souřadná, citově zabarvená ➤ poznává slova významem podobná, příbuzná a protikladná	➤ rozlišuje zvukové a psané podoby slova ➤ analyzuje slova na hlásky ➤ rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky ➤ seznamuje se se slovy nadřazenými, podřazenými, souřadnými ➤ správně vyslovuje a píše párové souhlásky na konci a uvnitř slov ➤ uvědomuje si význam slova ➤ porovnává význam slova ➤ orientuje se v rozdělení hlásek, tvoření slabik ➤ rozdělí jednoduchá slova na konci řádku	➤ rozlišuje zvukové a psané podoby slova ➤ analyzuje slova na hlásky ➤ rozliší větu, slovo, slabiku, hlásku z hlediska potřeb čtení, psaní ➤ učí se rozlišovat krátké a dlouhé samohlásky ➤ uvědomuje si význam slova
➤ rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku	➤ rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku ➤ využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání jak ve škole, tak i v běžném životě ➤ používá správné skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně ➤ seznámí se s pravidly pravopisu skupin mě/mně ➤ odvozuje slova příbuzná předponami a příponami ➤ rozpoznává koncovky a tvoří tvary slov ➤ poznává slovo tvorný základ ➤ tvoří slova odvozováním ➤ informuje se o hláskových změnách ➤ odůvodňuje pravopis s přihlédnutím ke způsobu tvoření slov a dělení slov ➤ osvojuje si základní význam předpon ➤ osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin ➤ správně píše slova s ú/ů po předponě ve složených slovech	➤ poznává kořen, rozlišuje část předponovou a příponovou ➤ rozlišuje předpony a předložky ➤ doplňuje předpony podle smyslu ➤ poznává psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	➤ používá psaní bě, pě, vě, mě	➤ ovládá výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně; bě, pě, vě, mě ➤ ovládá pravopis ú/ů	➤ správně čte skupiny hlásek dě, tě, ně; bě, pě, vě, mě

určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - zdůvodňuje používání předložek z, s - rozdílí druhy přídavných jmen, druhy zájmen, druhy číslovek - určování slovesných mluvnických kategorií - rozlišování a určování slovesného způsobu - poznává pravopis koncovek přídavných jmen, některých zájmen a číslovek	- určuje slovní druhy plnovýznamových slov - rozpoznává ostatní slovní druhy - rozdílí slova ohebná a neohebná - používá správné tvary podstatných jmen v mluveném projevu - poznává základy morfologického pravopisu – koncovyky - určuje u podstatných jmen mluvnické kategorie včetně vzorů - rozšiřuje si oblast slov s počátečním velkým písmenem - seznamuje se s pravopisem víceslovných vlastních jmen - rozdílí vlastní jména a obecná pojmenování v názvu - používá správné tvary sloves v mluveném projevu - určuje mluvnické kategorie sloves	- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - pochozí pojem ohebné a neohebné slovní druhy - používá správné tvary podstatných jmen a sloves v mluveném projevu - seznáme se s gramatickými kategoriemi podstatných jmen a sloves - časuje slovesa v čase přítomném, budoucím, minulém	- seznamuje se se slovními druhy - pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu - rozdílí obecná a vlastní jména - na začátku vlastních jmen píše velké písmeno - poznává spojky a spojovací výrazy - používá spojky v souvětí i ve větě jednoduché	na začátku vlastních jmen píše velké písmeno
rozdílí slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- rozdílí slova spisovná a jejich nespisovné tvary - aplikuje základy morfologického pravopisu - rozdílí jména vlastní a obecná - pojmenováním v názvech užívá průběžně spisovnou výslovnost a pravopis	- rozdílí slova jednoznačná, mnohoznačná, spisovná, nespisovná, citově zabarvená, hanlivá - rozdílí slova stejného nebo podobného významu (souznačná), slova protikladná a slova opačného významu	- vyjadřuje se spisovně - správně používá spisovná slova - pozná slova nespisovná	rozdílí správné a chybné tvary slov	rozdílí správné a chybné tvary slov
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - určuje základní větné členy ve větě jednoduché - rozeznává podmět vyjádřený a nevyjádřený - seznáme se s přísudkem slovesným a jmenným - osvojuje si shodu přísudku s podmětem (i několikanásobným)	- seznáme se s přísudkem a podmětem - zdůvodňuje a správně píše i/y v přičestí přítomném a minulém		- chápe pojem věta - rozdílí v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - užívá správnou větnou melodii - na začátku věty píše velké písmeno	- pochozí pojem věta - s pomocí na začátku věty píše velké písmeno
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodné změni větu jednoduchou v souvětí	- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodné změni větu jednoduchou v souvětí - tvorí souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů - určuje stavbu souvětí - pracuje s různými typy souvětí	- tvorí souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů - určuje stavbu souvětí vzorcem	pozná větu jednoduchou a souvětí	- užívá správný slovosled ve větě - rozdílí větu jednoduchou a souvětí	s pomocí určí správný slovosled ve větě
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - doplňuje správné interpunkci v souvětí - podrobně se seznamuje se spojovacími výrazy	- používá vhodné spojky a spojovací výrazy - seznamuje se s interpunkcí v souvětí	- používá spojky v souvětí, ve větě jednoduché - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	mluví ve větách, které spojuje do souvětí vhodnými spojovacími výrazy	mluví ve větách, které spojuje do souvětí vhodnými spojovacími výrazy

➤ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	➤ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ➤ zvládá pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných	➤ vyhledává a vytváří správné tvary příbuzných slov ke slovům vyjmenovaným a zvládá jejich pravopis ➤ uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov	➤ plně ovládá pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách ➤ umí vyjmenovaná slova ➤ ovládá pravopis i/y po obojetných souhláskách ➤ přiřazuje slova příbuzná k vyjmenovaným slovům a postupně uplatňuje jejich pravopis	➤ správně používá i/y po měkkých a tvrdých souhláskách	➤ správně čte slabiky di, dy, ti, ty, ni, ny
➤ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	➤ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu ➤ používá interpunkci ve větě s přímou řečí	➤ seznamuje se s interpunkcí ve větě ➤ seznamuje se s přímou řečí ve větě			

Očekávané výstupy RVP 5. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	5. ročník	4. ročník	3. ročník	2. ročník	1. ročník
➤ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	➤ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ➤ výrazně čte umělecké texty ➤ čte a studuje naukové texty	➤ interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text ➤ vyjadřuje vlastní postoj k textu ➤ provádí charakteristiku postav a popis děje	➤ ovládá čtení tiché, hlasité i vyhledávací ➤ přiměřeně textu rozumí ➤ text interpretuje	➤ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ➤ interpretuje čtený text ➤ vyjadřuje vlastní postoj k textu	➤ čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ➤ vyjadřuje vlastní postoj k textu
➤ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	➤ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ➤ rozlišuje podstatné a mírně podstatné informace ➤ vyhledává klíčová slova a pojmy	➤ využívá čtení jako informačního zdroje ➤ vyhledává informace v učebnicích a dětských encyklopediích	➤ vyhledává informace v učebnicích a dětských encyklopediích ➤ využívá čtení jako informačního zdroje	➤ porozumí písemným nebo mluveným pokynům ➤ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	➤ správně reaguje na mluvený pokyn ➤ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
➤ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	➤ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ➤ dokáže výstižně napsat vzkaz, zprávu a jiná jednoduchá sdělení	➤ vyhledává a opravuje chyby ve svém písemném projevu	➤ rozliší věcně a formálně správně jednoduchá sdělení	➤ porozumí jednoduchému sdělení	➤ porozumí jednoduchému sdělení
➤ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	➤ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ➤ pracuje s odbornými dětskými texty, získává informace	➤ učí se pracovat s odbornými dětskými texty, získává informace	➤ vystihne hlavní myšlenku textu	➤ správně reaguje na mluvený obsah	➤ reaguje na mluvený obsah
➤ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku	➤ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku ➤ osvojuje si zdvořilé vystupování a mimojazykové prostředky řeči	➤ komunikuje stručně a výstižně ➤ vyjadřuje své myšlenky	➤ ovládá společenský jazyk a jeho formy ➤ chápe a snaží se dodržovat pravidla komunikace a rozhovoru ➤ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných i mimoškolních situacích ➤ dokáže klást vhodné otázky a sdělovat svá přání	➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ➤ umí navázat komunikaci ➤ uplatňuje pravidlo dialogu	➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ➤ umí navázat komunikaci
➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ➤ vhodně třídí informace a pracuje s nimi				
➤ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	➤ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ➤ čte výrazně umělecké texty	➤ volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	➤ užívá správnou větnou melodii	➤ čte plynule věty i souvětí (intonace, tempo, pauzy) ➤ mluví klidně, správně člení řeč na celky	➤ čte jednoduché věty i souvětí

➤ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	➤ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ➤ používá vhodné jazykové prostředky pro jednotlivé slohové útvary	➤ vybírá vhodné jazykové prostředky pro jednotlivé slohové útvary	➤ dbá na správnou výslovnost všech hlásek	➤ využívá slovní zásobu úměrnou svému věku ve všech situacích ➤ pečlivě artikuluje	➤ využívá slovní zásobu úměrnou svému věku ve všech situacích ➤ dbá na správnou výslovnost všech hlásek
➤ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	➤ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ➤ píše vyprávění a popis podle osnovy	➤ sestavuje osnovu, tvoří nadpis, člení text na odstavce ➤ využívá vhodných jazykových prostředků ➤ procvičuje si různé popisy ➤ dodržuje následnost dějových složek píše dopis včetně adresy	➤ ovládá proces psaní ➤ popisuje jednoduché předměty i činnosti	➤ při psaní používá jen správné tvary písmen a číslic a správně je spojuje ➤ uplatňuje základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) ➤ při kontrole vlastního textu umí vyhledat pravopisné chyby a opravit je	➤ při psaní používá jen správné tvary písmen a číslic a správně je spojuje ➤ uplatňuje základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)
➤ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržováním časové posloupnosti	➤ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržováním časové posloupnosti ➤ svou práci dokáže obhájit a prezentovat ➤ dodržuje správné sezení a úchop psacího náčiní ➤ trvale dbá na úpravu všech svých písemných prací	➤ na základě osnovy vypravuje příběh ➤ vyplňuje jednoduché tiskopisy ➤ napíše adresu, blahopřání, pozdrav, oznámení, pozvánku, dopis	➤ vypravuje dle názorných pomůcek ➤ seřadí ilustraci podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ➤ seznamuje se s osnovou, tvorbou nadpisu, s členěním textu na odstavce	➤ seřadí ilustraci podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	➤ pracuje s obrázkovou osnovou (správné seřazení a vyprávění)

Očekávané výstupy RVP 5. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	5. ročník	4. ročník	3. ročník	2. ročník	1. ročník
➤ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	➤ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ➤ vyhledává motivy činů literárních postav ➤ vyhledává klíčová slova ➤ zaznamenává důležité části textu ➤ poznává kulturní život svého regionu	➤ dokáže uvědoměle číst ➤ pracuje s textem, vyhledává v textu klíčová slova, základní myšlenky a snaží se je zaznamenávat ➤ vyjadřuje své pocity a názory	➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ čte umělecké, populární a naukové texty s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků ➤ hodnotí ilustrace, sám se o ně pokouší ➤ tvoří si vztah k literárnímu umění	➤ osvojí si dovednost čtení ➤ naslouchá předčítání ➤ formuluje vlastní prožívání textu	➤ osvojí si dovednost čtení ➤ naslouchá předčítání ➤ formuluje vlastní prožívání textu
➤ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	➤ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ➤ souvisle reprodukuje přečtený nebo slyšený text ➤ vytváří jednoduchý text na dané téma ➤ dramaturguje příběhy ➤ vytváří vlastní výtvarný doprovod	➤ volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text ➤ dokáže samostatně mluvit na dané téma ➤ samostatně text vytváří ➤ snaží se o dramatizaci příběhu ➤ vytváří vlastní ilustrace	➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ➤ líčí atmosféru příběhu ➤ charakterizuje postavy ➤ pokouší se o dramatizaci textu ➤ domýšlí si příběhy	➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ➤ osvojí si z paměti krátké texty	➤ osvojí si z paměti krátké texty
➤ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	➤ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ➤ orientuje se v nabídce dětské literatury ➤ je motivován k navštěvování knihovny ➤ hodnotí kvalitu literárních textů ➤ seznamuje se s autory dětské poezie, prózy a jiných literárních žánrů ➤ všímá si rozdílu zpracování textu krásné a naučné literatury	➤ orientuje se v nabídce literárních textů pro děti ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších ➤ rozlišuje poezii, prózu, divadlo, film ➤ dokáže odlišit uměleckou literaturu od naučné	➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších ➤ odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ➤ rozlišuje pověst, povídku a pohádku ➤ seznamuje se s místními a regionálními pověstmi	➤ rozlišuje poezii a prózu ➤ odliší pohádku podle typických znaků	➤ seznamuje se s pohádkou, poezií a prózou
➤ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	➤ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy ➤ pracuje s pojmy říkanka, báseň, bajka, báje, pověst, povídka, pohádka, spisovatel, básník, verš, rým, lyrika, epika, hlavní a vedlejší postavy	➤ seznamuje se s pojmy říkanka, báseň, bajka, povídka, pohádka ➤ seznamuje se s pojmy spisovatel, básník	➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	➤ porozumí přečtenému textu	➤ pochopí daný text

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1.		Předmět: Český jazyk - jazyková výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ rozlišuje zvukové a psané podoby slova ➤ analyzuje slova na hlásky ➤ rozliší větu, slovo, slabiku, hlásku z hlediska potřeb čtení, psaní ➤ učí se rozlišovat krátké a dlouhé samohlásky ➤ uvědomuje si význam slova	➤ rozlišení věty, slova, slabika a hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní ➤ poznávání písmen abecedy ve vztahu jím odpovídajícím hláskám ➤ věta, slovo, slabika, hláska, písmeno ➤ písmeno malé, velké, tištěné, psané ➤ rozvíjení znělého hlasu, artikulování, srozumitelné mluvení, uvědomělé čtení, plynulé spojování slabik a slova, výslovnost délky hlásek ➤ správná výslovnost délky hlásek ➤ vyhledávání slov podle vzorce dlouhá krátká		
➤ správně čte skupiny hlásek dě, tě, ně; bě, pě, vě, mě	➤ slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě		
➤ na začátku vlastních jmen píše velké písmeno	➤ velké písmeno u vlastních jmen ➤ písmeno malé, velké, tištěné, psané ➤ čtení slov, přirovnávání k ilustracím ➤ článek, nadpis, řádek, odstavec		
➤ rozlišuje správné a chybné tvary slov	➤ srozumitelně mluví, uvědoměle čte krátké texty, vyjadřuje svoji zkušenost ➤ sdělování krátkých zpráv ➤ krátké mluvené projevy ➤ krátká vypravování vlastních zážitků	OSV-SR ➤ <u>spolupráce a soutěživost</u> – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci	
➤ pochopí pojem věta ➤ s pomocí na začátku věty píše velké písmeno	➤ čtení ve větách ➤ psaní vět ➤ velké písmeno na začátku věty		
➤ s pomocí určí správný slovosled ve větě	➤ čtení ve větách ➤ psaní krátkých vět		
➤ mluví ve větách, které spojuje do souvětí vhodnými spojovacími výrazy	➤ spisovné vyjadřování z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu odpovídající možnostem žáka		
➤ správně čte slabiky di, dy, ti, ty, ni, ny	➤ čtení slabik di, dy, ti, ty, ni, ny		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1.		Předmět: Český jazyk – komunikační a slohová výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ➤ vyjadřuje vlastní postoj k textu	➤ čtení s porozuměním ➤ hlasité a tiché čtení ➤ článek, nadpis, řádek, odstavec ➤ znalost znaků písmen ➤ technika čtení (slabikování, čtení slov, čtení vět)	OSV – OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení pozornosti a soustředění, hledání pomoci při potížích, vzájemné poznávání ve skupině, péče o dobré vztahy, pomoc druhým	
➤ správně reaguje na mluvený pokyn ➤ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	➤ naslouchání ➤ otázky a odpovědi ➤ prosba, poděkování, omluva, blahopřání	OSV – OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení sebekontroly, ovládání, cvičení paměti. EV – E ➤ <u>ekosystémy</u> – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
➤ porozumí jednoduchému sdělení	➤ základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) ➤ vyjadřování závislé na komunikační situaci (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz).		
➤ reaguje na mluvený obsah	➤ základy techniky mluveného projevu (výslovnost) ➤ základy techniky mluvení (dýchání, tvoření hlasu) ➤ věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní)		
➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ➤ umí navázat komunikaci	➤ základy techniky mluveného projevu (výslovnost) ➤ rozhovor		
➤ čte jednoduché věty i souvětí	➤ čtení jednoduchých vět a souvětí		
➤ využívá slovní zásobu úměrnou svému věku ve všech situacích ➤ dbá na správnou výslovnost všech hlásek	➤ samostatné vyjadřování na dané téma		
➤ při psaní používá jen správné tvary písmen a číslic a správně je spojuje ➤ uplatňuje základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)	➤ správné tvary písmen a číslic ➤ základní hygienické návyky při psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) ➤ technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)		
➤ pracuje s obrázkovou osnovou (správné seřazení a vyprávění)	➤ obrázková osnova ➤ vyprávění		

Ročník: 1.		Předmět: Český jazyk – literární výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ osvojí si dovednost čtení ➤ naslouchá předčítání ➤ formuluje vlastní prožívání textu	➤ čtení (rozlišování znaků písmen a číslic, syntéza slabik, syntéza slova, čtení ve větách) ➤ poslech literárních textů ➤ zážitkové čtení a naslouchání ➤ tvořivé činnosti s literárním textem ➤ volná reprodukce ➤ dramatizace ➤ vlastní výtvarný doprovod	OSV-SR <u>komunikace</u> – dialog, vedení dialogu, pravidla	
➤ osvojí si z paměti krátké texty	➤ přednes vhodných literárních textů		
➤ seznamuje se s pohádkou, poezií a prózou	➤ pohádka, poezie, próza		
➤ pochopí daný text	➤ doplňování slov ➤ křížovky a jiné didaktické hry ➤ hlavní postavy děje ➤ prostředí, předměty, vztahy	OSV-SR <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> – zvládání učebních problémů	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 2.		Předmět: Český jazyk – jazyková výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ rozlišuje zvukové a psané podoby slova ➤ analyzuje slova na hlásky ➤ rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky ➤ seznamuje se se slovy nadřazenými, podřazenými, souřadnými ➤ správně vyslovuje a píše párové souhlásky na konci a uvnitř slov ➤ uvědomuje si význam slova ➤ porovnává význam slova ➤ orientuje se v rozdělení hlásek, tvoření slabik ➤ rozdělí jednoduchá slova na konci řádku	➤ analýza, syntéza slov ➤ procvičování a čtení dlouhých a krátkých samohlásek ➤ vyhledávání slov podle vzorce dlouhá – krátkáslovní ➤ význam – slovo nadřazené, podřazené, souřadné ➤ vyslovování a psaní souhlásek na konci a uvnitř ➤ slovo, slabika, hláska, písmeno ➤ samohlásky, souhlásky, dvojhlásky ➤ slabikotvorné l, r ➤ význam slabiky pro dělení slov ➤ dělení slov na konci řádku ➤ doplňování a tvoření slov	OSV – OR ➤ <u>sebezpoznání a sebepojetí</u> – moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí	
➤ ovládá výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ➤ ovládá pravopis ú/ů	➤ výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě ➤ pravopis ú/ů		
➤ seznamuje se se slovními druhy ➤ pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu ➤ rozlišuje obecná a vlastní jména ➤ na začátku vlastních jmen píše velké písmeno ➤ poznává spojky a spojovací výrazy ➤ používá spojky v souvětí i ve větě jednoduché	➤ seznámení s názvy slovních druhů ➤ slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky ➤ poznávání podstatných jmen, sloves, předložek v textu ➤ vlastní jména ➤ rozlišování obecných a vlastních jmen ➤ procvičování pravopisu jmen místních ➤ psaní podstatných jmen obecných v kombinaci s vlastními jmény ➤ spojky a jejich funkce ➤ spojení dvou nebo více vět, spojování a oddělování vět	OSV – OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení pozornosti a soustředění	
➤ rozlišuje správné a chybné tvary slov	➤ rozlišuje správné a chybné tvary slov		
➤ chápe pojem věta ➤ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky ➤ užívá správnou větnou melodii ➤ na začátku věty píše velké písmeno	➤ tvoření různých druhů vět ➤ druhy vět podle postoje mluvčího - věty oznamovací, tázací, rozkazovací, přací ➤ odlišování a zdůvodňování druhů vět, psaní vět s náležitými znaménky ➤ správná větná melodie ➤ velké písmeno na začátku věty		
➤ užívá správný slovosled ve větě ➤ rozliší větu jednoduchou a souvětí	➤ pořádek vět ➤ pořádek slov ve větě ➤ věta jednoduchá a souvětí		
➤ mluví ve větách, které spojuje do souvětí vhodnými spojovacími výrazy	➤ slovní zásoba, spisovné vyjadřování ústní i písemné, kultura mluveného projevu ➤ krátké souvislé projevy		
➤ správně používá í/y po měkkých a tvrdých souhláskách	➤ psaní í/y po měkkých a tvrdých slabikách		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 2.		Předmět: Český jazyk – komunikační a slohová výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ➤ interpretuje čtený text ➤ vyjadřuje vlastní postoj k textu	➤ plynulá četba s porozuměním přečteného textu ➤ technika čtení (plynulé čtení slov a vět)	OSV – SR ➤ <u>spolupráce a soutěživost</u> – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci	
➤ porozumí písemným nebo mluveným pokynům ➤ správně reaguje na mluvený obsah	➤ praktické naslouchání ➤ věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní)		
➤ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ➤ umí navázat komunikaci ➤ uplatňuje pravidlo dialogu	➤ kladení otázek a poskytování odpovědí ➤ výběr vhodné slovní zásoby ➤ sestavování krátkých i delších sdělení	EV – LA ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> – doprava a životní prostředí	
➤ uplatňuje základní pravidla slušného chování	➤ vyjadřování závislé na komunikační situaci (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz)		
➤ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost	➤ základy techniky mluveného projevu (výslovnost)		
➤ pečlivě artikuluje	➤ samostatné vyjadřování na dané téma		
➤ mluví klidně, správně člení řeč na celky	➤ samostatné, klidné a promyšlené vyjadřování vlastních myšlenek ➤ výběr vhodné slovní zásoby ➤ samostatné vyjadřování na dané téma	OSV – SR ➤ <u>komunikace</u> – řeč těla, zvuků a slov	
➤ při psaní používá jen správné tvary písmen a číslic a správně je spojuje ➤ při kontrole vlastního textu umí vyhledat pravopisné chyby a opravit je	➤ psaní – nácvik základních hygienických návyků, správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem ➤ technika psaní, úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu ➤ opis, přepis, blahopřání, pozdrav z prázdnin, adresa, pozvánka, vzkaz, dopis		
➤ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti, dokáže podle nich sestavit jednoduchý příběh	➤ obrázková osnova, správné seřazení ilustrací a vyprávění podle nich	OSV – SR <u>mezilidské vztahy</u> – vztahy a naše třída	
➤ čte plynule věty i souvětí (intonace, tempo, pauzy)	➤ základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 2.		Předmět: Český jazyk – literární výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ osvojí si dovednost čtení ➤ naslouchá předčítání ➤ formuluje vlastní prožívání textu	➤ čtení, rozlišování znaků písmen a číslic, syntéza slabik, syntéza slova, čtení ve větách ➤ poslech literárních textů ➤ zážitkové čtení a naslouchání ➤ tvořivé činnosti s literárním textem		
➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ➤ osvojí si z paměti krátké texty	➤ přednes vhodných literárních textů ➤ volná reprodukce ➤ dramatizace	OSV – SR ➤ <u>kommunikace</u> – komunikace v různých situacích	
➤ rozlišuje poezii a prózu ➤ odliší pohádku podle typických znaků	➤ sloka, verš, rým v poezii, hlavní znaky prózy ➤ hlavní znaky pohádky, charakteristika pohádkových bytostí	OSV – SR ➤ <u>řešení problému a rozhodovací dovednosti</u> – zvládání učebních problému	
➤ porozumí přečtenému textu	➤ doplňování chybějících slov v textu ➤ rozbor textu ➤ didaktické hry		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 3.		Předmět: Český jazyk – jazyková výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova ➤ používá abecedu, využívá ji k seřazování slov ➤ analyzuje slova na hlásky ➤ rozlišuje slabiky, hlásky ➤ ovládá psaní párových souhlásek na konci a uvnitř slov ➤ určuje slova nadřazená, podřazená, souřadná, citově zabarvená ➤ poznává slova významem podobná, příbuzná a protikladná	➤ rozlišování slabik a druhů hlásek ➤ určování počtu slabik, hlásek ➤ abeceda ➤ slova nadřazená, podřazená, souřadná, citově zabarvená ➤ slova významem podobná, příbuzná a protikladná ➤ třídění slov podle významu ➤ stavba slov - předpona, kořen, přípona		
➤ používá psaní bě, pě, vě, mě	➤ pravopis bě, pě, vě, mě		
➤ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ➤ pochopí pojem ohebné a neohebné slovní druhy ➤ používá správné tvary podstatných jmen a sloves v mluveném projevu ➤ seznámí se s gramatickými kategoriemi podstatných jmen a sloves ➤ časuje slovesa v čase přítomném, budoucím, minulém	➤ základní slovní druhy ➤ ohebné a neohebné slovní druhy ➤ skloňování podstatných jmen ➤ rozlišování čísla jednotného a množného ➤ rod mužský, ženský a střední ➤ určování osoby, čísla a času u sloves ➤ časování sloves v čase přítomném, minulém i budoucím ➤ vlastní jména osob, zvířat, měst, vesnic, hor, řek		
➤ vyjadřuje se spisovně ➤ správně používá spisovná slova ➤ pozná slova nespisovná	➤ výběr vhodných výrazů ➤ správné kladení slovního přízvuku ➤ souvislé jazykové projevy ➤ vytváření dovednosti klást otázky	OSV – OR ➤ <u>seberegulace</u> a sebeorganizace – cvičení sebekontroly	
➤ pozná větu jednoduchou a souvětí	➤ věta jednoduchá a souvětí ➤ druhy vět ➤ věta jednoduchá – její stavba ➤ základní skladební dvojice		
➤ používá spojky v souvětí, ve větě jednoduché ➤ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	➤ vymezení vět v souvětí ➤ spojování vět, doplňování souvětí		
➤ plně ovládá pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách ➤ umí vyjmenovaná slova ➤ ovládá pravopis i/y po obojetných souhláskách ➤ přiřazuje slova příbuzná k vyjmenovaným slovům a postupně uplatňuje jejich pravopis	➤ pravopis i/y po měkkých a tvrdých souhláskách ➤ pravopis i/y po obojetných souhláskách ➤ vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 3.		Předmět: Český jazyk – komunikační a slohová výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ ovládá čtení tiché, hlasité i vyhledávací ➤ přiměřeně textu rozumí ➤ text interpretuje	➤ práce s textem ➤ reprodukce textu	MV – KČ ➤ <u>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě	
➤ vyhledává informace v učebnicích a dětských encyklopediích ➤ využívá čtení jako informačního zdroje	➤ vyhledávání a třídění informací		
➤ rozliší věcně a formálně správně jednoduchá sdělení	➤ porozumění pokynům ➤ formy společenského jazyka, požádání o informaci, podání stručné informace		
➤ vystihne hlavní myšlenku textu	➤ reprodukce dějové linie v přečteném textu		
➤ ovládá společenský jazyk a jeho formy ➤ chápe a snaží se dodržovat pravidla komunikace a rozhovoru ➤ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných i mimoškolních situacích ➤ dokáže klást vhodné otázky a sdělovat svá přání	➤ výběr vhodných jazykových prostředků ➤ zpráva a jednoduché sdělení ➤ písemný pozdrav, pohlednice, dopis ➤ uvítání návštěvy, rozloučení se ➤ vytváření dovednosti klást otázky ➤ vhodné a přiléhavé odpovědi na otázky	VDO – OSŠ ➤ <u>občanská společnost a škola</u> – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství	
➤ užívá správnou větnou melodii	➤ správná intonace v různých druzích vět		
➤ dbá na správnou výslovnost všech hlásek	➤ správná artikulace hlásek, slabik a slov		
➤ ovládá proces psaní ➤ popisuje jednoduché předměty i činnosti	➤ plynulý, rychlý a úhledný projev ➤ automatizace psacího pohybu ➤ upevňování správných tvarů písmen a číslic v souladu s normou psaní ➤ dodržování hygienických návyků správného psaní ➤ kontrola vlastního písemného projevu ➤ celková úprava písemného projevu v sešitě ➤ popis ➤ pojmenování předmětů a dějů		
➤ vypravuje dle názorných pomůcek ➤ seřadí ilustraci podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh ➤ seznamuje se s osnovou, tvorbou nadpisu, s členěním textu na odstavce	➤ vypravování podle obrázků ➤ sestavování nadpisu ➤ členění textu na odstavce ➤ osnova textu, využívání jednoduché osnovy ➤ procvičování slovosledu		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 3.	Předmět: Český jazyk – literární výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ➤ čte umělecké, populární a naukové texty s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků ➤ hodnotí ilustrace, sám se o ně pokouší ➤ tvoří si vztah k literárnímu umění	➤ četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků ➤ kniha, kterou mám rád ➤ můj postoj ke knize ➤ výtvarný doprovod knihy, ilustrace, ilustrátor	EV – E ➤ <u>ekosystémy</u> – vodní zdroje	VV
➤ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ➤ líčí atmosféru příběhu ➤ charakterizuje postavy ➤ pokouší se o dramaturgii textu ➤ domýšlí si příběhy	➤ plynule čtení souvětí a vět, členění textu ➤ větný přízvuk ➤ rychlé tiché čtení ➤ hlasité čtení, předčítání ➤ práce s literárním textem ➤ vyprávění pohádky nebo povídky ➤ reprodukce přečteného textu ➤ recitace básně s přednesem	MV – KČ ➤ kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – chápání podstaty mediálního sdělení	
➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších ➤ odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ➤ rozlišuje pověst, povídku a pohádku ➤ seznamuje se s místními a regionálními pověstmi	➤ pověsti místní, regionální ➤ rozlišování poezie, prózy	MKV – KD ➤ <u>kulturní rozdíly</u> – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti	
➤ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	➤ dramaturgie	MKV – KD ➤ <u>kulturní rozdíly</u> – člověk jako součást etnika	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 4.	Předmět: Český jazyk – jazyková výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ zkoumá různé podoby slova ➤ rozlišuje slova podle významu	➤ nauka o slově ➤ hlásková podoba slova (zvuková a psaná), zkoumání různých podob slova ➤ rozlišuje slova podle významu	OSV – OR ➤ <u>kreativita</u> – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	
➤ poznává kořen, rozlišuje část předponovou a příponovou ➤ rozlišuje předpony a předložky ➤ doplňuje předpony podle smyslu ➤ poznává psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	➤ stavba slova ➤ kořen, předpona a příponová část ➤ rozlišování předpon a předložek ➤ předpony od-, nad-, pod-, před-, roz-, bez-, vz-, ob-, v- ➤ předložky od, nad, pod, před, bez ➤ zdvojené souhlásky - zz -, - dd –		
➤ určuje slovní druhy plnovýznamových slov ➤ rozpoznává ostatní slovní druhy ➤ rozlišuje slova ohebná a neohebná ➤ používá správné tvary podstatných jmen v mluveném projevu ➤ poznává základy morfologického pravopisu – koncovky ➤ určuje u podstatných jmen mluvnické kategorie včetně vzorů ➤ rozšiřuje si oblast slov s počátečním velkým písmenem ➤ seznamuje se s pravopisem víceslovných vlastních jmen ➤ rozlišuje vlastní jména a obecná pojmenování v názvu ➤ používá správné tvary sloves v mluveném projevu ➤ určuje mluvnické kategorie sloves	➤ slovní druhy ➤ určování slovních druhů ve větě ➤ vzory podstatných jmen (tvrdé a měkké vzory, životnost, neživotnost u vzorů rodu mužského) ➤ skloňování podstatných jmen – určování pádu, čísla, rodu a vzoru podstatných jmen ➤ určité a neurčité tvary sloves (infinitiv) ➤ jednoduché a složené tvary sloves ➤ zvrtná slovesa ➤ určování osoby, čísla, času, způsobu a tvaru u sloves ➤ časování sloves v čase přítomném, budoucím, minulém		
➤ rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, spisovná, nespisovná, citově zabarvená, hanlivá ➤ rozlišuje slova stejného nebo podobného významu (souznačná), slova protikladná a slova opačného významu	➤ významy slov ➤ slova jednoznačná a slova mnohoznačná ➤ slova spisovná a slova nespisovná ➤ slova lichotivá a slova hanlivá ➤ slova souznačná a protikladná	OSV – SR ➤ <u>kommunikace</u> – řeč těla, řeč zvuků a slov	
➤ seznámí se s přísudkem a podmětem ➤ zdůvodňuje a správně píše i/y v příčestí přítomném a minulém	➤ podmět a přísudek ➤ shoda přísudku s podmětem ➤ psaní i/y v příčestí přítomném a minulém		
➤ tvoří souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů ➤ určuje stavbu souvětí	➤ stavba věty ➤ věta jednoduchá a souvětí ➤ větný vzorec souvětí		

➤ používá vhodné spojky a spojovací výrazy ➤ seznamuje se s interpunkcí v souvětí	➤ spojování vět v souvětí spojovacími výrazy ➤ interpunkční znaménka v souvětí		
➤ vyhledává a vytváří správné tvary příbuzných slov ke slovům vyjmenovaným a zvládá jejich pravopis ➤ uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov	➤ píše a zvládá pravopis vyjmenovaných a příbuzných slov ➤ rozlišuje psaní i/y u slov stejně znějících (např. být/bít, odbýt/odbit)		
➤ seznamuje se s interpunkcí ve větě ➤ seznamuje se s přímou řečí ve větě	➤ snaží se vhodně používat řeč přímou a řeč nepřímou ➤ seznamuje se s typy přímé řeči ➤ používá vhodná interpunkční znaménka ve větě		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 4.		Předmět: Český jazyk – komunikační a slohová výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text ➤ vyjadřuje vlastní postoj k textu ➤ provádí charakteristiku postav a popis děje	➤ pracuje s textem ➤ popisuje děj v různých slovesných časech ➤ dovypráví příběh podle své fantazie ➤ stručně charakterizuje postavy	EV – E ➤ <u>ekosystémy</u> – lidské sídlo	
➤ využívá čtení jako informačního zdroje ➤ vyhledává informace v učebnicích a dětských encyklopediích	➤ vyhledávací čtení ➤ umět podat výstižnou a stručnou informaci ➤ dokáže napsat stručnou zprávu		
➤ vyhledává a opravuje chyby ve svém písemném projevu	➤ dokáže pracovat s chybou ➤ vyhledává nevhodná slova ve větách ➤ dodržuje správný slovosled ve větě		
➤ učí se pracovat s odbornými dětskými texty, získává informace	➤ rozšíření slovní zásoby a významu slov ➤ dokáže vyhledat podstatné informace		
➤ komunikuje stručně a výstižně ➤ vyjadřuje své myšlenky	➤ telefonické a jiné vzkazy ➤ rozhovory a dialogy	OSV – OR ➤ <u>psychohygiena</u> – dovednosti pro pozitivní naladění mysli	
➤ volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	➤ vypravování s použitím plnovýznamových sloves a využitím vhodných spojek ➤ vyjadřování pomocí souvětí		
➤ vybírá vhodné jazykové prostředky pro jednotlivé slohové útvary	➤ užití spisovných a nespisovných slov v daných slohových útvarech ➤ užití přímé řeči ve vypravování		
➤ sestavuje osnovu, tvoří nadpis, člení text na odstavce ➤ využívá vhodných jazykových prostředků ➤ procvičuje si různé popisy ➤ dodržuje následnost dějových složek ➤ píše dopis včetně adresy	➤ sestaví osnovu, vytvoří nadpis, dokáže členit text na odstavce ➤ dokáže napsat postup pracovního postupu (výroba draka, jednoduchého nápoje či pokrmu) ➤ popis domu, svého pokoje, spolužáka ➤ psaní dopisu – oslovení, zakončení, adresa, ➤ dodržuje posloupnost děje ve vypravování		
➤ na základě osnovy vypravuje příběh ➤ vyplňuje jednoduché tiskopisy ➤ napíše adresu, blahopřání, pozdrav, oznámení, pozvánku, dopis	➤ vyprávění dle obrázkové osnovy ➤ dokáže správně napsat a vyplnit jednoduché tiskopisy (podací lístek) ➤ psaní pozvánky na dané téma, krátké oznámení, dopis, blahopřání		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 4.		Předmět: Český jazyk – literární výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ dokáže uvědoměle číst ➤ pracuje s textem, vyhledává v textu klíčová slova, základní myšlenky a snaží se je zaznamenávat ➤ vyjadřuje své pocity a názory	➤ práce s textem, vhodná dětská literatura ➤ správné a plynulé čtení uměleckých a populárně naučných textů se správným přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním ➤ uvědomělé a dostatečně rychlé tiché čtení	EP – MKV ➤ <u>etnický původ</u> – rovnocennost všech etnických skupin a kultur	
➤ volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text ➤ dokáže samostatně mluvit na dané téma ➤ samostatně text vytváří ➤ snaží se o dramatizaci příběhu ➤ vytváří vlastní ilustrace	➤ tvořivé činnosti s literárním textem ➤ reprodukce obsahu textu ➤ snaha o hodnocení postav literárního díla ➤ čtení a dramatizace textu podle postav	MV – KČ ➤ <u>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> – identifikování základních orientačních prvků v textu	
➤ orientuje se v nabídce literárních textů pro děti ➤ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších ➤ rozlišuje poezii, prózu, divadlo, film ➤ dokáže odlišit uměleckou literaturu od naučné	➤ práce s různými typy uměleckých a neuměleckých textů ➤ besedy o knihách, divadle, rozhlasových a televizních pořadech ➤ odlišení verše od prózy	EV – ZPŽ ➤ <u>základní podmínky života</u> – voda, ovzduší, půda	
➤ seznamuje se s pojmy říkanka, báseň, bajka, povídka, pohádka ➤ seznamuje se s pojmy spisovatel, básník	➤ poezie: lyrika, epika, rytmus básní ➤ próza: pověst, povídka ➤ rozlišuje autorskou a lidovou pohádku ➤ recituje básně, dokáže vymyslet veršovaný rým		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 5.		Předmět: Český jazyk - jazyková výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ➤ získává informace o slovanských jazycích ➤ osvojuje si pojem mateřský jazyk ➤ využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání jak ve škole, tak i v běžném životě	➤ slovanské jazyky, český jazyk, jazyk národní ➤ pojem jazyk mateřský a vztah k mateřštině ➤ spisovná výslovnost a pravopis, jejich uvědomělá aplikace v projevu ➤ řeč, gestikulace, mimika	OSV – MR ➤ řešení problému a rozhodovací dovednosti – problémy v mezilidských vztazích EV – LA ➤ lidské <u>aktivity a problémy životního prostředí</u>	
➤ rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, příponovou a koncovku ➤ využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání jak ve škole, tak i v běžném životě ➤ používá správné skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně ➤ seznámí se s pravidly pravopisu skupin mě/mně ➤ odvozuje slova příbuzná předponami a příponami ➤ rozpoznává koncovky a tvoří tvary slov ➤ poznává slovořtový základ ➤ tvoří slova odvozováním ➤ informuje se o hláskových změnách ➤ odůvodňuje pravopis s přihlédnutím ke způsobu tvoření slov a dělení slov ➤ osvojuje si základní význam předpon ➤ osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin ➤ správně píše slova s ú/ů po předponě ve složených slovech	➤ stavba slova ➤ slovořtový a tvarotvorný rozbor stavby slova ➤ odvozování slov pomocí předpon a přípon ➤ slova příbuzná ➤ změny hlásek při odvozování ➤ souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene, zdvojené souhlásky ➤ předpony s-, z-, vz- ➤ psaní skupin bě/ bje, pě, vě/ vje, mě/ mně ➤ psaní ú/ ů po předponě		
➤ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ➤ zdůvodňuje používání předložek s, z ➤ rozlišuje druhy přídavných jmen, druhy zájmen, druhy číslovek ➤ určuje slovesné mluvnické kategorie ➤ poznává pravopis koncovek přídavných jmen, některých zájmen a číslovek	➤ určování slovních druhů ➤ mluvnické kategorie podstatných jmen ➤ psaní předložek s, z ➤ přídavná jména, jejich druhy a vzory ➤ pravopis koncovek přídavných jmen ➤ slovesa – osoba, číslo, čas, slovesný způsob, zvrtná slovesa ➤ druhy zájmen ➤ skloňování zájmen osobních ➤ druhy číslovek ➤ skloňování číslovek základních		
➤ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary ➤ aplikuje základy morfologického pravopisu ➤ rozlišuje jména vlastní a obecná	➤ spisovné a nespisovné tvary slov ➤ jména vlastní a obecná		

➤ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty ➤ určuje základní větné členy ve větě jednoduché ➤ rozeznává podmět vyjádřený a nevyjádřený ➤ seznámí se s přísudkem slovesným a jmenným ➤ osvojuje si shodu přísudku s podmětem i několikanásobným	➤ základní skladební dvojice ➤ podmět vyjádřený, nevyjádřený, rozvitý a několikanásobný ➤ shoda přísudku s podmětem (i několikanásobným) ➤ přísudek slovesný a jmenný		
➤ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ➤ tvoří souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů ➤ určuje stavbu souvětí ➤ pracuje s různými typy souvětí	➤ věta jednoduchá a v souvětí ➤ spojovací výrazy ➤ stavba souvětí		
➤ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje ➤ doplní správně interpunkci v souvětí ➤ podrobně se seznamuje se spojovacími výrazy	➤ interpunkce ve větě jednoduché a souvětí		
➤ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ➤ zvládá pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných	➤ vyjmenovaná slova		
➤ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu ➤ používá interpunkci ve větě s přímou řečí	➤ vzorce souvětí ➤ grafické znázornění závislosti základních větných členů ➤ přímá řeč a její pravopis		
➤ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová ➤ získává informace o slovanských jazycích ➤ osvojuje si pojem mateřský jazyk ➤ využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání jak ve škole, tak i v běžném životě	➤ význam slov		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 5.		Předmět: Český jazyk – komunikační a slohová výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ➤ výrazně čte umělecké texty ➤ čte a studuje naukové texty	➤ analytické, prožitkové a vyhledávací čtení ➤ výrazné čtení uměleckého textu ➤ čtení s porozuměním	EV – VČP ➤ vztah člověka k prostředí – naše město	
➤ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ➤ rozlišuje podstatné a mímé podstatné informace ➤ vyhledává klíčová slova a pojmy	➤ analytické, prožitkové a vyhledávací čtení ➤ vyhledá klíčová slova a pojmy ➤ rozbor a analýza textu přiměřeného věku, záznam podstatných informací ➤ vyhledání klíčových slov a pojmů		
➤ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ➤ dokáže výstižně napsat vzkaz, zprávu a jiná jednoduchá sdělení	➤ úplné a neúplné sdělení ➤ psaní vzkazu, zprávy a jiných jednoduchých sdělení, SMS, e-mail		
➤ reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ➤ pracuje s odbornými dětskými texty, získává informace	➤ reprodukce jednoduchých textů ➤ vypravování ➤ práce s odbornými texty přiměřené věku, získávání a zapamatování podstatných faktů		
➤ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku ➤ osvojuje si zdvořilé vystupování a mimojazykové prostředky řeči	➤ vedení dialogu, telefonického rozhovoru, zanechání vzkazu na záznamníku či osobní vyřízení ➤ kulturní vystupování a používání mimojazykových prostředků - mimiky a gestikulace	VDO – OOSŠ ➤ <u>občan, občanská společnost a stát</u> – občan jako odpovědný člen společnosti	
➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ➤ vhodné třídí informace a pracuje s nimi	➤ reklama a její manipulativní komunikace ➤ vyhledávání informací v textu, jejich třídění		
➤ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ➤ čte výrazně umělecké texty	➤ komunikace a komunikační záměr ➤ výrazná četba uměleckého textu		
➤ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ➤ používá vhodné jazykové prostředky pro jednotlivé slohové útvary	➤ užívání spisovného a nespisovného jazyka podle komunikační situace ➤ používání vhodných jazykových prostředků pro jednotlivé slohové útvary: oznámení, pozvánka, dopis, blahopřání, psaní adresy, inzerátu		
➤ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ➤ píše vyprávění a popis podle osnovy	➤ vyplnění dotazníku, tiskopisů: poštovní poukázka ➤ poštovní průvodka, podací lístek, sestavení vyprávění, popisu předmětu, osoby, pracovního postupu ➤ vyprávění a popis podle stanovené osnovy: psané nebo obrázkové		

➤ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržováním časové posloupnosti ➤ svou práci dokáže obhájit a prezentovat ➤ dodržuje správné sezení a úchop psacího náčiní ➤ trvale dbá na úpravu všech svých písemných prací	➤ sestavení osnovy vyprávění, mluvený nebo písemný projev s dodržováním časové posloupnosti na podkladě sestavené osnovy vyprávění ➤ obhajoba a prezentace vlastních prací ➤ správné sezení a úchop psacího náčiní ➤ úprava písemných prací		
---	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 5.		Předmět: Český jazyk – literární výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ➤ vyhledává motivy činů literárních postav ➤ vyhledává klíčová slova ➤ zaznamenává důležité části textu ➤ poznává kulturní život svého regionu	➤ výrazné čtení uměleckých textů ➤ studijní čtení naukových textů ➤ hlavní myšlenka literárního díla nebo ukázky ➤ postoje literárních postav	EV – VČP ➤ <u>vztah člověka k prostředí</u> – aktuální (lokální ekologický problém)	
➤ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ➤ souvisle reprodukuje přečtený nebo slyšený text ➤ vytváří jednoduchý text na dané téma ➤ dramatizuje příběhy ➤ vytváří vlastní výtvarný doprovod	➤ tvořivé literární činnosti reprodukce textu – rozlišování podstatného od méně podstatného, klíčová slova a pojmy ➤ porovnávání ilustrace různých výtvarníků ➤ hodnocení různých vydání knih ➤ dramatizace textu		
➤ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ➤ orientuje se v nabídce dětské literatury ➤ je motivován k navštěvování knihovny ➤ hodnotí kvalitu literárních textů ➤ seznamuje se s autory dětské poezie, prózy a jiných literárních žánrů ➤ všímá si rozdílů zpracování textu krásné a naučné literatury	➤ práce s různými typy uměleckých a neuměleckých textů ➤ krásná a naučná literatura ➤ čtení dětských časopisů ➤ zajímavosti z knížek ➤ přínos rozhlasového a televizního vysílání ➤ vybraní autoři dětské poezie a prózy	EV – VČP ➤ <u>vztah člověka k prostředí</u> – náš životní styl	
➤ při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy ➤ pracuje s pojmy říkanka, báseň, bajka, báje, pověst, povídka, pohádka, spisovatel, básník, verš, rým, lyrika, epika, hlavní a vedlejší postavy	➤ poezie ➤ přenesení významu ➤ přirovnání, básnický přívlastek, zosobnění (personifikace) ➤ próza ➤ čas a prostředí děje ➤ řeč autora ➤ řeč postav ➤ kulturní život v našem městě		

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět anglický jazyk je realizován 3 hodinami týdně ve 3. - 5. ročníku. V 1. a 2. ročníku je realizován 1 hodinou týdně jako nepovinný předmět.

Výuka v 1. a 2. ročníku je založena především na poslechu a mluveném projevu. Od 3. třídy si žáci postupně osvojují psanou podobou jazyka. Zpočátku se zaměřují na známou slovní zásobu z předchozích ročníků, proto se mohou soustředit na psanou podobu slov, která již znají.

Výstupní úroveň znalostí žáků na konci 5. ročníku předpokládá dosažení úrovně A1* (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky SERR).

[* Úroveň A1: Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.]

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- nácvik porozumění a interpretace slyšeného i čteného cizojazyčného textu
- schopnost vést jednoduchý rozhovor v rámci běžných situací každodenního života
- schopnost písemně zformulovat nejběžnější typy sdělení s respektováním základních pravopisných pravidel
- seznámení se základními reáliemi příslušné země
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- osvojovat si správné učební postupy potřebné k efektivnímu studiu cizích jazyků
- rozšířit si kulturní obzor, který je potřebný k formování postojů vedoucích k vytváření porozumění mezi národy a vzájemné toleranci
- vyučovací předmět je úzce spjat s *dramatickou, estetickou, komunikativní a hudební výchovou*, dále s *prvoukou a přírodovědnými předměty*.
Poskytuje živý jazykový základ a předpoklad pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru je rozdělen na řečové dovednosti (1. období), poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, mluvení a produktivní řečové dovednosti, psaní (2. období).

Předmětem se prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci získávají poznatky z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy), při osvojování slovní zásoby se učí chápat slova ve vztazích (tematicky). Žáci se učí pracovat na svém sebehodnocení uvědoměním si vlastního pokroku. Žáci se učí zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly (např. poslech – když zcela nerozumí, tak nezpanikaří, snaží se domyslet si význam a nějak zareagovat).

Učitel vede žáky k uvědomělé aplikaci internacionalismů a anglikanismů, rozvíjí jazykovou paměť žáků a usiluje o transfer (schopnost aplikace z jedné situace do druhé nebo z jednoho jazyka do druhého).

Kompetence k řešení problémů

Žáci se snaží uplatňovat získané dovednosti k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost jazyka. Učí se orientaci v cizím jazykovém prostředí, vyjádřit souhlas a nesouhlas s názorem druhých při kolektivním řešení problémů, pracují s portfoliem, řeší úkoly v učebnici a PS podle zadání, dále se snaží zpracovávat projekty, pojmenovat a zpracovat problém (plánovat řešení, týmová práce, využití znalostí reálií, využití medií, obhajoba a prezentace své práce).

Učitel vede žáky tak, aby byli schopni pojmenovat a definovat problém a stanovit postup. Dále jim při řešení problému dává možnost uplatňovat intuici, fantazii, kreativitu a improvizaci.

Kompetence komunikativní

Žáci usilují o jednoduchý srozumitelný popis situace, využívají nonverbální komunikaci, intonaci, důraz, melodii hlasu.

Učitel vede žáky k formulaci a vyjádření myšlenky a to jak ústně, tak i písemně. Podporuje jejich samostatné a sebevědomé vystupování, vede je k rozšiřování slovní zásoby, podporuje je ve schopnosti reagovat na slyšené i psané a v dovednosti argumentovat.

Kompetence sociální a personální

Žáci se učí obhajovat vlastní myšlenky, pozorují jiné zvyky v cizích zemích, učí se sebehodnocení a hodnocení druhých (srovnávání, hledání rezerv). Mají možnost uplatnit se v kolektivu a vyměňovat si zkušenosti.

Učitel vede žáky k týmové spolupráci a práci ve dvojicích, k rozlišování a respektování rolí (vedoucí, účastník) a k respektování jiného názoru. Učitel svým individuálním přístupem k žákům podporuje žáky k využívání individuálních schopností každého jednotlivce při týmové práci.

Kompetence občanská

Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti (za úkoly, za sebe, za skupinu). Učí se tolerovat odlišnosti (rasové, náboženské) a taktu. Dále jsou vedeni k uvědomění si českých tradic ve srovnání s jinými a k vlastenectví. Žáci poznávají problémy jiných zemí.

Kompetence pracovní

Žáci se učí pracovat se slovníkem, vyhledávat informace a materiály potřebné pro práci v hodinách, na projektu apod. Dodržují řád učebny, bezpečnostní zásady při používání techniky, medií. Žáci se učí pracovat ve dvojici i ve skupině, hospodárně využívat pomůcky, sešit, učebnici, pracují se schémata, s internetem.

Mají možnost volby různých forem práce podle zadaných úkolů. Učí se organizovat dlouhodobé úkoly a plánovat si práci. Jsou vedeni k sebehodnocení své práce a práce své skupiny.

Učitel vede žáky k formování správných pracovních návyků (vedení sešitu, domácí úkoly).

Digitální kompetence

Žáci pod dohledem učitele používají interaktivní tabuli (IT) tam, kde je ve třídě dostupná. Používají učitelem vybrané výukové (on-line) programy určené k procvičování probíraného učiva. Využívají audionahrávky, které jsou součástí učebnic. Učí se pracovat s audio a videomateriály dostupnými na internetu. Žáci vyšších ročníků vyhledávají informace na internetu a dokáží je využít pro zpracování zadaného úkolu. Používají výukové (on-line) programy k domácímu procvičování probíraného učiva. Pracují s on-line slovníky, překladači a jinými pomocnými materiály dostupnými na internetu. Žáci se chovají v souladu se školním řádem, bezpečně a šetrně zacházejí s digitálním zařízením, které je jim ve výuce k dispozici, dbají na bezpečnost svou i svých spolužáků.

Učitel připraví IT pro další využití ve výuce, učí žáky s IT pracovat. Chystá vhodné výukové materiály (prezentace, interaktivní pracovní listy,...) k prezentaci na IT. Vybere vhodné výukové (on-line) programy určené k procvičování probíraného učiva a učí žáky vybrané programy používat. Zprostředkuje žákům audionahrávky v nejvyšší možné kvalitě. Vybírá vhodné audio a videomateriály dostupné na internetu. Učitel doporučuje vhodné zdroje informací z internetu a vhodné výukové (on-line) programy, on-line slovníky, překladače a jiné pomocné materiály.

Učitel dohlíží na bezpečné zacházení s digitálním zařízením, které je žákům ve výuce k dispozici.

Očekávané výstupy RVP 5. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	5. ročník	4. ročník	3. ročník	2. ročník	1. ročník
Poslech s porozuměním ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Poslech s porozuměním ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Poslech s porozuměním ➤ rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě ➤ rozumí jednoduchým otázkám učitele, které se týkají osvojovaných témat ➤ rozumí jednoduchému poslechovému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Řečové dovednosti ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně ➤ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení ➤ píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Řečové dovednosti ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám při běžné výuce ➤ pojmenuje a jednoduše popíše předměty kolem sebe (doma a ve škole) ➤ sdělí, které jídlo má rád a na totéž se zeptá ➤ popíše základní rysy svého vzhledu ➤ popíše činnost smyslů ➤ zeptá se na umístění předmětů, na tutéž otázku odpoví ➤ užívá základní barvy při jednoduchém popisu osob či věcí ➤ velmi jednoduše sdělí, co má na sobě, na totéž se zeptá ➤ pojmenuje některá zvířata a zvuky, které vydávají ➤ zeptá se, co zvířata umí a na totéž odpoví ➤ popíše části domu (místnosti) ➤ uvede, jakou sportovní činnost právě dělá ➤ v jednoduchých větách popíše obrázek ➤ používá jednoduché věty spojené s oslavou Vánoc a Velikonoc ➤ zná několik jednoduchých písniček, říkanek	Řečové dovednosti ➤ na pokyny vyučujícího reaguje verbálně i neverbálně ➤ rozumí jednoduchým pokynům ➤ stručně pozdraví a velmi jednoduchým způsobem se představí ➤ zeptá se na jméno ➤ pojmenuje běžné předměty ve třídě a doma a zeptá se na ně ➤ napočítá do 10 ➤ zeptá se na počet do deseti a na stejnou otázku odpoví ➤ pojmenuje členy rodiny ➤ rozumí otázkám a výrazům používaných při běžných činnostech každodenního života (hry, oblékání, koupání, oslava narozenin) ➤ klade jednoduché otázky týkající se předmětů v jeho bezprostředním okolí ➤ rozliší základní barvy ➤ zeptá se na věk spolužáka, sdělí, kolik mu je let ➤ pojmenuje běžná zvířata ➤ pojmenuje předměty spojené s oslavou Vánoc a Velikonoc ➤ zná několik jednoduchých písniček, říkanek
Čtení s porozuměním ➤ vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ➤ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Čtení s porozuměním ➤ vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ➤ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Čtení s porozuměním ➤ vyhledá určitou informaci v textu, který se týká osvojovaných témat ➤ rozumí krátkému příběhu, má-li k dispozici vizuální oporu (komiks) ➤ zdramatizuje krátký příběh			

Produktivní řečové dovednosti ➤ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Produktivní řečové dovednosti ➤ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Produktivní řečové dovednosti ➤ pojmenuje předměty, objekty, které jsou zahrnuty v osvojovaných tématech a slovní zásobě ➤ klade otázky týkající se osvojovaných témat a na totéž odpovídá ➤ počítá do 100 ➤ vyjádří datum, určí čas ➤ popíše umístění předmětů ➤ zeptá se na cestu a také cestu popíše ➤ vede jednoduchý rozhovor o svých dovednostech a zálibách, o škole, o tom, co právě dělá, o počasí ➤ jednoduše popíše život zvířat ➤ jednoduchými větami reprodukuje obsah slyšeného, čteného			
Psaní ➤ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Psaní ➤ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Psaní ➤ zná psanou formu základní slovní zásoby dle osvojovaných témat ➤ obměňuje věty jednoduchého textu ➤ píše jednoduché věty na základě vizuální opory ➤ napíše krátký dopis (o svých zálibách) ➤ napíše krátkou pohlednici (z prázdnin)			

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1.	Předmět: Anglický jazyk		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Řečové dovednosti ➤ na pokyny vyučujícího reaguje verbálně i neverbálně ➤ rozumí jednoduchým pokynům ➤ stručně pozdraví a velmi jednoduchým způsobem se představí ➤ zeptá se na jméno ➤ pojmenuje běžné předměty ve třídě a doma a zeptá se na ně ➤ napočítá do 10 ➤ zeptá se na počet do deseti a na stejnou otázku odpoví ➤ pojmenuje členy rodiny ➤ rozumí otázkám a výrazům používaných při běžných činnostech každodenního života (hry, oblékání, koupání, oslava narozenin) ➤ klade jednoduché otázky týkající se předmětů v jeho bezprostředním okolí ➤ rozliší základní barvy ➤ zeptá se na věk spolužáka, sdělí, kolik mu je let ➤ pojmenuje běžná zvířata ➤ pojmenuje předměty spojené s oslavou Vánoc a Velikonoc ➤ zná několik jednoduchých písniček, říkanek	Tematické okruhy a slovní zásoba ➤ školní pomůcky ➤ hračky ➤ oblečení ➤ narozeniny ➤ koupání ➤ zvířata ➤ Vánoce, Velikonoce Jazykové prostředky ➤ pozdravy ➤ představování ➤ přání k narozeninám a k Vánocům ➤ pokyny při výuce a při hře ➤ osobní a ukazovací zájmena ➤ jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa být ➤ číslovky 1 – 10 ➤ množné číslo podstatných jmen pomocí koncovky –s/ -es ➤ přivlastňovací zájmena můj, tvůj ➤ rozkazovací způsob ➤ Vánoce ve Velké Británii ➤ Velikonoce ve Velké Británii Zvuková podoba jazyka ➤ intonace jednoduchých otázek a odpovědí ➤ slovní přízvuk probírané základní slovní zásoby ➤ výslovnost hravou formou z poslechu nahrávky a výkladu učitele	Osobnostní a sociální výchova ➤ Rozvoj schopnosti poznávání ➤ Komunikace Multikulturní výchova ➤ Kulturní difference ➤ Lidské vztahy	Mezipředmětové vztahy: ➤ Hudební výchova ➤ Výtvarná výchova ➤ Dramatická výchova ➤ Prvouka ➤ Matematika

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 2.	Předmět: Anglický jazyk		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Řečové dovednosti ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám při běžné výuce ➤ pojmenuje a jednoduše popíše předměty kolem sebe (doma a ve škole) ➤ sdělí, které jídlo má rád a na totéž se zeptá ➤ popíše základní rysy svého vzhledu ➤ popíše činnost smyslů ➤ zeptá se na umístění předmětů, na tutéž otázku odpoví ➤ užívá základní barvy při jednoduchém popisu osob či věcí ➤ velmi jednoduše sdělí, co má na sobě, na totéž se zeptá ➤ pojmenuje některá zvířata a zvuky, které vydávají ➤ zeptá se, co zvířata umí a na totéž odpoví ➤ popíše části domu (místnosti) ➤ uvede, jakou sportovní činnost právě dělá ➤ v jednoduchých větách popíše obrázek ➤ používá jednoduché věty spojené s oslavou Vánoc a Velikonoc ➤ zná několik jednoduchých písniček, říkanek	Tematické okruhy a slovní zásoba ➤ zvířata v ZOO ➤ školní pomůcky a činnosti ➤ barvy ➤ jídlo a pití ➤ lidské tělo – obličej ➤ domov – místnosti v domě ➤ oblečení ➤ sport ➤ Vánoce, Velikonoce Jazykové prostředky ➤ dotazování na dovednost ➤ oblíbené jídlo a pití ➤ pokyny při výuce a při hře, činnostech ve třídě ➤ jednoduchá otázka s použitím slovesa can, to be, pomocného slovesa do ➤ rozkazovací způsob v pokynech ➤ přítomný čas průběhový pro popis činnosti, obrázku ➤ předložky místa v, na ➤ předložka z (původ) ➤ dotaz na množství počítatelných podstatných jmen ➤ množné číslo podstatných jmen Zvuková podoba jazyka ➤ intonace jednoduchých otázek a odpovědí ➤ slovní přízvuk probírané základní slovní zásoby	Osobnostní a sociální výchova ➤ Rozvoj schopnosti poznávání ➤ Komunikace Multikulturní výchova ➤ Kulturní difference ➤ Lidské vztahy	Mezipředmětové vztahy: ➤ Hudební výchova ➤ Výtvarná výchova ➤ Dramatická výchova ➤ Prvouka ➤ Matematika

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 3.	Předmět: Anglický jazyk		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Řečové dovednosti ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně ➤ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení ➤ píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Tematické okruhy a slovní zásoba ➤ pozdravy ➤ pokyny ve škole a doma, příkazy ➤ osobní údaje ➤ jídlo, objednávka jídla ➤ čísla 1-12, 13-20 ➤ barvy ➤ školní potřeby ➤ domov – nábytek ➤ domácí zvířata, zvířata v ZOO ➤ nálady, pocity ➤ lidské tělo ➤ rodina ➤ oblečení ➤ hračky ➤ dny, měsíce ➤ Halloween, Vánoce, Velikonoce Jazykové prostředky ➤ rozkazovací způsob ➤ tázací zájmena ➤ sloveso být v kladné větě a otázce ➤ krátká kladná a záporná odpověď sloves být, mít ➤ přídavná jména ➤ sloveso mít v otázce a odpovědi ➤ množné číslo podstatných jmen ➤ přivlastňovací pád ➤ sloveso like v kladné větě a otázce ➤ vazba there is, there are ➤ otázka na množství ➤ množné číslo podstatných jmen pomocí koncovky -s / -es Zvuková podoba jazyka ➤ vybrané fonetické znaky (pasivně) ➤ intonace jednoduchých otázek a odpovědí ➤ slovní přízvuk probírané základní slovní zásoby ➤ nácvik psaní probírané slovní zásoby	OSV-OR ➤ <u>kreativita</u> OSV-SR ➤ <u>komunikace</u>	Mezipředmětové vztahy: ➤ Hudební výchova ➤ Výtvarná výchova ➤ Dramatická výchova ➤ Prvouka ➤ Matematika

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 4.	Předmět: Anglický jazyk		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Poslech s porozuměním ➤ rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě ➤ rozumí jednoduchým otázkám učitele, které se týkají osvojovaných témat ➤ rozumí jednoduchému poslechovému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Typy textů ➤ pozdrav, krátký neformální dopis, popis (místností v domě, cesty, počasí, osoby, školy, zvířete), písnička, básnička, říkanka, pohlednice (z prázdnin), plakát (cesta do školy, plán města, zdravý jídelníček, moje škola, oblíbené televizní programy, volný čas)	OSV-SR ➤ komunikace ➤ mezilidské vztahy OSV-OR ➤ kreativita	
Čtení s porozuměním ➤ vyhledá určitou informaci v textu, který se týká osvojovaných témat ➤ rozumí krátkému příběhu, má-li k dispozici vizuální oporu (komiks) ➤ zdramatizuje krátký příběh	Tematické okruhy a slovní zásoba ➤ hudební nástroje ➤ sport - dovednosti ➤ dům a byt – místnosti, vybavení domu nebo bytu ➤ zdraví a nemoci ➤ město - obchody a místa ve městě, směr ➤ činnosti o dovolené ➤ počasí ➤ škola - čas, rozvrh hodin, předměty ve škole ➤ televizní pořady (filmové žánry) ➤ volný čas – záliby, sport ➤ zvířata ➤ čísla do 100 ➤ řadové číslovky a datum ➤ Vánoce, novoroční zvyky, sv. Valentýn ➤ příprava jídla podle receptu ➤ mapa Spojeného království Velké Británie a Severního Walesu		
Produktivní řečové dovednosti ➤ pojmenuje předměty, objekty, které jsou zahrnuty v osvojovaných tématech a slovní zásobě ➤ klade otázky týkající se osvojovaných témat a na totéž odpovídá ➤ počítá do 100 ➤ vyjádří datum, určí čas ➤ popíše umístění předmětů ➤ zeptá se na cestu a také cestu popíše ➤ vede jednoduchý rozhovor o svých dovednostech a zálibách, o škole, o tom, co právě dělá, o počasí ➤ jednoduše popíše život zvířat ➤ jednoduchými větami reprodukuje obsah slyšeného, čteného	Jazykové prostředky ➤ modální sloveso can pro vyjádření schopnosti, dovednosti, otázka, zápor ➤ člen určitý a neurčitý - informativně		

Psaní ➤ zná psanou formu základní slovní zásoby dle osvojovaných témat ➤ obměňuje věty jednoduchého textu ➤ píše jednoduché věty na základě vizuální opory ➤ napíše krátký dopis (o svých zálibách) ➤ napíše krátkou pohlednici (z prázdnin)	➤ zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), ➤ přídavná jména (počasí, zdraví) ➤ množné číslo podstatných jmen ➤ rozkazovací způsob ➤ předložky místa – on, in, under, between, next to, opposite ➤ předložky času – on, at ➤ vazba „there is/ there are“ ➤ otázka „How many“? ➤ přítomný čas průběhový ➤ otázky s „what/where/who/when/how/why “ ➤ sloveso have got ➤ sloveso like/don't like ➤ plnovýznamová slovesa ➤ přítomný čas prostý, otázka, zápor Zvuková a grafická podoba ➤ vybrané fonetické znaky (pasivně) ➤ výslovnost koncovky množného čísla [s], [z], [iz] ➤ větná intonace ➤ slovní přízvuk probírané slovní zásoby		
--	---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 5.	Předmět: Anglický jazyk		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Poslech s porozuměním ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Typy textů ➤ pozdrav, představení se, pokyny a příkazy, písnička, komiks, plakát, leták, krátký neformální dopis, jednoduchý osobní formulář Tematické okruhy a slovní zásoba ➤ rodina, domov – jednoduchými výrazy popíše svou rodinu, předměty a vzhled místnosti, domov ➤ jednoduchý popis osoby, vzhledu a některých vlastností ➤ škola – předměty ve škole, krátký popis ➤ nákupy – vyjádření ceny, otázka na cenu, jednoduchý rozhovor v obchodě ➤ čas – hodiny, dny v týdnu, měsíce ➤ popis denního programu ➤ volný čas – sporty, koníčky, hudební nástroje ➤ moje město ➤ jídlo – jednoduše si objedná jídlo v restauraci	OSV-SR ➤ komunikace ➤ mezilidské vztahy OSV-OR ➤ kreativita MKV ➤ multikulturalita (MK)	
Čtení s porozuměním ➤ vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ➤ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
Produktivní řečové dovednosti ➤ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Jazykové prostředky ➤ člen určitý a neurčitý – rozlišení základního užití ➤ množná čísla pravidelných a některých nepravidelných podstatných jmen ➤ přídavná jména – přivlastňovací, protiklady ➤ zájmena osobní ➤ this x these ➤ číslovky základní ➤ rozkazovací způsob, let's... ➤ vazba there is/ there are ➤ přítomné tvary sloves to be, to have ➤ přítomný čas prostý známých sloves ➤ modální slovesa can, must ➤ přítomný průběhový čas ➤ odlišení užití přítomného prostého a průběhového času ➤ předložky místa – on, in, under, between, opposite, behind, next to, in front of ➤ předložky času – on, at ➤ tvoření otázky a záporu		
Psaní ➤ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života			
Psaní ➤ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Zvuková a grafická podoba ➤ výslovnost koncovky 3. os. č. j. přít. prost. ➤ spelling ➤ vybrané fonetické znaky (pasivně) ➤ větná intonace ➤ slovní přízvuk probírané slovní zásoby ➤ psaní jednoduché slovní zásoby, jednoduchých vět		

5.1.3 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 1. ročníku 4 hodiny týdně, v 2. - 5. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- čísla a početní operace (žáci si osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové porozumění)
- závislosti, vztahy a práce s daty (žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, uvědomují si změny a závislosti známých jevů, analyzují je z tabulek, diagramů a grafů)
- geometrie v rovině a v prostoru (žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině, v prostoru, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah, povrch a objem)
- nestandardní aplikační úlohy a problémy (žáci ve všech tematických okruzích uplatňují logické myšlení, řeší problémové situace a úlohy z běžného života)

Vyučovací předmět **matematika** je úzce spjat se vzdělávacím oborem *informační a komunikační technologie*. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů). Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Předmětem se prolíná **průřezové téma** osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování pomocí matematického jazyka, používají správnou symboliku, provádí rozbor a zápisy při řešení úloh a zdokonalují grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.

Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků, srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit, stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu, vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, jsou vedeni k soustavné sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti.

Učí se provádět rozbor problémů a plánů řešení, odhadují výsledky, volí správné postupy, vyhodnocují správnosti výsledků.

Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti, vede žáky k plánování úkolů a postupů, zařazuje

metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci, umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní

Žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování pomocí matematického jazyka včetně symboliky.

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu.

Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanské

Žáci jsou při zpracovávání informací vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa.

Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech.

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek. Vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Digitální kompetence

Žáci pod dohledem učitele používají interaktivní tabuli tam, kde je ve třídě dostupná. Používají učitelem vybrané výukové (on-line) programy určené k procvičování probíraného učiva i v domácím prostředí. Učí se pracovat s videomateriály dostupnými na internetu (videonávody, např. Matýskova matematika a geometrie). Vyhledávají informace na internetu a dokáží je využít pro zpracování zadaného úkolu. Ve vyšších ročnících pracují s textovým editorem na základní úrovni. Učí se pracovat s kalkulátory. Využívají školní informační systém pro komunikaci s vyučujícím, k práci se sdíleným studijním materiálem, k odevzdávání domácích úkolů, k seznámení se s hodnocením. Žáci se chovají v souladu se školním řádem, bezpečně a šetrně zacházejí s digitálním zařízením, které je jim ve výuce k dispozici, dbají na bezpečnost svou i svých spolužáků.

Učitel vybere vhodné výukové (on-line) programy určené k procvičování probíraného učiva a učí žáky vybrané programy používat. Připraví interaktivní tabuli pro další využití ve výuce, učí s ní žáky pracovat. Připravuje vhodné výukové

materiály (prezentace, interaktivní pracovní listy,...) k prezentaci na interaktivní tabuli. Vybírá vhodné videomateriály dostupné na internetu. Učitel doporučuje vhodné zdroje informací z internetu. Učí žáky používat kalkulátory. Podporuje práci s textovým editorem, umožňuje odevzdávat vybrané úkoly elektronickou formou do školního systému. Učitel komunikuje se žáky pomocí školního informačního systému, zadává do něj studijní materiály, domácí úkoly a své hodnocení. Dohlíží na bezpečné zacházení s digitálním zařízením, které je žákům ve výuce k dispozici.

Očekávané výstupy RVP	Dílčí výstupy ŠVP				
	5. ročník	4. ročník	3. ročník	2. ročník	1. ročník
Číslo a početní operace					
➤ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	➤ sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (sčítaná nebo odčítaná čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) ➤ písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla s kontrolou ➤ písemně odčítá dvě přirozená čísla s kontrolou ➤ pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech ➤ písemně násobí až čtyřciferným činitelem s kontrolou ➤ písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem s kontrolou ➤ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	➤ využívá pamětně sčítání a odčítání čísel bez přechodu přes desítku, stovku a tisíc. ➤ písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem ➤ písemně dělí jednociferným dělitelem	➤ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků v číselném oboru 0-1000 ➤ sčítá a odčítá dvojciferná čísla s přechodem přes desítku do sta ➤ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly ➤ dokáže písemně sčítat a odčítat dvě trojciferná čísla ➤ provádí jednoduché operace v oboru malé násobilky ➤ násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech ➤ dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek ➤ určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech	➤ vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100, počítá po desítkách a po jedné (v oboru do 100) ➤ sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku ➤ sčítá a odčítá v oboru do 100 s přechodem přes desítku (mimo sčítání a odčítání dvojciferných čísel s přechodem přes desítku) ➤ násobí a dělí v oboru násobílek 2,3,4,5	➤ vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků ➤ sčítá a odčítá přirozená čísla v oboru 0-20 bez přechodu desítky
➤ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	➤ čte a zapisuje čísla větší než milion ➤ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, vztahy mezi čísly zapisuje pomocí symbolů	➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla od 0 do 20
➤ zaokrouhluje přirozená čísla, odhaduje a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	➤ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady, porovnává a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ➤ zobrazí číslo na číselné ose	➤ zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ➤ zobrazí číslo na číselné ose	➤ užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose ➤ provádí kontrolu svého výpočtu ➤ zaokrouhluje čísla na stovky, desítky		➤ používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací, doplňuje znázorněním
➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel ➤ řeší jednoduché a složitější slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly	➤ řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v daném oboru přirozených čísel (porovnávání, vztahy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně)	➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace (porovnávání dvou trojciferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel, vztahy o n-více, o n méně)	➤ používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh v oboru čísla do 100 ➤ řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100	➤ řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0-20 ➤ řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0-20 bez přechodu desítky

			➤ užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh ➤ provádí předběžný odhad výsledků	➤ řeší slovní úlohy a užívá násobení a dělení v oboru násobílek 2,3,4,5 v praktických situacích ➤ řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více, n-méně v oboru do 100	➤ řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více, o n-méně v probíraném oboru
➤ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	➤ názorně vyznačí zlomky ➤ zapisuje zlomky, vypočítává části z celku ➤ vypočítává celek ze zlomku v jednoduchých případech	➤ názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku ➤ sčítá zlomky se stejným jmenovatelem			
➤ porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	➤ sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem ➤ porovná zlomky se stejným jmenovatelem ➤ řeší slovní úlohy s početními výkony se zlomky				
➤ přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	➤ čte zápis desetinných čísel ➤ sčítá a odčítá desetinná čísla ➤ násobí a dělí desetinná čísla ➤ řeší slovní úlohy s desetinnými čísly ➤ využívá desetinných čísel k převodům jednotek				
➤ porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	➤ vyznačí záporné číslo na číselné ose ➤ zaznamená zápornou teplotu na teploměru °C				
Závislosti, vztahy a práce s daty					
➤ vyhledává, sbírá a třídí data	➤ vyhledává, sbírá a třídí data ➤ provádí jednoduché převody jednotek	➤ vyhledává a třídí data ➤ provádí jednoduché převody jednotek	➤ orientuje se v čase, čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v časových jednotkách hodina, minuta, sekunda ➤ provádí jednoduché převody jednotek času ➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života	➤ orientuje se v čase (včera, dnes, zítra, rok, měsíc, týden, den) ➤ popisuje jednotlivé závislosti z praktického života (příchod a odchod do školy, délka vyučovací hodiny) ➤ doplňuje posloupnosti čísel (první, poslední, před, za, hned před, hned za)	➤ orientuje se v prostoru ➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života
➤ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	➤ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	➤ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	➤ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	➤ doplní do tabulky přirozená čísla v oboru od 0 do 100	
Geometrie v rovině a v prostoru					
➤ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník,	➤ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník		➤ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary	➤ zvládne narýsovat bod, křivé a rovné čáry	➤ rozezná a pojmenuje rovinné útvary

trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	a kružnici);užívá jednoduché konstrukce		a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci ➤ zvládne narysovat bod, krajní body, úsečky, průsečík dvou přímek		➤ vyhledá dané rovinné útvary v praktickém životě
➤ sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	➤ sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	➤ určí vzájemnou polohu dvou přímek	➤ porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky ➤ změří a sestrojí úsečky daných délek s užitím jednotky milimetr	➤ odhaduje délku úsečky na decimetry, centimetry ➤ měří délku úsečky na centimetry ➤ odliší jednotky délky cm, m, mm, dm ➤ rýsuje úsečky	
➤ sestrojí rovnoběžky a kolmice	➤ sestrojí rovnoběžky a kolmice	➤ sestrojí rovnoběžku s danou přímkou ➤ sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce ➤ narysuje kružnici s daným středem a daným poloměrem	➤ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	➤ rozezná, pojmenuje a vyhledá dané rovinné útvary a tělesa v praktickém životě	
➤ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	➤ určí obvod a obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	➤ určí obvod jednoduchých obrazců pomocí čtvercové sítě			
➤ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	➤ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	➤ pozná souměrný tvar ➤ určí osu souměrnosti modelováním, překládáním ➤ nakreslí souměrný tvar			
Nestandardní aplikační úlohy a problémy ➤ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	➤ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky				

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1.	Předmět: Matematika		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Číslo a početní operace ➤ vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků ➤ sčítá a odčítá přirozená čísla v oboru 0-20 bez přechodu desítky	➤ počítání předmětů v daném souboru, vytváření různých konkrétních souborů s daným počtem prvků ➤ sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování	
➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla od 0 do 20	➤ čtení a psaní čísel, porovnávání čísel, číselná řada, číslíce, vztahy menší, větší, rovno	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování	
➤ používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací, doplňuje znázorněním	➤ řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání ➤ znaménka <, >, +, -, =	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – řešení problémů	
➤ řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0-20 ➤ řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0-20 bez přechodu desítky ➤ řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více, o n-méně v probíraném oboru	➤ řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel v oboru 0-20 ➤ řešení slovních úloh vedoucích ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0-20 bez přechodu desítky ➤ řešení slovních úloh vedoucích ke vztahům o n-více, o n-méně v probíraném oboru	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – řešení problémů ➤ <u>kreativita</u> – pružnost nápadů OSV-SR ➤ <u>komunikace</u>	
Závislosti, vztahy a práce s daty ➤ orientuje se v prostoru ➤ popisuje jednoduché závislosti z praktického života	➤ konkrétní orientace v prostoru ➤ geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za ➤ matematické značky metr, litr, kilogram	OSV-OR ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění, relaxace, efektivní komunikace OSV-SR ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy	
Geometrie v rovině a v prostoru ➤ rozezná a pojmenuje rovinné útvary ➤ vyhledá dané rovinné útvary v praktickém životě	➤ rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh ➤ užití dětských skládanek a stavebnic	OSV-SR ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – péče o dobré vztahy OSV-OR ➤ <u>kreativita</u> – pružnost nápadů	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 2.	Předmět: Matematika		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Číslo a početní operace - vytváří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100, počítá po desítkách, po jedné (v oboru do 100) - sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku - sčítá a odčítá v oboru do 100 s přechodem přes desítku (mimo sčítání a odčítání dvojčíferných čísel s přechodem přes desítku) - násobí a dělí v oboru násobílek 2,3,4,5	- vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků v oboru přirozených čísel do 100 - sčítání a odčítání s přechodem přes desítku do 20 - sčítání a odčítání v oboru čísel do 100 - násobení a dělení v oboru násobílek 2, 3, 4, 5	OSV-OR rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, vztahy mezi čísly zapisuje pomocí symbolů	- čtení, zapisování a porovnávání čísel od 0 do 100 v desítkové soustavě, - užívání a zapisování vztahů nerovnosti a rovnosti ($<$, $>$, $=$)	OSV-OR rozvoj schopností poznávání – řešení problémů	
- používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh v oboru čísla do 100 - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100 - řeší slovní úlohy a užívá násobení a dělení v oboru násobílek 2,3,4,5 v praktických situacích - řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více, o n-méně v oboru do 100	- řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání v oboru čísla do 100 - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel v oboru do 100 - řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek 2,3,4,5 - řešení slovních úloh vedoucích s využitím vztahů o n-více, o n-méně v oboru do 100	OSV-OR - rozvoj schopností poznávání – řešení problémů - kreativita – pružnost nápadů	
Závislosti, vztahy a práce s daty - orientuje se v čase (včera, dnes, zítra, rok, měsíc, týden, den) - popisuje jednotlivé závislosti z praktického života (příchod a odchod do školy, délka vyučovací hodiny) - doplňuje posloupnosti čísel (první, poslední, před, za, hned před, hned za)	- orientace v čase (včera, dnes, zítra, rok, měsíc, týden, den) - sledování jednoduchých závislostí na čase - posloupnost čísel	OSV-SR - poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, vzájemné poznávání se ve skupině, třídě - komunikace OSV-OR - psychohygiena – uvolnění, relaxace, efektivní komunikace	
doplní do tabulky přirozená čísla od 0 do 100	doplňování chybějících čísel v řadě		
Geometrie v rovině a v prostoru zvládne naryšovat bod, křivě a rovné čáry	kreslení křivých a rovných čar, rýsování bodu		
- odhaduje délku úsečky na decimetry, centimetry - měří délku úsečky na centimetry - odliší jednotky délky cm, m, mm, dm - rysuje úsečky	- odhad délky úseček - měření délky úseček na cm - rýsování úseček		
rozezná, pojmenuje a vyhledá dané rovinné útvary a tělesa v praktickém životě	rozeznávání a pojmenování daných rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) a těles (krychle, kvádr)		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 3.	Předmět: Matematika		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Číslo a početní operace - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků v číselném oboru 0-1000 - sčítá a odčítá dvojciferná čísla s přechodem přes 10 do 100 - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - dokáže písemně sčítat a odčítat dvě trojčíselná čísla - provádí jednoduché operace v oboru malé násobilky - násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech - dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek - určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech	- číselný obor od 0 do 1000, představa čísla, počítání po stovkách, desítkách, jednotkách, sčítání a odčítání násobků sta - sčítání a odčítání dvojciferných čísel s přechodem přes desítku do 100 - sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta - sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta - písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců - písemné odčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku sčítáním - násobení a dělení v oboru násobílek - pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek - dělení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek - dělení se zbytkem	OSV-OR rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- čtení a zápis trojčíselných čísel, porovnávání přirozených čísel v číselném oboru 0-1000 - rozklad čísla v desítkové soustavě		
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí kontrolu svého výpočtu - zaokrouhluje čísla na stovky, desítky	- zobrazení čísla na číselné ose, znázornění trojčíselných čísel na číselné ose, porovnávání čísel pomocí číselné osy - odhad a kontrola výsledků - zaokrouhlování čísla na stovky, desítky		
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace (porovnávání dvou trojčíselných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíselných čísel, vztahy o n-více, o n-méně) - užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh - provádí předběžný odhad výsledků	- řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání, na porovnávání trojčíselných čísel, vztahy o n-více, o n-méně - řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení - odhad a kontrola výsledků	OSV-OR - rozvoj schopností poznávání – řešení problémů - kreativita – pružnost nápadů OSV-MR - řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů	
Závislosti, vztahy a práce s daty - orientuje se v čase, čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v časových jednotkách hodina, minuta, sekunda - provádí jednoduché převody jednotek času	- orientace v čase, čtení údajů na hodinách včetně digitálních, orientace v časových jednotkách hodina, minuta, sekunda - den-24hodin, hodina-60minut, minuta-60sekund	OSV-SR komunikace	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	doplňování tabulek, schémat, posloupností čísel		

Geometrie v rovině a v prostoru ➤ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci ➤ zvládne narážovat bod, krajní body, úsečky, průsečík dvou přímek	➤ rozeznávání a pojmenování základních rovinných útvarů a jednoduchých těles bod, přímka, úsečka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, průsečík dvou přímek		
➤ porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky ➤ změří a sestrojí úsečky daných délek s užitím jednotky milimetr	➤ odhad délek různých úseček a vzdáleností, měření úseček s přesností na milimetr, jednotky délky a jejich převody ➤ sestrojení úseček daných délek s užitím jednotky milimetr ➤ měření délek stran rovinných obrazců		
➤ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	➤ rozeznávání a modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině podle daného plánu		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 4.	Předmět: Matematika		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Číslo a početní operace ➤ využívá pamětné sčítání a odčítání čísel bez přechodu přes desítku, stovku a tisíc ➤ písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem ➤ písemně dělí jednociferným dělitelem	➤ počítání po statisících, desetitisících, tisících ➤ pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel bez přechodu přes desítku, stovku a tisíc ➤ písemné algoritmy násobení a dělení, písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem ➤ písemné dělení jednociferným dělitelem ➤ polovina, čtvrtina celku ➤ sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium	
➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	➤ zápis a čtení čísel, porovnávání čísel do 1 000 000 ➤ posloupnost čísel v oboru přirozených čísel do 1 000 000		
➤ zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ➤ zobrazí číslo na číselné ose	➤ zaokrouhlování přirozených čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky, zaokrouhlování s danou přesností, zobrazení čísla na číselné ose ➤ odhady a kontrola výsledků a výpočtů početních operací v oboru přirozených čísel ➤ rozklad čísla v desítkové soustavě		
➤ řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v daném oboru přirozených čísel (porovnávání, vztahy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně)	➤ řešení a tvoření slovních úloh v daném oboru přirozených čísel (porovnávání, vztahy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně)	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – řešení problémů OSV-SR ➤ <u>kreativita</u> – pružnost nápadů OSV-MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů	
➤ názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku ➤ sčítá zlomky se stejným jmenovatelem	➤ polovina, čtvrtina, celek ➤ sčítání zlomků se stejným jmenovatelem		
Závislosti, vztahy a práce s daty ➤ vyhledává a třídí data ➤ provádí jednoduché převody jednotek	➤ vyhledávání a třídění dat ➤ jednotky času (sekunda, minuta, hodina), hmotnosti (gram, kilogram), objemu (litr)		
➤ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	➤ doplňování tabulek, schémat, posloupností čísel		
Geometrie v rovině a v prostoru ➤ určí vzájemnou polohu dvou přímek	➤ vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kolmice		
➤ sestrojí rovnoběžku s danou přímkou ➤ sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce ➤ narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem	➤ kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek k dané přímce, vyznačování průsečíku ➤ rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou ➤ střed a poloměr kružnice, kružnice, kruh - rýsování kružnice s daným středem a daným poloměrem		

➤ určí obvod jednoduchých obrazců pomocí čtvercové sítě	➤ obvod čtverce a obdélníku ve čtvercové síti		
➤ pozná souměrný tvar ➤ určí osu souměrnosti modelováním, překládáním ➤ nakreslí souměrný tvar	➤ souměrné útvary ve čtvercové síti ➤ určování os souměrnosti přikládáním papíru na názorných obrázcích-motýl, hvězda ➤ konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 5.	Předmět: Matematika		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Číslo a početní operace ➤ sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (sčítaná nebo odčítaná čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) ➤ písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla s kontrolou ➤ písemně odčítá dvě přirozená čísla s kontrolou ➤ pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech s kontrolou ➤ písemně násobí až čtyřciferným činitelem s kontrolou ➤ písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem s kontrolou ➤ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	➤ pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel ➤ písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel ➤ písemné odčítání dvou přirozených čísel ➤ pamětné násobení a dělení přirozených čísel v jednoduchých případech ➤ písemné násobení až čtyřciferným činitelem ➤ písemné dělení jedno a dvojciferným dělitelem ➤ kontrola výpočtů	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium	
➤ čte a zapisuje čísla větší než milion ➤ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	➤ čtení a zápis čísel větších než milion, posloupnost přirozených čísel ➤ písemné početní operace v oboru přirozených čísel		
➤ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady, porovnává a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ➤ zobrazí číslo na číselné ose	➤ zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky, odhady, porovnávání a kontrola výsledků početních operací v oboru přirozených čísel ➤ zobrazení čísla na číselné ose		
➤ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel ➤ řeší jednoduché a složitější slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly	➤ řešení a vytváření slovních úloh v celém oboru přirozených čísel ➤ řešení jednoduchých a složitější slovních úloh vedoucích k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – řešení problémů ➤ <u>kreativita</u> – pružnost nápadů OSV-SR ➤ <u>komunikace</u> OSV-MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů	
➤ názorně vyznačí zlomky ➤ zapisuje zlomky, vypočítává části z celku ➤ vypočítává celek ze zlomku v jednoduchých případech	➤ rozlišení čísla celého a zlomku ➤ názorné vyznačení zlomku ➤ zápis zlomku, výpočet části z celku ➤ výpočet celku ze zlomku v jednoduchých případech		
➤ sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem ➤ porovnává zlomky se stejným jmenovatelem ➤ řeší slovní úlohy s početními výkony se zlomky	➤ sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem ➤ porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem ➤ slovní úlohy s početními výkony se zlomky		
➤ čte zápis desetinných čísel ➤ sčítá a odčítá desetinná čísla ➤ násobí a dělí desetinná čísla ➤ řeší slovní úlohy s desetinnými čísly ➤ využívá desetinných čísel k převodům jednotek	➤ rozlišuje čísla celého a čísla desetinného ➤ čtení desetinných čísel ➤ sčítání a odčítání desetinných čísel ➤ násobení a dělení desetinných čísel ➤ řešení slovních úloh s desetinnými čísly ➤ využití desetinných čísel k převodům jednotek		

➤ vyznačí záporné číslo na číselné ose ➤ zaznamená zápornou teplotu na teploměru °C	➤ vyznačení záporného čísla na číselné ose ➤ zaznamená zápornou teplotu na teploměru °C		
Závislosti, vztahy a práce s daty ➤ vyhledává, sbírá a třídí data ➤ provádí jednoduché převody jednotek	➤ vyhledávání, sbírání a třídění dat ➤ jednotky času, hmotnosti, objemu		
➤ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	➤ čtení a sestavování jednoduchých tabulek a diagramů		
Geometrie v rovině a v prostoru ➤ narysuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	➤ konstrukce pravoúhlého, rovnostranného, rovnoramenného trojúhelníku, obdélníku, čtverce, kružnici		
➤ sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	➤ grafické sčítání a odčítání úseček, délka lomené čáry, obvod mnohoúhelníku		
➤ sestrojí rovnoběžky a kolmice	➤ rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem		
➤ určí obvod a obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	➤ obvod a obsah obdélníku a čtverce ➤ odhady obvodu a obsahu ➤ užití a převody jednotek obsahu cm^2, mm^2, m^2, ha, a, km^2		
➤ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	➤ souměrné útvary ve čtvercové síti ➤ určování os souměrnosti přikládáním papíru ➤ konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy ➤ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	➤ slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost	OSV-MR ➤ řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů	

5.1.4 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Od 1. 9. 2022 bude škola vyučovat Informatiku dle nového ŠVP. Žáci 4. ročníku ve školním roce 2022/ 2023 zahájí plnění předepsaných výstupů řádně, žáci 5. – 9. ročníku zahájí bez návaznosti na předchozí ročníky. Nesetkají se tak s celým vzdělávacím obsahem, ale s vybranou částí. Tento stav je dán změnou obsahu RVP ZV. Hodnocení žáků pak bude odpovídat změnám obsahu ŠVP dle RVP ZV po dobu, než budou žáci daného ročníku absolvovat kompletní obsah v předcházejícím ročníku.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět informatika se vyučuje jako samostatný předmět v 4. a 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Obsah vyučovacího předmětu obsahuje čtyři tematické okruhy: data, informace a modelování, algoritmizace a programování, informační technologie, digitální technologie.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- dává prostor na poznání a porozumění fungování počítače a informačních technologií,
- vede žáka k rozvíjení schopnosti poznat, popsat, analyzovat a najít optimální řešení problému,
- podporuje rozvoj informatického myšlení,
- pomáhá žákovi porozumět digitálním technologiím, které jsou nedílnou součástí světa kolem,
- společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností,
- vede k osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Výuka probíhá převážně na počítačích v učebně informatiky, některé témata jen s pomůckami nebo bez počítače.

Předmětem se prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální rozvoj.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci poznávají a osvojují si způsoby a metody racionálního učení pomocí výpočetní techniky, vybírají a používají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení.

Učitel seznamuje žáky se základními pojmy, vede žáky k samostatné práci při vyhledávání a třídění informací a jejich využití v procesu učení. Užívá správné terminologie a zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků. Vede žáky k upevňování, ověřování a posouzení váhy a důvěryhodnosti získaných znalostí. Vhodným zadáním úkolů rozvíjí učitel u žáků schopnost samostatně hledat, třídit a zpracovávat informace.

Kompetence k řešení problémů

Žáci promýšlejí zadaný problém a učí se vyhledat k němu podklady a informace nutné pro řešení. Na základě získaných znalostí jsou žáci schopni samostatně stanovit optimální postup pro řešení problému. Snaží se vyhodnotit nejvýhodnější postup řešení a kriticky posoudit výsledky dosažené při řešení problému.

Učitel vede žáka k samostatnému řešení problému kladením vhodných otázek, zadáním jednotlivých dílčích úkolů. O samostatné práci žáka probíhá diskuse (ve dvojicích, ve skupině) a žák se učí obhajovat své řešení problému a dále je pozitivně motivován k dalšímu prohlubování znalostí a optimalizaci řešení problémů. Učitel vede žáky k vlastnímu úsudku.

Kompetence komunikativní

Žáci se učí výstižně, souvisle a kultivovaně formulovat sdělení a myšlenky různou formou (písemnou, ústní, grafickou) na odpovídající úrovni. Ke komunikaci využívají různé informační a komunikační prostředky a technologie.

Učitel vede žáky k souvislému, výstižnému a kultivovanému projevu. Učí žáka rozlišovat fakta, vlastní názory a domněnky. Rozvíjí u žáků schopnost využívat výpočetní techniku ke komunikaci a vytváření a rozvíjení vztahů (pracovních, osobních) s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují při řešení zadaných úloh, dokáží se zapojit do práce v kolektivu a na základě přijaté role pozitivně ovlivnit práci ve skupině.

Učitel vytváří podmínky k prezentaci a obhajobě výsledků skupiny v třídním kolektivu. Zadává úkoly vyžadující spolupráci a kolektivní myšlení.

Kompetence občanské

Žáci chápou základní principy, na kterých spočívají základní společenské normy, zajímají se o veřejné problémy, respektují názory ostatních.

Učitel vede žáky k dodržování pravidel společenského chování a norem. Seznamuje žáky s jejich právy, ale i povinnostmi. Organizuje činnosti, které vedou k rozvíjení schopnosti dialogu s okolím, schopnosti naslouchat a respektovat odlišné názory.

Kompetence pracovní

Žáci racionálně organizují svou práci, osvojují si základní pracovní návyky pro práci s výpočetní technikou. Učí se osvojené návyky, zkušenosti a získané znalosti aplikovat v praxi.

Učitel napomáhá hledání vhodného postupu řešení vhodným zadáním úkolů. Volí individuální přístup k jednotlivým žákům a zohledňuje jejich schopnosti a pracovní tempo. Vede žáky k šetrné práci s výpočetní technikou.

Kompetence digitální

Žáci se zapojují do společnosti prostřednictvím online aktivit. Rozvíjí svoji schopnost využívat nové digitální technologie ve prospěch sebe a společnosti. Vytváří obsah ve vhodných formátech.

Učitel vede žáky k obohacování stávajících zdrojů a tvorbě nového, relevantního obsahu.

Očekávané výstupy RVP 5. ročník	Díílčí výstupy ŠVP	
	5. ročník	4. ročník
Data, informace a modelování ➤ uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat ➤ popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ➤ vyčte informace z daného modelu	➤ pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ➤ pomocí obrázku znázorní jev ➤ pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	➤ sdělí informaci obrázkem ➤ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ➤ zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ➤ zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ➤ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Algoritmizace a programování ➤ sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ➤ popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ➤ ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ➤ v programu najde a opraví chyby ➤ používá události ke spuštění činnosti postav ➤ rozpozná opakující se vzory ➤ používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ➤ rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ➤ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ➤ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ➤ rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ➤ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů ➤ upraví program pro obdobný problém ➤ ovládá více postav pomocí zpráv	➤ sestaví robota podle návodu ➤ sestaví program pro robota ➤ oživí robota, otestuje jeho chování ➤ najde chybu v programu a opraví ji ➤ upraví program pro příbuznou úlohu ➤ pomocí programu ovládá světelný výstup a motor ➤ pomocí programu ovládá senzor ➤ používá opakování, události ke spuštění programu
Informační systémy ➤ v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi ➤ pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	➤ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ➤ doplní posloupnost prvků ➤ umístí data správně do tabulky ➤ doplní prvky v tabulce ➤ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný ➤ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ➤ určí, jak spolu prvky souvisí	

Digitální technologie ➤ najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ➤ propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ➤ dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi		➤ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ➤ pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí ➤ edituje digitální text, vytvoří obrázek ➤ přehraje zvuk či video ➤ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ➤ používá krok zpět, zoom ➤ řeší úkol použitím schránky ➤ dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením ➤ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ➤ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ➤ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ➤ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ➤ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ➤ u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst ➤ v textu rozpozná osobní údaje ➤ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
---	--	---

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 4.	Předmět: Informatika		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Data, informace a modelování <i>Úvod do kódování a šifrování dat a informací</i> ➤ sdílí informaci obrázkem ➤ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ➤ zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ➤ zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ➤ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	➤ Piktogramy, emodži ➤ Kód ➤ Přenos na dálku, šifra ➤ Pixel, rastr, rozlišení ➤ Tvary, skládání obrazce	OSV ➤ Rozvoj schopností poznávání	➤ Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách
Algoritmizace a programování <i>Základy robotiky se stavebnicí</i> ➤ sestaví robota podle návodu ➤ sestaví program pro robota ➤ oživí robota, otestuje jeho chování ➤ najde chybu v programu a opraví ji ➤ upraví program pro příbuznou úlohu ➤ pomocí programu ovládá světelný výstup a motor ➤ pomocí programu ovládá senzor ➤ používá opakování, události ke spouštění programu	➤ Sestavení programu a oživení robota ➤ Ovládání světelného výstupu ➤ Ovládání motoru ➤ Opakování příkazů ➤ Ovládání klávesnicí – události ➤ Ovládání pomocí senzoru	OSV ➤ Rozvoj schopností poznávání	➤ Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách
Digitální technologie <i>Ovládání digitálního zařízení</i> ➤ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ➤ pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí ➤ edituje digitální text, vytvoří obrázek ➤ přehraje zvuk či video ➤ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ➤ používá krok zpět, zoom ➤ řeší úkol použitím schránky ➤ dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením <i>Práce ve sdíleném prostředí</i> ➤ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ➤ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci	➤ Digitální zařízení ➤ Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace ➤ Ovládání myši ➤ Kreslení čar, vybarvování ➤ Používání ovladačů ➤ Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) ➤ Kreslení bitmapových obrázků ➤ Psaní slov na klávesnici ➤ Editace textu ➤ Ukládání práce do souboru ➤ Otevírání souborů ➤ Přehrávání zvuku ➤ Využití digitálních technologií v různých oborech ➤ Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele ➤ Práce se soubory	OSV ➤ Rozvoj schopností poznávání	➤ Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa

➤ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ➤ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ➤ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ➤ u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst ➤ v textu rozpozná osobní údaje ➤ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	➤ Propojení technologií, internet ➤ Sdílení dat, cloud ➤ Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) ➤ Uživatelské jméno a heslo ➤ Osobní údaje		
---	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

[illegible]

Informační systémy <i>Úvod do práce s daty</i> ➤ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ➤ doplní posloupnost prvků ➤ umístí data správně do tabulky ➤ doplní prvky v tabulce ➤ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný <i>Úvod do informačních systémů</i> ➤ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ➤ určí, jak spolu prvky souvisí	➤ Data, druhy dat ➤ Doplnění tabulky a datových řad ➤ Kritéria kontroly dat ➤ Řazení dat v tabulce ➤ Vizualizace dat v grafu ➤ Systém, struktura, prvky, vztahy	OSV Rozvoj schopností poznávání	samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse
---	--	---	--

5.1.5 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Prostřednictvím vyučovacího předmětu prvouka se realizuje vzdělávací oblast Člověk a jeho svět v 1. – 3. ročníku. Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 1. a 2. ročníku, 3 hodiny týdně ve 3. ročníku.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- osvojení schopnosti vnímat sledovat život kolem sebe, orientovat se v něm, chápání života jako určité uspořádání skutečností, které na sebe navazují nebo se ovlivňují a které pro žáky mohou být příznivé a rozvíjející, ale i omezující
- naučit se vyjadřovat vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektovat názory druhých
- osvojení si potřebných základních vědomostí o sobě, jiných lidech, živočiších a rostlinách, o škole, rodině a životě v nejbližším okolí, o činnostech, výtvorech lidí, o vztazích mezi lidmi, vztazích člověka k přírodě a ke zdraví, orientování se v potřebných souvislostech a samostatně nebo za pomoci dospělých je využívat v každodenním životě
- osvojení základních dovedností a návyků potřebných pro plnění vzdělávacích i jiných povinností a úkolů, pro snadnou a bezkonfliktní komunikaci s okolím, pro ochranu svého zdraví a bezpečnosti i pro příjemný odpočinek a naplnění volného času
- chápání významu spolupráce, pomoci i odpovědnosti a dávat přednost činnostem postavených na těchto vztazích
- nalézání radosti a uspokojení ve všech činnostech spojených s poznáváním a ověřováním poznatého, v hledání a objevování nového

Osvojování učiva prvouky je založeno především na různých činnostech a hrách podporujících tvořivé poznávání, osvojování potřebných dovedností a utváření vztahu k okolnímu světu. Základem je pozorování, pojmenovávání a porovnávání skutečností, její zachycení a hodnocení ve vlastních výtvorech a názorech, sledování životních situací, jejich napodobování a rozvíjení v modelových hrách, výměna zkušeností a zážitků žáků.

Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat na vycházkách, při pokusech a zacházení s různými nástroji a předměty, vytváří malé projekty, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku doplňují obrazy, filmy, besedy.

Charakteristické pro výuku **prvouky** je její prolínání s *českým jazykem* (vyprávění, říkadla, pohádky), s *výtvarnou výchovou* a *praktickými činnostmi* (výtvarné zpracování výsledků pozorování a objevování), s *dramatickou* a *hudební výchovou* (modelové hry a scénky, písně s danou tematikou prvouky).

Předmět prvouka je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Předmětem prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci vyhledávají a třídí informace, poznávají smysl a cíl učení a umí posuzovat vlastní pokrok.

Učitel nabízí různé způsoby a metody učení, motivuje žáky pro celoživotní vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti, upevňují si účelné rozhodování a jednání v různých situacích.

Učitel ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problémů. Vede je k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k samostatnému vystupování a jednání, k bezkonfliktní komunikaci, pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech a výtvorech.

Učitel rozvíjí u dětí dovednost správně a výstižně formulovat své myšlenky a názory, vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují ve skupinách, učí se respektovat názory druhých, učí se dodržovat pravidla pro práci ve skupině, přijímat hodnocení svých výsledků jinými lidmi.

Učitel vede žáky k oceňování svých názorů, individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka.

Kompetence občanská

Žáci se učí respektovat přesvědčení druhých lidí, být tolerantní k jiným kulturám.

Učitel motivuje žáky k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v činnostech, učí se pracovat podle návodu. Znájí základní pravidla bezpečnosti práce.

Učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení. Poukazuje na možná zdravotní rizika při práci a vede žáky k jejich eliminaci.

Kompetence digitální

Žáci využívají pod dohledem učitele dostupná digitální zařízení (interaktivní tabuli, PC, notebooky) za účelem osvojování nebo procvičování probíraného učiva výukové online programy, interaktivní pracovní listy, prezentace, online encyklopedie, aj. Orientují se v interaktivní verzi učebnice a využívají možnosti interaktivních cvičení (pokud s takovou učebnicí učitel pracuje ve výuce). Žáci využívají doporučené audionahrávky (zvuky zvířat, ptáků,...) a videomateriály (dokumenty o přírodě, pohádky o zvířatech, rostlinách, atd.) dostupné na internetu. Žáci se chovají v souladu se školním řádem, bezpečně a šetrně zacházejí s digitálním zařízením, které je jim ve výuce k dispozici, dbají na bezpečnost svou i svých spolužáků. Učitel dohlíží na bezpečné zacházení s digitálním zařízením, které je žákům ve výuce k dispozici.

Učitel nachystá do výuky a doporučí žákům vhodné audio a videomateriály dostupné na internetu. Dle možností pracuje i s interaktivní verzí učebnice a seznamuje s ní žáky. Učitel připraví digitální zařízení pro využití ve výuce, vybere vhodné digitální výukové materiály určené k osvojování nebo procvičování probíraného učiva a učí žáky vybrané programy používat.

Očekávané výstupy RVP 5. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	5. ročník	4. ročník	3. ročník	2. ročník	1. ročník
			Místo, kde žijeme ➤ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ➤ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě) ➤ rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	➤ bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště, ve škole a v blízkém okolí školy	➤ bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště, ve škole a v blízkém okolí školy
			Lidé kolem nás ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ➤ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ➤ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ➤ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ➤ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ➤ vysvětlí, v čem spočívají některá povolání ➤ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
			Lidé a čas ➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ➤ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	➤ orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti a v budoucnosti

			➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost		
			Rozmanitost přírody ➤ pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ rozlišuje některé přírodní prvky podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ➤ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	➤ pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ rozlišuje některé přírodní prvky podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	➤ pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ➤ pozná domácí a některá volně žijící zvířata, jejich mláďata a některé známé rostliny
			Člověk a jeho zdraví ➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ➤ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ➤ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ➤ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1.	Předmět: Prvouka		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Misto, kde žijeme ➤ bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště, ve škole a v blízkém okolí školy	➤ škola a její okolí, cesta do školy, riziková místa a situace, pracovní návyky a dovednosti ve škole, spolupráce	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> VDO (INT) ➤ <u>občanská společnost a škola</u>	
Lidé kolem nás ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	➤ domov, rodina, příbuzenské vztahy	OSV-OR (INT) ➤ <u>sebezpoznání a sebepečení</u> , ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u>	
➤ vysvětlí, v čem spočívají některá povolání	➤ nejznámější povolání		
➤ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	➤ vhodné formy chování ke spolužákům		
Lidé a čas ➤ orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti a v budoucnosti	➤ roční období, rok, měsíc, dny v týdnu, denní režim		
Rozmanitost přírody ➤ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	➤ změny v přírodě	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u>	
➤ pozná domácí a některá volně žijící zvířata, jejich mláďata, některé známé rostliny	➤ domácí a volně žijící zvířata, jejich mláďata, seznámení s rostlinami v lese, v sadu, na zahradě, na poli		
Člověk a jeho zdraví ➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	➤ člověk a péče o zdraví, běžné nemoci, úraz, první pomoc, zimní sporty, zdravá strava	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u>	
➤ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	➤ bezpečné chování, úrazy a poranění, správná výživa ➤ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty		
➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	➤ osobní bezpečí – krizové situace), důležitá telefonní čísla		
➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	➤ situace hromadného ohrožení		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 2.	Předmět: Prvouka		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Misto, kde žijeme ➤ bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště, ve škole a v blízkém okolí školy	➤ domov, škola, okolí školy, organizace školního života	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> VDO (INT) ➤ občanská společnost a škola	
Lidé kolem nás ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	➤ rodina, život a funkce rodiny, příbuzenské vztahy a soužití	OSV-OR (INT) ➤ <u>sebepoznání a sebepečení</u> , ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u>	
➤ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	➤ nejznámější povolání		
➤ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	➤ školní prostředí, vhodné formy chování ke spolužákům		
Lidé a čas ➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	➤ čas, orientace podle hodin, datum, roční období měsíce, denní režim	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u>	
Rozmanitost přírody ➤ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	➤ proměna přírody na podzim, v zimě, na jaře, v létě, ochrana přírody ➤ rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi		
➤ rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	➤ ovoce a zelenina, a stromy jehličnaté a listnaté, živočichové v lese, u vody, ve vodě, rostliny v lese, na louce, na zahradě, na poli	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u>	
Člověk a jeho zdraví ➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	➤ člověk a péče o zdraví, běžné nemoci, úraz, první pomoc, zimní sporty, zdravá strava	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u>	
➤ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	➤ bezpečné chování, úrazy a poranění, správná výživa ➤ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty		
➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	➤ osobní bezpečí – krizové situace), důležitá telefonní čísla		
➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	➤ situace hromadného ohrožení		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 3.	Předmět: Prvouka		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Místo, kde žijeme ➤ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	➤ domov, prostředí domova, orientace v místě bydliště	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> VDO (INT) ➤ občanská společnost a škola	
➤ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	➤ obec, místní krajina, její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť		
➤ rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	➤ vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí		
Lidé kolem nás ➤ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	➤ rodina, postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny	OSV-OR (INT) ➤ <u>sebepoznání a sebepečení</u> , ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u>	
➤ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	➤ nejznámější povolání		
➤ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	➤ soužití lidí, národností, vztahy mezi lidmi, osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům		
Lidé a čas ➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	➤ orientace v čase a časový řád, určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, denní režim, roční období	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u>	
➤ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	➤ slavní rodáci, pověsti a báje, kulturní a historické památky města		
➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	➤ významné události v rodině, svátky, zvyky, současnost a minulost v našem životě, předměty denní potřeby, proměny způsobu života	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u>	
Rozmanitost přírody ➤ pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	➤ životní podmínky ➤ rizika v přírodě – mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi		
➤ rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	➤ živá příroda – rostliny, živočichové, houby	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u>	

➤ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	➤ neživá příroda – látky a jejich vlastnosti, délka, čas, teplota, hmotnost, voda, vzduch, půda, Země, Slunce		
Člověk a jeho zdraví ➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	➤ lidské tělo – základní seznámení se stavbou těla, péče o zdraví, zdravá výživa, denní režim, pitný režim, pohybový režim	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u>	
➤ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	➤ první pomoc, prevence úrazů ➤ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty		
➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	➤ osobní bezpečí – krizové situace , důležitá telefonní čísla		
➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	➤ situace hromadného ohrožení		

5.1.6 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Prostřednictvím vyučovacího předmětu přírodověda se realizuje vzdělávací oblast Člověk a jeho svět ve 4. – 5. ročníku, a to 2 vyučovacími hodinami týdně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- získávání základních vědomostí o Zemi, člověku a technice
- poznávání základních jevů a vztahů v přírodě
- poznávání souvislostí mezi organismy navzájem, mezi organismy a prostředím i mezi člověkem a ostatní biosférou
- rozvíjení schopnosti žáků poznávat s pomocí učitele i samostatně, pozorovat a zkoumat přírodu a řešit přiměřeně náročné úkoly a problémy
- utvářet si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí jako celku
- při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Osvojování učiva přírodovědy navazuje na výchovné a vzdělávací cíle předmětu prvouka. Žáci se učí pozorovat, objevovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sami sebe, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi. Učí se poznávat, že Země a život na ní tvoří jediný celek, že všechny jevy a děje spolu souvisí a jsou v rovnováze a jakékoli narušení může být pro další život rozhodující. Poznatky vycházejí z prožitků a zkušeností žáků, ale i z modelových situací a pokusů.

Vyučovací předmět **přírodověda** je spjata s *českým jazykem*, *výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi* (zaznamenávání a prezentace zjištěných výsledků výtvarnou cestou), s *informatikou* (práce s digitálním obsahem), s *dramatickou výchovou* (modelové scénky). Nezbytnou součástí výuky jsou vycházky, exkurze, besedy a nejrůznější projekty.

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, ze kterého žáci poznávají 2 tematické celky:

- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Předmětem prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci vyhledávají a třídí informace, poznávají smysl a cíl učení a umí posuzovat vlastní pokrok.

Učitel nabízí různé způsoby a metody učení, motivuje žáky pro celoživotní vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti, upevňují si účelné rozhodování a jednání v různých situacích.

Učitel ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problémů. Vede je k ověřování správnosti řešení problému.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k samostatnému vystupování a jednání, k bezkonfliktní komunikaci, pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech a výtvorech.

Učitel rozvíjí u dětí dovednost správně a výstižně formulovat své myšlenky a názory, vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují ve skupinách, učí se respektovat názory druhých, učí se dodržovat pravidla pro práci ve skupině, přijímat hodnocení svých výsledků jinými lidmi.

Učitel vede žáky k oceňování svých názorů, individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka.

Kompetence občanská

Žáci se učí respektovat přesvědčení druhých lidí, být tolerantní k jiným kulturám.

Učitel motivuje žáky k hledání možností aktivního uplatnění ochrany přírody.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v činnostech, učí se pracovat podle návodu. Znájí základní pravidla bezpečnosti práce.

Učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení. Poukazuje na možná zdravotní rizika při práci a vede žáky k jejich eliminaci.

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k tomu, aby vyjádřili potřebu informací, aby vyhledali data, informace a obsah v digitálním prostředí, získali je a orientovali se v nich. Vytvářeli a aktualizovali vlastní způsoby vyhledávání. Analyzovali, porovnávali a kriticky hodnotili důvěryhodnost a spolehlivost informací, jejich zdrojů a digitálního obsahu.

Učitel učí žáky chránit digitální zařízení a data a porozumět nástrahám a hrozbám v digitálním prostředí. Poukazuje na opatření zajišťujícím bezpečí a ochranu osobních dat a soukromí v digitálním prostředí.

Očekávané výstupy RVP	Dílčí výstupy ŠVP				
	5. ročník	4. ročník	3. ročník	2. ročník	1. ročník
Rozmanitost přírody ➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ➤ vysvětlí, na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru, souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ➤ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy. ➤ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ➤ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ➤ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ➤ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy. ➤ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ➤ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy. ➤ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ➤ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu			
Člověk a jeho zdraví ➤ využívá poznatků o lidském těle; k podpoře vlastního zdravého způsobu života ➤ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	➤ využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ➤ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození				

➤ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	➤ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	➤ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob			
➤ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	➤ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	➤ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista			
➤ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	➤ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	➤ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek			
➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou			
➤ rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a přivolá lékařskou pomoc	➤ rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a přivolá lékařskou pomoc	➤ ošetří drobná poranění a přivolá lékařskou pomoc			

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 4.		Předmět: Přírodověda	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Rozmanitost přírody ➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	➤ neživá příroda; měření a porovnávání látek, změny skupenství, objem, magnet, nerosty, půda, vznik půdy, zvětrávání; Živá příroda, základní projevy života, rovnováha v přírodě, vliv člověka na přírodu, chování v přírodě		
➤ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	➤ rozmanitost podmínek života na Zemi, rovnováha v přírodě	EV (INT) ➤ <u>základní podmínky života</u>	
➤ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	➤ třídění organismů na základě určitých společných znaků	EV (INT) ➤ <u>základní podmínky života</u> OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u>	
➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	➤ ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	EV (INT) ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u>	
➤ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	➤ životní podmínky, jednoduchý pokus – životní podmínky rostlin		
Člověk a jeho zdraví ➤ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	➤ péče o zdraví, zdravá výživa	OSV-OR (INT) ➤ <u>sebepoznání a sebepojetí</u> , ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u>	
➤ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	➤ situace hromadného ohrožení ➤ dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě (cyklista a chodec)		
➤ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	➤ návykové látky a zdraví	OSV-SR (INT) ➤ <u>kommunikace</u>	
➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	➤ péče o zdraví, zdravá výživa		
➤ ošetří drobná poranění a přivolá lékařskou pomoc	➤ poskytnutí první pomoci, prevence úrazů	OSV-SR (INT) ➤ <u>kommunikace</u>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 5.		Předmět: Přírodověda	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Rozmanitost přírody ➤ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	➤ rostliny, živočichové, houby; rovnováha v přírodě		
➤ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	➤ vesmír a Země, sluneční soustava, roční období, střídání dne a noci	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u>	
➤ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	➤ rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí, počasí, význam rostlinstva a živočišstva na Zemi	EV (INT) ➤ <u>základní podmínky života</u>	
➤ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	➤ třídění živočichů, rostlin, hub	EV (INT) ➤ <u>základní podmínky života</u> OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u>	
➤ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	➤ ochrana přírody, odpovědnost lidí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy	EV (INT) ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u>	
Člověk a jeho zdraví ➤ využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	➤ člověk, lidské tělo, stavba a funkce, rozmnožovací soustava		
➤ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	➤ základy lidské reprodukce, vývoj jedince		
➤ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	➤ péče o zdraví	OSV-OR (INT) ➤ <u>sebepoznání a sebepojetí</u> , ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u>	
➤ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	➤ krizové situace, pomoc v nouzi, situace hromadného ohrožení		
➤ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	➤ návykové látky, odmítání návykových látek, odborná pomoc	OSV-SR (INT) ➤ <u>kommunikace</u>	
➤ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	➤ péče o zdraví, zdravá výživa	OSV-SR (INT) ➤ <u>kommunikace</u>	
➤ rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a přivolá lékařskou pomoc	➤ rozpozná život ohrožující zranění, poskytnutí první pomoci, prevence úrazů	OSV-SR (INT) ➤ <u>kommunikace</u>	

5.1.7 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět vlastivěda je realizována ve 4. - 5. ročníku 2 hodinami týdně. Předmět patří do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Přípravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, pojmenovávání pozorovaných skutečností a jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, kulturní a tolerantní chování, samostatné a sebevědomé vystupování, zásady bezpečného chování
- přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co žáky zajímá, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět

Ve vlastivědě žáci poznávají 3 okruhy z oboru Člověk a společnost:

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu, orientace v terénu, práce s mapou, použití získané dovednosti v praktických situacích
- vnímání krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, jejich pozorování a ochrana
- vytváření počáteční ucelené představy o České republice i o jejích jednotlivých oblastech
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění
- poznávání států Evropy

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě (včetně situací ohrožení)
- seznámení se se základními principy světa financí
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v historickém čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmu u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti, pěstovat zájem o minulost, kulturní bohatství země
- utváření ucelené představy o kultuře, historii, životě svých předků v různých historických obdobích
- získávání odpovědného vztahu ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám

Cíle výuky vlastivědy jsou naplňovány prostřednictvím pozorování a pojmenovávání jevů a dějů, při různých činnostech – exkurze, výstavy, besedy; jejich vzájemných vztahů a souvislostí. Vedeme žáky k osvojování poznatků činností, aby uměli vyjadřovat své myšlenky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Výuka dějinné i zeměpisné části dává možnost vytvářet projekty, které doplní a obohatí výuku. Vyučovací předmět **vlastivěda** je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura a sloh – naše nejstarší minulost v pověstech, naše země v pravěku – knihy E. Štorcha, národní obrození – zájem o lid. kulturu – sběr pohádek, meziválečné období – K. Čapek, loutky Spejbl a Hurvínek), *informatikou* (využívání různých metod a zdrojů získávání informací, jejich přenos, zpracování, distribuce, práce s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, historické písně a tance, vývoj hudby, historické nástroje, písně jiných evropských národů), *výtvarnou výchovou a pracovními činnostmi* (výroba pravěkých nástrojů, zakreslování map, kresba – vytváření historického oblečení, návrh středověkého města, vynálezy), *přírodovědou* (podnebné pásy, typy krajiny, ochrana přírody, CHKO, dopad činnosti člověka na přírodu).

Výuku vlastivědy vhodně doplňují obrazy, mapy a plány, vědomostní soutěže, práce ve skupinách, filmy, besedy, výstavy, exkurze, školní výlety.

Předmětem se prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci vyhledávají a třídí informace. Osvojují si základní symboly a terminologii, dokáží ji použít ve vlastních projevech. Učí se orientovat na plánu města, mapě ČR, Evropy, na časové přímce. Aktivně vyhledávají informace, třídí je, propojují je do širších významových celků a prezentují. Vytváří si komplexní pohled na historické a zeměpisné a kulturní jevy. Žáci poznávají smysl a cíl svého učení, umí posoudit vlastní pokrok. Objevují to, co je zajímavé, co se jim líbí a v čem by mohli v budoucnu uspět. Na základě prožitku z úspěchu chápou potřebu dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Učitel nabízí žákům různé způsoby a strategie učení, které jim umožní organizovat si vlastní učení.

Kompetence k řešení problémů

Žáci umí získat informace potřebné k řešení problému a využívají zkušeností a vědomostí nabytých dříve. Problémy řeší samostatně a volí vhodné způsoby řešení. Využívají svého úsudku, zkušeností a všech dosažených znalostí a dovedností. Umí si ověřit správnost svého řešení.

Učitel umožňuje žákům v hodině pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence komunikativní

Žáci se učí zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, umí naslouchat, dokáží spolupracovat a prezentovat sebe i svou skupinu. Učitel vede žáky k diskuzi, k výstižné formulaci svých myšlenek. Podporuje jejich samostatné a sebevědomé vystupování a jednání. Seznamuje žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, pracovní listy, mapy).

Kompetence sociální a personální

Žáci využívají ke svému učení zkušenosti jiných lidí, přijímají hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, přijímají radu i kritiku.

Učitel se snaží vytvářet u žáků vnímavé a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí, městu, vlasti, kulturnímu dědictví. Vede žáky k ohleduplnému jednání s druhými lidmi a úctě k nim a k jejich práci.

Kompetence občanská

Žáci pojmenují významné osobnosti českého národa, kulturní, přírodní a historické památky, významné události, projevují k nim pozitivní postoj.

Učitel vede žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám.

Kompetence pracovní

Žáci propojují znalosti z různých předmětů, umí je využít v praxi. Znají základní pravidla bezpečnosti práce. Učí se pracovat podle návodu a předem stanoveného postupu a snaží se hledat vlastní postup.

Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, vede žáky k plánování úkolů a postupů, zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat.

Kompetence digitální

Žák využívá digitální zařízení, aplikace k vyhledávání historických, zeměpisných, kulturních a společenských informací. Posuzuje kvalitu získaných informací z různých zdrojů a srovnává je. Žák pracuje se školním informačním systémem, přijímá a odevzdává v něm úkoly, komunikuje s vyučujícími. Využívá veřejně dostupné aplikace ke snadnému získávání dat a uvědomuje si rizika spojená s používáním technologií. Učitel nabízí vhodné aplikace k získávání informací pro společnou výuku i individuální práci žáka.

Očekávané výstupy RVP 5. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	5. ročník	4. ročník			
Místo, kde žijeme ➤ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	➤ popíše polohu České republiky v Evropě, charakterizuje ČR ➤ určí a lokalizuje na mapách sousední státy České republiky, popíše polohu sousedních států České republiky ➤ vyhledá na mapách známé oblasti cestovního ruchu na území sousedních států České republiky	➤ vyjádří svými slovy územně správní pojmy obec, okres, region ➤ orientuje se na plánu městské části, zná znak městské části, vyjmenuje významná místa Maloměřic a Obřan, má povědomí o historii této městské části ➤ orientuje se na plánu Brna, zná brněnský znak, význam města v rámci regionu i ČR, vyjmenuje významné kulturní památky, úřady, povědomí o historii Brna, ➤ s pomocí vhodných map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny a místní oblasti, doporučí místa k rekreaci v okolí Brna, vyjmenuje příklady chráněných území přírody v regionu ➤ charakterizuje stav životního prostředí regionu, uvede příklady poškozování, ochrany a tvorby životního prostředí ➤ vysvětlí svými slovy pojmy vlast, cizina ➤ objasní polohu ČR v Evropě, vyjmenuje sousední státy			
➤ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	➤ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	➤ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě			
➤ rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	➤ orientuje se na mapách Evropy ➤ vyjmenuje a vyhledá na mapách významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu	➤ pracuje s turistickou mapou místní krajiny, rozumí její barevné grafice a smluvním značkám ➤ orientuje se na vlastivědné mapě České republiky, vyhledá zde jednotlivé oblasti České republiky, vyjádří jejich polohu a charakterizuje významné a typické přírodní prvky			

➤ vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	➤ popíše polohu České republiky v Evropě, charakterizuje ČR ➤ určí a lokalizuje na mapách sousední státy České republiky, popíše polohu ➤ vyhledá na mapách známé oblasti cestovního ruchu na území sousedních států České republiky ➤ vyjmenuje a vyhledá na mapách významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu ➤ vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi	➤ stručně charakterizuje přírodní rozmanitost území České republiky ➤ popíše převažující charakter sídel v jednotlivých oblastech České republiky, ➤ uvede a popíše hlavní přírodní a společenské atraktivitu cestovního ruchu a rekreace v oblastech České republiky ➤ dokáže vyjádřit význam Prahy, vyjmenuje hlavní kulturní památky a jejich důležitost ➤ popíše současný stav a aktuální problémy životního prostředí v České republice ➤ uvede nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody v České republice			
➤ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam		➤ vyjmenuje a popíše státní symboly ČR ➤ uvede obecní, městské a krajské správní orgány ➤ používá s porozuměním základní státoprávní pojmy: stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie ➤ uvede jména prezidenta a premiéra České republiky			
➤ porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	➤ porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích				
Lidé kolem nás					
➤ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	➤ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	➤ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)			
➤ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	➤ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	vyjmenuje základní lidská práva a povinnosti			
➤ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	➤ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích ➤ odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy				

Lidé a čas ➤ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	➤ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	➤ orientuje se v časové přímce			
➤ využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	➤ využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;	➤ využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;			
➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území od 16. století do současnosti s využitím regionálních specifik	➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území od počátku osídlení našeho území do konce 16. století s využitím regionálních specifik			

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 4.	Předmět: Vlastivěda		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Místo, kde žijeme ➤ vyjádří svými slovy územně správní pojmy obec, okres, region ➤ orientuje se na plánu městské části, zná znak městské části, vyjmenuje významná místa Maloměřic a Obřan, má povědomí o historii této městské části ➤ orientuje se na plánu Brna, zná brněnský znak, význam města v rámci regionu i ČR, vyjmenuje významné kulturní památky, úřady, povědomí o historii Brna, ➤ s pomocí vhodných map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny a místní oblasti, doporučí místa k rekreaci v okolí Brna, vyjmenuje příklady chráněných území přírody v regionu ➤ charakterizuje stav životního prostředí regionu, uvede příklady poškozování, ochrany a tvorby životního prostředí ➤ vysvětlí svými slovy pojmy vlast, cizina ➤ objasní polohu ČR v Evropě, vyjmenuje sousední státy	➤ sídlo, obec, domov, národ, regiony ČR a jejich krajská města ➤ místní krajina- naše obec - Městská část Maloměřice - Obřany (poloha, orientace v plánu města, historie, pověsti, znak městské části, průmysl, kultura, služby, významní rodáci, úřad městské části, starosta) ➤ Brno – zeměpisná poloha, pověsti, znak, historie, významné památky, průmysl, služby, veletrhy, krajské úřady, primátor, kultura ➤ okolí Brna – přírodní prvky, rekreace, cestovní ruch, chráněné krajinné oblasti (CHKO Moravský kras, Slavkovský les, Českomoravská vrchovina, atd.); významná místa – Slavkov u Brna (bitva tří císařů) ➤ životní prostředí regionu ➤ vlast, vlastenectví, národopisné oblasti ČR, zvyky, tradice, symboly, národnostní menšiny, cizina ➤ poloha ČR v Evropě, sousední státy	OSV - OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení a studium ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – plánování učení a studia OSV – MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovacích dovedností</u> – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu EV – VČP ➤ <u>vztah člověka k prostředí</u> – příroda a kultura obce EV – E ➤ <u>ekosystémy</u> - kulturní krajina (ovlivnění přírody v průběhu civilizace) VDO – OOSS ➤ <u>občan, občanská společnost a stát</u> - principy soužití s minoritami EGS – ES ➤ <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - naši sousedé v Evropě EGS – OES ➤ <u>objevujeme Evropu a svět</u> - naše vlast a Evropa	➤ exkurze na úřadu městské části Maloměřice-Obřany ➤ exkurze po brněnských památkách, přesah do Čj – brněnské pověsti ➤ školní výlet – okolí Brna ➤ ekologický výukový pořad v Ekocentru, přesah do Př
➤ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	➤ světové strany a jejich určování (v přírodě i na mapě), práce s kompasem, buzolou, orientace na mapě, zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	OSV - OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – rozvoj pozornosti a soustředění	➤ práce s mapou a buzolou v terénu, přesah do Tv
➤ pracuje s turistickou mapou místní krajiny, rozumí její barevné grafice a smluvním značkám ➤ orientuje se na vlastivědné mapě České republiky, vyhledá zde jednotlivé oblasti České republiky, vyjádří jejich polohu a charakterizuje významné a typické přírodní prvky	➤ turistická mapa, mapové značky ➤ orientace na vlastivědné mapě ČR, barvy na mapě, regiony ČR a jejich krajská města	OSV - OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – rozvoj pozornosti a soustředění	➤ skupinová práce, návrh výletu
➤ stručně charakterizuje přírodní rozmanitost území České republiky ➤ popíše převažující charakter sídel v jednotlivých oblastech České republiky ➤ dokáže vyjádřit význam Prahy, vyjmenuje hlavní kulturní památky a jejich důležitost ➤ popíše současný stav a aktuální problémy životního prostředí v České republice ➤ uvede nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody v České republice	➤ podnebí ČR, povrch (vysočiny, nížiny, vodstvo), ➤ Praha – hlavní město ČR (orientace v plánu Prahy, doprava, průmysl, instituce, kulturní památky) ➤ životní prostředí ČR ➤ národní parky, chráněné krajinné oblasti, chránění živočichové, rostliny	OSV - OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení a studium ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – plánování učení a studia OSV – MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovacích dovedností</u> – zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu EV – LA ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - význam ochrany přírodních a kulturních památek	➤ beseda – místo v ČR, které jsem navštívil – přesah do Čj (mluvní cvičení) ➤ přesah do Př

➤ vyjmenuje a popíše státní symboly ČR ➤ uvede obecní, městské a krajské správní orgány ➤ používá s porozuměním základní státoprávní pojmy: stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie ➤ uvede jména prezidenta a premiéra České republiky	➤ státní symboly ČR ➤ obecní, městské a krajské správní orgány ➤ základní státoprávní pojmy: stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie ➤ jméno prezidenta a premiéra České republiky	VDO – OOSS ➤ <u>občan, občanská společnost a stát</u> – práva a povinnosti občana, základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, ...) VDO – FPOPŽ ➤ <u>formy participace občanů v politickém životě</u> - volební systém ČR, demokratické volby; obec jako základní jednotka samosprávy státu VDO – PD ➤ <u>principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> MV - FVMS ➤ <u>fungování a vliv médií ve společnosti</u> – role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam)	➤ přesah do Vv, Hv – státní hymna
Lidé kolem nás ➤ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	➤ mezilidské vztahy, pravidla slušného chování ➤ chování lidí, lidské vlastnosti, pravidla dialogu, komunikace - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality	OSV – SR ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – péče o dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, pravidla slušného chování ➤ <u>poznávání lidí</u> – vzájemné poznávání se ve skupině, třídě ➤ <u>kooperace a kompetice</u> – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci	
➤ zná základní lidská práva a povinnosti	➤ základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	OSV – SR ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – lidská práva jako regulativ vztahů, pravidla slušného chování VDO – OSŠ ➤ <u>občanská společnost a škola</u> – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy	
Lidé a čas ➤ orientuje se v časové přímce	➤ dějiny, časový sled událostí, orientace v časové přímce ➤ státní svátky a významné dny ČR		➤ přesah do Vv (časová přímka)
➤ využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;	➤ vyhledávání informací v encyklopediích, v knihovně, na internetu, návštěva muzea	OSV - OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení a studium	➤ návštěva archeologické dílny v muzeu
➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území od počátku osídlení našeho území do konce 16. století s využitím regionálních specifik	➤ historický přehled, historické souvislosti událostí		➤ výroba přehledů, tabulek

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 5.	Předmět: Vlastivěda		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Místo, kde žijeme ➤ orientuje se na mapách Evropy ➤ stručně charakterizuje přírodní tvářnost Evropy	Místo, kde žijeme ➤ orientace na mapách střední Evropy a Evropy ➤ povrch (nížiny, vysočiny, vodstvo), podnebí Evropy, podnebné pásy Evropy, rostliny a živočišné Evropy	OSV - OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení a studium, rozvoj pozornosti a soustředění EGS – OES ➤ <u>objevujeme Evropu a svět</u> - evropské krajiny	
➤ popíše polohu České republiky v Evropě, charakterizuje ČR ➤ určí a lokalizuje na mapách sousední státy České republiky, popíše polohu sousedních států České republiky vyhledá na mapách známé oblasti cestovního ruchu na území sousedních států České republiky ➤ vyjmenuje a vyhledá na mapách významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu	➤ poloha ČR v Evropě, opakování učiva o ČR, ČR – součást Evropské unie ➤ sousední státy ČR, jejich poloha, přírodní podmínky, hospodářská a společenská vyspělost ➤ oblasti cestovního ruchu na území sousedních států ČR, vzájemné vztahy mezi ČR a jejími sousedy ➤ významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu ➤ Česká republika na mapě světa, orientační seznámení s polohou světadílů a oceánů na Zemi, podnebné pásy na Zemi	OSV - OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení a studium, rozvoj pozornosti a soustředění EGS – ES ➤ <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - naši sousedé v Evropě EGS – OES ➤ <u>objevujeme Evropu a svět</u> - naše vlast a Evropa, evropské krajiny, státní a evropské symboly EGS – ES ➤ <u>jsme Evropané</u> – Evropská unie	
Lidé kolem nás ➤ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Lidé kolem nás ➤ mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, mezilidské soužití, principy demokracie ➤ chování lidí a jeho analýza, kultura, lidské vlastnosti, pravidla dialogu, komunikace	OSV – SR ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – péče o dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, pravidla slušného chování ➤ <u>kooperace a kompetice</u> – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci ➤ <u>poznávání lidí</u> – vzájemné poznávání se ve skupině, třídě,	➤ skupinová práce, beseda, komunikační hry, metody dramatické výchovy
➤ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	➤ základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy ➤ rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	OSV – SR ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – lidská práva jako regulativ vztahů, pravidla slušného chování	➤ beseda s policií ČR
➤ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátit dluhy	➤ vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek, rozpočet příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	EGS – ES ➤ <u>jsme Evropané</u> – Evropská unie	➤ peníze, měna – přesah do M
Lidé a čas ➤ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Lidé a čas ➤ dějiny, časový sled událostí, orientace v časové přímce ➤ státní svátky a významné dny ČR		
➤ využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	➤ vyhledávání informací v encyklopediích, v knihovně, na internetu, návštěva muzea	OSV - OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení a studium	

➤ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území od 16. století do současnosti s využitím regionálních specifik	➤ historický přehled, historické souvislosti událostí		
---	---	--	--

5.1.8. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět hudební výchova je realizován v 1. - 5. ročníku 1 hodinou týdně. Předmět patří do vzdělávacího oboru Umění a kultura spolu s výtvarnou výchovou.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- naučit žáky zpívat lidové i umělé dětské písně v hlasovém rozsahu přiměřeném žákům mladšího školního věku
- nacvičit dýchání a tvoření tónů
- rozvíjet hudební sluch a paměť na melodii i slova
- učit rozlišovat a udržovat určitý rytmus
- rozvíjet hudebnost zařazováním poslechu lidových písní i poslechu hodnotné vážné hudby vhodné pro tento věk a vést žáky k zájmu o hudbu
- poznat a dbát o rozvoj talentovaných žáků
- probouzet u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity

Vzdělávací obsah předmětu hudební výchova je rozdělen do čtyř oblastí, které se navzájem propojují:

vokální činnost

- práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- nácvik a posilování pěveckých návyků
- rozšiřování hlasového rejstříku
- rozvoj jednohlasého i vícehlasého zpěvu

instrumentální činnost

- hra na Orffovy nástroje, na flétnu a jejich využití při reprodukci a produkci
- rozvíjení smyslu pro rytmus

hudebně pohybová činnost

- ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty, hrou na tělo

poslechová činnost

- aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob
- analýza, interpretace hudby

Hudební výchova je úzce spjata s *dramatickou výchovou* (literatura a sloh – lidová slovesnost, zhudebněné básnické texty, dramatizace písně, poslechové skladby), *informačními a komunikačními technologiemi* (využívání různých metod a zdrojů získávání informací – např. o životě skladatelů), *vlastivědou* (lidová slovesnost, historické písně a tance, vývoj hudby, historické nástroje, písně jiných evropských národů), *výtvarnou výchovou a pracovními činnostmi* (výtvarné vyjádření pocitu z poslechu hudby, výroba vlastních hudebních nástrojů), *tělesnou výchovou* (taneční výchova, hudebně-pohybová výchova).

Předmětem se prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci zpívají na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Osvojují si základní hudební symboly a terminologii, dokáží ji použít ve vlastních projevech. Učí se orientovat v notovém záznamu, dokáží hovořit o poslechové ukázce. Porozumí hudebně vyjadřovacím prostředkům (tempo, rytmus, dynamika, ...) a společenským funkcím hudby. Získají vhled do hudební kultury českého národa, okrajově i do kultury národů jiných.

Učitel dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa.

Kompetence k řešení problémů

Žáci umí získat informace potřebné k řešení problému a využívají zkušeností a vědomostí nabytých dříve. Využívají svého úsudku, zkušeností a všech dosažených znalostí a dovedností. K řešení přistupuje tvořivě. Umí si ověřit správnost svého řešení. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách.

Učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, zadává problémové úlohy.

Kompetence komunikativní

Žák chápe hudbu jako svébytný prostředek komunikace, sebevyjádření, rytmizuje, melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem, reaguje pohybem na znějící hudbu, dokáže vyjádřit metrum, rytmus, tempo, dynamiku, směr melodie.

Učitel vede žáky k diskuzi, k výstižné formulaci svých myšlenek. Podporuje jejich samostatné a sebevědomé vystupování a jednání. Snaží se vytvářet vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu.

Kompetence sociální a personální

Žáci chápou hudbu a umění jako součást kulturního dědictví a neoddělitelnou součást lidské existence.

Učitel se snaží vytvářet u žáků vnímavé a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí, městu, vlasti, kulturnímu dědictví. Vede žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním projevům různorodých národů a skupin. Žáci se zapojují do hudební produkce třídy, skupiny, vyjadřují osobní prožitky a pocity z hudby.

Kompetence občanská

Žáci získávají vhled do hudební kultury české i jiných národů, seznámí se se schopností umění minulosti i dneška emocionálně působit a vytvářet mosty mezi lidmi. Rozvíjí svůj smysl pro kulturu a tvořivost.

Učitel vede žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám. Obohacuje jejich estetické vnímání a prožívání světa.

Kompetence pracovní

Žáci využívají jednoduché různé hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřují hudební náladu. Žáci propojují znalosti z různých předmětů, učí se pracovat podle návodu a předem stanoveného postupu a snaží se hledat vlastní postup.

Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, vede žáky k plánování úkolů a postupů, zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat.

Očekávané výstupy RVP	Dílčí výstupy ŠVP				
	5. ročník	4. ročník	3. ročník	2. ročník	1. ročník
Vokální činnosti ➤ zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	➤ při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ➤ zpívá v jednohlase v durových i mollových tóninách, v jednoduchém kánonu ➤ uvědoměle intonuje durovou stupnici ➤ uvědoměle intonuje opakovaný tón ➤ pozná rozdíl mezi celým tónem a půltónem, uvědoměle intonuje celý tón a půltón ➤ analyzuje rozdíl dur-moll ➤ dle svých dispozic přenese vysoký nebo hluboký tón do své hlasové polohy ➤	➤ při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ➤ zpívá v jednohlase, v jednoduchém kánonu ➤ uvědoměle intonuje durovou stupnici ➤ uvědoměle intonuje opakovaný tón ➤ pozná rozdíl mezi celým tónem a půltónem, uvědoměle intonuje celý tón a půltón ➤ analyzuje rozdíl dur - moll	➤ dbá na dýchání a držení těla, zřetelně vyslovuje, nasadí hlavový tón ➤ zpívá v jednohlase ➤ uvědoměle intonuje modely 1-3-5, 3-2-3-1, 1-8 (durová stupnice) ➤ uvědoměle intonuje opakovaný tón	➤ dbá na dýchání a držení těla, zřetelně vyslovuje, nasadí hlavový tón ➤ zpívá v jednohlase	➤ dbá na dýchání a držení těla, zřetelně vyslovuje, nasadí tón ➤ zpívá v jednohlase
vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	➤ pozná noty c1-c2 ➤ pracuje s 2/4, 3/4 a 4/4 taktem ➤ dokáže napsat, rozpoznat, analyzovat a reprodukovat rytmický model ➤ pozná a zareaguje při hudebním projevu na dynamická znaménka ➤ zná znak pro repetici, repetici v písni reprodukuje ➤ orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	➤ pozná noty c1-c2 ➤ pracuje s 2/4, 3/4 a 4/4 taktem ➤ dokáže napsat, rozpoznat, analyzovat a reprodukovat rytmický model ➤ pozná a zareaguje při hudebním projevu na dynamická znaménka ➤ zná znak pro repetici, repetici v písni reprodukuje ➤ orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	➤ pozná noty c1-c2 ➤ pracuje s 2/4, 3/4 a 4/4 taktem ➤ dokáže napsat, rozpoznat, analyzovat a reprodukovat rytmický model ➤ pozná a zareaguje při hudebním projevu na dynamická znaménka ➤ orientuje se v notovém záznamu jednoduché melodie	➤ napíše houslový klíč ➤ spočítá počet taktů v písni v notovém zápisu ➤ rozezná stoupající a klesající melodie v notovém zápisu	➤ chápe funkci notové osnovy, pozná houslový klíč
Instrumentální činnosti ➤ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	➤ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, při rytmizaci a melodizaci textů pracuje s čtvrtovými, osminovými, půlovými hodnotami ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu, pracuje s dynamikou	➤ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, při rytmizaci a melodizaci textů pracuje s čtvrtovými, osminovými, půlovými hodnotami ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu, pracuje s dynamikou	➤ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, při rytmizaci a melodizaci textů pracuje s čtvrtovými, osminovými, půlovými hodnotami ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu, pracuje s dynamikou	➤ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	➤ vnímá a reprodukuje metrum, rytmus

➤ vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	➤ využívá jednoduchých nástrojů k doprovodné hře ➤ vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry, provádí elementární improvizace ➤ dokáže napsat, analyzovat a vyjádřit hrou na tělo jednoduchý rytmický model ➤ pracuje s 2/4, 3/4, 4/4 taktem	➤ využívá jednoduchých nástrojů k doprovodné hře ➤ vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry, provádí elementární improvizace ➤ dokáže napsat, analyzovat a vyjádřit hrou na tělo jednoduchý rytmický model ➤ pracuje s 2/4, 3/4, 4/4 taktem	➤ využívá jednoduchých nástrojů k doprovodné hře ➤ dokáže reprodukovat mluvený kánon ➤ dokáže napsat, analyzovat a vyjádřit hrou na tělo jednoduchý rytmický model ➤ pracuje s 2/4, 3/4, 4/4 taktem	➤ využívá jednoduchých nástrojů k doprovodné hře ➤ dokáže reprodukovat mluvený kánon ➤ pracuje s 2/4 a 3/4 taktem	➤ využívá jednoduchých nástrojů k doprovodné hře
Hudebně pohybové činnosti ➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace ➤ zvládá taktovací gesto ve 2/4, 3/4 taktu, 4/4 taktu (jednou rukou)	➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace ➤ zvládá taktovací gesto ve 2/4, 3/4 taktu	➤ reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje metrum, tempo, emocionální zážitek z hudby ➤ zvládá taktovací gesto ve 2/4 (oběma rukama), 3/4 taktu (jednou rukou)	➤ reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje metrum, tempo	➤ reaguje pohybem na znějící hudbu
Poslechové činnosti ➤ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků ➤ odliší orchestr od sóla ➤ dokáže slovně vyjádřit, o čem skladba vypovídá	➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků ➤ odliší orchestr od sóla ➤ dokáže slovně vyjádřit, o čem skladba vypovídá	➤ odliší orchestr od sóla ➤ rozliší zrychlování, zpomalování ➤ dokáže slovně vyjádřit, o čem skladba vypovídá	➤ odliší melodii od doprovodu ➤ rozliší zrychlování, zpomalování	➤ rozlišuje jednotlivé vlastnosti tónů
➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků	➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje ➤ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby – malá písňová forma	➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje ➤ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby – malá písňová formy	➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	➤ rozpozná stoupající a klesající tónovou řadu ➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	➤ rozpozná stoupající a klesající tónovou řadu ➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje ➤ pozná českou státní hymnu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1.	Předmět: Hudební výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Vokální činnosti ➤ dbá na správné a držení těla ➤ zřetelně vyslovuje ➤ nasadí a tvoří tón ➤ zpívá v jednohlase	➤ dýchání (v pauze a mezi frázemi), pěvecký postoj ➤ výslovnost ➤ vyvozování tónu ➤ sjednocování hlasového rozsahu	OSV – OR (INT) ➤ <u>sebepoznání a sebepečení</u> – moje tělo OSV – SR (INT) ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – mezilidské vztahy v lidové písni ➤ <u>kommunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – cvičení sebekontroly, sebeovládání ➤ <u>kreativita</u> – pružnost nápadů MKV - KD (INT) ➤ <u>kulturní diference</u> – poznávání vlastního kulturního zakotvení	➤ přesah – Vv (malujeme lidovou píseň), Čj (dramatizace textů písní)
➤ chápe funkci notové osnovy, pozná houslový klíč	➤ notová osnova, houslový klíč	OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> – dovednosti pro učení a studium	
Instrumentální činnosti ➤ vnímá a reprodukuje metrum, rytmus	➤ metrum, rytmus ➤ instrumentální hry ozvěnového typu, hra na tělo ➤ rytmické slabiky, deklamace říkadel	OSV – SR (INT) ➤ <u>kommunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání OSV – OR (INT) ➤ <u>kreativita</u> – pružnost nápadů	
➤ využívá jednoduchých nástrojů k doprovodné hře	➤ nástroje Orffova instrumentáře ➤ hra nejjednodušších doprovodů k písni	OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> – dovednosti pro učení a studium OSV – SR (INT) ➤ <u>kommunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání ➤ <u>kooperace</u> – rozvoj individuálních schopností pro kooperaci, společná hudební produkce ➤ <u>poznávání lidí</u> – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě	
Hudebně pohybové činnosti ➤ reaguje pohybem na znějící hudbu	➤ pohyb podle hudby, hra na tělo, pohybové vyjádření vlastností tónů, tempa, emocionálního zážitku z hudby ➤ hudebně pohybové hry	OSV – OR (INT) ➤ <u>kommunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání ➤ <u>psychohygiéna</u> – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zážitek z poslouchané hudby, uvolnění, relaxace	➤ přesah do Tv (hudebně - pohybová výchova)

Poslechové činnosti ➤ rozlišuje jednotlivé vlastnosti tónů	➤ zvuk – tón, vlastnosti tónu	OSV – OR (INT) ➤ <u>psychohygiena</u> – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zážitek z poslouchané hudby, uvolnění, dobrý vztah k sobě samému, relaxace EV – VČP (INT)) ➤ <u>vztah člověka a prostředí</u> – příroda jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot, přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí kulturního zakotvení	
➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	➤ zobcová flétna, klavír, housle, kytara	OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	
➤ rozpozná stoupající a klesající tónovou řadu	➤ sluchová analýza stoupající a klesající tónové řady	OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění EGV - JE (INT) ➤ <u>jsme Evropané</u> – význam kulturního dědictví jako zdroje poznání	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 3.	Předmět: Hudební výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Vokální činnosti ➤ dbá na dýchání a držení těla ➤ zřetelně vyslovuje ➤ nasadí hlavový tón ➤ zpívá v jednohlase ➤ uvědoměle intonuje opakovaný tón	➤ dýchání (v pauze a mezi frázemi), pěvecký postoj ➤ zřetelná výslovnost koncovek ➤ vyvozování hlavového tónu, měkké nasazení, výslovnost samohlásek na konci slov, vyrovnávání vokálů ➤ sjednocování hlasového rozsahu c1 - c2, kánon, frázování v písni, dle dispozic třídy zařazování vícehlasého zpěvu ➤ vokální a instrumentální hry ozvěnového typu ➤ intonace opakovaného tónu	OSV – OR (INT) ➤ <u>sebepoznání a sebepojetí</u> – moje tělo OSV – SR (INT) ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – mezilidské vztahy v lidové písni ➤ <u>komunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – cvičení sebekontroly, sebeovládání ➤ <u>kreativita</u> - pružnost nápadů MKV - KD (INT) ➤ <u>kulturní difference</u> – poznávání vlastního kulturního zakotvení	
➤ pozná noty c1-c2 ➤ pracuje s 2/4, 3/4 a 4/4 taktem ➤ dokáže napsat, rozpoznat, analyzovat a reprodukovat rytmický model ➤ pozná a zareaguje při hudebním projevu na dynamická znaménka ➤ orientuje se v notovém záznamu jednoduché melodie	➤ noty c1 – c2 ➤ 2/4, 3/4, 4/4 takt ➤ nota a pomlka celá, nota a pomlka půlová, nota a pomlka čtvrtová, nota a pomlka osminová, rytmické slabiky ➤ orientace v notovém záznamu jednoduché melodie	OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> - dovednosti pro učení a studium	
Instrumentální činnosti ➤ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, při rytmizaci a melodizaci textů pracuje s čtvrtovými, osminovými, půlovými hodnotami ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu, pracuje s dynamikou	➤ instrumentální hry ozvěnového typu, hra na tělo ➤ rytmické slabiky, deklamace říkadel	OSV – SR (INT) ➤ <u>komunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání OSV – OR (INT) ➤ <u>kreativita</u> - pružnost nápadů EV – VČP (INT)) ➤ <u>vztah člověka a prostředí</u> – příroda jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot, přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí kulturního zakotvení	

➤ využívá jednoduchých nástrojů k doprovodné hře ➤ dokáže reprodukovat mluvený kánon ➤ dokáže napsat, analyzovat a vyjádřit hrou na tělo jednoduchý rytmický model ➤ pracuje s 2/4, 3/4, 4/4 taktem	➤ nástroje Orffova instrumentáře ➤ hra nejjednodušších doprovodů k písni ➤ kánon ➤ nota a pomlka celá, nota a pomlka půlová, nota a pomlka čtvrtová, nota a pomlka osminová, rytmické slabiky ➤ 2/4, 3/4, 4/4 takt	OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> - dovednosti pro učení a studium OSV – SR (INT) ➤ <u>kommunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání ➤ <u>kooperace</u> - rozvoj individuálních schopností pro kooperaci, společná hudební produkce ➤ <u>poznávání lidí</u> - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě	
Hudebně pohybové činnosti ➤ reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje metrum, tempo, emocionální zážitek z hudby ➤ zvládá taktovací gesto ve 2/4 (oběma rukama), 3/4 taktu (jednou rukou)	➤ pohyb podle hudby, hra na tělo, pohybové vyjádření vlastností tónů, tempa, emocionálního zážitku z hudby ➤ hudebně pohybové hry (využití motivu ve dvoutakti) ➤ taktovací gesto 2/4, 3/4 taktu	OSV – OR (INT) ➤ <u>kommunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání ➤ <u>psychohygiena</u> – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zážitek z poslouchané hudby, uvolnění, relaxace	➤ přesah do Tv (hudebně - pohybová výchova)
Poslechové činnosti ➤ odliší orchestr od sóla ➤ rozliší zrychlování, zpomalování ➤ dokáže slovně vyjádřit, o čem skladba vypovídá	➤ orchestr, sólo ➤ tempové změny	OSV – OR (INT) ➤ <u>psychohygiena</u> – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zážitek z poslouchané hudby, uvolnění, dobrý vztah k sobě samému, relaxace EV – VČP (INT) ➤ <u>vztah člověka a prostředí</u> – příroda jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot, přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí kulturního zakotvení	
➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	➤ hudební nástroje	OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 4.	Předmět: Hudební výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Vokální činnosti ➤ při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ➤ zpívá v jednohlase, v jednoduchém kánonu ➤ uvědoměle intonuje opakovaný tón ➤ analyzuje rozdíl dur - moll	➤ automatizace získaných pěveckých dovedností (dýchání, artikulace, hlavový tón, dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena) ➤ sjednocování hlasového rozsahu c1-c2, kánon, frázování v písni, zpěv s dynamikou, zařazování vícehlasého zpěvu ➤ vokální a instrumentální hry ozvěnového typu, intonace durové stupnice) ➤ intonace opakovaného tónu ➤ celý tón, půltón ➤ sluchová analýza písni – dur-moll, tvořivé hudební hry s využitím durového a mollového kvintakordu	OSV – OR (INT) ➤ <u>sebepoznání a sebepojetí</u> – moje tělo OSV – SR (INT) ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – mezilidské vztahy v lidové písni ➤ <u>kommunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – cvičení sebekontroly, sebeovládání ➤ <u>kreativita</u> – pružnost nápadů MKV - KD (INT) ➤ <u>kulturní diference</u> – poznávání vlastního kulturního zakotvení	
➤ pozná noty c1-c2 ➤ pracuje s 2/4, 3/4 a 4/4 taktem ➤ dokáže napsat, rozpoznat, analyzovat a reprodukovat rytmický model ➤ pozná a zareaguje při hudebním projevu na dynamická znaménka ➤ zná znak pro repetici, repetici v písni reprodukuje	➤ noty c1 – c2 ➤ 2/4, 3/4, 4/4 takt ➤ nota a pomlka celá, nota a pomlka půlová, nota a pomlka čtvrtová, nota a pomlka osminová, rytmické slabiky ➤ repetice ➤ orientace v notovém záznamu jednoduché melodie	OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> - dovednosti pro učení a studium	
Instrumentální činnosti ➤ rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, při rytizaci a melodizaci textů pracuje s čtvrtovými, osminovými, půlovými hodnotami ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu, pracuje s dynamikou	➤ instrumentální hry ozvěnového typu, hra na tělo ➤ rytmické slabiky, deklamace říkadel	OSV – SR (INT) ➤ <u>kommunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání OSV – OR (INT) ➤ <u>kreativita</u> - pružnost nápadů	
➤ využívá jednoduchých nástrojů k doprovodné hře ➤ vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry, provádí elementární improvizace ➤ dokáže napsat, analyzovat a vyjádřit hrou na tělo jednoduchý rytmický model ➤ pracuje s 2/4, 3/4, 4/4 taktem	➤ nástroje Orffova instrumentáře ➤ hra nejjednodušších doprovodů k písni ➤ přede hra, mezihra, dohra, improvizace ➤ nota a pomlka celá, nota a pomlka půlová, nota a pomlka čtvrtová, nota a pomlka osminová ➤ 2/4, 3/4, 4/4 takt	OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> - dovednosti pro učení a studium OSV – SR (INT) ➤ <u>kommunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání ➤ <u>kooperace</u> - rozvoj individuálních schopností pro kooperaci, společná hudební produkce ➤ <u>poznávání lidí</u> - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě	

Hudebně pohybové činnosti ➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace ➤ zvládá taktovací gesto ve 2/4, 3/4 taktu	➤ pohyb podle hudby, hra na tělo, pohybové vyjádření vlastností tónů, tempa, emocionálního zážitku z hudby ➤ hudebně pohybové hry ➤ taktování 2/4, 3/4 taktu	OSV – OR (INT) ➤ <u>komunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání ➤ <u>psychohygiena</u> – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zážitek z poslouchané hudby, uvolnění, relaxace	➤ přesah do Tv (hudebně - pohybová výchova)
Poslechové činnosti ➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků ➤ odliší orchestr od sóla ➤ dokáže slovně vyjádřit, o čem skladba vypovídá	➤ výrazové prostředky v hudbě	OSV – OR (INT) ➤ <u>psychohygiena</u> – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zážitek z poslouchané hudby, uvolnění, dobrý vztah k sobě samému, relaxace EV – VČP (INT!) ➤ <u>vztah člověka a prostředí</u> – příroda jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot, přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí kulturního zakotvení	
➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje ➤ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby – malá písňová forma	➤ hudební nástroje	OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 5.	Předmět: Hudební výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Vokální činnosti ➤ při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ➤ zpívá v jednohlase v durových i mollových tóninách, v jednoduchém kánonu ➤ uvědoměle intonuje durovou stupnici, uvědoměle intonuje opakovaný tón ➤ pozná rozdíl mezi celým tónem a půltónem, uvědoměle intonuje celý tón a půltón ➤ analyzuje rozdíl dur-moll ➤ dle svých dispozic přenesle vysoký nebo hluboký tón do své hlasové polohy ➤ zpěvem realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	➤ automatizace získaných pěveckých dovedností (dýchání, artikulace, hlavový tón, dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena, střídavý dech) ➤ kánon, frázování v písni, zdokonalování hlasové techniky, zpívání v dur i moll, zařazování vícehlasého zpěvu ➤ vokální a instrumentální hry ozvěnového typu, intonace durové stupnice), intonace opakovaného tónu ➤ celý tón, půltón ➤ sluchová analýza písni – dur-moll, tvořivé hudební hry s využitím durového a mollového kvintakordu ➤ přenášení slyšených vysokých a hlubokých tónů do hlasové polohy žáků	OSV – OR (INT) ➤ <u>sebepoznání a sebepojetí</u> – moje tělo OSV – SR (INT) ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – mezilidské vztahy v lidové písni ➤ <u>komunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – cvičení sebekontroly, sebeovládání ➤ <u>kreativita</u> - pružnost nápadů EGV - JE (INT) ➤ <u>jsme Evropané</u> – kořeny a zdroje evropské civilizace, význam kulturního dědictví jako zdroje poznání MKV - KD (INT) ➤ <u>kulturní difference</u> – poznávání vlastního kulturního zakotvení	
➤ pozná noty c1-c2 ➤ pracuje s 2/4, 3/4 a 4/4 taktem ➤ dokáže napsat, rozpoznat, analyzovat a reprodukovat rytmický model ➤ pozná a zareaguje při hudebním projevu na dynamická znaménka ➤ zná znak pro repetici, repetici v písni reprodukuje	➤ noty c1 – c2 ➤ 2/4, 3/4, 4/4 takt ➤ nota a pomlka celá, nota a pomlka půlová, nota a pomlka čtvrtová, nota a pomlka osminová, rytmické slabiky ➤ repetice ➤ orientace v notovém záznamu jednoduché melodie	OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> - dovednosti pro učení a studium	
Instrumentální činnosti ➤ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, při rytmizaci a melodizaci textů pracuje s čtvrtovými, osminovými, půlovými hodnotami ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu, pracuje s dynamikou	➤ instrumentální hry ozvěnového typu, hra na tělo ➤ rytmické slabiky, deklamace říkadel	OSV – SR (INT) ➤ <u>komunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání OSV – OR (INT) ➤ <u>kreativita</u> - pružnost nápadů	

➤ využívá jednoduchých nástrojů k doprovodné hře ➤ vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry, provádí elementární improvizace ➤ dokáže napsat, analyzovat a vyjádřit hrou na tělo jednoduchý rytmický model ➤ pracuje s 2/4, 3/4, 4/4 taktem ➤ doprovodnou hrou realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	➤ nástroje Orffova instrumentáře ➤ hra nejjednodušších doprovodů k písni ➤ přede hra, mezihra, dohra, improvizace ➤ nota a pomlka celá, nota a pomlka půlová, nota a pomlka čtvrtě, nota a pomlka osminová ➤ 2/4, 3/4, 4/4 takt	OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> - dovednosti pro učení a studium OSV – SR (INT) ➤ <u>komunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání ➤ <u>kooperace</u> - rozvoj individuálních schopností pro kooperaci, společná hudební produkce ➤ <u>poznávání lidí</u> - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě	
Hudebně pohybové činnosti ➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace ➤ zvládá taktovací gesto ve 2/4, 3/4 taktu	➤ pohyb podle hudby, hra na tělo, pohybové vyjádření vlastností tónů, tempa, emocionálního zážitku z hudby ➤ hudebně pohybové hry ➤ taktování 2/4, 3/4	OSV – OR (INT) ➤ <u>komunikace</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání ➤ <u>psychohygiéna</u> – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zážitek z poslouchané hudby, uvolnění, relaxace	➤ přesah do Tv (hudebně - pohybová výchova)
Poslechové činnosti ➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků ➤ odliší orchestr od sóla ➤ dokáže slovně vyjádřit, o čem skladba vypovídá	➤ výrazové prostředky v hudbě	OSV – OR (INT) ➤ <u>psychohygiéna</u> – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zážitek z poslouchané hudby, uvolnění, dobrý vztah k sobě samému, relaxace	➤
➤ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje ➤ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby – malá písňová forma	➤ hudební nástroje – nástroje symfonického orchestru ➤ hudební formy (rondo) ➤ smyčcový kvartet, cimbálová muzika, symfonický orchestr	OSV – OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění EGV - JE (INT) ➤ <u>jsme Evropané</u> – kořeny a zdroje evropské civilizace, význam kulturního dědictví jako zdroje poznání EV – VČP (INT)) ➤ <u>vztah člověka a prostředí</u> – příroda jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot, přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí kulturního zakotvení	

5.1.9. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1. – 3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4. – 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Výtvarná výchova je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti i k umění. Výuka vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Výuka probíhá ve třídách, v areálu školní zahrady, v rámci škol v přírodě a některých výukových programů. Žáci pracují jednotlivě, ve dvojicích či ve skupinách.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznávání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Vyučovací předmět **výtvarná výchova** je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Téměř všechny námětové okruhy obsahují vztahy k životu, prostředí, lidem, a proto úzce souvisejí s výukou *prvouky, vlastivědy a přírodovědy*. Dovednosti získané ve výtvarných činnostech žáci využívají též při výuce *matematiky, českého jazyka i psaní* a naopak. V rámci *čtení a literární výchovy* seznamujeme žáky s ilustracemi v dětských knihách, poznávají nejznámější malíře - ilustrátory.

Výtvarná výchova je též spjata s *hudební výchovou* (žáci dokážou zachytit vnímání hudby výtvarnými prostředky) a *tělesnou výchovou* (zobrazují pohybovou aktivitu dětí a dospělých). Tento vyučovací předmět je zcela propojen svou obsahovou náplní s vyučovacím předmětem *praktické činnosti*.

Předmětem se prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova, multikulturní výchova, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci využívají svých poznatků z ostatních předmětů ve výtvarných činnostech.

Učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření. Vede je k tomu, aby se učili rozumět obecně používaným termínům ve výtvarné oblasti a aby s nimi dovedli zacházet.

Kompetence k řešení problémů

Žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření.

Učitel vede žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě a aby svůj názor dokázali obhájit. Předkládá žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytujeme dostatek prostoru, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc rozdílně. Vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů.

Kompetence komunikativní

Žáci se zapojují do diskuse a respektují názory druhých.

Učitel vede žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování jako prostředek vzájemné komunikace, postojů a vztahů k okolnímu světu, aby dokázali vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický zážitek a vhodně na něho reagovali. Poskytuje žákům dostatečný prostor k prezentaci vlastního výtvarného projevu.

Kompetence sociální a personální

Žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu.

Učitel vede žáky ke spolupráci ve dvojicích či skupinách při společném výtvarném projevu. Zdůrazňuje nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování.

Kompetence pracovní

Žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky. Dodržují pravidla bezpečnosti práce a hygieny.

Učitel vysvětluje žákům, jak správně užívat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat. Vede žáky k využívání návyků a znalostí v praxi.

Kompetence občanské

Žáci chápou a respektují estetické prvky na životní prostředí.

Učitel vysvětluje žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a historické dědictví. Pomáhá žákům vytvořit postoj k výtvarným dílům.

Kompetence digitální

Žáci využívají digitální zařízení k prohlížení a vyhledávání obrazových materiálů či uměleckých děl. Žáci používají digitální zařízení jako podporu pro komunikaci a sdílení nápadů, využívají kreslicí programy.

Učitel poskytuje žákům možnost vyhledávání materiálů, sdílení svých výtvorů.

Očekávané výstupy RVP 5. ročník	Dílčí výstupy ŠVP	
	4. - 5. ročník	1. - 3. ročník
➤ při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (barevný kontrast, proporční rozměry)	➤ při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, barevně vyjádří pocity a nálady ➤ pojmenovává a porovnává barevné kontrasty a proporční vztahy	➤ rozpoznává barvy, objekty, tvary ➤ porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
➤ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na propojení vlastních zkušeností ➤ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	➤ prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období, rozlévání barev a kombinaci různých technik ➤ prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období, dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu, zvládne obtížnější práce s linií ➤ užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků ➤ zaměřuje se na propojení vlastních zkušeností	➤ používá techniku malby vodovými barvami, suchým pastelem, voskovkami ➤ používá různé druhy štětců dle potřeby ➤ zvládne prostorovou techniku rozfukávání barev ➤ rozliší teplé a studené barvy, míchá barvy ➤ kreslí měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem ➤ modeluje z plastelíny, některých dalších hmot, tvaruje papír ➤ v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti
➤ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, i prostorové tvorbě ➤ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	➤ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné i prostorové tvorbě ➤ výtvarně zpracovává přírodní i odpadové materiály, dotváří podle vlastní fantazie, experimentuje	➤ vytváří koláž, frotáž, výtvarně zpracovává přírodní materiál ➤ používá techniku otisku a tisku ➤ polepuje, dotváří a experimentuje ➤ používá výtvarné techniky na základě zkušenosti – cit. prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových, hmatových a zrakových vjemů, které jsou prvním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ
➤ nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	➤ nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	➤ komunikuje na základě zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1. – 3.	Předmět: Výtvarná výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ rozpoznává barvy, objekty, tvary ➤ porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	➤ zraková zkušenost a představivost ➤ výtvarné vnímání a analyzování tvarů ➤ rozvíjení fantazie a představivosti ve výtvarném umění ➤ sledování různých objektů, jejich porovnávání ➤ tvary - pozorování, výtvarné vnímání a analyzování tvarů, užití šablon	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností a pozorování</u> - cvičení smyslového vnímání ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění, relaxace ➤ <u>kreativita</u> – originalita, tvořivost	➤ přesahy do M, Pč ➤ individuální práce ➤ skupinové práce
➤ používá techniku malby vodovými barvami, suchým pastelem, voskovkami ➤ používá různé druhy štětců dle potřeby ➤ zvládne prostorovou techniku rozfukávání barev ➤ rozliší teplé a studené barvy, míchá barvy ➤ kreslí měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem ➤ modeluje z plastelíny, některých dalších hmot, tvaruje papír	➤ malba- rozvíjení smyslové citlivosti ➤ teorie malby – barvy základní a doplňkové, teplé a studené, jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev ➤ kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti ➤ techniky plastického vyjádření- reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly – hmatové, pohybové podněty	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností a pozorování</u> - cvičení smyslového vnímání ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění, relaxace ➤ <u>kreativita</u> – originalita, tvořivost	➤ přesahy do Pč, Hv, M ➤ individuální práce ➤ skupinové práce
➤ vytváří koláž, frotáž, výtvarně zpracovává přírodní materiál ➤ používá techniku otisku a tisku ➤ polepuje, dotváří a experimentuje ➤ používá výtvarné techniky na základě prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových a zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ	➤ užití dalších výtvarných technik na základě motivace, která je založená na fantazii a smyslovém vnímání	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností a pozorování</u> - cvičení smyslového vnímání ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění, relaxace ➤ <u>kreativita</u> – originalita, tvořivost	➤ přesahy do Čj, Pč, Prv
➤ komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	➤ využití získaných poznatků a dovedností ➤ utváření osobního postoje v komunikaci rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod. ➤ hledání vztahu k životnímu prostředí ➤ motivace k výtvarným činnostem	OSV- OR - SR ➤ <u>rozvoj schopností a pozorování</u> - cvičení smyslového vnímání ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění, relaxace ➤ <u>kreativita</u> – originalita, tvořivost ➤ <u>kommunikace</u> – otevřená a pozitivní komunikace ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – pohled na svět očima druhého ➤ <u>spolupráce a soutěživost</u> – rozvoj individ. dovedností pro spolupráci MKV- LV ➤ <u>lidské vztahy</u> – spolupráce, tolerance EV-E-VČP ➤ <u>ekosystémy</u> – les, vodní zdroje, umělý ekosystém ➤ <u>vztah člověka k prostředí</u> – příroda a kultura obce, její ochrana MV- TMS- PRT ➤ <u>tvorba mediálního sdělení</u> – uplatnění a výběr výrazových prostředků ➤ <u>fungování a vliv médií ve společnosti</u> – vliv médií na kulturu	➤ přesahy do Čj, Prv, Pč ➤ skupinové práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 4. – 5.	Předmět: Výtvarná výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, barevně vyjádří pocity a nálady pojmenovává a porovnává barevné kontrasty a proporční vztahy	➤ prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy ➤ hry s barvou – zapuštění, překrývání, barevné kontrasty ➤ volný výtvarný projev doplněný pozorováním skutečnosti ➤ obrazná vyjádření –, ilustrace textů, volná malba, volná kresba, plastika	OSV- OR ➤ <u>rozvoj schopností a pozorování</u> - cvičení smyslového vnímání ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění, relaxace ➤ <u>kreativita</u> – originalita, tvořivost	➤ přesahy do M, Pč ➤ individuální práce ➤ skupinové práce
➤ prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období, rozlévání barev a kombinaci různých technik ➤ prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období, dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu, zvládne obtížnější práce s linií ➤ užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků ➤ zaměřuje se na propojení vlastních zkušeností	➤ výtvarné vyjádření vlastních zážitků, pocitů, nálad a představ ➤ kresba a malba osob, zvířat, rostlin, předmětů a objektů dle skutečnosti ➤ kresba a malba na základě pozorování s možností dotváření na základě vlastní fantazie	OSV- OR- SR ➤ <u>rozvoj schopností a pozorování</u> - cvičení smyslového vnímání ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění, relaxace ➤ <u>kreativita</u> – originalita, tvořivost ➤ <u>ekosystémy</u> – les, vodní zdroje, umělý ekosystém ➤ <u>základní podmínky života</u> – voda, ovzduší, půda ➤ <u>lidské aktivity</u> – doprava a životní prostředí, ochrana životního prostředí, průmysl a životní prostředí ➤ <u>vztah člověka k prostředí</u> – příroda a kultura obce, její ochrana	➤ přesahy do Pč, Př, VI, Čj ➤
➤ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné i prostorové tvorbě ➤ výtvarně zpracovává přírodní i odpadové materiály, dotváří podle vlastní fantazie, experimentuje	➤ vyjádření vizuálních, sluchových a hmatových podnětů vhodnými výtvarnými prostředky ➤ techniky plastického vyjadřování – modelování z dostupných materiálů	OSV- OR ➤ <u>rozvoj schopností a pozorování</u> - cvičení smyslového vnímání ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění, relaxace ➤ <u>kreativita</u> – originalita, tvořivost ➤ <u>sebepoznání a sebepojetí</u> – druzí jako zdroj informací pro mě EV- LA ➤ <u>lidské aktivity</u> – doprava a životní prostředí, ochrana životního prostředí, průmysl a životní prostředí MV-IVMS ➤ <u>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</u> – vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti	➤ přesahy do Čj, Pč ➤

➤ nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	➤ kresba a malba na základě vlastního prožitku, jejich vztahy, kombinace a proměny v ploše, prostoru a objemu ➤ vytváření jednoduchých prostorových objektů, design a estetická úroveň předmětů denní potřeby ➤ kultura bydlení ➤ výtvarné dotváření prostředí, ve kterém se žáci nachází ➤ použití různých výtvarných technik	OSV-OR-SR ➤ <u>rozvoj schopností a pozorování</u> - cvičení smyslového vnímání ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění, relaxace ➤ <u>kreativita</u> – originalita, tvořivost ➤ <u>komunikace</u> – otevřená a pozitivní komunikace MKV-LV-MK ➤ <u>lidské vztahy</u> – spolupráce, tolerance ➤ <u>multikultura</u> – jako prostředek vzájemného obohacování ➤ <u>lidské vztahy</u> – vzájemná spolupráce, tolerance MV-TMS-FVMS ➤ <u>tvorba mediálního sdělení</u> – uplatnění a výběr výrazových prostředků ➤ <u>fungování a vliv médií ve společnosti</u> – vliv médií na kulturu	➤ přesahy do PČ ➤ individuální a skupinové práce
--	--	---	---

5.1.10. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova je realizována v 1. – 5. ročníku 2 hodiny týdně, v rámci předmětu probíhá ve 2. a 3. ročníku výuka plavání.

Vzdělávací obsah vyučujícího předmětu:

- rozvíjení činnosti ovlivňující zdraví (rychlost, vytrvalost, sílu, koordinaci pohybu)
- činnosti ovlivňující pohybové dovednosti (základy atletiky, gymnastiky, plavání, lyžování, základy sportovních her, koordinační cvičení pro děti a další pohybové aktivity)
- činnosti podporující učení (komunikace mezi žáky, zásady chování a jednání ve stylu fair play, měření a posuzování dovedností)

Prolíná se všemi předměty, zvláště v 1. a 2. třídě (uvolňovací cviky, pohybové hry). Předmětem se prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální rozvoj, multikulturní výchova, environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci si osvojují základní tělocvičné názvosloví, poznávají vlastní pohybové schopnosti. Učí se zlepšovat svoji fyzickou zdatnost.

Učitel se snaží o to, aby se žáci naučili hodnotit sebe i druhé žáky na základě jasných kritérií.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí přemýšlet o zvládnutí cviku, prvku. Hledají cestu k jeho nejlepšímu provedení. Vybírají vhodné taktiky v kolektivních, individuálních sportech. Upevňují si bezpečnostní zásady. Učí se adekvátně reagovat v případě poranění spolužáka. Učitel žákům pomáhá při řešení problémů a dodává jim sebedůvěru.

Kompetence komunikativní

Žáci se učí organizovat jednoduché pohybové činnosti, spolupracovat při soutěžích. Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňuje přínos druhých.

Kompetence sociální a personální

Mezi žáky se vyvíjí spolupráce a respekt k opačnému pohlaví.

Učitel podporuje žáky ve spolupráci, snaží se motivací o to, aby každý žák zažil úspěch v určité činnosti a aby bylo vše v duchu fair play.

Kompetence občanská

Žáci se učí pravidelné aktivitě, rozvoji samostatnosti a vůle být lepší. Jsou vedeni k ohleduplnosti, taktu, toleranci a úctě k druhému.

Učitel žáky motivuje ke každodennímu začlenění tělesné aktivity do denního režimu.

Kompetence pracovní

Žáci se snaží vyhledávat možná rizika při sportovních činnostech, pomáhají při chystání i úklidu sportovního nářadí i náčiní.

Učitel usiluje o to, aby se žáci naučili dodržovat pravidla jak ve sportu, tak i v životě.

Očekávané výstupy RVP 5. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	5. ročník	4. ročník	3. ročník	2. ročník	1. ročník
➤ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti ➤ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchary a bezpečnosti ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ➤ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	➤ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti ➤ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ➤ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	➤ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti ➤ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ➤ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	➤ spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchary a bezpečnosti ➤ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	➤ spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchary a bezpečnosti ➤ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	➤ spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení ➤ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

➤ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	➤ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	➤ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
➤ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost soutěže na úrovni třídy	➤ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost soutěže na úrovni třídy	➤ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost soutěže na úrovni třídy			
➤ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	➤ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	➤ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky			
➤ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	➤ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	➤ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i místě bydliště; samostatně získá potřebné informace			

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1.		Předmět: Tělesná výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	➤ využívání příležitostí pro TV a sport ve škole a mimo školu ➤ vytváření vhodného množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne ➤ objasnění významu pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka	OSV- OR ➤ <u>sebepoznání a sebepojetí</u> – co o sobě vím a co ne; můj vztah ke mně samé/mu	
➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	➤ držení míče obouřuč ➤ manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou a opačnou rukou nebo nohou) ➤ základní přihrávky rukou a nohou (praváci pravou a leváci levou) ➤ hod míčkem z místa ➤ rychlý běh na 20 m ➤ základy vysokého startu ➤ průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu (vpřed) ➤ kotoul ➤ průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny; skoky odrazem snožmo ➤ skok do dálky z místa ➤ chůze na kladině s dopomocí ➤ soustředění na hudební a rytmický doprovod, tempo a melodii – vyjádření pohybem ➤ chůze a běh po vyznačené trase	OSV- OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení pozornosti a soustředění; řešení problémů ➤ <u>sebepoznání a sebepojetí</u> – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)	
➤ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	➤ spolupráce při soutěživých a týmových hrách ➤ pomoc při chystání náčiní v TV	MKV – LV ➤ <u>lidské vztahy</u> – tolerance, empatie, umět se vžít d role druhého; lidská solidarita	
➤ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	➤ vhodné obutí a oblečení pro pohybové činnosti ➤ základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV ➤ přivolání pomoci	MKV – SR ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – pohled na svět očima druhého, respekt, podpora, pomoc	
➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	➤ získávání základních pojmů spojených s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 2.	Předmět: Tělesná výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	➤ využívání příležitostí pro TV a sport ve škole a mimo školu ➤ vytváření vhodného množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne ➤ objasnění významu pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka	OSV- OR ➤ <u>sebepoznání a sebepojetí</u> – co o sobě vím a co ne; můj vztah ke mně samé/mu	
➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	➤ držení míče jednoruč a obouřuč ➤ manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti ➤ základní přihrávky rukou a nohou ➤ hod míčkem z místa i za chůze ➤ rychlý běh na 40 m ➤ základy vysokého a polovysokého startu ➤ průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu (vpřed, vzdad) ➤ kotoul ➤ průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny; skoky odrazem snožmo ➤ skok do dálky z místa ➤ chůze na kladině s dopomocí ➤ soustředění na hudební a rytmický doprovod, tempo a melodii – vyjádření pohybem ➤ chůze a běh po vyznačené trase	OSV- OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení pozornosti a soustředění; řešení problémů ➤ <u>sebepoznání a sebepojetí</u> – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)	
➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchary a bezpečnosti ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	➤ základní plavecké dovednosti	MKV – LV ➤ <u>lidské vztahy</u> – tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita	
➤ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	➤ chůze v terénu ➤ tance ➤ spolupráce při soutěživých a týmových hrách ➤ pomoc při chystání náčiní v TV	MKV – SR ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – pohled na svět očima druhého, respekt, podpora, pomoc	
➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	➤ vhodné obutí a oblečení pro pohybové činnosti ➤ základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV ➤ ošetření drobných poranění a přivolání pomoci ➤ základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 3.		Předmět: Tělesná výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	➤ využívání příležitostí pro TV a sport ve škole a mimo školu ➤ vytváření vhodného množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne ➤ objasnění významu pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka	OSV- OR ➤ <u>sebepoznání a sebepojetí</u> – co o sobě vím a co ne; můj vztah ke mně samé/mu	
➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	➤ držení míče jednoruč a obouřuč ➤ manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou a opačnou rukou nebo nohou) ➤ základní přihrávky rukou a nohou (vyvolenou a opačnou) ➤ hod míčkem z místa, za chůze i s rozběhem ➤ rychlý běh na 60 m ➤ motivovaný běh v terénu (prokládaný chůzí nebo souvislý podle úrovně žáků) ➤ základy nízkého a polovysokého startu ➤ průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu (vpřed, vzad) ➤ průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny; skoky odrazem snožmo ➤ skok do dálky z místa, z rozběhu ➤ ručkování ve visu na hrazdě ➤ chůze na kladině s dopomocí ➤ soustředění na hudební a rytmický doprovod, tempo a melodii – vyjádření pohybem ➤ chůze a běh po vyznačené trase s překonáváním přiměřených překážek s vykonáváním úkolů	OSV- OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení pozornosti a soustředění; řešení problémů ➤ <u>sebepoznání a sebepojetí</u> – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty)	
➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	➤ základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany a bezpečnosti		
➤ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	➤ chůze v terénu ➤ tance ➤ spolupráce při soutěživých a týmových hrách ➤ pomoc při chystání nářadí a náčiní v TV	MKV – LV ➤ <u>lidské vztahy</u> – tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita	
➤ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	➤ vhodné obutí a oblečení pro pohybové činnosti základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV ➤ první pomoc při drobných poraněních; ošetření drobných poranění a přivolání pomoci ➤ základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě	MKV – SR ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – pohled na svět očima druhého, respekt, podpora, pomoc	
➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	➤ získávání základních pojmů spojených s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 4.		Předmět: Tělesná výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	➤ průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti ➤ vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma) ➤ způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů ➤ cvičení pro „každý den“ (podle věku žáků)	OSV-OR ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> - cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání, vůle a stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	
➤ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	➤ průpravná cvičení pro ovlivňování, pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd. (s širším spektrem náčiní) ➤ různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovňování oslabení) ➤ cvičení kompenzační (po statické práci vsedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži) ➤ cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti ➤ správné držení těla při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen atd. ➤ cvičení pro správné držení těla v různých polohách ➤ cvičení korektivní (podle úrovně oslabení nebo ohrožení jednotlivých žáků) ➤ vytrvalostní cvičení s mírnou intenzitou ➤ protahovací a napínací cvičení (volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků) ➤ individuální soubory cvičení pro rozvoj zdatnosti nebo korekci zdravotního oslabení ➤ náměty pro cvičení v jiných předmětech (obsah, možný hudební doprovod se mění podle věku žáků) ➤ rychlostně silová cvičení ➤ cvičení motivační, tvořivá, napodobivá aj. ➤ cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností ➤ psychomotorická cvičení	OSV-OR ➤ <u>psychohygiena</u> - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému. Zvládání stresových situací	

➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojený pohybových her	➤ základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo) ➤ základní taneční kroky ➤ základy techniky běhů, skoků a hodů ➤ variace her jednoho druhu pohyb s míčem a bez míče, zastavení ➤ kladina - chůze bez pomoci ➤ akrobacie - kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou (s dopomocí) ➤ běh - běžecká abeceda - rychlý běh do 60 m - vytrvalý běh (technika běhu), běh v terénu ➤ nízký start, polovysoký - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - přeskok 2 – 4 dílů bedny odrazem z trampolíny - roznožka přes kozu naššíř odrazem z trampolíny - skrčka přes kozu (bednu) naššíř odrazem z můstku, trampolíny ➤ hod - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem ➤ skok - skok do dálky z rozběhu – postupně odraz z břevna (5 až 7 dvojkroků) - skok do výšky (skrčný, střížný) z krátkého rozběhu rozměření rozběhu ➤ hrazda - shyb stojmo – odrazem přešvih do vzporu vzadu vzadu stojmo - shyb stojmo – přešvihy do svisu střemhlav (svisu závěsem levou – pravou v podkolení) a zpět do stoje ➤ přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčení), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) základy cvičení s náčiním při hudebním nebo rytmickém doprovodu ➤ chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy ➤ chůze a běh po vyznačené trase ➤ vedení míče (nohou) pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů- bioenergetické kapacity organismu ➤ pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáka) ➤ pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností (jako součást pohybových témat) ➤ pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce ➤ pohybové hry soutěživé a kontaktní ➤ pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovňovacím, relaxačním, motivačním aj.)	OSV-OR ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> - cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání, vůle a stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	
➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	➤ ošetření menších poranění, přivolání lékaře ➤ bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách ➤ základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení ➤ bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorech, jednání fair play ➤ vhodné obutí a oblečení pro pohybové činnosti	OSV-SR ➤ <u>mezilidské vztahy</u> - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc	
➤ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	➤ základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení	OSV-SR ➤ <u>mezilidské vztahy</u> - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc	

➤ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	➤ fair play chování při TV a sportu ➤ základní spolupráce ve hře ➤ průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel	OSV-SR ➤ <u>mezilidské vztahy</u> - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc ➤ <u>kooperace a kompetice</u> – rozvoj individuálních dovedností (seberegulace v situaci nesouhlasu apod.), dovednost odstoupit od vlastního názoru	
➤ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	➤ startovní povely ➤ základní pojmy osvojovacích činností, základní označení a vybavení hřišť, hlavní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her ➤ pojmy: základní cvičební pohyby, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní ➤ základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním	OSV-OR ➤ <u>psychohygiena</u> - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému. Zvládání stresových situací.	
➤ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	➤ základní dovednosti spojené s tábořením chůze v terénu organizace nenáročných činností a třídních soutěží (za dopomoci učitele)	OSV-MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů OSV-OR ➤ <u>kreativita</u> – tvořivost v mezilidských vztazích	
➤ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	➤ základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů	OSV-MR ➤ <u>hodnoty, postoje, praktická etika</u> – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů	
➤ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i mimo bydliště; samostatně získá potřebné informace	➤ základní zdroje informací o TV a sportu	OSV-MR ➤ <u>rozvoj schopností, poznávání</u> - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 5.		Předmět: Tělesná výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	➤ průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti ➤ vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma) ➤ způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů ➤ cvičení pro „každý den“ (podle věku žáků)	OSV-OR ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> - cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání, vůle a stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení	
➤ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	➤ podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy ➤ průpravná cvičení pro ovlivňování, pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd. (s širším spektrem náčiní) ➤ různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (rozvoj zdatnosti, dovedností, regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání oslabení) ➤ cvičení kompenzační (po statické práci vsedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži) ➤ cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti ➤ správné držení těla při práci vsedě, ve stoje, při zvedání břemen atd. ➤ cvičení pro správné držení těla v různých polohách ➤ cvičení korektivní (podle úrovně oslabení nebo ohrožení jednotlivých žáků) ➤ vytrvalostní cvičení ➤ protahovací a napínací cvičení (volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků) ➤ individuální soubory cvičení pro rozvoj zdatnosti nebo korekci zdravotního oslabení ➤ náměty pro cvičení v jiných předmětech (obsah, možný hudební doprovod se mění podle věku žáků) ➤ rychlostně silová cvičení ➤ cvičení motivační, tvořivá, napodobivá aj. ➤ cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností ➤ psychomotorická cvičení	OSV-OR ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> - cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání, vůle a stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení ➤ <u>psychohygiena</u> - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, zvládání stresových situací	

➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	➤ základní hudebně pohybové vztahy ➤ základní taneční krok ➤ základy techniky běhů, skoků a hodů ➤ variace her jednoho druhu ➤ pohyb s míčem a bez míče, zastavení ➤ kladina - chůze bez pomoci ➤ akrobacie - kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou (s dopomocí) ➤ běh - běžecká abeceda - rychlý běh do 60 m - vytrvalý běh - běh v terénu - nízký start, polovysoký start ➤ přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - přeskok 2 – 4 dílů bedny odrazem z trampolíny - roznožka přes kozu naššíř odrazem z trampolíny - skrčka přes kozu (bednu) naššíř odrazem z můstku, trampolíny ➤ hod - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem ➤ skok - skok do dálky z rozběhu – postupně odraz z břevna - skok do výšky - ➤ hrazda - shyb stojmo – odrazem přešvih do vzporu vzadu stojmo - stoj - shyb stojmo – přešvihy do svisu střemhlav (svisu závěsem levou – pravou v podkolení) a zpět do stoje ➤ přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) ➤ chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy ➤ chůze a běh po vyznačené trase ➤ vedení míče (nohou) ➤ pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů ➤ pohybové hry pro manipulaci s různými náčiním (podle vyspělosti žáka) ➤ pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností (jako součást pohybových témat) ➤ pohybové hry soutěživé a kontaktní ➤ pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním aj.)	OSV-OR ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> - cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání, vůle a stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV-SR ➤ <u>poznávání lidí</u> - vzájemné poznávání se ve skupině, třídě	
---	--	---	--

➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	➤ ošetření menších i závažnějších poranění, přivolání lékaře ➤ bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách ➤ osobní hygiena při různých pohybových aktivitách ➤ základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení ➤ bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorech, jednání fair play ➤ vhodné obutí a oblečení pro pohybové činnosti	OSV-SR ➤ <u>meziidské vztahy</u> - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc	
➤ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	➤ základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení (zrcadlo, spolužák)	OSV-SR ➤ <u>meziidské vztahy</u> - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc	
➤ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	➤ fair play chování při TV a sportu ➤ základní spolupráce ve hře ➤ průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel	OSV-SR ➤ <u>meziidské vztahy</u> - péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc ➤ <u>kooperace a kompetice</u> – rozvoj individuálních dovedností (seberegulace v situaci nesouhlasu apod.), dovednost odstoupit od vlastního názoru	
➤ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	➤ startovní povely ➤ základní pojmy osvojovacích činností, základní označení a vybavení hřišť, hlavní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her ➤ pojmy: základní cvičební pohyby, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní ➤ základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním ➤ pojmy: základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úpravy doskočistiště	OSV-OR ➤ <u>psychohygiena</u> - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému. Zvládání stresových situací	
➤ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	➤ základní dovednosti spojené s tábořením ➤ chůze v terénu organizace nenáročných činností a třídních soutěží (za dopomoci učitele) ➤ základní organizace utkání – losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání	OSV-MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů OSV-OR ➤ <u>kreativita</u> – tvořivost v mezilidských vztazích EV-VČP ➤ <u>vztah člověka k prostředí</u> – ekologický problém (jeho příčina, důsledky, možnosti a způsoby řešení)	
➤ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	➤ základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů ➤ sledování základních výkonů a jejich záznam	OSV-MR ➤ <u>hodnoty, postoje, praktická etika</u> – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů	
➤ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	➤ základní zdroje informací o TV a sportu	OSV-MR ➤ <u>rozvoj schopností, poznávání</u> - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	

5.1.11. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Předmět praktické činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně.

Tento předmět zahrnuje široké spektrum pracovních činností a vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření profesní orientace žáků.

Žáci pracují s různými materiály a osvojují si základní dovednosti a návyky, získávají elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Předmět praktické činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Předmět praktické činnosti úzce souvisí s předměty *výtvarná výchova, prvouka, vlastivěda a přírodověda* (znalosti pro pěstování rostlin), *český jazyk* (v rámci mluvních a slohových cvičení – jednoduché pracovní postupy a popisy předmětů) a dále *matematika* (tvarový a rozměrový návrh a výroba předmětů).

Hlavním cílem je prakticky zvládnout manuální činnosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pracovní činnosti je na 1. stupni rozdělen do 4 tematických okruhů:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Ve všech tematických okruzích jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmětem pracovní činnosti se prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova, environmentální výchova, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí. Poznávají vlastnosti materiálů, surovin a jejich použitelnost. Učí se používat vhodné nástroje a pomůcky při práci i v běžném životě. Učí se pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie.

Učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje.

Kompetence k řešení problémů

Žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů.

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů. Snaží se u dětí rozvíjet tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů.

Kompetence komunikativní

Žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblastech pracovních nástrojů, nářadí, pomůcek.

Učí se popsat postup práce.

Učitel předkládá dostatek podmětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují ve dvojicích i ve skupinách. Učí se uvědomovat si potřebu ohleduplnosti na pracovišti.

Učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci a učí je respektovat nápady druhých.

Kompetence občanské

Žáci na základě jasných kritérií hodnotí své činnosti nebo výsledky.

Učitel vede žáky k vytváření pozitivního vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce. Otevírá prostor pro pochopení různých činností člověka a jejich dopadu na životní prostředí.

Vysvětlujeme žákům význam spoluodpovědnosti každého občana za stav a ochranu životního prostředí a historického dědictví. Umožňujeme žákům tvořivý přístup k plnění zadaných úkolů.

Kompetence pracovní

Žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami.

Učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny při práci.

Vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a pracovních nástrojů.

Zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům pomáhá.

Předmět: Pracovní činnosti

I. stupeň

Očekávané výstupy RVP 5. ročník	Dílčí výstupy ŠVP	
	4. - 5. ročník	1. -3. ročník
Práce s drobným materiálem		
➤ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	➤ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	➤ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
➤ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	➤ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	➤ dovede pracovat s přírodním materiálem
➤ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	➤ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ➤ pracuje podle slovního návodu a předlohy	➤ pracuje podle slovního návodu a předlohy
➤ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	➤ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	➤ udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
Konstrukční činnosti		
➤ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	➤ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	➤ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
➤ pracuje podle slovního návodu, předlohy a jednoduchého náčrtu	➤ pracuje podle slovního návodu a předlohy, jednoduchého náčrtu	
➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	➤ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci, poskytne první pomoc při úrazu	➤ dodržuje zásady bezpečnosti při práci
Pěstitelské práce		
➤ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	➤ zná základy péče o pokojové rostliny ➤ rozpozná rozdíl mezi setím a sázením ➤ vysvětlí a prakticky použije v návaznosti na přírodovědu množení rostlin (odnožemi a řízkováním)	➤ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
➤ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	➤ ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny podle daných zásad	➤ pečuje o nenáročné rostliny
➤ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	➤ dokáže zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje, nářadí	
➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	➤ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytne první pomoc	➤ dodržuje zásady bezpečnosti při práci

Příprava pokrmů		
➤ orientuje se v základním vybavení kuchyně	➤ orientuje se v základním vybavení kuchyně	➤ orientuje se v základním vybavení kuchyně
➤ připraví samostatně jednoduchý pokrm	➤ seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně	➤ připraví tabuli pro jednoduché stolování
➤ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	➤ zná pravidla správného stolování a společenského chování	➤ chová se vhodně při stolování
➤ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	➤ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 1. – 3.	Předmět: Pracovní činnosti		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Práce s drobným materiálem ➤ Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	➤ práce s drobným materiálem	OSV-OR-SR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění - relaxace, organizace času ➤ <u>kreativita</u> - originalita ➤ <u>kommunikace</u> – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem ➤ <u>spolupráce</u> – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci EV- E-LA-VČP ➤ <u>ekosystémy</u> - les ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> – průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady ➤ <u>vztah člověka k prostředí</u> – náš životní styl – spotřeba věcí, odpady	➤ přesahy do Prv, Vv ➤ individuální práce ➤ skupinová práce
➤ dovede pracovat s přírodním materiálem	➤ práce s drobným materiálem a přírodninami ➤ lidové zvyky, tradice a řemesla	OSV-OR-SR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění - relaxace, organizace času ➤ <u>kreativita</u> - originalita ➤ <u>kommunikace</u> – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem ➤ <u>spolupráce</u> – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci MKV- KD-LV ➤ <u>kulturní diference</u> – člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik ➤ <u>lidské vztahy</u> – udržovat tolerantní vztahy, podílet se na spolupráci EV-LA ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> – význam ochrany přírody	➤ přesahy do Vv, Prv ➤ skupinové práce ➤ individuální práce
➤ pracuje podle slovního návodu a předlohy		OSV-OR-SR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> - řešení problémů, dovednosti pro učení ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – organizace vlastního času ➤ <u>psychohygiena</u> - rozumové zpracování problému ➤ <u>kreativita</u> – originalita, pružnost nápadů	➤ přesahy do M, Čj

➤ udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	➤ bezpečnost a uspořádání práce	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – organizace vlastního času ➤ <u>psychohygiena</u> – dobrý vztah k sobě samému	➤ přesahy do Prv – nebezpečí úrazu
Konstrukční činnosti ➤ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	➤ práce se stavebnicemi, sestavování modelů	OSV-OR-SR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění, relaxace ➤ <u>kreativita</u> - originalita ➤ <u>spolupráce – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</u>	➤ přesahy do M, Vv
➤ dodržuje zásady bezpečnosti při práci	➤ bezpečnost práce	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – organizace vlastního času ➤ <u>psychohygiena</u> – dobrý vztah k sobě samému	➤ přesahy do Prv
Pěstitelské práce ➤ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ➤ pečuje o nenáročné rostliny	➤ pěstování nenáročných rostlin spojené s pokusy a pozorováním ➤ základní podmínky pro pěstování rostlin	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení EV-E-ZPŽ-LA ➤ <u>ekosystémy</u> – pole, umělý ekosystém, kulturní krajina ➤ <u>základní podmínky života</u> – voda, ovzduší, půda ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> – ochrana přírody	➤ přesahy do Prv, Vv
➤ dodržuje zásady bezpečnosti při práci	➤ bezpečnost práce	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – organizace vlastního času ➤ <u>psychohygiena</u> – dobrý vztah k sobě samému	➤ přesahy do Prv
Příprava pokrmů ➤ orientuje se v základním vybavení kuchyně ➤ chová se vhodně při stolování ➤ připraví tabuli pro jednoduché stolování	➤ základní vybavení kuchyně ➤ jednoduchá úprava stolu ➤ pravidla správného stolování	OSV-OR-SR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> - dovednosti pro učení ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – chování podporující dobré vztahy EV- VČP ➤ <u>vztah člověka k prostředí</u> – životní styl	➤ přesahy do Čj

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 4. – 5.	Předmět: Pracovní činnosti		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Práce s drobným materiálem ➤ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	➤ práce s drobným materiálem	OSV-OR-SR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění - relaxace, organizace času ➤ <u>kreativita</u> - originalita ➤ <u>kommunikace</u> – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem ➤ <u>spolupráce</u> – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci	➤ přesahy do Př, Vv ➤ individuální práce ➤ skupinová práce
➤ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	➤ práce s drobným materiálem a přírodními ➤ lidové zvyky, tradice a řemesla	OSV-OR-SR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění - relaxace, organizace času ➤ <u>kreativita</u> - originalita ➤ <u>kommunikace</u> – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem ➤ <u>spolupráce</u> – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci MKV- KD-LV ➤ <u>kulturní diference</u> – člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik ➤ <u>lidské vztahy</u> – udržovat tolerantní vztahy, podílet se na spolupráci EV-LA ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí – význam ochrany přírody</u>	➤ přesahy do Vv, Př ➤ skupinové práce ➤ individuální práce
➤ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	➤ využití pracovních pomůcek a nástrojů ➤ jednoduché pracovní postupy a operace	OSV-OR-SR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> - řešení problémů, dovednosti pro učení EV- E-LA-VČP ➤ <u>ekosystémy</u> - les ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> – průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady ➤ <u>vztah člověka k prostředí</u> – náš životní styl – spotřeba věcí, odpady	➤ přesahy do Čj, M,
➤ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	➤ bezpečnost a uspořádání práce ➤ zásady první pomoci při úrazu	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – organizace vlastního času ➤ <u>psychohygiena</u> – dobrý vztah k sobě samému	➤ přesahy do Př

Konstrukční činnosti ➤ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	➤ práce se stavebnicemi ➤ sestavování modelů	OSV-OR-SR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění, relaxace ➤ <u>kreativita</u> - originalita ➤ <u>spolupráce</u> – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci	➤ přesahy do M ➤ skupinové práce
➤ pracuje podle slovního návodu a předlohy, jednoduchého náčrtu	➤ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	OSV-OR-SR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení ➤ <u>psychohygiena</u> – uvolnění, relaxace ➤ <u>kreativita</u> - originalita ➤ <u>spolupráce</u> – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci	➤ přesahy do Čj, M ➤ skupinové práce
➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	➤ pracovní hygiena ➤ zásady první pomoci	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – organizace vlastního času ➤ <u>psychohygiena</u> – dobrý vztah k sobě samému	➤ přesahy do Př
Pěstitelské práce ➤ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	➤ pěstování a množení pokojových rostlin spojené s pokusy a pozorováním	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení EV-E-ZPŽ-LA ➤ <u>ekosystémy</u> – pole, umělý ekosystém, kulturní krajina ➤ <u>základní podmínky života</u> – voda, ovzduší, půda ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> – ochrana přírody	➤ přesahy do Př
➤ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	➤ základní podmínky života rostlin na Zemi ➤ výživa rostlin, osivo	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení EV-E-ZPŽ-LA ➤ <u>ekosystémy</u> – pole, umělý ekosystém, kulturní krajina ➤ <u>základní podmínky života</u> – voda, ovzduší, půda ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> – ochrana přírody	➤ přesahy do Př
➤ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	➤ využití nářadí při pěstitelských činnostech	OSV-OR-SR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení ➤ <u>spolupráce</u> – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci	
➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	➤ bezpečnost práce a hygiena ➤ zásady první pomoci	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – organizace vlastního času ➤ <u>psychohygiena</u> – dobrý vztah k sobě samému	➤ přesahy do Př

Příprava pokrmů ➤ orientuje se v základním vybavení kuchyně	➤ základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení, cvičení dovednosti zapamatování EV-VČP ➤ <u>vztah člověka k prostředí</u> - životní styl	➤ demonstrace
➤ připraví samostatně jednoduchý pokrm	➤ jednoduchá příprava pokrmů studené kuchyně ➤ zásady zdravé výživy ➤ výběr, nákup a skladování potravin		
➤ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	➤ pravidla správného stolování ➤ jednoduchá úpravu stolu	OSV-OR-SR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> - dovednosti pro učení <u>mezilidské vztahy</u> – chování podporující dobré vztahy	
➤ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	➤ hygiena práce ➤ zásady první pomoci	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – dovednosti pro učení ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – organizace vlastního času ➤ <u>psychohygiena</u> – dobrý vztah k sobě samému	➤ přesahy do Př

5.2. Učební osnovy pro 2. stupeň

5.2.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 9. ročníku 5 hodin, v 7. a 8. ročníku 4 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, je rozdělen do tří složek, které se ve výuce vzájemně prolínají: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné a intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem k získávání většiny informací, ale i předmětem poznání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojení a užívání mateřského jazyka v písemném i mluveném projevu
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a sjednocuje činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s *estetickou výchovou* (*dramatickou výchovou* – recitací, přednesem i vlastních textů, hereckými etudami či dramatickými scénkami; *výtvarnou výchovou* – vnímáním ilustrací, charakteristice stylů – provázanost s literaturou; *hudební výchovou* – zhudebňováním lit. děl, slovesnost, melodramy, textaři apod.); *dějepisem* – chápání historických souvislostí a charakteristiky jednotlivých historických období; s informatikou – práce s digitálním obsahem.

Předmětem se prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci užívají správnou terminologii, osvojují si základní jazykové a literární pojmy, využívají PC programů určených k procvičování pravopisu a znalostí z literatury, vyhledávají informace v textu a dále s nimi pracují. Získané znalosti aplikují při psaní textu nejen v předmětu český jazyk.

Učitel motivuje žáky k učení, vyhledávání, třídění a zapamatování nových poznatků. Dbá o diferencovanou výuku. Také sleduje úskalí či pokroky, zvyšuje aspirační úroveň. Talentovaným žákům nabízí možnost účastnit se literárních a jazykových soutěží.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí pohotově a adekvátně reagovat, uvážlivě se rozhodovat a volit správné varianty řešení.

Učitel vede žáky k efektivnímu rozvržení učiva, k plánování a k různým způsobům řešení daného úkolu.

Kompetence komunikativní

Žáci pracují ve skupině, učí se obhájit a prosadit své názory, diskutovat o nich, dbají o jasnou, spisovnou formulaci svých myšlenek, používají při tom všech dostupných informačních prostředků.

Učitel vede žáky k umění naslouchat druhému, respektovat názory druhých, vhodně diskutovat, výstižně argumentovat. Zadává úkoly tak, aby žáci mohli spolupracovat.

Kompetence sociální a personální

Žáci respektují vzájemné odlišnosti, spolupracují při řešení úkolů. Učitel vyžaduje dodržování předem stanovených pravidel chování a vyjadřování, pěstuje v žácích sebeúctu, zdravé sebehodnocení a sebepojetí, dodává jim sebedůvěru, a podporuje celkovou příjemnou atmosféru v pracovním týmu.

Kompetence občanské

Žáci se dle možností aktivně zapojují do kulturního dění ve škole a v obci.

Učitel vede žáky k respektu odlišného názoru.

Kompetence pracovní

Žáci dodržují pravidla pro práci v učebnách a při

práci s výpočetní technikou, využívají své znalosti v běžném životě.

Učitel ukazuje žákům, jak používat své schopnosti, dovednosti a nabyté znalosti v běžné praxi, vede je k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví. Dbá na pracovní i duševní hygienu každého žáka.

Kompetence digitální

Žáci znají pravidla komunikace s vyučujícími pro školní informační systém, mailovou komunikaci i pro komunikaci na sociálních sítích. Dle potřeby využívají ve výuce digitální obsah, třídí a kriticky hodnotí vyhledané informace, dále s nimi pracují. Respektují autorská práva v digitálním světě.

Učitel doporučuje žákům vhodné online aplikace k procvičování učiva. Digitální obsah (videa, audionahrávky) využívá ve výuce dle potřeby.

Očekávané výstupy RVP 9. ročník	Díličí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Jazyková výchova					
➤ spisovně vyslovuje česká a užívaná cizí slova	➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	➤ správně vyslovuje slova cizího původu	➤ spisovně vyslovuje česká slova a termíny	➤ spisovně vyslovuje česká a běžná cizí slova, správně používá přízvuk a intonaci	
➤ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch	➤ seznamuje se s vývojem českého jazyka a rozšiřováním slovní zásoby ➤ rozlišuje různé způsoby obohacování slovní zásoby, doloží je na příkladech ➤ rozliší nadřazenost, podřazenost a souřadnost slov ➤ orientuje se v terminologii k významu slova ➤ tvoří metaforu, synonyma, homonyma, antonyma ➤ rozlišuje si slovní zásobu	➤ zařadí češtinu mezi jazyky západoslovanské ➤ rozlišuje různé způsoby obohacování slovní zásoby, doloží je na příkladech ➤ při obohacování slovní zásoby se zaměřuje na význam slov ➤ rozlišuje si slovní zásobu	➤ rozliší různé způsoby obohacování slovní zásoby, doloží je na příkladech ➤ vytvoří synonyma, homonyma, antonyma, sousloví, vysvětlí běžná rčení ➤ odliší slovo jednoznačné od mnohoznačného	➤ rozliší kořen, předponu, příponu a koncovku	
➤ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami	➤ pracuje samostatně s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími příručkami	➤ v příručkách vyhledává slova cizího původu ➤ pravopis slov samostatně ověřuje v Pravidlech českého pravopisu	➤ vyhledává požadované informace v různých jazykových příručkách	➤ seznamuje se s jazykovými příručkami a vyhledává v nich slova pro kontrolu psaného a mluveného projevu	
➤ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	➤ správně třídí slovní druhy ➤ tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci	➤ správně třídí slovní druhy ➤ tvoří spisovné tvary slov ➤ chápe užití nespisovných, hovorových výrazů v běžné komunikaci	➤ správně třídí slovní druhy ➤ tvoří spisovné tvary slov ➤ určuje probrané mluvnické kategorie	➤ třídí slovní druhy ➤ tvoří spisovné tvary slov ➤ určuje probrané mluvnické kategorie	
➤ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	➤ znalosti ze skladby vhodně využívá při různých komunikačních situacích	➤ získává dovednosti ve výstavbě vět, textu	➤ získává dovednosti ve výstavbě vět, textu		
➤ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	➤ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	➤ určuje základní a rozvíjející větné členy ➤ nahrazuje větný člen vedlejší větou a opačně ➤ rozlišuje významové poměry mezi několikanásobnými větnými členy, větami hlavními a vedlejšími	➤ rozpozná větu jednočlennou a dvojčlennou, větný ekvivalent ➤ určuje základní skladební dvojice a rozvíjející větné členy ➤ rozliší větu jednoduchou a souvětí ➤ pozná větu hlavní a věty vedlejší, určí druh Vv ➤ větu vedlejší nahradí větným členem a naopak	➤ určuje ve větě podmět a přísudek ➤ rozebere větu jednoduchou po stránce syntaktické ➤ rozliší větu jednoduchou a souvětí	
➤ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovní, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	➤ ovládá pravopis slovoslovní a morfologický ➤ ovládá pravopis lexikální	➤ ovládá pravopis slovoslovní a morfologický ➤ ovládá pravopis lexikální, zaměřuje se na složitější tvary	➤ ovládá pravopis morfologický, slovoslovní u probraného učiva ➤ ovládá lexikální pravopis probraného učiva	➤ ovládá pravopis morfologický, slovoslovní u probraného učiva ➤ ovládá lexikální pravopis probraného učiva	

	➤ ovládá syntaktický pravopis ve větě jednoduché i souvětí	➤ procvičuje syntaktický pravopis ve větě jednoduché i souvětí	➤ ovládá lexikální pravopis, syntaktický pravopis jednodušších souvětí a probraného učiva o větě jednoduché ➤ ovládá pravopis slootovný, morfologický a lexikální u probraného učiva ➤ zvládá psaní velkých písmen v probraných jménech vlastních	➤ ovládá jednoduchý syntaktický pravopis (shoda přísudku s podmětem)	
➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití				➤ rozliší jazyk spisovný a nespisovný, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití	

Očekávané výstupy RVP 9. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Komunikační a slohová výchova ➤ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ➤ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ➤ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ➤ zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	➤ čte s porozuměním různé texty, odliší názor od faktu ➤ klade doplňující otázky k textu i k slyšenému, porovnává s vlastními vědomostmi, zkušenostmi nebo informačními zdroji ➤ uplatňuje své názory a osobní postoje, odlišuje je od objektivních sdělení ➤ respektuje názor druhého, i když s ním nemusí souhlasit ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zaujímá k ní kritický postoj ➤ vyjadřuje se pohotově a kultivovaně na dané téma ➤ dle situace volí vhodné komunikační prostředky ➤ využívá vhodných ustálených obrátů a prostředků ➤ využívá vhodné jazykových prostředků s ohledem na komunikační situaci ➤ vyjadřuje se souvisle a plynule ➤ využívá vhodné verbálních prostředků ➤ koriguje nevhodné nonverbální i paralingvální prostředky ➤ zapojuje se do diskuse, případně ji řídí ➤ respektuje pravidla dialogu, dává prostor druhému k vyjádření ➤ svůj názor vyjadřuje přesně a výstižně	➤ čte s porozuměním různé texty, odliší názor od faktu ➤ klade doplňující otázky k textu i k slyšenému, porovnává s vlastními vědomostmi, zkušenostmi nebo informačními zdroji ➤ uplatňuje své názory a osobní postoje, zpravidla je odlišuje od objektivních sdělení ➤ poznává stereotypy v charakteristice osob, přistupuje k nim kriticky ➤ vyjadřuje se kultivovaně na dané téma, pokud má možnost si projev připravit ➤ dle situace volí přiměřené komunikační prostředky ➤ odliší spisovný a nespisovný projev ➤ využívá pestré jazykové prostředky k vyjádření skutečnosti ➤ vyjadřuje se souvisle a plynule ➤ využívá vhodné verbálních prostředků ➤ koriguje nevhodné nonverbální i paralingvální prostředky ➤ zná pravidla interakce v diskusi, respektuje je ➤ snaží se o přesné a výstižné vyjádření svých myšlenek a postojů	➤ rozšiřuje svoji slovní zásobu ➤ čte s porozuměním vybraný text ➤ uplatňuje své názory a osobní postoje, zpravidla je odlišuje od objektivních sdělení ➤ používá vhodné jazykové prostředky ➤ dbá na kulturu projevu ➤ rozvíjí své komunikační dovednosti při vytváření pozvánky, žádosti ➤ své vypravování oživuje vhodnými jazykovými prostředky ➤ charakterizuje osobu podle zevnější i vnitřní vlastností ➤ dodrží vnitřní soudržnost popisu, využívá přirovnání ➤ vytváří personifikace, umělecký popis ➤ vysvětlí známá rčení, přísloví, pořekadla ➤ využívá vhodné verbální i nonverbální prostředky v běžné komunikaci	➤ ověřuje fakta pomocí otázek, případně vyhledá doplňující informace ke zprávě ➤ čte s porozuměním kratší text ➤ čte pozorně a přiměřeně rychle ➤ formuluje svůj osobní názor k danému tématu ➤ vyjadřuje se vhodnými jazykovými prostředky přiměřeně věku a zkušenostem ➤ používá vhodné jazykové prostředky ➤ popíše předmět, děj, pracovní postup ➤ napíše krátké vyprávění na dané téma ➤ odliší spisovný a nespisovný projev ➤ rozvíjí své verbální a neverbální dovednosti v různých komunikačních situacích	

➤ využívá zásad studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	➤ výstižně vyjádří hlavní myšlenku textu	➤ vyhledá klíčová slova v textu ➤ najde hlavní myšlenku, souhrnně vyjádří obsah textu ➤ vytvoří výpisky, výtah, poznámky	➤ vyhledá klíčová slova ➤ vystihne hlavní myšlenku textu a zaznamená ji ➤ pořídí výpisky z učebního textu	➤ orientuje se v textu, vyhledá hlavní informace, dokáže je stručně reprodukovat ➤ vypíše klíčová slova ➤ vytvoří jednoduchý výtah z přečteného textu	
➤ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	➤ uspořádá informace v textu podle smyslu ➤ dbá na vnitřní soudržnost textu ➤ při vlastní tvorbě textu pracuje s osnovou	➤ vytvoří osnovu textu a podle ní připraví svůj mluvený nebo psaný projev	➤ respektuje vnitřní soudržnost textu ➤ vypravuje samostatně a souvisle na dané téma	➤ respektuje vnitřní soudržnost textu	
➤ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	➤ rozlišuje styl prostě sdělovací, odborný, administrativní, publicistický, umělecký a řečnický ➤ tvořivě pracuje s textem ➤ písemný projev je věcný a gramaticky správný	➤ rozlišuje administrativní styl a jeho žánry ➤ tvořivě pracuje s textem ➤ písemný projev je věcný a gramaticky správný	➤ vyjadřuje se výstižně, přiměřeně gramaticky správně	➤ vyjadřuje se výstižně, přiměřeně gramaticky správně	

Očekávané výstupy RVP 9. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Literární výchova					
➤ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	➤ vlastními slovy reprodukuje obsah textu, charakterizuje literární postavu ➤ jednoduše popisuje jazyk a strukturu díla ➤ na základě historických souvislostí jednoduše interpretuje smysl díla ➤ rozvíjí své schopnosti přednesu básnického díla	➤ čte plynule a s přednesem vhodně intonuje, využívá pauzy, členění textu ➤ na základě historických souvislostí jednoduše interpretuje smysl díla ➤ rozvíjí své schopnosti přednesu básnického díla	➤ čte plynule a s přednesem složitější text, dbá na správnou intonaci, pauzy ➤ vlastními slovy reprodukuje obsah díla, všímá si jeho jazyka ➤ rozvíjí své schopnosti přednesu básnického díla	➤ plynule čte složitější text ➤ vlastními slovy reprodukuje obsah díla ➤ rozvíjí své schopnosti přednesu básnického díla	
➤ rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	➤ na základě zkušeností z vlastní četby rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora	➤ na základě zkušeností z vlastní četby rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora			
➤ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	➤ formuluje ústně i písemně dojmy z vlastní četby, návštěvy divadelního představení ➤ diskutuje o přečteném, své argumenty opírá o konkrétní části literární ukázky	➤ vytváří si vlastní dojem z četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	➤ vytváří si vlastní dojem z četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	➤ vytváří si vlastní dojem z četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	
➤ tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	➤ orientuje se v základních literárních pojmech ➤ své znalosti využívá při tvorbě vlastního literárního textu	➤ orientuje se v základních literárních pojmech ➤ své znalosti využívá při tvorbě vlastního literárního textu	➤ orientuje se v základních literárních pojmech ➤ své znalosti využívá při tvorbě vlastního literárního textu	➤ orientuje se v základních literárních pojmech ➤ své znalosti využívá při tvorbě vlastního literárního textu	
➤ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	➤ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní na základě svých čtenářských zkušeností ➤ své názory opírá o své znalosti literární teorie ➤ samostatně referuje o přečtené knize	➤ samostatně si utváří názor na úroveň přečteného díla ➤ své názory opírá o své znalosti literární teorie ➤ samostatně referuje o přečtené knize	➤ vytváří si vlastní názor na přečtenou ukázkou, knihu/ na divadelní či filmové představení ➤ samostatně referuje o přečtené knize	➤ vytváří si vlastní názor na přečtenou ukázkou, knihu/ na divadelní či filmové představení ➤ samostatně referuje o přečtené knize	
➤ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	➤ rozpozná literární žánr ukázky, uvádí jeho hlavní rysy a vyhledá je v textu ➤ uvádí hlavní představitele literárního žánru	➤ rozpozná literární žánr ukázky, uvádí jeho hlavní rysy a vyhledá je v textu ➤ uvádí hlavní představitele literárního žánru	➤ rozlišuje základní literární druhy a žánry na základě vlastní četby ➤ uvádí výrazné představitele žánru	➤ rozlišuje základní literární druhy a žánry na základě vlastní četby ➤ uvádí výrazné představitele žánru	
➤ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	➤ orientuje se v základních literárních směrech 19. a 20 století v české i světové literatuře, zná jejich představitele	➤ orientuje se v základních dílech, žánrech a směrech literatury od počátků až do 19. století, zná jejich představitele			
➤ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	➤ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	➤ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	➤ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	➤ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	

➤ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	➤ vyhledává potřebné informace v katalogích knihovny ➤ vyhledá informace o autorovi, jeho díle, době vzniku a posoudí je z hlediska vlivu na námět díla, postavy, jazyk díla	➤ vyhledává potřebné informace v katalogích knihovny ➤ vyhledá informace o autorovi, jeho díle, době vzniku a posoudí je z hlediska vlivu na námět díla, postavy, jazyk díla	➤ vyhledává potřebné informace v katalogích knihovny	➤ vyhledává potřebné informace v katalogích knihovny	
---	---	---	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.	Předmět: Český jazyk – Jazyková výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ rozliší jazyk spisovný a nespisovný, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití ➤ spisovně vyslovuje česká a běžná cizí slova, správně používá přízvuk a intonaci	Jazykověda a její složky ➤ nářečí, obecná čeština ➤ jazyk spisovný a nespisovný Zvuková stránka jazyka ➤ hlásky znělé a neznělé, spodoba znělosti ➤ slovní přízvuk ➤ větná melodie, intonace	OSV-SR ➤ poznávání ➤ psychohygiena - kooperace a kompetice	
➤ seznamuje se s jazykovými příručkami a vyhledává v nich slova pro kontrolu psaného a mluveného projevu	Práce s jazykovými příručkami ➤ jazykovědné příručky ➤ Pravidla českého pravopisu ➤ Slovník spisovné češtiny ➤ možnosti online vyhledávání		
➤ rozliší kořen, předponu, příponu a koncovku ➤ ovládá pravopis morfologický, slovtvorný u probraného učiva	Slovní zásoba a tvoření slov ➤ slovtvorný základ, předpona, přípona, psaní přípon ➤ slova příbuzná ➤ stavba slova ➤ stědání hlásek při odvozování ➤ skupiny hlásek při odvozování ➤ zdvojené souhlásky ➤ skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě-mně ➤ předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze; předložky s/se, z/ze ➤ i/y po obojetných souhláskách, vyjmenovaná slova a slova příbuzná ➤ pravopis homonym		
➤ třídí slovní druhy ➤ tvoří spisovné tvary slov ➤ ovládá lexikální pravopis probraného učiva ➤ určuje probrané mluvnické kategorie	Tvarosloví Podstatná jména ➤ mluvnické kategorie podstatných jmen ➤ podstatná jména konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná, látková ➤ podstatná jména obecná, vlastní ➤ procvičování tvarů a pravopisu podstatných jmen podle vzorů Přídavná jména ➤ mluvnické kategorie přídavných jmen ➤ skloňování a pravopis přídavných jmen tvrdých, měkkých a přívlastňovacích ➤ přídavná jména odvozená od podstatných jmen příponou -ský/ -ští ➤ stupňování přídavných jmen		
	Zájmena ➤ druhy zájmen ➤ mluvnické kategorie zájmen ➤ tvary zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj		

	Číslovky ➤ druhy číslovek, určitost a neurčitost ➤ mluvnické kategorie číslovek ➤ skloňování číslovek základních (oba/dva, tři, čtyři) Slovesa ➤ mluvnické kategorie sloves ➤ infinitiv a určité slovesné tvary		
➤ určuje ve větě podmět a přísudek ➤ rozebere větu jednoduchou po stránce syntaktické ➤ rozliší větu jednoduchou a souvětí ➤ ovládá jednoduchý syntaktický pravopis (shoda přísudku s podmětem)	Skladba ➤ přísudek slovesný, jmenný se sponou a jmenný beze spony ➤ podmět vyjádřený a nevyjádřený ➤ shoda přísudku s podmětem ➤ rozvíjející větné členy - předmět; příslovečné určení místa, času a způsobu; přívlastek shodný a neshodný ➤ věta jednoduchá a souvětí ➤ tvoření vět, výstavba textu		

Ročník: 6.		Předmět: Český jazyk – Komunikační a slohová výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ vyjadřuje se vhodnými jazykovými prostředky přiměřené věku a zkušenostem ➤ rozvíjí své verbální a neverbální dovednosti v různých komunikačních situacích ➤ používá vhodné jazykové prostředky ➤ formuluje svůj osobní názor k danému tématu	Mluvený projev ➤ připravené mluvní cvičení na zadané téma (realizováno v průběhu celého školního roku) ➤ improvizovaný mluvený projev, řečová pohotovost ➤ kvalita mluveného projevu ➤ výplňková slova, tempo, rytmus	OSV-SR ➤ kreativita ➤ poznávání lidí ➤ mezilidské vztahy ➤ komunikace	
➤ vyjadřuje se výstižně, gramaticky správně ➤ popíše předmět, děj, pracovní postup ➤ napíše krátké vyprávění na dané téma ➤ respektuje vnitřní soudržnost textu ➤ odliší spisovný a nespisovný projev	Vypravování ➤ časová posloupnost, osnova vypravování ➤ pestrost sloves ➤ vypravování připravené i improvizované Popis ➤ charakteristické znaky popisu ➤ rozšiřování slovní zásoby, práce s textem ➤ popis předmětu ➤ popis děje, pracovního postupu	MR ➤ hodnoty, postoje MV ➤ lidské vztahy ➤ multikulturalita EV ➤ životní prostředí ➤ vztah člověka a prostředí	
➤ ověřuje fakta pomocí otázek, případně vyhledá doplňující informace ke zprávě ➤ čte s porozuměním kratší text	Zpráva a oznámení ➤ vyhledávání informací v tisku, na internetu ➤ fake news	Med. výchova ➤ kritické myšlení ➤ realita a fikce	
➤ čte pozorně a přiměřeně rychle ➤ orientuje se v textu, vyhledá hlavní informace, dokáže je stručně reprodukovat ➤ vypíše klíčová slova ➤ vytvoří jednoduchý výtah z přečteného textu	Výtah a výpisky ➤ práce s textem (hlavní myšlenky textu) ➤ klíčová slova	➤ autor a jeho vliv ➤ tvorba mediálního sdělení ➤ práce v týmu	

Ročník: 6.		Předmět: Český jazyk – Literární výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ plynule čte složitější text ➤ vlastními slovy reprodukuje obsah díla ➤ rozlišuje základní literární žánry na základě vlastní četby ➤ uvádí výrazné představitele žánru ➤ orientuje se v základních literárních pojmech ➤ své znalosti využívá při tvorbě vlastního literárního textu ➤ rozvíjí své schopnosti přednesu básnického díla ➤ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ➤ vyhledává potřebné informace v katalozích knihovny ➤ vytváří si vlastní dojem z četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	Literární druhy a žánry ➤ poezie, próza, drama ➤ verš, rým, sloka ➤ ústní lidová slovesnost ➤ pohádky ➤ bajky ➤ přísloví, pořekadlo, pranostika, hádanka ➤ mýty a báje ➤ pověsti balada, romance ➤ próza s dětským hrdinou ➤ dobrodružné příběhy ➤ umělecko-naučná literatura	OR ➤ kreativita MR ➤ hodnoty a postoje Med. výchova ➤ kritické myšlení ➤ realita a fikce ➤ autor a jeho vliv ➤ tvorba mediálního sdělení ➤ práce v týmu	
	Referát o přečtené knize ➤ mluvený projev založený na vlastní četbě žáka ➤ popis příběhu a hlavních postav		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.	Předmět: Český jazyk – Jazyková výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ vytvoří synonyma, homonyma, antonyma, sousloví, vysvětlí běžná rčení ➤ odliší slovo jednoznačné od mnohoznačného ➤ spisovně vyslovuje česká slova a termíny	Význam slov ➤ slovo, věcný význam slov, sousloví a rčení ➤ slova jednoznačná a mnohoznačná, metafora, metonymie ➤ synonyma, slova, slova citově zabarvená, antonyma, homonyma ➤ odborné názvy, terminologie	OSV-SR ➤ poznávání ➤ psychohygiena ➤ kooperace a kompetice	
➤ rozliší různé způsoby obohacování slovní zásoby, doloží je na příkladech ➤ ovládá pravopis morfologický, slovtvorný u probraného učiva	Slovní zásoba a tvoření slov ➤ skládání, odvozování a zkracování slov, zkratky, zkratková slova ➤ slovtvorný a tvarotvorný rozbor ➤ pravopis		
➤ vyhledává požadované informace v různých jazykových příručkách	Práce s jazykovými příručkami ➤ Pravidla českého pravopisu ➤ Slovník spisovné češtiny ➤ možnosti online vyhledávání		
➤ správně třídí slovní druhy ➤ tvoří spisovné tvary slov ➤ určuje probrané mluvnické kategorie ➤ ovládá lexikální pravopis probraného učiva	Tvarosloví Podstatná jména ➤ mluvnické kategorie, skloňování, pravopis ➤ tvary některých podstatných jmen označujících části těla Přídavná jména ➤ mluvnické kategorie, skloňování, stupňování adjektiv ➤ jmenné tvary příd. jmen, pravopis Zájmena ➤ druhy zájmen, skloňování ➤ skloňování a pravopis ukazovacích a přivlastňovacích zájmen ➤ skloňování a užívání vztažných zájmen (jenž) Číslovky ➤ druhy, skloňování číslovek základních ➤ pravopis řadových číslovek Slovesa ➤ mluvnické kategorie sloves, slovesné tvary ➤ slovesný rod činný a trpný Slova neohebná ➤ příslovce – spřežky, stupňování ➤ slabičné a neslabičné předložky, předložky s a z ➤ spojky souřadící a podřadící, interpunkce v jednoduchém souvětí ➤ částice, citoslovce		

➤ rozpozná větu jednočlennou a dvojčlennou, větný ekvivalent ➤ určuje základní skladební dvojice a rozvíjející větné členy ➤ rozliší větu jednoduchou a souvětí ➤ pozná větu hlavní a věty vedlejší, určí druh Vv ➤ větu vedlejší nahradí větným členem a naopak ➤ získává dovednosti ve výstavbě vět, textu ➤ ovládá lexikální pravopis, syntaktický pravopis jednodušších souvětí a probraného učiva o větě jednoduché	Skladba ➤ věty jednočlenné a dvojčlenné, větné ekvivalenty ➤ věty podle postoje mluvčího ➤ větné členy holé, rozvité a několikanásobné - interpunkce ➤ přísudek slovesný, jmenný se sponou/ beze spony, přísudek slovesný složený ➤ vyjádření podmětu různými slovními druhy, podmět nevyjádřený, podmět všeobecný ➤ shoda přísudku s podmětem ➤ rozvíjející větné členy ➤ přívlastek shodný a neshodný, přívlastek postupně rozvíjející a několikanásobný, přívlastek těsný a volný ➤ druhy vedlejších vět		
➤ ovládá pravopis slootovorný, morfologický a lexikální u probraného učiva ➤ zvládá psaní velkých písmen v probraných jménech vlastních	Pravopis ➤ procvičování pravopisu ➤ zdvojené souhlásky ➤ předpony s, z ➤ předložky s, z ➤ pravopis i/y, í/ý ➤ psaní velkých písmen ve jménech vlastních		

Ročník: 7.		Předmět: Český jazyk – Komunikační a slohová výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ používá vhodné jazykové prostředky ➤ rozšiřuje svoji slovní zásobu ➤ dbá na kulturu projevu ➤ využívá vhodné verbální i nonverbální prostředky v běžné komunikaci	Mluvený projev ➤ připravené mluvní cvičení na zadané téma (realizováno v průběhu celého školního roku) ➤ kvalita mluveného projevu ➤ výplňková slova, tempo, rytmus ➤ řečová pohotovost	OSV-SR ➤ kreativita ➤ poznávání lidí ➤ mezilidské vztahy ➤ komunikace	
➤ vypravuje samostatně a souvisle na dané téma ➤ své vypravování oživuje vhodnými jazykovými prostředky	Vypravování ➤ opakování z předchozího ročníku ➤ osnova vypravování ➤ obohacování slovní zásoby ➤ přítomný čas ve vypravování ➤ přímá a nepřímá řeč	MR ➤ hodnoty, postoje	
➤ vyhledá klíčová slova ➤ vystihne hlavní myšlenku textu a zaznamená ji ➤ pořídí výpisky z učebního textu ➤ čte s porozuměním vybraný text	Výtah, výpisky ➤ klíčová slova, věty ➤ význam cizích slov ➤ čtení s porozuměním	MV ➤ lidské vztahy ➤ multikulturalita	
➤ charakterizuje osobu podle zevnějšku i vnitřních vlastností ➤ dodrží vnitřní soudržnost popisu, využívá přirovnání ➤ vytváří personifikace, umělecký popis ➤ vysvětlí známá rčení, přísloví, pořekadla ➤ uplatňuje své názory a osobní postoje, zpravidla je odlišuje od objektivních sdělení ➤ vyjadřuje se výstižně, přiměřeně gramaticky správně	Popis ➤ opakování z předchozího ročníku ➤ popis osoby (charakteristika) ➤ umělecký popis (líčení) ➤ rozšiřování slovní zásoby ➤ rčení, přirovnání, přísloví a pořekadla ➤ personifikace	EV ➤ životní prostředí ➤ vztah člověka a prostředí	
➤ rozvíjí své komunikační dovednosti při vytváření pozvánky, žádosti	Žádost, pozvánka ➤ žádost ústní, písemná ➤ tvorba vlastní pozvánky	Med. výchova ➤ kritické myšlení ➤ realita a fikce ➤ autor a jeho vliv ➤ tvorba mediálního sdělení ➤ práce v týmu	

Ročník: 7.		Předmět: Český jazyk – Literární výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ čte plynule a s přednesem složitější text, dbá na správnou intonaci, pauzy ➤ vlastními slovy reprodukuje obsah díla, všímá si jeho jazyka ➤ rozvíjí své schopnosti přednesu básnického díla	Poezie ➤ sloka, verš, rým ➤ druhy rýmu, ➤ metafora, personifikace, přirovnání a zvukomalba Próza ➤ povídka a román ➤ letopisy, kroniky biblické příběhy ➤ balady a romance paměti ➤ cestopis ➤ anekdota, humor v literatuře ➤ písňové texty Drama ➤ Komédie, tragédie ➤ poezie, próza, drama ➤ Žánry lyrické, epické, dramatické ➤ hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	OR ➤ kreativita MR ➤ hodnoty a postoje Med. výchova ➤ kritické myšlení ➤ realita a fikce ➤ autor a jeho vliv ➤ tvorba mediálního sdělení ➤ práce v týmu	
➤ orientuje se v základních literárních pojmech ➤ své znalosti využívá při tvorbě vlastního literárního textu			
➤ vytváří si vlastní názor na přečtenou ukázkou, knihu/ na divadelní či filmové představení ➤ rozlišuje základní literární druhy a žánry na základě vlastní četby ➤ uvádí výrazné představitele žánru ➤ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ➤ vyhledává potřebné informace v katalozích knihovny			
➤ vytváří si vlastní dojem z četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení ➤ samostatně referuje o přečtené knize	Referát o přečtené knize ➤ mluvený projev založený na vlastní četbě žáka ➤ popis příběhu a hlavních postav		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.		Předmět: Český jazyk – Jazyková výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ zařadí češtinu mezi jazyky západoslovanské	Čeština jako slovanský jazyk ➤ slovanské jazyky, praslovanština	VES ➤ Evropa a svět nás zajímá	
➤ rozlišuje různé způsoby obohacování slovní zásoby, doloží je na příkladech ➤ při obohacování slovní zásoby se zaměřuje na význam slov ➤ správně vyslovuje slova cizího původu ➤ rozšiřuje si slovní zásobu ➤ ovládá pravopis slovoslovný a morfologický ➤ v příručkách vyhledává slova cizího původu	Slovní zásoba a tvoření slov ➤ skládání, odvozování, zkracování, víceslovná pojmenování ➤ slovoslovný a tvaroslovný rozbor ➤ slova cizího původu ➤ pravopis	MV ➤ lidské vztahy ➤ multikulturalita	
➤ správně třídí slovní druhy ➤ tvoří spisovné tvary slov ➤ chápe užití nespisovných, hovorových výrazů v běžné komunikaci ➤ ovládá pravopis lexikální, zaměřuje se na složitější tvary ➤ pravopis slov samostatně ověřuje v Pravidlech českého pravopisu	Tvarosloví ➤ skloňování obecných jmen přejatých, práce se slovníkem ➤ přídavná jména přivlastňovací pro označení rodu ➤ zájmena týž, tentýž ➤ číslovky – procvičování učiva ➤ slovesa – slovesný vid ➤ pravopis ➤ příslovce, předložky ➤ spojky souřadící a podřadící ➤ částice, citoslovce		
➤ získává dovednosti ve výstavbě vět, textu ➤ určuje základní a rozvíjející větné členy ➤ nahrazuje větný člen vedlejší větou a opačně ➤ rozlišuje významové poměry mezi několikanásobnými větnými členy, větami hlavními a vedlejšími ➤ procvičuje syntaktický pravopis ve větě jednoduché i souvětí	Skladba Věta jednoduchá ➤ věta jednočlenná, dvoučlenná, ekvivalent ➤ zápor větný a členský ➤ základní větné členy a jejich druhy ➤ rozvíjející větné členy holé, rozvitě, několikanásobné ➤ vztahy mezi větnými členy ➤ přívlastek shodný a neshodný, volný a těsný, postupně rozvíjející a několikanásobný ➤ významový poměr v několikanásobném větném členu ➤ přístavek ➤ interpunkce ➤ grafický záznam věty jednoduché Souvětí podřadné ➤ věta hlavní a vedlejší ➤ druhy vedlejších vět ➤ souřadné spojení vedlejších vět ➤ nahrazování vedlejší věty větným členem a naopak Souvětí souřadné ➤ významový poměr ➤ rozbor složitějších souvětí		

	➤ psaní čárek v souvětích		
--	---------------------------	--	--

Ročník: 8.	Předmět: Český jazyk – Komunikační a slohová výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ vyjadřuje se kultivovaně na dané téma, pokud má možnost si projev připravit ➤ dle situace volí přiměřené komunikační prostředky	Mluvený projev ➤ připravené mluvní cvičení na zadané téma (realizováno v průběhu celého školního roku) ➤ kvalita mluveného projevu ➤ výplňková slova, tempo, rytmus ➤ řečová pohotovost ➤ argumentace a manipulace	OSV-SR ➤ kreativita ➤ poznávání lidí ➤ mezilidské vztahy ➤ komunikace	
➤ čte s porozuměním různé texty, odliší názor od faktu ➤ klade doplňující otázky k textu i k slyšenému, porovnává s vlastními vědomostmi, zkušenostmi nebo informačními zdroji	Charakteristika ➤ rozšiřování slovní zásoby ➤ stereotypy ➤ charakteristika přímá a nepřímá ➤ charakteristika literární postavy	MR MV ➤ lidské vztahy ➤ multikulturalita	
➤ uplatňuje své názory a osobní postoje, zpravidla je odlišuje od objektivních sdělení	Výklad ➤ odborná terminologie	EV ➤ životní prostředí	
➤ poznává stereotypy v charakteristice osob, přistupuje k nim kriticky	➤ požadavky na výstavbu – složitější věty, návaznost, přehlednost a srozumitelnost ➤ shrnutí, klíčová slova a věty	Med. výchova ➤ kritické myšlení ➤ realita a fikce ➤ autor a jeho vliv ➤ tvorba mediálního sdělení ➤ práce v týmu	
➤ odliší spisovný a nespisovný projev ➤ využívá pestré jazykové prostředky k vyjádření skutečnosti	Referát a recenze ➤ přesné a výstižné vyjadřování ➤ hodnocení		
➤ vyjadřuje se souvisle a plynule ➤ využívá vhodné verbálních prostředků ➤ koriguje nevhodné nonverbální i paralingvální prostředky	Úvaha ➤ znaky úvahy ➤ řečnická otázka ➤ diskuse na dané téma ➤ myšlenková mapa, brainstorming ➤ soudržnost a návaznost textu		
➤ zná pravidla interakce v diskusi, respektuje je ➤ snaží se o přesné a výstižné vyjádření svých myšlenek a postojů	Administrativní útvary ➤ přihláška ➤ objednávka ➤ pozvánka ➤ žádost		
➤ vyhledá klíčová slova v textu ➤ výstižně vyjádří hlavní myšlenku textu, souhrnně vyjádří obsah textu ➤ vytvoří výpisky, výtah, poznámky	Životopis ➤ zásady tvorby strukturovaného životopisu		
➤ rozlišuje administrativní styl a jeho žánry ➤ tvořivě pracuje s textem ➤ písemný projev je věcný a gramaticky správný			

Ročník: 8.	Předmět: Český jazyk – Literární výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ čte plynule a s přednesem ➤ vhodně intonuje, využívá pauzy, členění textu ➤ na základě historických souvislostí jednoduše interpretuje smysl díla ➤ rozvíjí své schopnosti přednesu básnického díla	Opakování z předchozích ročníků ➤ literární pojmy ➤ představitel literárních žánrů dle probraných ukázek Česká literatura od počátků do konce 19. století ➤ charakteristika období před vznikem česky psané literatury (staroslověnština, latina), počátky česky psané literatury ➤ duchovní píseň ➤ kronika ➤ literatura středověku – legenda, životopis (Karel IV.) ➤ literatura doby husitské ➤ humanismus a renesance v české literatuře ➤ J. A. Komenský – didaktická literatura ➤ česká barokní literatura – lidová slovesnost ➤ národní obrození – významné osobnosti, vliv na rozvoj jazyka, divadelní hra, epigram, pohádka, povídka ➤ generace májovců – povídka, romaneto, hymna, libreto ➤ generace ruchovců, lumírovců – poezie ➤ český realismus – historická literatura, divadelní hra Světová literatura ➤ čtení s porozuměním, rozvoj kritického myšlení ➤ významné osobnosti světové literatury a jejich tvorba v kontextu dějin ➤ W. Shakespeare – divadelní hry, charakteristika lit. postavy ➤ povídka, román ➤ pohádka ➤ další literární žánry dle výběru textů Referát o přečtené knize ➤ mluvený projev založený na vlastní četbě žáka ➤ charakteristika díla a literární postavy	OR ➤ kreativita MR ➤ hodnoty a postoje Med. výchova ➤ kritické myšlení ➤ realita a fikce ➤ autor a jeho vliv ➤ tvorba mediálního sdělení ➤ práce v týmu	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.		Předmět: Český jazyk – Jazyková výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ seznamuje se s vývojem českého jazyka a rozšiřováním slovní zásoby	Vývoj českého jazyka ➤ historická čeština a současný jazyk ➤ nejdůležitější etapy vývoje češtiny ➤ archaismy, historismy, neologismy	OSV-SR ➤ poznávání ➤ psychohygiena ➤ kooperace a kompetice	
➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka ➤ spisovná výslovnost		
➤ rozlišuje různé způsoby obohacování slovní zásoby, doloží je na příkladech ➤ ovládá pravopis slovotvorný a morfologický	Tvoření slov ➤ opakování učiva slovotvorby z předchozích ročníků ➤ slovotvorný a tvarotvorný rozbor ➤ skládání, zkracování – zkratky, zkratková slova ➤ pravopis související se slovotvorbou (i/y, předpony s/z/vz, skupiny é/je)		
➤ rozliší nadřazenost, podřazenost a souřadnost slov ➤ orientuje se v terminologii k významu slova ➤ tvoří metafory, synonyma, homonyma, antonyma ➤ rozšiřuje si slovní zásobu	Význam slova ➤ slova nadřazená, podřazená, souřadná ➤ slova jednoznačná a mnohoznačná ➤ metafora, metonymie ➤ synonyma, antonyma, homonyma ➤ slova domácího a cizího původu ➤ odborné názvy		
➤ správně třídí slovní druhy ➤ tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci ➤ ovládá pravopis lexikální ➤ pracuje samostatně s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími příručkami	Tvarosloví Slovní druhy ➤ mluvnické kategorie podstatných jmen – opakování, pravopisná cvičení ➤ skloňování cizích jmen vlastních ➤ psaní velkých písmen ve vlastních jménech ➤ mluvnické kategorie přídavných jmen – opakování, pravopis ➤ zájmena, číslovky – opakování ➤ mluvnické kategorie sloves, pravopis ➤ přechodníky a jejich tvoření ➤ práce s Pravidly českého pravopisu a dalšími příručkami		
➤ ovládá syntaktický pravopis ve větě jednoduché i souvětí ➤ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí ➤ znalostí ze skladby vhodně využívá při různých komunikačních situacích	Skladba Věta jednoduchá ➤ základní větné členy ➤ shoda, řízenost, přímkyání – orientačně ➤ druhy přísudku ➤ podmět a jeho vyjádření ➤ rozvíjející větné členy – určování ➤ větný člen holý, rozvitý, několikanásobný a významový poměr ➤ druhy přívlastku, psaní čárky ➤ co není větným členem ➤ shoda přísudku s podmětem, s několikanásobným podmětem ➤ přístavek		

	➤ věta s podmětem a bez podmětu (dvojčlenná a jednočlenná), větný ekvivalent ➤ samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa, psaní čárky Souvětí podřadné ➤ rozbor souvětí podřadného, grafický zápis ➤ psaní čárky v souvětí podřadném ➤ významový poměr mezi vedlejšími větami Souvětí souřadné ➤ významový poměr mezi větami hlavními ➤ psaní čárky v souvětí souřadném ➤ grafický zápis a rozbor souvětí souřadného ➤ vsuvka a vedlejší věta ➤ komplexní jazykový rozbor		
--	--	--	--

Ročník: 9.	Předmět: Český jazyk – Komunikační a slohová výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ čte s porozuměním různé texty, odliší názor od faktu ➤ klade doplňující otázky k textu i k slyšenému, porovnává s vlastními vědomostmi, zkušenostmi nebo informačními zdroji ➤ uplatňuje své názory a osobní postoje, odlišuje je od objektivních sdělení ➤ respektuje názor druhého, i když s ním nemusí souhlasit ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích, zaujímá k ní kritický postoj ➤ vyjadřuje se pohotově a kultivovaně na dané téma ➤ dle situace volí vhodné komunikační prostředky ➤ využívá vhodných ustálených obrátů a prostředků ➤ využívá vhodně jazykových prostředků s ohledem na komunikační situaci ➤ zapojuje se do diskuse, případně ji řídí ➤ respektuje pravidla dialogu, dává prostor druhému k vyjádření ➤ svůj názor vyjadřuje přesně a výstižně ➤ vyjadřuje se souvisle a plynule ➤ využívá vhodně verbálních prostředků ➤ koriguje nevhodné nonverbální i paralingvální prostředky ➤ výstižně vyjádří hlavní myšlenku textu ➤ uspořádá informace v textu podle smyslu ➤ dbá na vnitřní soudržnost textu ➤ při vlastní tvorbě textu pracuje s osnovou ➤ rozlišuje styl prosté sdělovací, odborný, administrativní, publicistický, umělecký a řečnický ➤ tvořivě pracuje s textem ➤ písemný projev je věcný a gramaticky správný	Mluvený projev ➤ připravené mluvní cvičení na zadané téma (realizováno v průběhu celého školního roku) ➤ improvizovaný mluvený projev, řečová pohotovost ➤ kvalita mluveného projevu ➤ výplňková slova, tempo, rytmus ➤ argumentace a manipulace Vypravování ➤ znaky vypravování ➤ osnova ➤ rozvoj slovní zásoby ➤ přímá a nepřímá řeč ➤ soudržnost textu, ich forma a er forma ➤ přítomný čas ➤ členění textu do odstavců Popis ➤ charakteristické znaky popisu ➤ popis děje, pracovního postupu ➤ popis osoby, charakteristika vnější a vnitřní ➤ slova neutrální, citově zabarvená ➤ rozšiřování slovní zásoby, přesnost pojmenování ➤ líčení – přirovnání, metafora, personifikace Úvaha ➤ znaky úvahy ➤ řečnická otázka ➤ argumentace ➤ psaní jednoduché úvahy Diskuse ➤ nepřipravený mluvený projev ➤ zásady diskuse, efektivní argumentace Publicistické útvary ➤ komentář ➤ fejeton ➤ reportáž ➤ rozhovor	OSV-SR ➤ kreativita ➤ poznávání lidí ➤ mezilidské vztahy ➤ komunikace MR ➤ hodnoty, postoje MV ➤ lidské vztahy ➤ multikulturalita EV ➤ životní prostředí ➤ vztah člověka a prostředí Med. výchova ➤ kritické myšlení ➤ realita a fikce ➤ autor a jeho vliv ➤ tvorba mediálního sdělení ➤ práce v týmu	

Ročník: 9.	Předmět: Český jazyk – Literární výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ vlastními slovy reprodukuje obsah textu, charakterizuje literární postavu ➤ jednoduše popisuje jazyk a strukturu díla ➤ na základě historických souvislostí jednoduše interpretuje smysl díla ➤ rozvíjí své schopnosti přednesu básnického díla ➤ na základě zkušeností z vlastní četby rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora ➤ formuluje ústně i písemně dojmy z vlastní četby, návštěvy divadelního představení ➤ diskutuje o přečteném, své argumenty opírá o konkrétní části literární ukázky ➤ orientuje se v základních literárních pojmech ➤ své znalosti využívá při tvorbě vlastního literárního textu ➤ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní na základě svých čtenářských zkušeností ➤ své názory opírá o své znalosti literární teorie ➤ rozpozná literární žánr ukázky, uvádí jeho hlavní rysy a vyhledá je v textu ➤ uvádí hlavní představitele literárního žánru ➤ orientuje se v základních literárních směrech 19. a 20. století v české i světové literatuře, zná jejich představitele ➤ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ➤ vyhledává potřebné informace v katalozích knihovny ➤ vyhledá informace o autorovi, jeho díle, době vzniku a posoudí je z hlediska vlivu na námět díla, postavy, jazyk díla ➤ samostatně referuje o přečtené knize	Česká literatura od počátků do konce 19. stol ➤ opakování elementárních znalostí z předchozího ročníku Česká literatura 20. století ➤ literární ukázky v kontextu českých i světových dějin ➤ čtení s porozuměním, rozvoj kritického myšlení ➤ literární moderna (impresionismus, symbolismus) ➤ realisté – generace buřičů ➤ proletářská poezie ➤ Devětsil ➤ Osvobozené divadlo ➤ poetismus, křesťanský laděná poezie ➤ satira ➤ próza a drama čapkovské generace ➤ literatura po roce 1948 – oficiální literatura, samizdat, exil ➤ historická próza, společenský román ze současnosti ➤ absurdní drama ➤ divadlo malých forem ➤ významní prozaici období po r. 1968 ➤ poezie a próza konce 20. stol. ➤ současná česká literatura Světová literatura ➤ čtení s porozuměním, rozvoj kritického myšlení ➤ poezie počátku 20. stol. (prokletí básníci) ➤ literatura jako reakce na historické události a společenské poměry ➤ historický román ➤ literatura jako paměť společnosti (Deník Anny Frankové, válečná próza) ➤ muzikál ➤ sci-fi literatura ➤ literární brak ➤ soudobá světová literatura dle zájmu žáků Referát o přečtené knize ➤ mluvený projev založený na vlastní četbě žáka ➤ charakteristika díla a literární postavy	OR ➤ kreativita MR ➤ hodnoty a postoje Med. výchova ➤ kritické myšlení ➤ realita a fikce ➤ autor a jeho vliv ➤ tvorba mediálního sdělení ➤ práce v týmu	

5.2.2. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět cizí jazyk v 6. – 9. ročníku - 3 hodiny týdně.

Výstupní úroveň znalostí žáků na konci 9. ročníku předpokládá dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce SERR). *

[* Úroveň A2: Žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.]

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- získání základů komunikace v daném jazyce v rámci běžných denních situací, porozumění přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích
- zaměření se na komplexní rozvoj řečových dovedností, získávání sebedůvěry při používání cizího jazyka
- zvládnutí čtení s porozuměním jednodušších textů, orientace ve slovníku, práce se zvukovými a tištěnými materiály vybraných tematických okruhů a využití získaných informací
- pochopení významu znalosti anglického jazyka pro komunikaci mezi národy, seznámení se s nejdůležitějšími informacemi z reálií dané jazykové oblasti
- rozvíjení pozitivního vztahu ke studiu cizích jazyků, k odlišné kultuře
- pochopení anglického jazyka jako nástroje pro celoživotní vzdělávání
- využití mezipředmětových vztahů s vyučovacími předměty *zeměpis, dějepis a občanská výchova*

Obsah vzdělávacího oboru je rozdělen na poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní.

Předmětem prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci poznávají smysl a cíl učení. Uvádějí věci do souvislostí, propojují je do širších celků. Kombinují a osvojují si různé způsoby racionálního myšlení. Porovnávají výsledky, kriticky posuzují a vyvozují závěry.

Učitel vede žáky k řešení problémových úkolů a jejich pochopení. Zadává úkoly, při nichž žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace. Vede žáky k provádění analýzy a syntézy informací.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou schopni pochopit problém a hledat vhodné způsoby jeho řešení. Využívají k řešení problému vlastní úsudek a zkušenosti. Jsou schopni vyhodnotit správnost řešení problému.

Učitel vede žáky k samostatnému hledání řešení kladením vhodných otázek. Zprostředkovává dostatečné množství materiálu a času k vyhledávání potřebných informací. Využívá metody umožňující ověření znalosti jazyka v praktických situacích.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou schopni komunikovat v anglickém jazyce v jednoduchých větách. Jsou schopni přijímat sdělení jiných lidí a přiměřeně na ně reagovat. Volí odpovídající výrazové prostředky v komunikaci s jinými lidmi.

Žák využívá vhodné informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Učitel využívá různých forem komunikačních aktivit. Vede žáky k souvislému a výstižnému slovnímu a písemnému projevu. Prohlubuje schopnost porozumění poslechu a čtení. Pomáhá žákům odbourávat bariéry při komunikaci v anglickém jazyce.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují při řešení a vyhodnocování úloh. Aktivně se zapojují do skupinové práce a vytvářejí příznivou atmosféru při řešení úkolů. Jsou schopni sdělit svůj názor způsobem přijatelným pro ostatní členy skupiny. Rozlišují a respektují role ve skupině (vedoucí, účastník). Respektují v týmové práci odlišný názor.

Učitel zadává úkoly, které vyžadují spolupráci a umožňují rozdělení rolí a jejich obměnu. Spoluorganizuje kolektivní prezentace výsledků práce ve skupině. Motivuje šikovnější žáky k pomoci slabším metodou instruktorů.

Kompetence občanské

Žáci zaujímají aktivní postoj k veřejným problémům. Zodpovědně plní své úkoly a podílí se na společné práci skupiny. Respektují přesvědčení druhých lidí. Zaujímají aktivní postoj k veřejné problematice. Jsou schopni přijmout vlastní zodpovědnost za své konání.

Učitel vede žáky k dialogu s okolím. Podporuje pozitivní a aktivní vztah žáků k problémům životního prostředí. Vede žáky k angažovanosti a odpovědnosti ve veřejné problematice. Vede žáky k naslouchání odlišných názorů. Učí žáky kulturnímu chování.

Kompetence pracovní

Žáci dokáží racionálně organizovat vlastní činnosti. Učí se objektivně hodnotit výsledky a kvalitu své práce. Jsou schopni pracovat se slovníkem, internetem a jinými informačními zdroji.

Učitel pomáhá vytvářet potřebné pracovní návyky žáků. Napomáhá hledání správného řešení vhodným zadáním úkolu. Uplatňuje individuální přístup s ohledem na schopnosti a pracovní tempo žáků. Vede k využívání dostupných informačních zdrojů.

Kompetence digitální

Žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení. Při učení se cizímu jazyku využívají aplikace a služby k tomu určené, používají digitální technologie k procvičení a upevnění učiva.

Učitel nabízí vhodné aplikace pro výuku samotnou i pro samostatnou práci žáka. Ve výuce dle možností využívá interaktivní učebnice a aplikace. Vede žáky ke kritickému hodnocení přínosu nových technologií a rizik jejich využívání.

Očekávané výstupy RVP 9. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Poslech s porozuměním ➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	Poslech s porozuměním ➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	Poslech s porozuměním ➤ rozumí obsahu hovoru několika osob, je-li vyslovována pomalu a zřetelně ➤ rozumí delší promluvě, má-li dispozici čtenou podobu ➤ reprodukuje hlavní myšlenku slyšeného ➤ rozlišuje formálnost a neformálnost slyšeného projevu	Poslech s porozuměním ➤ rozumí obsahu zřetelně vyslovované promluvy, využívá vizuální oporu ➤ stručně reprodukuje vyslechnutou promluvu ➤ na základě poslechu odpoví na otázky, určí, zda jsou tvrzení pravdivá nebo lživá ➤ doplní text (informaci) na základě slyšeného ➤ rozlišuje formálnost a neformálnost slyšeného projevu	Poslech s porozuměním ➤ rozumí obsahu jednoduchého slyšeného textu a reprodukuje ho ➤ doplňuje části textu na základě slyšeného ➤ pochopí obsah textu, má-li k dispozici vizuální oporu	
Mluvení ➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ➤ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ➤ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Mluvení ➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ➤ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ➤ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Mluvení ➤ hovoří o školních pravidlech ➤ dá kamarádovi radu, co dělat v jeho situaci ➤ vyjádří se k plánům do budoucna, o svém budoucím životě, povolání, studiu ➤ vede rozhovor o módě, popíše svůj šatník, image vrstevníků ➤ srovnává svět dříve a nyní ➤ adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích	Mluvení ➤ podá základní informace o sobě, své rodině ➤ popíše důležité události v životě ➤ v jednoduchých větách mluví o svých plánech do budoucna ➤ učiní nabídku, přiměřeně reaguje na nabídku ➤ stručně reprodukuje čtený nebo slyšený text ➤ využívá aktivně slovní zásobu v rozsahu daném učebnicí ➤ osvojuje si správné výslovnostní návyky	Mluvení ➤ používá slovní zásobu a fráze v rozsahu vymezeném probíranými tematickými okruhy ➤ vypráví příběh podle obrázků ➤ popíše předměty, osoby, místa ➤ klade wh- otázky ➤ v jednoduchých větách mluví o blízké budoucnosti ➤ jednoduše hovoří o událostech minulých ➤ objedná si jídlo v restauraci ➤ v obchodě si koupí oblečení ➤ vede jednoduchý dialog u lékaře	

Čtení s porozuměním ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Čtení s porozuměním ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Čtení s porozuměním ➤ porozumí hlavní dějové linii čteného textu ➤ rozumí krátkému komiksovému příběhu ➤ vyhledává informace v populárně naučném textu ➤ chápe obsah jednoduchého pracovního inzerátu	Čtení s porozuměním ➤ rozumí obsahu kratšího čteného textu, využívá vizuální opory k snazšímu porozumění ➤ vyhledává a zpracovává konkrétní informace v autentických materiálech (např. inzerát) ➤ z kontextu odvozuje význam slov, frází ➤ vyhledá v textu požadovanou informaci, odpověď na otázku ➤ rozlišuje formálnost a neformálnost tištěného projevu	Čtení s porozuměním ➤ vyhledá specifické informace v delších čtených textech ➤ aktivně odhaduje význam neznámé slovní zásoby ➤ porozumí hlavní myšlence textu a reprodukuje ji	
Psaní ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ reaguje na jednoduchá písemná sdělení	Psaní ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ reaguje na jednoduchá písemná sdělení	Psaní ➤ tvoří a obměňuje jednoduché věty, souvětí, kratší text ➤ napíše známý příběh z pohledu jiné situace ➤ formuluje krátký formální dopis (žádost o práci) ➤ stručně popíše svůj den (deník) ➤ vyplní jednoduchý osobní dotazník	Psaní ➤ tvoří a obměňuje jednoduché věty, souvětí, kratší text ➤ nahrazuje podstatná jména vlastní zájmeny ➤ spojuje věty jednoduché v souvětí ➤ delší text člení do odstavců ➤ dokončí započaté vyprávění ➤ popíše krátce obsah filmového díla ➤ napíše krátký text na základě dané osnovy, otázek	Psaní ➤ píše krátké věty týkající se každodenního života ➤ napíše krátký dopis nebo vzkaz ➤ napíše krátký příběh podle obrázků ➤ dbá na správný pravopis probrané slovní zásoby	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.	Předmět: Anglický jazyk		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Poslech s porozuměním ➤ rozumí obsahu jednoduchého slyšeného textu a reprodukuje ho ➤ doplňuje části textu na základě slyšeného ➤ pochopí obsah textu, má-li k dispozici vizuální oporu	Typy textů ➤ Pozdravy, oslovení, dopis, rozhovor, popis osob, zvířat, věci, ilustrovaný příběh, foto příběh, žádost, prosba, píseň, dotazník	OSV-SR ➤ <u>poznávání lidí</u> – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem	Project 2
Mluvení ➤ používá slovní zásobu a fráze v rozsahu vymezeném probíranými tematickými okruhy ➤ vypráví příběh podle obrázků ➤ popíše předměty, osoby, místa ➤ klade wh- otázky ➤ v jednoduchých větách mluví o blízké budoucnosti ➤ jednoduše hovoří o událostech minulých ➤ objedná si jídlo v restauraci ➤ v obchodě si koupí oblečení ➤ vede jednoduchý dialog u lékaře	Tematické okruhy a slovní zásoba ➤ osobní dotazník ➤ druhy sportů ➤ rodina a její život ➤ popis lidí a jejich činností ➤ data, roční období, měsíce ➤ zvířata, lidé – charakteristika, odlišnosti ➤ nemoci, lékařská péče dříve a nyní ➤ jídlo, návštěva restaurace, příprava jídla	EGS-ES ➤ <u>Evropa a svět nás zajímá</u> – zážitky a zkušenosti z Evropy	
Čtení s porozuměním ➤ vyhledá specifické informace v delších čtených textech ➤ aktivně odhaduje význam neznámé slovní zásoby ➤ porozumí hlavní myšlence textu a reprodukuje ji	Jazykové prostředky ➤ přítomné časy, otázka a zápor ➤ člen určitý a neurčitý ➤ existenční vazba there is/ are ➤ řadové číslovky ➤ datum ➤ přídavná jména ➤ zájmena osobní ➤ ukazovací zájmena (this/these/that/those) ➤ neurčitá zájmena (some/any) ➤ množné číslo některých nepravidelných podstatných jmen		
Psaní ➤ píše krátké věty týkající se každodenního života ➤ napíše krátký dopis nebo vzkaz ➤ napíše krátký příběh podle obrázků ➤ dbá na správný pravopis probrané slovní zásoby	➤ minulý čas, otázka a zápor ➤ tvary pravidelných a nepravidelných sloves ➤ blízká budoucnost (going to) ➤ počítatelnost podstatných jmen ➤ stupňování přídavných jmen ➤ srovnávací than; přirovnání as...as ➤ modální sloveso have to ➤ příslovce a jejich tvoření ➤ příslovce četnosti Zvuková a grafická podoba ➤ slovní a větný přízvuk ➤ vybrané fonémy fonetické abecedy ➤ silent letters ➤ weak forms ➤ výslovnost koncovek minulého času pravidelných sloves ➤ schwa ➤ jazykolamy		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.	Předmět: Anglický jazyk		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Poslech s porozuměním ➤ rozumí obsahu zřetelně vyslovované promluvy, využívá vizuální oporu ➤ stručně reprodukuje vyslechnutou promluvu ➤ na základě poslechu odpoví na otázky, určí, zda jsou tvrzení pravdivá nebo lživá ➤ doplní text (informaci) na základě slyšeného ➤ rozlišuje formálnost a neformálnost slyšeného projevu	Typy textů ➤ Oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, představování se, prosba, žádost, omluva, návrh a nabídka, ilustrovaný příběh, popis události, neformální e-mail, dotazník, rada, souhlas a nesouhlas, písnička Tematické okruhy a slovní zásoba ➤ rodina (family tree, události v životě člověka) ➤ volný čas ➤ škola (školní předměty, pravidla) ➤ domov (bydlení) ➤ péče o zdraví (zdravý způsob života) ➤ volba povolání (plány do budoucna) ➤ zeměpisné údaje ➤ cestování (otázky na místo, směr) ➤ moderní technologie (svět v budoucnu a nyní) ➤ média (recenze filmu) ➤ problémy mládeže (ilustrovaný příběh)	OSV-SR ➤ <u>poznávání lidí</u> – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem EGS-ES ➤ <u>Evropa a svět nás zajímá</u> – zážitky a zkušenosti z Evropy	Project 3
Mluvení ➤ podá základní informace o sobě, své rodině ➤ popíše důležité události v životě ➤ v jednoduchých větách mluví o svých plánech do budoucna ➤ učiní nabídku, přiměřeně reaguje na nabídku ➤ stručně reprodukuje čtený nebo slyšený text ➤ využívá aktivně slovní zásobu v rozsahu daném učebnicí ➤ osvojuje si správné výslovnostní návyky	Jazykové prostředky ➤ člen určitý v zeměpisných názvech ➤ minulý čas prostý + ago ➤ přítomný čas prostý a průběhový, jejich užití ➤ like + ing ➤ vyjadřování plánované budoucnosti - going to ➤ vyjadřování budoucnosti - will ➤ minulý čas průběhový ➤ přítomný čas průběhový pro vyjádření blízké budoucnosti ➤ spojovací výrazy – and, but, because		
Čtení s porozuměním ➤ rozumí obsahu kratšího čteného textu, využívá vizuální opory k snazšímu porozumění ➤ vyhledává a zpracovává konkrétní informace v autentických materiálech (např. inzerát) ➤ z kontextu odvozuje význam slov, frází ➤ vyhledá v textu požadovanou informaci, odpověď na otázku ➤ rozlišuje formálnost a neformálnost tištěného projevu	Zvuková a grafická podoba ➤ fonetická abeceda – samohlásky a souhlásky ➤ silent letters ➤ výslovnost 'the' ➤ užití slovníku (učebnice, dvojazyčný, výkladový) pro vyhledání výslovnosti		
Psaní ➤ tvoří a obměňuje jednoduché věty, souvětí, kratší text ➤ nahrazuje podstatná jména vlastní zájmeny ➤ spojuje věty jednoduché v souvětí ➤ delší text člení do odstavců ➤ dokončí započaté vyprávění ➤ popíše krátce obsah filmového díla ➤ napíše krátký text na základě dané osnovy, otázek			

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.	Předmět: Anglický jazyk		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Poslech s porozuměním ➤ rozumí obsahu hovoru několika osob, je-li vyslovována pomalu a zřetelně ➤ rozumí delší promluvě, má-li dispozici čtenou podobu ➤ reprodukuje hlavní myšlenku slyšeného ➤ rozlišuje formálnost a neformálnost slyšeného projevu	Typy textů ➤ Oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, představování se, prosba, žádost, omluva, návrh a nabídka, ilustrovaný příběh, popis události, neformální e-mail, dotazník, rada, souhlas a nesouhlas, písnička Tematické okruhy a slovní zásoba ➤ rodina (události v životě člověka) ➤ škola (školní předměty, pravidla) ➤ moderní technologie (svět v budoucnu a nyní) ➤ problémy mládeže (ilustrovaný příběh) ➤ volba povolání – práce a zaměstnání, pracovní inzerce, žádost o práci, ideální práce, povolání známých lidí ➤ móda – nakupování, oblečení ➤ život v minulosti a současnost ➤ zdravý způsob života	OSV-SR ➤ <u>poznávání lidí</u> – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem EGS-ES ➤ <u>Evropa a svět nás zajímá</u> – zážitky a zkušenosti z Evropy	Project 4
Mluvení ➤ hovoří o školních pravidlech ➤ dá kamarádovi radu, co dělat v jeho situaci ➤ vyjádří se k plánům do budoucna, o svém budoucím životě, povolání, studiu ➤ vede rozhovor o módě, popíše svůj šatník, image vrstevníků ➤ srovnává svět dříve a nyní ➤ adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích	Jazykové prostředky ➤ předpřítomný čas ➤ příslovce ever, never ➤ předložky since, for ➤ modální slovesa (must, have to, can, should) ➤ číslovky ➤ vybraná frázová slovesa ➤ přítomné časy ➤ stative verbs (want, like, prefer, think) ➤ minulé časy ➤ tvorba otázky a záporu probraných jevů		
Čtení s porozuměním ➤ porozumí hlavní dějové linii čteného textu ➤ rozumí krátkému komiksovému příběhu ➤ vyhledává informace v populárně naučném textu ➤ chápe obsah jednoduchého pracovního inzerátu			
Psaní ➤ tvoří a obměňuje jednoduché věty, souvěť, kratší text ➤ napíše známý příběh z pohledu jiné situace ➤ formuluje krátký formální dopis (žádost o práci) ➤ stručně popíše svůj den (deník) ➤ vyplní jednoduchý osobní dotazník	Zvuková a grafická podoba ➤ fonetická abeceda – samohlásky a souhlásky ➤ silent letters ➤ výslovnost 'the' ➤ užití slovníku (učebnice, dvojazyčný, výkladový) pro vyhledání výslovnosti		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.	Předmět: Anglický jazyk		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Poslech s porozuměním ➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojoovaných témat	Typy textů ➤ Oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, zpráva, inzerát, formální žádost (dopis), formulář, popis osoby, věci, události, ilustrovaný příběh, souhlas a nesouhlas, žádost, prosba Tematické okruhy a slovní zásoba ➤ volný čas ➤ domov, bydlení – části domu, můj dům, budovy, věci denní potřeby ➤ pocity a nálady – libost a nelibost ➤ stravovací návyky – zdravá a nezdravá strava ➤ péče o zdraví – nemoci, zdravotní problémy, části těla ➤ přídavná jména – pořadí, protiklady ➤ příroda a životní prostředí ➤ počasí, předpověď ➤ zeměpisné údaje (reálie anglicky mluvících zemí) Jazykové prostředky ➤ minulé časy ➤ modální slovesa (can, must, have to, be able to) ➤ podmínovací způsob ➤ there is someone –ing ➤ see/hear someone –ing ➤ předpřítomný čas ve srovnání s minulým časem prostým ➤ podmínková souvětí reálná ➤ vyjádření souhlasu/ nesouhlasu (so do I/ neither do I) ➤ trpný rod přítomný, minulý, budoucí ➤ might ➤ spojovací výrazy (but, however, if) ➤ tvorba otázky a záporu Zvuková a grafická podoba ➤ slovní a větný přízvuk ➤ fonetická abeceda ➤ fonetická transkripce	OSV-SR ➤ <u>poznávání lidí</u> – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem EGS-ES ➤ <u>Evropa a svět nás zajímá</u> – zážitky a zkušenosti z Evropy	Project 5
Mluvení ➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ➤ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojoovaných tématech ➤ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života			
Čtení s porozuměním ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace			
Psaní ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojoovaných témat ➤ reaguje na jednoduchá písemná sdělení			

5.2.3. Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Jako samostatný předmět další cizí jazyk se německý jazyk vyučuje v 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- rozvíjení zájmu žáků o německý jazyk jako významný prostředek dorozumění se sousedními zeměmi a zeměmi EU
- porozumění známým slovům a jednoduchým větám v rozsahu osvojených témat
- schopnost porozumět smyslu a obsahu jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace s dostatkem času pro porozumění
- porozumění obsahu a smyslu jednoduchého psaného textu
- vlastní písemný projev na úrovni osvojených znalostí
- práce s dvojjazyčným slovníkem
- schopnost reprodukovat krátký přiměřeně obtížný text
- pochopení významu německého jazyka jako prostředku pro komunikaci mezi lidmi sousedních a evropských zemí a jako prostředku pro získání lepšího profesního uplatnění podmíněného právě vícejazyčnými znalostmi.

Vyučovací předmět německý jazyk úzce souvisí s výukou předmětu *český jazyk a předmětu cizí jazyk*. Zvuková podoba některých českých slov (převážně nespisovných a pronášených v dialektu) a německých slov je původu historického, zatímco zvuková podoba některých slov německých s anglickými je dána germánskou příbuzností obou jazyků. Vzdělávání v předmětu německý jazyk předpokládá dosažení úrovně A1* na konci 9. ročníku.

[* Úroveň A1: Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a je ochoten mu pomoci.]

Předmětem prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci poznávají a akceptují smysl a cíle učení. Osvojují si a používají vhodné způsoby racionálního učení. Vytváří ze získaných poznatků širší logické celky. Využívají nejrůznější zdroje k získávání potřebných informací. Učí se ve vztazích, tematicky – rozlišují důležité a méně důležité informace. Uplatňují zkušenosti a znalosti z učení prvního cizího jazyka i jazyka mateřského. Využívají ke komunikaci internacionalizmy a anglikanizmy.

Učitel vede žáky k upevňování a ověřování získaných znalostí. Zadává úkoly, při nichž žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace. Motivuje žáky

k potřebě naučit se určité výrazy (projekty, exkurze). Vede žáky k chápání chyby jako motivace ke zlepšení. Napomáhá k pochopení gramatiky jako systému jazyka. Vede žáky k využívání znalostí a postupů používaných při učení prvního cizího jazyka.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou schopni pochopit problém vyžadující základní znalost německého jazyka. Samostatně si stanoví nejvhodnější postup k řešení problému. Jsou schopni vyhodnotit správnost řešení problému. Na úrovni základních znalostí se dokáží orientovat v německém jazykovém prostředí.

Učitel vede žáky k samostatnému hledání řešení kladením vhodných otázek. Zprostředkuje žákům samostatný přístup k potřebným informacím. Využívá metody umožňující ověření znalosti jazyka v praktických situacích (Rollenspiel).

Kompetence komunikativní

Žáci jsou schopni formulovat jednoduché sdělení v německém jazyce na odpovídající úrovni. Jsou schopni přijímat jednoduchá sdělení jiných lidí a přiměřeně na ně reagovat. V rámci probraných témat umí jednoduše popsat konkrétní situaci, věc.

Učitel vede žáky ke srozumitelnému slovnímu i písemnému projevu. Využívá komunikačních aktivit ve dvojicích a skupinách. Procvičuje se žáky strukturu ústního a písemného projevu ve vztahu k osvojeným tématům. Prohlubuje schopnost porozumění poslechu a čtení. Pomáhá žákům odbourávat bariéry při komunikaci v německém jazyce.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují při řešení úloh ve dvojicích i ve skupině. Zapojují se do vytváření kooperativní atmosféry ve skupině. Jsou schopni sdělit svůj názor způsobem přijatelným pro ostatní členy skupiny. Rozlišují a respektují role ve skupině (vedoucí, účastníci). Respektují v týmové práci odlišný názor.

Učitel zadává úkoly, které vyžadují spolupráci, umožňují rozdělení rolí i jejich obměnu. Vede žáky k výměně názorů a zkušeností. Motivuje talentovanější žáky k pomoci méně nadaným ve skupině. Spoluorganizuje kolektivní prezentace výsledků práce skupiny.

Kompetence občanské

Žáci zauímají aktivní postoj k veřejným problémům. Zodpovědně plní své úkoly a podílí se na společné práci skupiny. Jsou schopni rozhodovat se zodpovědně v konkrétní situaci. Respektují názory a postoje ostatních, chápou jejich oprávněné potřeby. Jsou tolerantní k národním, etnickým, sociálním a náboženským různostem. Zauímají nejen kritický, ale i aktivní postoj k negativním společenským jevům.

Učitel vede žáky k angažovanosti a odpovědnosti ve veřejné problematice. Podporuje naslouchání žáků odlišným názorům a ke vzájemné toleranci. Vede žáky k dialogu s okolím. Učí žáky kulturnímu chování. Podporuje pozitivní a aktivní vztah žáků k problémům životního prostředí. Posiluje vztah žáků k vlastní zemi i ke spolupráci v Evropě i nad její rámec.

Kompetence pracovní

Žáci dokáží racionálně organizovat vlastní činnosti. Umí přiměřeně používat německý jazyk jako prostředek komunikace při plnění jednoduchých úkolů. Jsou

schopni pracovat s dvojjazyčným slovníkem a v omezeném rozsahu s internetem a jinými informačními zdroji. Dokáže objektivně hodnotit výsledky a kvalitu své práce. Učitel pomáhá vytvářet potřebné pracovní návyky žáků. Napomáhá hledání správného řešení vhodným zadáním úkolu. Uplatňuje individuální přístup s ohledem na schopnosti a pracovní tempo žáků. Vede k využívání dostupných informačních zdrojů.

Kompetence digitální

Žáci pracují za asistence učitele s interaktivní tabulí a s audio a videomateriály dostupnými na internetu. Pracují s on-line programy vybranými učitelem. Žáci se chovají v souladu se školním řádem, dodržují pokyny učitele o bezpečném zacházení s digitálním zařízením, které používají ve výuce a počínají si tak, aby byla zajištěna bezpečnost všech..

Učitel připravuje interaktivní tabuli k práci žáků i k práci se svým učebním materiálem. Prezентuje žákům audionahrávky v kvalitní zvukové podobě. Připravuje k aktuálnímu učivu vhodné výukové on-line programy a učí žáky s nimi pracovat. Učitel dbá na bezpečnost žáků při práci s digitálním zařízením, které žáci ve vyučování používají.

Očekávané výstupy RVP 9. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník		Poznámky
Poslech s porozuměním ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Poslech s porozuměním ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Poslech s porozuměním ➤ rozumí obsahu hovorů osob, které mluví pomalu a zřetelně ➤ rozumí obsahu napsaného textu zaměřeného na probraný tematický okruh ➤ dovede jednoduše odpovídat na základní otázky vztahující se k textu ➤ rozumí obsahu krátkého textu ➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, které jsou pronášeny zřetelně se správnou artikulací a v dostatečném tempu	Poslech s porozuměním ➤ rozumí pozdravům, jednoduchým pokynům a informacím ➤ reaguje na jednoduché a srozumitelné otázky týkající se probraných témat ➤ rozumí hovoru osob komunikujících zřetelně a pomalu na probraná témata		
Mluvení ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Mluvení ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Mluvení ➤ mluví o sobě, o své rodině a rodinných svátcích ➤ podává informace o čase (hodiny), o místě svého bydliště ➤ komunikuje na téma cestování, nádraží, hotel ➤ vede rozhovor o setkání s určením místa a času ➤ hovoří v jednoduchých větách se správnou artikulací, slovním a větným přízvukem ➤ dovede odlišit melodii otázky a věty oznamovací i rozkazovací	Mluvení ➤ osloví a pozdraví ➤ vyjádří vlastnosti osob (člena rodiny, kamaráda) ➤ popíše barvu, velikost věcí (školních pomůcek) ➤ představí sebe a svého kamaráda ➤ zeptá se na jméno, věk, bydliště a telefonní číslo osoby, na její zájmy ➤ odpoví na jednoduché otázky ➤ popíše obrázkový příběh ➤ reprodukuje ústně obsah jednoduchého textu a konverzace ➤ překládá volně i přesně pomocí abecedního slovníku v učebnici ➤ mluví se správnou výslovností, slovním a větným přízvukem		

Čtení s porozuměním ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Čtení s porozuměním ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Čtení s porozuměním ➤ rozumí obsahu přečteného krátkého textu zaměřeného na probraná témata ➤ orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky související s přečteným textem ➤ volně překládá přečtený text ➤ reprodukuje zjednodušený obsah přečteného textu ➤ překládá doslovně pomocí dvojazyčného slovníku ➤ reprodukuje přečtený text s podpůrnou ilustrací i bez ní	Čtení s porozuměním ➤ rozumí slovům a krátkým jednoduchým větám vztahujících se k běžným probraným tématům ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu s vizuální oporou ➤ vyjádří pokyn ➤ vyhledá v jednoduchém textu žádanou informaci		
Psaní ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Psaní ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Psaní ➤ doplňuje v neúplném textu vynechaná slova ➤ napíše pozvánku a krátký dopis ➤ stručně popíše svůj domov ➤ napíše podle diktátu osvojená slova a krátké věty ➤ používá abecední slovník učebnice a s pomocí učitele dvojazyčný slovník	Psaní ➤ umí doplnit vynechané hlásky do jednoduchých slov osvojených v probraných tématech ➤ složí hlásky ve správném pořadí a napíše slovo, větu ➤ napíše podle diktátu hlásky, skupiny hlásek, krátká osvojená slova i věty ➤ vyplní jednoduchý formulář ➤ napíše několik informací o sobě		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.	Předmět: Německý jazyk		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Poslech s porozuměním ➤ Rozumí pozdravům, jednoduchým pokynům a informacím ➤ Reaguje na jednoduché a srozumitelné otázky týkajících se probraných témat ➤ Rozumí hovoru osob komunikujících zřetelně a pomalu na probraná témata	Typy textů ➤ Oslovení, pozdravy, představení, sdělení, formulář, popis obrázkového příběhu a textu, dopis, domluva, odmítnutí, doplňovačky, rébusy Tematické okruhy a slovní zásoba ➤ Abeceda ➤ Pozdravy ➤ Němčina jako dorozumivací prostředek v EU ➤ Německy mluvící země (Německo, Rakousko, Švýcarsko) ➤ Dny v týdnu ➤ Číslovky 1 – 100 ➤ Barvy ➤ Vlastní jména osob, zvířat, měst a zemí (německy mluvících zemí) ➤ Lidé a země (Evropa) ➤ Bydliště, původ ➤ Rodina ➤ Přátelé ➤ Škola ➤ Zájmy, koníčky ➤ Zvířata ➤ Rakousko ➤ Vídeň	OSV-OR ➤ <u>sebepoznání a sebezpojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně</u> OSV-SR ➤ <u>poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem</u> EGS-ES ➤ <u>Evropa a svět nás zajímá – zážitky a zkušenosti z Evropy</u> EGS-OES ➤ <u>objevujeme Evropu a svět – mezinárodní setkávání</u> MV-TMS ➤ <u>tvorba mediálního sdělení – výběr výrazových prostředků, sdělení informací o sobě, rodině</u>	➤ společná a samostatná hlasitá četba ➤ Rollenspiel ➤ četba a poslech s porozuměním ➤ přesahy – OV, Z ➤ vyhledávání nových výrazů ➤ prezentace ➤ individuální práce ➤ skupinová práce ➤ miniprojekty
Mluvení ➤ Osloví a pozdraví ➤ Vyjádří vlastnosti osob (člena rodiny, kamaráda) ➤ Popíše barvu, velikost věcí (školních pomůcek) ➤ Představí sebe a svého kamaráda ➤ Zeptá se na jméno, věk, bydliště a telefonní číslo osoby, na její zájmy ➤ Odpoví na jednoduché otázky ➤ Popíše obrázkový příběh ➤ Reprodukuje ústně obsah jednoduchého textu a konverzace ➤ Překládá volně i přesně pomocí abecedního slovníku v učebnici ➤ Mluví se správnou výslovností, slovním a větným přízvukem			

Čtení s porozuměním ➤ Rozumí slovům a krátkým jednoduchým větám vztahujících se k běžným probraným tématům ➤ Rozumí krátkému jednoduchému textu s vizuální podporou ➤ Vyjádří pokyn ➤ Vyhledá v jednoduchém textu žádanou informaci	Jazykové prostředky ➤ Rod podstatných jmen ➤ Člen určitý (der, die, das) ➤ Člen neurčitý (ein, eine, ein) ➤ Sloveso „sein“ (1., 2., os. č. j., 3. os. č. mn.) ➤ Věta oznamovací (přímý pořádek slov) ➤ Sloveso „wohnen“ (1., 2., os. č. j.) ➤ Zápor „nicht“ ➤ Otázka zjišťovací (ja, nein) ➤ Sloveso „mögen“ (1., 2. a 3. os. č. j.) ➤ Přivlastňovací zájmena „mein, meine, dein, deine“ ➤ Přídavná jména v přísudku ➤ Vazba „von“, „Pamela“ (přivlastňování) ➤ Předložka „um, am“ (časové údaje) ➤ Nepřímý pořádek slov ve větě ➤ „Gern – am liebsten“ ➤ Rozkazovací způsob ➤ Časování pravidelných sloves v přítomném čase (wohnen, kommen) ➤ Sloveso „sein“ v přítomném čase ➤ Sloveso „haben“ v přítomném čase ➤ 4. pád podstatných jmen s neurčitým členem ➤ Zápor „kein“ ve 4. pádě		
Psaní ➤ Umí doplnit vynechané hlásky do jednoduchých slov osvojených v probraných tématech ➤ Složí hlásky ve správném pořadí a napíše slovo, větu ➤ Napíše podle diktátu hlásky, skupiny hlásek, krátká osvojená slova i věty ➤ Vyplní jednoduchý formulář ➤ Napíše několik informací o sobě	Zvuková a grafická podoba ➤ Hláskování, fonetická abeceda ➤ Slovní a větný přízvuk ➤ Přízvuk u slova Berlin (druhá slabika) ➤ Melodie věty oznamovací a tázací ➤ Grafická a fonetická podoba hlásek ß [s], ck [k] ➤ Grafická a fonetická podoba dvojhlásek eu [oj], ie [i:], ei [aj] ;sp [šp], st [št] (pouze na začátku slova) ➤ Hlásky „p, k, t“ čteme s přidechem ➤ Výslovnost samohlásky „e“ (vyslovujeme úzce) ➤ „ch“ na začátku slova [k] (Christel) ➤ Výslovnost přehlásek „ö, ë, ä, ü“ ➤ Výslovnost internacionalismů („Ade! Hi!“, orange)		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.	Předmět: Německý jazyk		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Poslech s porozuměním ➤ rozumí obsahu hovorů osob, které mluví pomalu a zřetelně ➤ rozumí obsahu napsaného textu zaměřeného na probraný tematický okruh ➤ dovede jednoduše odpovídat na základní otázky vztahující se k textu ➤ rozumí obsahu krátkého textu ➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, které jsou pronášeny zřetelně se správnou artikulací a v dostatečném tempu	Typy textů ➤ Oslovení, představení, popis osoby, zvířete věci a činnosti ➤ Pozvánka ➤ Informace o času a místu ➤ Dopis ➤ Vyjádření (cíle cesty, souhlas, nesouhlas) ➤ Vyprávění (dle ilustrace, dle textu) ➤ Doplněvačky, křížovky, rébusy ➤ Písňe a básně Tematické okruhy a slovní zásoba ➤ Čas (hodiny, dny v týdnu, měsíce, kalendářní rok) ➤ Rodina a rodinné svátky ➤ Jídlo ➤ Prázdniny ➤ Cestování, země EU ➤ Dům, domov ➤ Vánoce a Velikonoce v Německu a zemích EU ➤ Hory (Die Alpen) ➤ Zima a zimní sporty ➤ Město (Salzburg) ➤ Zvířata ➤ Obchod, nakupování	OSV-SR ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, pomoc EGS-ES ➤ <u>Evropa a svět nás zajímá</u> – zážitky a zkušenosti z Evropy EGS-OES ➤ <u>objevujeme Evropu a svět</u> – mezinárodní setkávání	➤ společná a samostatná hlasitá četba ➤ přesahy – OV, Z ➤ četba a poslech s porozuměním ➤ Rollenspiel ➤ vyhledávání nových výrazů
Mluvení ➤ mluví o sobě, o své rodině a rodinných svátcích ➤ podává informace o čase (hodiny), o místě svého bydliště ➤ komunikuje na téma cestování, nádraží, hotel ➤ vede rozhovor o setkání s určením místa a času ➤ hovoří v jednoduchých větách se správnou artikulací, slovním a větným přízvukem ➤ dovede odlišit melodii otázky a věty oznamovací i rozkazovací			
Čtení s porozuměním ➤ rozumí obsahu přečteného krátkého textu zaměřeného na probraná témata ➤ orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky související s přečteným textem ➤ volně překládá přečtený text ➤ reprodukuje zjednodušený obsah přečteného textu ➤ překládá doslovně pomocí dvojazyčného slovníku ➤ reprodukuje přečtený text s podpůrnou ilustrací i bez ní ➤ čte a vyslovuje se správnou artikulací, slovním a větným přízvukem	Jazykové prostředky ➤ Předložka „in“ + 3. pád (wo?) ➤ Předložka „um, nach“ (časově) ➤ Sloveso „möchten“ ➤ Vazba „es gibt“ ➤ Časování „essen, feiern, einkaufen“ ➤ Časování „Ski fahren, laufen, lesen, sehen“ ➤ Zájmena „uns, unsere“ ➤ Předložky se 3. a 4. pádem (wo? a wohin?) ➤ Slovesa „hängen, liegen, sitzen, stehen“ ➤ Nepřímý pořádek slov ve větě ➤ Předložka „für“ + osobní zájmena ve 4. pádě ➤ Časování slovesa „helfen, essen, frühstücken“ ➤ Číslovky do 1000 ➤ Množné číslo podstatných jmen ➤ 3. pád podstatných jmen s určitým a neurčitým členem ➤ Časování modálního slovesa „müssen“		

Psaní ➤ doplňuje v neúplném textu vynechaná slova ➤ napíše pozvánku a krátký dopis ➤ stručně popíše svůj domov ➤ napíše podle diktátu osvojená slova a krátké věty ➤ používá abecední slovník učebnice a s pomocí učitele dvojazyčný slovník	➤ Časování sloves s odlučitelnou předponou (aufräumen, abwaschen) Zvuková a grafická podoba ➤ Abeceda, hláskování ➤ Výslovnost odlišných hlásek, dvojhlásek a přehlásek od češtiny (p, k, t, ck, sp, st, úzké e, ö, ü, ä, äu, eu, ie, ei) ➤ Výslovnost a přízvuk složených slov (Neuschwanstein, Abendessen)		
--	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.	Předmět: Německý jazyk		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Poslech s porozuměním ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Typy textů ➤ Pozdrav, oslovení, pozvání, gratulace, prosba, pokyn, rozkaz, souhlas, nesouhlas, dopis, popis osoby, zvířete, věci, cesty, děje, události v minulém čase Tematické okruhy a slovní zásoba ➤ Domov, ČR ➤ Německy hovořící země (geografie a realie) ➤ Denní a týdenní program ➤ Škola ➤ Nákupy ➤ Zdravá výživa ➤ Péče o zdraví ➤ Části těla ➤ U lékaře ➤ Město Brno (Berlín), venkov ➤ Dopravní prostředky ➤ Počasí, předpověď ➤ Roční období (svátky, Vánoce, Velikonoce) ➤ Odívání ➤ Prázdniny, cestování ➤ Evropa a země EU Jazykové prostředky ➤ Přímý a nepřímý pořádek slov ve větě ➤ Předložky se 3. a 4. pádem ➤ Předložka „in“ (Wo?, Wohin?) ➤ Časování nepravidelných sloves (fahren, lesen, laufen, sehen) ➤ Časování sloves s odlučitelnou předponou (anziehen, anhaben, einkaufen)	EGS-ES ➤ <u>Evropa a svět nás zajímá</u> – zážitky a zkušenosti z Evropy EGS-OES ➤ <u>objevujeme Evropu a svět</u> – mezinárodní setkávání MKV-LV ➤ <u>lidské vztahy</u> – právo všech lidí žít společně; udržovat tolerantní vztahy OSV-OR ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – organizace vlastního času	➤ Rollenspiel ➤ společná a samostatná hlasitá četba ➤ četba a poslech s porozuměním ➤ přesahy – OV, Z
Mluvení ➤ zapojuje se do jednoduchých rozhovorů ➤ sděluje jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá			
Čtení s porozuměním ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci			

Psaní ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	➤ Tvorba otázky, vyjádření souhlasu, nesouhlasu ➤ Modální slovesa „können, dürfen, wollen“ ➤ Časové údaje „Uhr, Stunde“ ➤ Neosobní zájmeno „man“ ➤ Vazba „es gibt“ + 4. pád ➤ Sloveso „tun“ ➤ Vazba „es tut mir weh“ ➤ Osobní zájmena ve 3. pádě ➤ Množné číslo podstatných jmen ➤ Rozkazovací způsob ➤ Sloveso „weden“ (časování) ➤ Způsobové sloveso „wollen“ (časování) ➤ Přivlastňovací zájmena všech osob ➤ Časování slovesa „tragen“ ➤ Souvětí se spojkou „deshalb“ ➤ Préteritum od sloves „sein, haben“ ➤ Perfektum pravidelných i nepravidelných sloves, sloves s odlučitelnou předponou Zvuková a grafická podoba ➤ Výslovnost slov cizího původu (koncovka – tion [cion]) ➤ Slovní a větný přízvuk ➤ Melodie vět (tázací, rozkazovací, oznamovací) ➤ Přízvuk u slov cizího původu (Geografie, Biologie, Chemie)		
--	--	--	--

5.2.4. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. ročníku 5 hodin, v 7. ročníku 4 hodiny, v 8. ročníku 5 hodin a v 9. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- využití matematiky pro řešení úloh v praktickém životě
- příprava matematického aparátu pro další studium matematiky, ale i fyziky a dalších odborných předmětů
- vedení k racionálnímu přístupu k řešení problémů, který je potřeba v každé oblasti činnosti člověka
- rozvoj systematickosti, přesnosti, sebekontroly

Vyučovací předmět **matematika** je úzce spjat s předměty *fyzika* (převody jednotek, výpočty hodnot fyzikálních pomocí vzorců, uplatnění záporných čísel u teplot, numerické operace pomocí kalkulačky, grafické znázornění závislostí – přímá úměrnost závislost dráhy na čase), *chemie (vlastnosti látek)*, *zeměpis (měřítko plánu a mapy)*, *informatika (zpracování matematických dat, grafy)*, *finanční gramotnost*.

Předmětem se prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák vhodně užívá základní matematické pojmy, zobecňuje reálné jevy. Disponuje matematickým aparátem, pomocí kterého využívá různé algoritmy pro řešení podobných úloh.

Učitel motivuje žáky při seznámení s novým matematickým pojmem či algoritmem reálným příkladem, reguluje činnosti žáků s pomocí jejich reakcí a upravuje informace, pokud nejsou pochopeny, přesně se vyjadřuje a vede žáky k dobrému jazykovému projevu, hodnocením žáky povzbuzuje k dalším výkonům, dává žákům možnost sebehodnocení, vede žáky k samostatnosti, např. některé úlohy zadává tak, aby žák mohl zvolit z více vhodných postupů, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků.

Kompetence k řešení problémů

Žák samostatně nalézá řešení problémů reálného života převážně prostřednictvím slovních úloh s matematickým obsahem.

Učitel pokaždé netrvá na jednotném zpracování úlohy, ale umožní žákům, aby se k výsledku dobrali cestou pokusů a omylů, např. ponechá chybu na tabuli pro kontrolu pozornosti třídy, ponechá žáka dokončit nesprávný postup, aby jej na základě analýzy tohoto chybného postupu přivedl ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

Žák dle vlastního uvážení volí správné matematické pojmy a terminologii odpovídající dané situaci, uvádí věcné argumenty.

Učitel vede žáky k tomu, aby s použitím matematické terminologie zdůvodňovali matematický postup příkladu, který právě řeší např. u tabule, vede žáky k vyjádření vlastního názoru, případné chyby žáka vhodně komentuje a snaží se, aby vyjádřený názor byl podnětem k věcné diskusi. Vstřícným přístupem vede žáky k tomu, aby se ho neobávali požádat o pomoc při řešení problémů, přesně se vyjadřuje.

Kompetence sociální a personální

Žák dokáže pracovat v týmu, vyjadřuje svůj názor v souladu s etickými normami, respektuje názor ostatních a vede věcnou diskusi v rámci třídy, vyhodnotí, kdy potřebuje požádat o pomoc učitele při řešení problémů, provádí sebereflexi a přijímá také reflexi učitele.

Učitel zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat, tj. skupinová výuka, vzájemná kontrola výsledků, případné chyby komentuje s úctou k osobnosti žáka a nedovolí ani spolužákům, aby chyby nevhodně komentovali, dává žákům možnost hodnotit své znalosti a výkon u tabule.

Kompetence občanské

Žák plní své povinnosti, respektuje názory ostatních, rozhoduje se podle dané situace. Učitel požaduje dodržení kvality práce, termínu, vede žáky, aby brali ohled na druhé.

Kompetence pracovní

Žák je přesný, dodržuje postup práce, úkoly dotahuje do konce, efektivně se snaží o racionální řešení, zpětně kontroluje výsledky práce.

Učitel požaduje dodržení kvality práce, termínu vlastním příkladem, např. snahou o dobrý časový plán hodiny, organizovaným a metodickým vedením hodiny vychovává k dobrým pracovním návykům, respektuje u žáků s poruchami učení jejich tempo, zadává menší počet úloh, ale trvá na jejich dokončení, dotažení do konce, vede žáky ke kontrole výsledků.

Kompetence digitální

Žák si uvědomuje užitečnost digitálních technologií v souvislosti s redukcí času stráveného vykonáváním rutinních matematických úkonů či operací, které již ovládá na kognitivní i psychomotorické úrovni. Kriticky vyhodnocuje, která konkrétní digitální zařízení, aplikace nebo služby může použít v tomto kontextu s co nejvyšší efektivitou. Analyzuje a porovnává data získaná z vhodně zvolených digitálních zdrojů. Interpretuje je a odhaluje vztahy mezi nimi. Při prezentaci svých myšlenek nebo řešení matematických problémů a situací využívá odpovídající digitální prostředky a kombinuje různé formáty pro lepší názornost.

Učitel názorně demonstruje, jakým způsobem digitální technologie ulehčují práci v jednotlivých oblastech matematiky, zejména ve statistice. Doporučuje dostupné aplikace, programy, či služby použitelné k řešení nebo k ulehčení řešení konkrétních matematických úkonů. Požaduje po žácích dodržování etických a morálních pravidel v digitálním prostředí

Očekávané výstupy RVP 9. ročník	Díčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Číslo a proměnná	Číslo a proměnná	Číslo a proměnná	Číslo a proměnná	Číslo a proměnná	
➤ provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel			➤ provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	➤ provádí početní operace v oboru racionálních čísel	
➤ užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu		➤ užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu			
➤ zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor		➤ zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	➤ zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	➤ zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	
➤ modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel				➤ modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	
➤ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)			➤ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	➤ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)	
➤ řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů			➤ řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů		
➤ řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)			➤ řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)		
➤ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	➤ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	➤ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním			
➤ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	➤ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	➤ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav			

➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel		➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	
Závislosti, vztahy a práce s daty	Závislosti, vztahy a práce s daty	Závislosti, vztahy a práce s daty			
➤ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data		➤ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data			
➤ porovnává soubory dat		➤ porovnává soubory dat			
➤ určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti			➤ určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti		
➤ vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	➤ vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem		➤ vyjádří vztah přímé a nepřímé úměrnosti tabulkou, rovnicí, grafem		
➤ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	➤ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů				
Geometrie v rovině a v prostoru	Geometrie v rovině a v prostoru	Geometrie v rovině a v prostoru	Geometrie v rovině a v prostoru	Geometrie v rovině a v prostoru	
➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku		➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	
➤ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary		➤ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	➤ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	➤ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	
➤ určuje velikost úhlu měřením a výpočtem				➤ určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	
➤ odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů		➤ odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	➤ odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	➤ odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	
➤ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh		➤ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh			
➤ načrtne a sestrojí rovinné útvary		➤ načrtne a sestrojí rovinné útvary	➤ načrtne a sestrojí rovinné útvary	➤ načrtne a sestrojí rovinné útvary	
➤ užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	➤ užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků ➤ užívá goniometrické funkce, odvozené na základě podobnosti pravoúhlých trojúhelníků k výpočtům v pravoúhlém trojúhelníku			➤ užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	
➤ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové				➤ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové	

souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar				souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	
➤ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	➤ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	➤ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	➤ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	➤ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	
➤ odhaduje a vypočítá povrch a objem těles	➤ odhaduje a vypočítá povrch a objem těles	➤ odhaduje a vypočítá povrch a objem těles	➤ odhaduje a vypočítá povrch a objem těles	➤ odhaduje a vypočítá povrch a objem těles	
➤ načrtne a sestrojí síť základních těles	➤ načrtne a sestrojí síť základních těles	➤ načrtne a sestrojí síť základních těles	➤ načrtne a sestrojí síť základních těles	➤ načrtne a sestrojí síť základních těles	
➤ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	➤ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	➤ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	➤ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	➤ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	
➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy, využívá osvojeného matematického aparátu	➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy, využívá osvojeného matematického aparátu	➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy, využívá osvojeného matematického aparátu	➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy, využívá osvojeného matematického aparátu	➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy, využívá osvojeného matematického aparátu	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení zkoumaných situací	➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení zkoumaných situací	➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení zkoumaných situací	➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení zkoumaných situací	➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení zkoumaných situací	
➤ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických vzdělávacích oblastí	➤ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických vzdělávacích oblastí	➤ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických vzdělávacích oblastí	➤ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických vzdělávacích oblastí	➤ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických vzdělávacích oblastí	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.	Předmět: Matematika		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Číslo a proměnná ➤ provádí početní operace v oboru racionálních čísel	racionální čísla ➤ početní výkony s přirozenými čísly ➤ dělení jedno a dvojciferným dělitelem ➤ desetinná čísla ➤ početní výkony s desetinnými čísly ➤ písemné algoritmy ➤ vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly ➤ vyjádření části celku zlomkem, desetinným číslem		
➤ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	racionální čísla ➤ přirozená čísla a jejich zápis v desítkové soustavě ➤ porovnávání přirozených čísel ➤ zaokrouhlování přirozených čísel ➤ desetinná čísla ➤ porovnávání desetinných čísel ➤ zaokrouhlování desetinných čísel		
➤ modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	dělitelnost přirozených čísel ➤ prvočíslo, číslo složené ➤ násobek, dělitel ➤ nejmenší společný násobek ➤ největší společný dělitel ➤ kritéria dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10		
➤ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)	desetinná čísla ➤ porovnávání desetinných čísel ➤ desetinná čísla na číselné ose zlomky ➤ zlomek jako část celku, znázornění zlomku ➤ zlomky na číselné ose ➤ převod zlomků na desetinná čísla	OSV – OR ➤ rozvoj schopností poznávání – řešení problémů (odhad a určení např. ceny nákupu)	
➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	➤ řešení slovních úloh na využití početních výkonů s desetinnými čísly		
Geometrie v rovině a v prostoru ➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	trojúhelník ➤ vnější a vnitřní úhly trojúhelníku ➤ trojúhelníková nerovnost ➤ výšky trojúhelníku ➤ těžnice trojúhelníku; těžiště ➤ kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku ➤ trojúhelníková nerovnost ➤ střední příčka trojúhelníku		
➤ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	úhel ➤ pravý, ostrý, přímý, tupý úhel ➤ vedlejší, vrcholové úhly ➤ souhlasné, střídavé úhly ➤ osa úhlu ➤ trojúhelník ➤ typy trojúhelníků		

➤ určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	úhel ➤ měření úhlů ➤ početní výkony s velikostmi úhlů		
➤ odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	➤ výpočet obvodu a obsahu čtverce a obdélníka	OSV – OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – řešení problémů (určení obvodu pozemku)	
➤ načrtne a sestrojí rovinné útvary	➤ osa úhlu ➤ úhel dané velikosti ➤ konstrukce trojúhelníku podle věty sss, sus, usu		
➤ užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	shodnost trojúhelníků ➤ shodnost geometrických útvarů ➤ shodnost trojúhelníků ➤ věta sss, sus, usu		
➤ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osové a středové souměrný útvar	osová souměrnost, středová souměrnost ➤ shodná zobrazení ➤ osová souměrnost ➤ osové souměrné útvary ➤ středová souměrnost ➤ středové souměrné útvary,		
➤ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	➤ krychle a kvádr		
➤ odhaduje a vypočítá povrch a objem těles	krychle a kvádr ➤ jednotky objemu: cm^3 , m^3 , dm^3 , mm^3 , hl, dl, cl, ml ➤ objem krychle a kvádru ➤ povrch krychle a kvádru		
➤ načrtne a sestrojí síť základních těles	krychle a kvádr ➤ načrtne síť krychle a kvádru		
➤ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	krychle a kvádr ➤ načrtne obraz krychle a kvádru ➤ sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání		
➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy, využívá osvojeného matematického aparátu	➤ výpočet povrchu a objemu kvádru a krychle ve slovních úlohách		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy ➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení zkoumaných situací	➤ praktické a netradiční úlohy		
➤ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických vzdělávacích oblastí	➤ praktické a netradiční úlohy		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.		Předmět: Matematika	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Číslo a proměnná ➤ provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	celá čísla, racionální čísla ➤ čísla kladná, záporná ➤ čísla navzájem opačná ➤ absolutní hodnota čísel ➤ uspořádání celých čísel ➤ sčítání, odčítání, násobení, dělení celých čísel ➤ záporná desetinná čísla ➤ racionální čísla ➤ uspořádání racionálních čísel ➤ početní operace s racionálními čísly		
➤ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	➤ využití kalkulačtoru při početních operacích s racionálními čísly		
➤ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	➤ procento, základ, procentová část, počet procent ➤ poměr, převrácený poměr, postupný poměr ➤ řešení slovních úloh		
➤ řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	➤ poměr, převrácený poměr, postupný poměr – slovní úlohy ➤ měřítko plánů a map	OSV – OR ➤ <u>rozvoj schopnosti poznávání</u> – řešení problémů (práce s mapou, využití poměru v domácnosti – míchání barev, vaření,...)	
➤ řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	➤ procento, základ, procentová část, počet procent – slovní úlohy		
➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	➤ řešení slovních úloh		
Závislosti, vztahy a práce s daty ➤ určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	➤ přímá úměrnost ➤ nepřímá úměrnost ➤ úměra, trojčlenka		
➤ vyjádří vztah přímé a nepřímé úměrnosti tabulkou, rovnicí, grafem	➤ graf přímé úměrnosti ➤ graf nepřímé úměrnosti		
Geometrie v rovině a v prostoru ➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	➤ vlastnosti rovnoběžníků ➤ výšky a úhlopříčky rovnoběžníku ➤ kosodélník a kosočtverec ➤ trojúhelník a lichoběžník ➤ lichoběžník a jeho vlastnosti		

➤ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	➤ čtyřúhelník, rovnoběžník ➤ kosodélník a kosočtverec ➤ lichoběžník		
➤ odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	➤ obvod a obsah rovnoběžníku ➤ obsah trojúhelníku ➤ obvod a obsah lichoběžníku		
➤ načrtne a sestrojí rovinné útvary	➤ konstrukce rovnoběžníku ➤ konstrukce lichoběžníku		
➤ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	➤ kolmé hranoly		
➤ odhaduje a vypočítá povrch a objem těles	➤ objem kolmého hranolu ➤ povrch kolmého hranolu		
➤ načrtne a sestrojí síť základních těles	kolmý hranol ➤ síť hranolu, plášť, podstava		
➤ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	➤ hranol		
➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy, využívá osvojeného matematického aparátu	➤ úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů hranolů		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy ➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení zkoumaných situací	➤ praktické a netradiční slovní úlohy		
➤ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických vzdělávacích oblastí	➤ praktické a netradiční slovní úlohy		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.	Předmět: Matematika		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Číslo a proměnná ➤ užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	➤ druhá mocnina, druhá odmocnina, Pythagorova věta ➤ mocniny s přirozeným mocnitelem a jejich vlastnosti (sčítání a odčítání mocnin, násobení a dělení mocnin, mocnina součinu, mocnina zlomku, mocnina mocniny)		
➤ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	➤ druhá mocnina a odmocnina ➤ Pythagorova věta		
➤ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním	➤ číselný výraz, hodnota číselného výrazu, proměnná, výraz s proměnnou, celistvý výraz, mnohočlen (určování hodnot číselných výrazů, dosazování do výrazu, zápis slovního textu pomocí výrazů, sčítání a odčítání mnohočlenů, násobení mnohočlenů jednočlenem, vytýkání před závorku, násobení mnohočlenů mnohočlenem, užití vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$		
➤ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	➤ řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic		
Závislosti, vztahy a práce s daty ➤ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	➤ statistický soubor ➤ statistické šetření ➤ jednotka ➤ znak ➤ četnost ➤ aritmetický průměr ➤ medián ➤ modus ➤ diagramy		
➤ porovnává soubory dat	➤ nákresy ➤ schémata ➤ diagramy ➤ tabulky		
Geometrie v rovině a v prostoru ➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	kružnice a kruh ➤ dvě kružnice (vzájemná poloha dvou kružnic) ➤ obsah kruhu		
➤ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	➤ kružnice, kruh ➤ kružnice a přímka (tečna, sečna, tětiva, vnější přímka) ➤ dvě kružnice (středná)		

➤ odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	➤ kružnice a kruh ➤ délka kružnice, obvod kruhu ➤ obsah kruhu		
➤ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	konstrukční úlohy ➤ množiny bodů dané vlastnosti ➤ konstrukce trojúhelníků ➤ konstrukce čtyřúhelníků		
➤ načrtne a sestrojí rovinné útvary	kruh kružnice ➤ kruh, kružnice ➤ tečna ➤ tečna z vnějšího bodu – Thaletova věta		
➤ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	➤ válec		
➤ odhaduje a vypočítá povrch a objem těles	válec ➤ objem a povrch válce		
➤ načrtne a sestrojí síť základních těles	válec ➤ síť válce, plášť, podstava		
➤ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	➤ válec		
➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy, využívá osvojeného matematického aparátu	➤ slovní úlohy (obvod, obsah, vzájemná poloha kružnice a přímky, objem a povrch válce, praktické úlohy s využitím množin bodů dané vlastnosti)	OSV – OR <u>rozvoj schopností poznávání</u> - řešení problémů	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy ➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení zkoumaných situací	➤ praktické a netradiční úlohy		
➤ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických vzdělávacích oblastí	➤ praktické a netradiční úlohy		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.		Předmět: Matematika	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Číslo a proměnná	lomený výraz		
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- definiční obor výrazu - početní operace s lomenými výrazy - složený lomený výraz		
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými - řešení slovních úloh nazývaných slovní úlohy „na pohyb“, „na společnou práci“, „na směsi“ - lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli		
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	základy finanční matematiky - úrok - jistina - úroková období - úroková míra - jednoduché úrokování - složené úrokování		
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	funkce - definiční obor funkce - množina hodnot funkce - závislá a nezávislá proměnná - graf funkce - rostoucí a klesající funkce - konstantní funkce - lineární funkce a její vlastnosti - graf lineární funkce - přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce - grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic - nepřímá úměrnost $y = k / x$ a její graf		
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	řešení konkrétních problémů z praxe		
Geometrie v rovině a v prostoru	podobnost		
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- podobnost geometrických útvarů v rovině - věty o podobnosti trojúhelníků - využití podobnosti		
užívá goniometrické funkce, odvozené na základě podobnosti pravoúhlých trojúhelníků k výpočtům v pravoúhlém trojúhelníku	- goniometrické funkce - goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku - výpočty délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití goniometrických funkcí		

➤ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	➤ jehlan ➤ kužel ➤ koule	OSV - OR ➤ <u>osobnostní rozvoj</u> – řešení problémů (spotřeba materiálu ve stavebnictví, ...)	
➤ odhaduje a vypočítá povrch a objem těles	jehlan, kužel, koule ➤ objem a povrch jehlanu, kuželu, kouli		
➤ načrtne a sestrojí síť základních těles	jehlan, kužel ➤ síť jehlanu, kuželu		
➤ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	jehlan, kužel ➤ obraz jehlanu a kuželu		
➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy, využívá osvojeného matematického aparátu	➤ slovní úlohy (užití goniometrických funkcí, náročnější úlohy z praxe na výpočty povrchů a objemů jehlanu, kužele a koule)		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy ➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení zkoumaných situací	➤ praktické a netradiční úlohy		
➤ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických vzdělávacích oblastí	➤ praktické a netradiční úlohy		

5.2.5 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Od 1. 9. 2022 bude škola vyučovat Informatiku dle nového ŠVP. Žáci 4. ročníku ve školním roce 2022/ 2023 zahájí plnění předepsaných výstupů řádně, žáci 5. – 9. ročníku zahájí bez návaznosti na předchozí ročníky. Nesetkají se tak s celým vzdělávacím obsahem, ale s vybranou částí. Tento stav je dán změnou obsahu RVP ZV. Hodnocení žáků pak bude odpovídat změnám obsahu ŠVP dle RVP ZV po dobu, než budou žáci daného ročníku absolvovat kompletní obsah v předcházejícím ročníku.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Obsah vyučovacího předmětu obsahuje čtyři tematické okruhy: data, informace a modelování, algoritmizace a programování, informační technologie, digitální technologie.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- tvoření, experimentování, prověřování vlastních hypotéz,
- objevování hledání, navrhování a ověřování řešení,
- rozvíjení porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií,
- vytváření, zapisování a posuzování postupů vhodných pro automatizaci,
- zpracovávání velkých a nespořádaných souborů dat za pomoci výpočetní techniky,
- chápání základních principů kódování a modelování
- porozumění bezpečnostním rizikům, ochrana sebe, svého soukromí, dat a zařízení.

Předmětem se prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální rozvoj, mediální výchova, výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci poznávají a osvojují si způsoby a metody racionálního učení pomocí výpočetní techniky, samostatně vybírají a používají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení. Vyhledávají, analyzují a třídí informace pomocí informačních a komunikačních technologií a propojují je do širších významových celků. Dokáží posoudit významnost jednotlivých informací v procesu učení a ověřit jejich důvěryhodnost z několika zdrojů.

Učitel vede žáky k samostatné práci při vyhledávání a třídění informací, užívá správné terminologie a zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků. Vede žáky k upevňování, ověřování a posouzení váhy a důvěryhodnosti získaných znalostí. Vhodným zadáním úkolů rozvíjí učitel u žáků schopnost samostatně hledat, třídít a zpracovávat informace.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou schopni pochopit zadaný problém a vyhledat k němu podklady a informace nutné pro řešení. Na základě získaných znalostí jsou žáci schopni samostatně

stanovit optimální postup pro řešení problému. Dokáží vyhodnotit nejvýhodnější postup řešení a kriticky posoudit výsledky dosažené při řešení problému.

Učitel vede žáka k samostatnému řešení problému kladením vhodných otázek, zadáním jednotlivých dílčích úkolů. Vede žáka k samostatnému řešení problému kladením vhodných otázek, zadáním jednotlivých dílčích úkolů.

Kompetence komunikativní

Žáci se učí výstižně, souvisle a kultivovaně formulovat sdělení a myšlenky různou formou (písemnou, ústní, grafickou) na odpovídající úrovni. Ke komunikaci využívají různé informační a komunikační prostředky a technologie. Naslouchají sdělení jiných lidí, vhodně na ně reagují a dokáží obhájit svůj názor, např. při prezentaci projektů ve skupinách.

Učitel vede žáky k souvislému, výstižnému a kultivovanému projevu. Rozvíjí u žáků schopnost využívat výpočetní techniku ke komunikaci a vytváření a rozvíjení vztahů (pracovních, osobních) s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují při řešení zadaných úloh, dokáží se zapojit do práce v kolektivu a na základě přijaté role pozitivně ovlivnit práci ve skupině.

Učitel vytváří podmínky k prezentaci a obhajobě výsledků skupiny v třídním kolektivu. Zadává úkoly vyžadující spolupráci a kolektivní myšlení.

Kompetence občanské

Žáci chápou základní principy, na kterých spočívají základní společenské normy, zajímají se o veřejné problémy, respektují názory ostatních.

Učitel vede žáky k dodržování pravidel společenského chování a norem. Organizuje činnosti vedoucí k rozvíjení schopnosti dialogu s okolím, schopnosti naslouchat a respektovat odlišné názory.

Kompetence pracovní

Žáci racionálně organizují svou práci, osvojují si základní pracovní návyky pro práci s výpočetní technikou. Učí se osvojené návyky, zkušenosti a získané znalosti aplikovat v praxi.

Učitel napomáhá hledání vhodného postupu řešení vhodným zadáním úkolů. Volí individuální přístup k jednotlivým žákům a zohledňuje jejich schopnosti a pracovní tempo.

Kompetence digitální

Žáci se zapojují do společnosti prostřednictvím online aktivit, vyhledávají příležitosti k osobnímu rozvoji. Rozvíjí svoji schopnost využívat nové digitální technologie ve prospěch sebe a společnosti. Prostřednictvím digitálních technologií a médií vytváří obsah ve vhodných formátech.

Učitel vede žáky ke kritickému hodnocení a zvažování různých řešení problému a k využití informačních technologií k jejich aplikaci. Vytváří pro žáky prostředí k obohacování stávajících zdrojů a tvorbě nového, relevantního obsahu. Učitel vede žáky k hodnocení potenciálu i rizik zapojení digitálních technologií do různých procesů a situací a podle toho zodpovědně jednat.

Předmět: Informatika
II. stupeň

Očekávané výstupy RVP	Dílčí výstupy ŠVP				Poznámky
9. ročník	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ ➤ získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat ➤ navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu ➤ vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní ➤ zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji			 ➤ vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ➤ v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ➤ pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ➤ pomocí orientovaných grafů řeší problémy ➤ vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	 ➤ rozpozná zakódované informace kolem sebe ➤ zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady ➤ zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ➤ zakóduje v obrázku barvy více způsoby ➤ zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů ➤ zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ➤ ke kódování využívá i binární čísla	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ ➤ po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ➤ rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení ➤ vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ➤ ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	 ➤ řeší problémy sestavením algoritmu ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ➤ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ➤ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ➤ diskutuje různé programy pro řešení problému ➤ vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní ➤ řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků ➤ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ➤ zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	 ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ➤ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ➤ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ➤ používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna ➤ spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ➤ používá souřadnice pro programování postav ➤ používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ➤ vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ➤ diskutuje různé programy pro řešení problému ➤ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	 ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ➤ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ➤ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ➤ používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ➤ spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ➤ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ➤ používá souřadnice pro programování postav ➤ používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ➤ vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ➤ diskutuje různé programy pro řešení problému ➤ vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní ➤ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		

INFORMAČNÍ SYSTÉMY ➤ vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů ➤ nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat ➤ vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat ➤ sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu		➤ při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ➤ používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) ➤ řeší problémy výpočtem s daty ➤ přepíše do tabulky dat nový záznam ➤ seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ➤ používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ➤ ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat		➤ najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ➤ odpoví na otázky na základě dat v tabulce ➤ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ➤ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ➤ navrhne tabulku pro záznam dat ➤ propojí data z více tabulek či grafů ➤ popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ➤ pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE ➤ popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ➤ ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ➤ vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ➤ poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ➤ dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	➤ pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ➤ vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ➤ diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ➤ na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ➤ popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ➤ na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ➤ vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ➤ diskutuje o cílech a metodách hackerů ➤ vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ➤ diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu			➤ nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje ➤ uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ➤ vybere vhodný formát pro uložení dat ➤ vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ➤ porovná různé metody zabezpečení účtů ➤ spravuje sdílení souborů ➤ pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy ➤ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.	Předmět: Informatika		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Data, informace a modelování <i>Kódování a šifrování dat a informací</i> ➤ rozpozná zakódované informace kolem sebe ➤ zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady ➤ zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ➤ zakóduje v obrázku barvy více způsoby ➤ zakóduje obrázky pomocí základní geometrických tvarů ➤ zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ➤ ke kódování využívá i binární čísla	➤ Přenos informací, standardizované kódy ➤ Znakové sady ➤ Přenos dat, symetrická šifra ➤ Identifikace barev, barevný model ➤ Vektorová grafika ➤ Zjednodušení zápisu, kontrolní součet ➤ Binární kód, logické A a NEBO	OSV Rozvoj schopností poznávání	Diskuse, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích nebo skupinách
Informační systémy <i>Práce s daty</i> ➤ najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ➤ odpoví na otázky na základě dat v tabulce ➤ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ➤ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ➤ navrhne tabulku pro záznam dat ➤ propojí data z více tabulek či grafů <i>Informační systémy</i> ➤ popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ➤ pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	➤ Data v grafu a tabulce ➤ Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce ➤ Kontrola hodnot v tabulce ➤ Filtrování, řazení a třídění dat ➤ Porovnání dat v tabulce a grafu ➤ Řešení problémů s daty ➤ Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	OSV Rozvoj schopností poznávání	Samostatná práce, diskuse Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách
Digitální technologie <i>Počítače</i> ➤ nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje ➤ uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ➤ vybere vhodný formát pro uložení dat ➤ vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ➤ porovná různé metody zabezpečení účtů ➤ spravuje sdílení souborů ➤ pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy ➤ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	➤ Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému ➤ Správa souborů, struktura složek ➤ Instalace aplikací, aktualizace ➤ Domácí a školní počítačová síť ➤ Fungování a služby internetu ➤ Princip e-mailu ➤ Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa ➤ Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	OSV Rozvoj schopností poznávání	Diskuse, praktické činnosti, ukázky, použití videa

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

[illegible]

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.	Předmět: Informatika		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Informační systémy <i>Hromadné zpracování dat</i> ➤ při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buněk ➤ používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) ➤ řeší problémy výpočtem s daty ➤ přepíše do tabulky dat nový záznam ➤ seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ➤ používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ➤ ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	➤ Relativní a absolutní adresy buněk ➤ Použití vzorců u různých typů dat ➤ Funkce s číselnými vstupy ➤ Funkce s textovými vstupy ➤ Vkládání záznamu do databázové tabulky ➤ Řazení dat v tabulce ➤ Filtrování dat v tabulce ➤ Zpracování výstupů z velkých souborů dat	OSV Rozvoj schopností poznávání	Samostatná práce, problémová výuka, projekt
Algoritmizace a programování <i>Programování – větvení, parametry a proměnné</i> ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ➤ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ➤ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ➤ používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna ➤ spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ➤ používá souřadnice pro programování postav ➤ používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ➤ vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ➤ diskutuje různé programy pro řešení problému ➤ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	OSV Rozvoj schopností poznávání	Samostatná práce, problémová výuka, projekt

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.	Předmět: Informatika		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Algoritmizace a programování <i>Programovací projekty</i> ➤ řeší problémy sestavením algoritmu ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ➤ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ➤ ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ➤ diskutuje různé programy pro řešení problému ➤ vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní ➤ řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků ➤ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ➤ zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	➤ Programovací projekt a plán jeho realizace ➤ Popsání problému ➤ Testování, odladění, odstranění chyb ➤ Pohyb v souřadnicích ➤ Ovládání myši, posílání zpráv ➤ Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu ➤ Nástroje zvuku, úpravy seznamu ➤ Import a editace kostýmů, podmínky ➤ Návrh postupu, klonování. ➤ Animace kostýmů postav, události ➤ Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné ➤ Výrazy s proměnnou ➤ Tvorba hry s ovládáním, více seznamů ➤ Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	OSV Rozvoj schopností poznávání	Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka
Digitální technologie <i>Digitální technologie</i> ➤ pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ➤ vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ➤ diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ➤ na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ➤ popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ➤ na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ➤ vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ➤ diskutuje o cílech a metodách hackerů ➤ vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ➤ diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	<u>Hardware a software</u> ➤ Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí ➤ Operační systémy: funkce, typy, typické využití ➤ Komprese a formáty souborů ➤ Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) <u>Sítě</u> ➤ Typy, služby a význam počítačových sítí ➤ Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ➤ Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud ➤ Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL ➤ Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování) <u>Bezpečnost</u> ➤ Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy ➤ Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat <u>Digitální identita</u> ➤ Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ➤ Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	OSV Rozvoj schopností poznávání	Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad

5.2.6 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně. Dějepis je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti
- rozvíjí historické vnímání jedince
- pomáhá získávat orientaci v historickém čase, zařazovat události do chronologické následnosti
- učí charakterizovat významné dějinné události, zaujímat k nim vlastní stanovisko
- napomáhá pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- směřuje k chápání kulturní rozmanitosti světa
- napomáhá vytváření pozitivního hodnotového systému, formování postojů ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa, k duchovním i materiálním výtvarům minulosti
- pomáhá chápat a respektovat etnické, náboženské a kulturní odlišnosti různých národů

Vyučovací předmět **dějepis** je úzce spjat s *občanskou výchovou* (člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva...), *zeměpisem* (orientace v prostoru, územní rozsah státu...), *jazyky* (spisovatelé a jejich tvorba...), *matematikou*, *fyzikou*, *přírodopisem*, *chemií* (vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky...), *výtvarnou výchovou* (stavební styly, umělci a jejich díla...), *hudební výchovou* (vývoj hudebních projevů, významní skladatelé...), *tělesnou výchovou* (řecká kultura – odkaz, olympijské hry...)

Předmětem prolínají **průřezová témata**: výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizaci je efektivně používá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. Pracuje s obecně užívanými termíny, symboly a znaky, uvádí věci do souvislostí. Propojuje poznatky z různých vzdělávacích oborů do širších celků a na jejich základě si vytváří všestranný pohled na společenské a kulturní jevy. Učitel vede žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů, k užívání správné terminologie, symbolů a znaků. Zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů.

Kompetence k řešení problémů

Žák vyhledává informace k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné i odlišné znaky, aktivně využívá získané vědomosti a dovednosti. Samostatně řeší

problémy, volí vhodné způsoby řešení. Dokáže své výsledky obhájit, kriticky zhodnotit a přijmout za svá rozhodnutí zodpovědnost.

Učitel do výuky zařazuje metody, při kterých žáci sami směřují k vytváření závěrů a řešení, dokáží zařadit pojmy do systému. Vede žáky ke kritickému a logickému uvažování, učí žáky obhájit svá rozhodnutí a zhodnotit své výsledky.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje výstižně a souvisle své myšlenky, používá správnou terminologii, znaky a symboly. Umí naslouchat, aktivně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje. Rozumí různým typům textu a záznamům, obrazovým materiálům. Využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Učitel vede žáky ke správnému, souvislému a výstižnému vyjadřování jak ve slovním tak i písemném projevu, učí žáky vhodně argumentovat. Vede žáky k práci s různými druhy textů, k využívání různých informačních a komunikačních prostředků. Napomáhá vytvářet vztahy potřebné k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Žák účinně spolupracuje ve skupině, učí se přijmout úlohu ve skupině, přispívá k diskusi ve skupině i ve třídě, respektuje různá hlediska, oceňuje zkušenosti druhých. Podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Učitel vytváří příznivé klima třídy, zadává úkoly pro skupinovou práci, vytváří pravidla spolupráce v týmu. Dodává žákům sebedůvěru, podporuje samostatný rozvoj žáků, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence občanské

Žák respektuje přesvědčení druhých, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen se vcítit do situací ostatních lidí. Odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se fyzickému a psychickému násilí. Chápe základní principy zákonů a společenských norem. Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví. Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturních a sportovních aktivit.

Učitel vede žáky ke vzájemné úctě a ohleduplnosti, k empatii, k odmítání útlatu. Motivuje žáky ke zkoumání odlišných názorů a pohledů. Společenské a kulturní dění odráží ve výuce. Pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví.

Kompetence pracovní

Žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, přizpůsobuje se změněným podmínkám. Využívá svých znalostí v běžné praxi, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Učitel požaduje důsledné dodržování dohodnuté kvality práce. Umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat. Vede žáky k využívání znalostí a zkušeností v běžném životě a při volbě povolání.

Kompetence digitální

Žák při výuce příležitostně využívá digitální zařízení. Žák se seznámí se zajímavými videomateriály dostupnými na internetu, které může využít v předmětu. Učí se vyhledávat, porovnávat a kriticky hodnotit informace a data z různých zdrojů. Žák vytváří a upravuje digitální obsah (prezentace na dané téma).

Učitel seznamuje žáka se zajímavými videomateriály dostupnými na internetu, které může v předmětu využít. Vede žáka ke kritickému hodnocení informací a dat, se kterými se setkává. Upozorní na nutnost porovnávat data a informace z různých zdrojů. Seznámí žáka s problematikou autorských práv a nutností uvádět zdroje v případě využívání cizího digitálního obsahu. Upozorňuje na nebezpečí spojené s komunikací a sdílením dat a informací v digitálním prostředí.

Očekávané výstupy RVP	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Člověk v dějinách ➤ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků ➤ uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány ➤ orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu			➤	Člověk v dějinách ➤ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků ➤ uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány ➤ orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	
Počátky lidské společnosti ➤ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ➤ objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost				Počátky lidské společnosti ➤ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ➤ objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost ➤ pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství	
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury ➤ rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací ➤ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví ➤ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství ➤ porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie				Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury ➤ rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací ➤ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví ➤ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství ➤ porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie ➤ popíše s pomocí mapy územní rozsah říše římské	
Křesťanství a středověká Evropa ➤ popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku			Křesťanství a středověká Evropa ➤ popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v		

příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států ➤ objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech ➤ vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí ➤ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury			důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států ➤ objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech ➤ vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí ➤ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury ➤ seznámí se s prvními státními útvary na našem území ➤ uvědomí si státní úlohu panovnických dynastií ➤ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek		
Objevy a dobývání. Počátky nové doby ➤ vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve ➤ vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život ➤ popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky ➤ objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie ➤ objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky ➤ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek			Objevy a dobývání. Počátky nové doby ➤ vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve ➤ vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život ➤ popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky ➤ objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie ➤ objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky ➤ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek		
Modernizace společnosti ➤ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ➤ objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím		Modernizace společnosti ➤ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ➤ objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě			

starých společenských struktur v Evropě ➤ porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů ➤ vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla ➤ charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií		➤ porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů ➤ vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla ➤ charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií			
Moderní doba ➤ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky ➤ rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů ➤ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu ➤ na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ➤ zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Moderní doba ➤ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky ➤ rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů ➤ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu ➤ na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ➤ zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí				
Rozdělený a integrující se svět ➤ vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků ➤ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ➤ posoudí postavení rozvojových zemí ➤ prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Rozdělený a integrující se svět ➤ vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků ➤ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ➤ posoudí postavení rozvojových zemí ➤ prokáže základní orientaci v problémech současného světa				

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.	Předmět: Dějepis		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Člověk v dějinách ➤ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků ➤ uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány ➤ orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	➤ úvod do učiva ➤ význam zkoumání dějin ➤ získávání informací o dějinách - historické prameny ➤ práce s pojmy prostor a čas, základní periodizace dějin- pravěk, starověk, středověk, novověk, nejnovější dějiny	EGS- OES ➤ objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa, evropské krajiny OSV- SR ➤ komunikace- dovednosti pro verbální i neverbální sdělování ➤ kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro soutěž a spolupráci	
Počátky lidské společnosti ➤ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ➤ objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost ➤ pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství	Pravěk ➤ starší doba kamenná, způsob života jednotlivých vývojových typů člověka ➤ mladší doba kamenná, způsob života a obživy, význam přechodu od lovu a sběru k zemědělství ➤ počátky řemesel – podmínky jejich vzniku ➤ rozvoj obchodu – důsledek oddělení řemesel od zemědělství ➤ význam zpracování kovů – měď, bronz, železo ➤ stěhování národů, první Slované ➤ archeologické nálezy na našem území	EV- LA ➤ lidské aktivity a problémy životního prostředí- změny v krajině, vliv lidských aktivit, krajina dříve a dnes ➤ ochrana přírody a kulturních památek	➤ Z – orientace na mapě světové strany, světadíly, zemědělské oblasti ➤ VV - pravěké malby ➤ PR – vliv člověka na životní prostředí, přetváření přírody ➤ využití dějepisných atlasů, map ➤ názorné pomůcky- kopie - archeologické nálezy
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury ➤ rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací ➤ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví ➤ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství ➤ porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie ➤ popíše s pomocí mapy územní rozsah říše římské ➤ uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	Starověk Mezopotámie, Egypt ➤ přírodní podmínky, zemědělství a obchod ➤ společnost – její rozdělení ➤ náboženské představy, počátek písma a kultury ➤ přínos starověkých civilizací – architektura, umění, věda Řecko ➤ kořeny řecké civilizace – Kréta, Mykény ➤ Homérické, archaické a klasické období ➤ nadvláda Makedonie ➤ kultura a vzdělanost ve starověkém Řecku Řím ➤ Etruskové, počátky Říma ➤ doba královská – král, patricijové, plebejci ➤ raná římská republika – konzulové, lidové shromáždění, tribun lidu ➤ císařství – Caesar ➤ počátky křesťanství ➤ rozpad říše římské ➤ římská kultura	VDO- OOSS ➤ občan, občanská společnost a stát - práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti, občan a jeho práva a povinnosti VDO – PD ➤ principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - despotie, tyranie MKV- MK ➤ multikulturalita - sblížování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování EV- LA ➤ lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek	➤ VV – umění starověkých států - malířství, sochařství, architektura ➤ OV – principy demokracie, občan v demokratické společnosti ➤ VV – řecké a římské umění, věda a technika ➤ ČJ – lit. - eposy, řecké báje a pověsti, římské báje ➤ využití dějepisných atlasů, map

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.	Předmět: Dějepis		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Křesťanství a středověká Evropa ➤ popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států ➤ vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí ➤ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury ➤ seznámí se s prvními státními útvary na našem území ➤ objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech ➤ uvědomí si státopornou úlohu panovnických dynastií ➤ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů uvede příklady významných kulturních památek	Raný středověk ➤ nový etnický obraz Evropy ➤ franká, byzantská a arabská říše – vznik feudální společnosti ➤ křesťanství – vznik, církevní organizace, kostely a kláštery, rozvoj písemnictví, rozdělení křesťanství – východní a západní, boj mezi církevní a světskou mocí, úloha křesťanství při sjednocování Evropy, křížové výpravy Vrcholný a pozdní středověk ➤ proměna středověké krajiny, kolonizace, vesnice ➤ města – zakládání, městská práva, rozdělení měst, obyvatelstvo ve městech ➤ knížata, knížecí hrady, život rolníků – poddaní ➤ státní útvary na našem území – Sámova říše, Velkomoravská říše, české knížectví ➤ Přemyslovci – dědičné království – Přemysl Otakar I, Přemysl Otakar II, Václav III., ➤ Lucemburkové - Jan Lucemburský, Karel IV. ➤ románská a gotická kultura, základní prvky, architektura, umění	EGS- JE ➤ <u>jsme Evropané</u> - kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie, formování evropských států, klíčové události- vznik Svaté říše římské, křížové výpravy MKV- EP ➤ <u>etnický původ</u> - základní informace o různých etnických a kulturních skupinách v české a evropské společnosti - náš etnický původ MKV-KD ➤ <u>kulturní difference</u> - poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik EV- LA ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - ochrana přírodních a kulturních památek, změny v krajině – vliv lidských aktivit – středověká kolonizace	➤ Z - práce s mapou, orientace na mapě ➤ VV – byzantské, arabské umění, románský sloh – architektura, sochařství, malířství ➤ OV – národ, vlast, čeští patroni ➤ ČJ – první písemné památky, české kroniky a pověsti ➤ VV - gotické umění – architektura, malířství, sochařství ➤ HV - gotická hudba, husitské písně
Objevy a dobývání. Počátky nové doby ➤ vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve ➤ vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život ➤ popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	➤ italská renesance a humanismus, názor na svět a člověka, architektura, výtvarné umění, malířství, sochařství ➤ hospodářské a společenské změny v Evropě v 15. a 16. století, nové způsoby výroby a hospodaření ➤ reformace v 16. století – příčiny, protireformace ➤ husitská revoluce – rozkol v církvi, Jan Hus, pražská defenestrace, husitské války, Jan Žižka, bitva u Lipan ➤ království dvojího lidu, Jiří z Poděbrad ➤ zámořské objevy – plavby kolem Afriky – Bartolomeo Diaz, objevení nové cesty do Indie – Vasco da Gama, objevení Ameriky – Kryštof Kolumbus, obeplutí zeměkoule – Fernando de Magalhães	VDO- OOS ➤ <u>občan, občanská společnost a stát</u> - vznik parlamentu – Magna charta 1215, absolutistická a konstituční monarchie MKV- LV ➤ <u>lidské vztahy</u> - udržování tolerantních vztahů a rozvoj spolupráce s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou a generační příslušnost – předsudky a stereotypy katolické církve, husitství, reformace v Německu MKV- EP ➤ <u>etnický původ</u> - odlišnost lidí a jejich vzájemná rovnost, různé způsoby života, projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku (zámořské objevy)	➤ VV, HV – renesance – architektura, malířství, hudba ➤ ČJ - Jan Hus, rozvoj češtiny, vzdělání ➤ Z – orientace na mapě, objevné plavby ➤ OV – typy států, složky státní moci

➤ objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie ➤ objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky ➤ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	➤ Jagellonci v Čechách ➤ české země po nástupu Habsburků – stavovská společnost, náboženské poměry – kališníci, luteráni, katolíci, rekatolizace ➤ České království za Rudolfa II. ➤ české stavovské povstání, bitva na Bílé hoře, poprava 27 českých pánů, pobělohorská emigrace ➤ příčiny vzniku třicetileté války, průběh války, mírová jednání, důsledky války ➤ české země po třicetileté válce, rekatolizace, poddanské poměry ➤ barokní kultura – architektura, malířství, sochařství, hudba ➤ barokní kultura v českých zemích	EV- LA ➤ <u>lidské aktivity a ochrana životního prostředí</u> - ochrana přírody a kulturních památek EGS- JE ➤ <u>jsme Evropané</u> - klíčové mezníky evropské historie – mírové poselství Jiřího z Poděbrad	➤ VV, HV – baroko – architektura, malířství, sochařství, hudba
---	---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.	Předmět: Dějepis		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Modernizace společnosti ➤ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ➤ objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě ➤ porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů ➤ vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrností vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla ➤ charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	Novověk ➤ absolutistická monarchie – Francie v době Ludvíka XVI ➤ konstituční monarchie ➤ osvícenství – přírodovědecké objevy, absolutismus, osvícenský absolutismus ➤ Velká Británie a počátky britského impéria – britské kolonie, soupeření o moc s americkými osadami ➤ vznik Spojených států amerických – americké osady, válka za svobodu a nezávislost ➤ Svatá říše římská národa německého ➤ vnitřní proměna habsburské monarchie - vláda Marie Terezie, Josefa II., tereziánské a josefínské reformy ➤ české země ve druhé polovině 19. stol. – obyvatelstvo čes. zemí, robotní patent, osvícenství v Čechách ➤ konec absolutismu ve Francii, pád absolutismu, konstituční monarchie, republika, jakobínská diktatura ➤ Napoleon Bonaparte, císařství, napoleonské války ➤ Vídeňský kongres – ponapoleonská Evropa, nová mapa Evropy ➤ průmyslová revoluce v Anglii – nové technické vynálezy, tovární výroba, sociální důsledky revoluce ➤ revoluce r. 1848/49 – habsburská monarchie v 1. pol. 19. století – české národní obrození ➤ revoluce ve Francii – pád konstituční monarchie, vyhlášení republiky, druhé císařství Ludvíka Napoleona ➤ pokus o sjednocení Itálie a Německa ➤ habsburská monarchie a české země, slovanský kongres, pražské červnové povstání, František Josef I., důsledky revoluce ➤ sjednocení Itálie a Německa ➤ habsburská monarchie ve druhé pol. 19. stol., rakousko-uherské vyrovnání ➤ vzestup Spojených států amerických, válka Severu proti Jihu ➤ koloniální říše evropských států	MKV-LV ➤ <u>lidské vztahy</u> - udržování spolupráce rozvoj vztahů mezi lidmi bez ohledu na náboženské rozdíly – rekatolizace, náboženská nesnášenlivost – pobělohorské období, válka Severu proti Jihu, rasismus – USA ➤ VDO-PD ➤ <u>principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> - demokracie jako protíváha diktatury a anarchie, principy demokracie (Velká francouzská revoluce) ➤ EV-LA ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - průmysl a životní prostředí – průmyslová revoluce a její dopad na živ. prostředí a přírodní zdroje, technické vynálezy ➤ VDO-OOSS ➤ <u>občan, občanská společnost a stát</u> - Listina základních práv a svobod, práva povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti, základní principy a hodnoty demokratického politického systému (Velká francouzská revoluce) ➤ EGS-JE ➤ <u>jsme Evropané</u> - klíčové mezníky evropské historie – revoluce v Evropě- r. 1848/9 – Francie, habsburská monarchie, Německo, Itálie ➤ MKV-EP ➤ <u>etnický původ</u> - rovnocennost všech etnických kultur a skupin, postavení národnostních menšin – národní obrození v českých zemích ➤ EV-LA ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - ochrana kulturních a přírodních památek ➤ MKV-MK ➤ <u>multikulturalita</u> - význam jazyka jako prostředku poznání a vzájemného obohacování, naslouchání druhým – národní obrození	➤ Z - orientace na mapě – kolonie ➤ OV – typy států, formy vlády ➤ OV – základní práva a povinnosti občana, jeho úloha ve společnosti, demokracie ➤ PR – vliv člověka na životní prostředí, negativní důsledky průmyslové revoluce ➤ ČJ – české národní obrození
Moderní doba ➤ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	➤ 1. světová válka – Dohoda proti Dvojspolku, průběh 1. světové války, ruské revoluce a vítězství Dohody ➤ Češi za 1. svět. války	MV- KČ ➤ <u>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> – propaganda, kritický přístup ke zpravodajství	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.	Předmět: Dějepis		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Moderní doba ➤ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky ➤ rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů ➤ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu ➤ na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ➤ zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	➤ 1. světová válka – poválečné uspořádání světa, nové uspořádání Evropy, morální důsledky války, ➤ Versailleská mírová konference, vznik SN ➤ vznik Československé republiky – vyhlášení samostatnosti, německá menšina, hospodářská a sociální situace ➤ charakteristické rysy čs. demokracie – politické strany, Národní shromáždění a ústava, rozdělení moci, národnostní problémy ➤ světová hospodářská krize – pokles průmyslové výroby, důsledky krize, její východiska ➤ nedemokratické režimy v Evropě – fašismus v Itálii, nacismus v Německu, nástup Hitlera k moci, opatření proti Židům, Norimberské rasové zákony ➤ vývoj v SSSR – znárodnování, kolektivizace, Stalin – kult osobnosti ➤ nebezpečí nového válečného konfliktu – rozpad versailleského mírového systému, Mnichovský diktát ➤ kultura a věda v 1. republice - divadlo, film, literatura a hudba ➤ 2. světová válka ➤ vypuknutí války, napadení Polska, vstup Francie a Anglie do války, podivná válka, letecká válka o Anglii ➤ napadení SSSR, vznik protifašistické koalice, vstup USA do války ➤ Protektorát Čechy a Morava – život v Protektorátě, perzekuce Židovského a romského obyvatelstva, protinacistický odboj – zahraniční a domácí, heydrichiáda ➤ obrat ve vývoji války, bitva u Stalingradu, válka v Tichomoří ➤ otevření druhé fronty, stanovení demarkační linie ➤ osvobozování Československa ➤ závěrečné etapy 2. sv. války – kapitulace Německa, Hirošima a Nagasaki – kapitulace Japonska ➤ důsledky 2. sv. války, Postupimská konference, Norimberský proces	MV-KČ ➤ <u>kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</u> – úloha propagandy – její kritické vnímání VDO-FPOPŽ ➤ <u>formy participace občanů v politickém životě</u>- volební systémy a demokratické volby a politika, formy vlády (ČR – první republika) VDO-PD ➤ <u>principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</u> - demokracie jako protíváha anarchie, diktatury a totality , principy demokracie MKV-EP ➤ <u>etnický původ</u> - rovnocennost všech etnických skupin a kultur, postavení národnostních menšin – Češi, Němci, Židé (ČR – první republika) EGS-JE ➤ <u>jsme Evropané</u> - klíčové mezníky evropské kultury – 1.a 2. světová válka, vznik SN a OSN MKV-LV, EP ➤ <u>lidské vztahy, etnický původ</u> - rasová nesnášenlivost – její projevy, norimberské zákony – antisemitismus, holocaust EV-LA ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - průmyslová revoluce a životní prostředí , technické vynálezy	➤ Z – orientace na mapě ➤ OV – problémy lidské nesnášenlivosti, rasismu, životní názor – náboženství ➤ OV - demokracie, demokratické systémy, volební systémy ➤ ČJ – literatura, divadlo – 1.pol. 20.století ➤ VV, HV – umění 1.pol. 20. stol. ➤ PR – vliv člověka na životní prostředí
Rozdělený a integrující se svět			

➤ vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků ➤ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ➤ posoudí postavení rozvojových zemí ➤ prokáže základní orientaci v problémech současného světa	➤ konfrontace velmocí – USA a SSSR ➤ konference v Postupimi ➤ Evropa na rozcestí – počátky studené války, formování západního a východního bloku ➤ vznik OSN, NATO ➤ poválečné Československo – do r. 1946, Národní fronta, zákonodárství, odsun národnostních menšin ➤ prohra čs. demokracie – únor 1948 ➤ komunistické Československo – nástup totality, likvidace soukromého sektoru, znárodnění, kolektivizace zemědělství, protikomunistický odboj, poúnorový exil, politické procesy ➤ rozpad koloniální soustavy ➤ změny v Evropě – východní blok - SSSR po smrti Stalina, kritika kultu osobnosti, vznik Varšavské smlouvy ➤ mezinárodní vývoj do 60. let – ozbrojené konflikty – korejská válka, karibská krize, válka ve Vietnamu ➤ rok 1968 – cesta k reformě, rozpory KSČ, ozbrojený vpád zemí VS do Československa, srpnová okupace ➤ normalizace v Československu ➤ rozklad sovětského bloku, krize sovětského impéria, „perestrojka“ ➤ obnova demokracie ve východní Evropě ➤ sametová revoluce – r. 1989, obnovení demokracie ➤ rozdělení států, vznik ČR ➤ ČR na přelomu tisíciletí – technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. století	VDO – OOSS ➤ <u>občan, občanská společnost a stát</u> - ČSR a komunismus, formy vlády, Listina lidských práv a svobod, Charta 77 EGS-JE ➤ <u>jsme Evropané</u> - klíčové mezníky evropských dějin – studená válka, vztahy Východ – Západ, NATO, Varšavská smlouva ➤ revoluce r. 1989 – začlenění ČR do integračního procesu, vstup do EU EV-LA ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - zásahy do přírody a jejich negativní dopady - SSSR MV- KČ ➤ <u>kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> – kritický přístup ke zpravodajství a reklamě	➤ OV – lidská práva, demokratické a totalitní státy, mezinárodní vztahy, mezinárodní organizace ➤ PŘ– vliv člověka na životní prostředí ➤ ČJ – literatura 2. pol. 20. stol. ➤ VV, HV – umění ve 2. pol. 20. stol.
--	--	--	--

5.2.7 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět občanská výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Občanská výchova je součástí vzdělávacího oboru Člověk a společnost.

Vzdělávací obsah předmětu:

- orientace žáků v sociální realitě a jejich začleňování do různých společenských vztahů a vazeb
- seznámení se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem společnosti, činností důležitých politických institucí a orgánů
- formování vnitřního postoje žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život, osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech
- sebezpoznání a poznávání osobnosti druhých lidí, respektování práv a názorů druhých
- získání dovednosti přiměřené lidské komunikace a společenského styku, respektování a uplatňování mravních principů, pravidel společenského soužití
- motivace žáků k aktivní účasti na životě v demokratické společnosti, k zájmu o aktuální dění v ČR
- získání použitelných poznatků z oblasti práva, orientace ve vybraných právních otázkách a jejich aplikace v praktickém životě
- přijetí hodnot současné demokratické Evropy, rozvoj finanční gramotnosti (orientace v problematice peněz, cen, odpovědné spravování osobního, rodinného rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci) – tento výstup byl začleněn do samostatného předmětu finanční gramotnost, který se vyučuje v 9. ročníku.

Vyučovací předmět občanská výchova je úzce spjat s *dějepisem* (stát, formy státu, státní svátky, osobnosti...), s *rodinnou výchovou* (jedinec, chování, jednání, rodina...), *českým jazykem* (národ, jazyk...), *zeměpisem* (evropské organizace...), *matematikou* (finanční gramotnost).

Předmětem prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák vybírá a vyhledává informace, využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje informace do širších celků, nalézá mezi nimi souvislosti. Získané poznatky porovnává, kriticky hodnotí a vyvozuje z nich závěry.

Učitel vede žáky k aktivnímu vyhledávání informací z různých zdrojů, jejich zařazování do systému, srovnávání a kritickému hodnocení. Zadává úkoly, které umožňují volbu různých postupů.

Kompetence k řešení problémů

Žák se aktivně zapojuje do řešení problémů, hledá způsob jejich řešení, nenechá se odradit neúspěchem. Dokáže svůj názor kriticky zhodnotit, uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí.

Učitel vytváří situace, které nutí žáky vyhledávat problémy, zhodnotit situaci a pokusit se najít řešení. Poskytuje přístup k různým zdrojům informací, napomáhá řešení problémů pokládáním otevřených otázek.

Kompetence komunikativní

Žák souvisle formuluje své myšlenky, umí naslouchat druhým, vhodně argumentuje a obhájí své názory. Používá různé komunikační prostředky a technologie a využívá je k vytváření vztahů směřujících ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Učitel vede žáky k plynulému a kultivovanému ústnímu a písemnému projevu. Vytváří situace, ve kterých žák může uplatňovat svůj názor, zapojovat se do různých forem komunikace a vhodně argumentovat.

Kompetence sociální a personální

Žák aktivně pracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce, spolupracuje s ostatními, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Respektuje názory druhých a čerpá z nich poučení. Umí hodnotit práci svou i druhých.

Učitel vytváří podmínky ke spolupráci ve skupině, napomáhá určování pravidel práce v týmu, vede žáky ke vzájemné ohleduplnosti a úctě.

Kompetence občanské

Žák si formuje volní a charakterové vlastnosti, respektuje názory druhých, rozhoduje se a chová se zodpovědně v krizových situacích. Uvědomuje si povinnost postavit se fyzickému i psychickému násilí. Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Učitel napomáhá pochopení základních principů společenských norem a zákonů, seznamování s platnou legislativou. Vede žáky k zodpovědnému jednání, respektování názorů druhých.

Kompetence pracovní

Žák používá správně techniku a vybavení, dodržuje vymezená pravidla a zodpovědně plní úkoly a povinnosti. Nabyté znalosti a dovednosti využívá ve své přípravě na budoucí povolání.

Učitel vede žáky k efektivnímu organizování práce, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků. Dodává žákům sebedůvěru a směřuje žáky k využívání znalostí a dovedností při přípravě na další vzdělávání.

Kompetence digitální

Žák využívá digitální zařízení, aplikace k vyhledávání historických, zeměpisných, kulturních a společenských informací. Posuzuje kvalitu získaných informací z různých zdrojů a srovnává je. Využívá veřejně dostupné aplikace ke snadnému získávání dat a uvědomuje si rizika spojená s používáním technologií.

Učitel nabízí vhodné aplikace k získávání informací pro společnou výuku i individuální práci žáka.

Předmět: Občanská výchova

II. stupeň

Očekávané výstupy RVP 9. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Člověk ve společnosti					
➤ objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání				➤ objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	
➤ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu				➤ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	
➤ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí				➤ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	
➤ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích				➤ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	
➤ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám				➤ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	
➤ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti				➤ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	
Člověk jako jedinec					
➤ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života			➤ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života		
➤ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek			➤ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek		

➤ kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání			➤ kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání		
➤ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru			➤ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		
Člověk, stát a hospodářství ➤ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	➤ výstupy celku Člověk, stát a hospodářství byly zařazeny do samostatného předmětu Finanční gramotnost , který se vyučuje v 9. ročníku				
➤ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti,					
➤ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení					
➤ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy jej využít					
➤ uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsob krytí deficitu					
➤ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz					

➤ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu					
Člověk, stát a právo ➤ rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky			➤ rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky		
➤ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	➤ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu		➤ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu		
➤ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů			➤ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů		
➤ vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů			➤ vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		
➤ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod,	➤ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod		➤ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	➤ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	
➤ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství	➤ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství				
➤ uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	➤ uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci				
➤ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	➤ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování				

➤ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	➤ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů				
➤ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	➤ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady				
➤ diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	➤ diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání				
Mezinárodní vztahy, globální svět					
➤ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	➤ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování		➤ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	➤ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	
➤ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	➤ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky				
➤ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	➤ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů				

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.	Předmět: Občanská výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Člověk ve společnosti ➤ objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání ➤ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ➤ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích ➤ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ➤ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti ➤ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	➤ život ve škole, školní řád, režim školy, význam a úkol žákovské samosprávy ➤ společenská pravidla a normy ➤ naše obec, město, městský úřad, magistrát, primátor ➤ obecní úřady – samospráva, zastupitelstvo, správní orgány obce ➤ pojmy vlast, vlastenectví, nacionalismus, národ, národnostní menšina ➤ státní svátky, významné dny ➤ významné osobnosti, památná místa, co nás proslavilo ➤ státní symboly ➤ kulturní hodnoty, tradice, instituce ➤ přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost (ženy a muži, potřební lidé ve společnosti) ➤ vztahy mezi lidmi, komunikace ➤ konflikty a problematika nesnášenlivosti (rasismus, xenofobie, extremismus) ➤ morálka, mravnost, svoboda ➤ média a veřejné mínění	MKV-MK ➤ multikulturalita – komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem MKV-EP ➤ <u>etnický původ</u> – vzájemná rovnost lidí, postavení národnostních menšin, projevy rasové nesnášenlivosti MKV-LV ➤ <u>lidské vztahy</u> - vztahy mezi kulturami, udržování tolerantních vztahů OSV – MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> – dovednosti pro řešení problémů OSV-SR ➤ <u>poznávání lidí</u> – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, ➤ <u>mezilidské vztahy</u> - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy – respektování, podpora, pomoc ➤ <u>komunikace</u> – v různých situacích – omluva, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů OSV – MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> – dovednosti pro řešení problémů	
Člověk, stát a právo ➤ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	➤ lidská práva, péče o lidská práva, ochrana práv ➤ péče o lidská práva, jejich respektování a ochrana, porušování lidských práv ➤ práva dítěte a jejich úprava v dokumentech	VDO-OOSS ➤ <u>občan, občanská společnost a stát</u> – práva a povinnosti občana, Listina základních práv a svobod VDO-LV ➤ <u>lidské vztahy</u> – tolerantní vztahy mezi lidmi a kulturami, předsudky a vžitě stereotypy	
Mezinárodní vztahy, globální svět ➤ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	➤ vztahy ve společenství, Evropská unie	VMEG-JE ➤ <u>jsme Evropané</u> - Evropská integrace	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.	Předmět: Občanská výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Člověk jako jedinec ➤ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ➤ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ➤ kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání ➤ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	➤ podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál ➤ vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí ➤ osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	OSV- OR ➤ <u>sebezpoznání a sebepečení</u> – moje psychika, já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě, moje vztahy k druhým lidem, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samé/mu. ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – cvičení sebeovládání a sebekontroly, vůle, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení ➤ <u>psychohygiena</u> – soc. dovednosti pro předcházení stresu v mezilidských vztazích. OSV- SR ➤ <u>poznávání lidí</u> - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě ➤ <u>kooperace a kompetice</u> – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci a soutěž OSV – MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> hodnoty, postoje, praktická etika – analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, povědomí o kvalitách typu odpovědnost a spolehlivost, spravedlivost, respektování	
Člověk, stát a právo ➤ rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ➤ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu ➤ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů ➤ vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občana ➤ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	➤ definice státu, znaky státu ➤ formy státu ➤ demokracie, demokratický stát ➤ státní občanství ➤ státní správa a samospráva ➤ složky státní moci (zákonodárná, výkonná a soudní) ➤ ústava - moc zákonodárná – volby, průběh voleb ➤ moc výkonná – vláda, ministerstva, prezident ➤ moc soudní - orgány právní ochrany – policie, státní zastupitelství, soudy, jejich úkoly a význam ➤ obecní a krajské úřady ➤ význam a formy voleb do zastupitelstev ➤ možnosti začlenění jedince do veřejného života ➤ charakteristika lidských a občanských práv a svobod ➤ lidská práva – právo na život, osobní svoboda, právo vlastnit majetek ➤ vztahy ve společenství, respekt ke svobodě, soukromí druhého člověka, rovnost a nerovnost lidí, solidarita ➤ morální a právní normy, spravedlnost	VDO-FPO ➤ <u>formy participace občana v politickém životě</u> – volební systémy a demokratické volby a politika VDO-OOSS ➤ <u>občan, občanská společnost a stát</u> - občan jako odpovědný člen společnosti VDO-PD ➤ <u>principy demokracie jako formy vlády způsobu rozhodování</u> - základní kategorie fungování demokracie VDO- OOSS ➤ <u>občan, občanská společnost a stát</u> -Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občanů, úloha občana v demokratické společnosti, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu OSV – MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> – dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích – prevence soc. pat. jevů	

Mezinárodní vztahy, globální svět ➤ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	➤ evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR		
---	--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.	Předmět: Občanská výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Člověk, stát a právo ➤ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu ➤ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod ➤ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství ➤ uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci ➤ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování ➤ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ➤ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady ➤ diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Člověk, stát a právo ➤ správa obcí, krajů, státu (obecní úřady, krajské úřady, magistráty) ➤ obsah a předmět práva, fyzická a právnická osoba ➤ právo soukromé a veřejné, právní, předpisy a normy ➤ právní řád ➤ právo v každodenním životě – význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady ➤ protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví ➤ trestní právo – rozdíl mezi přestupkem a trestným činem ➤ přestupky a správní řízení ➤ děti a paragrafy – trestné činy nezletilých, ochranná výchova ➤ orgány právní ochrany a sankce – soudy, státní zastupitelství, notáři a advokacie ➤ příčiny a důsledky korupčního jednání	VDO- OOSS ➤ <u>občan, občanská společnost a stát</u> - Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občanů, úloha občana v demokratické společnosti, VDO – PD ➤ <u>principy demokracie</u> - základní kategorie fungování demokracie - spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka. Ústava jako základní zákon země, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	
Mezinárodní vztahy, globální svět ➤ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování ➤ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky ➤ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	➤ Evropská unie, její význam a podstata ➤ práva občanů ČR v rámci Unie ➤ pojem globalizace, její projevy ➤ globální a lokální problémy současnosti, jejich vzájemná souvislost	VMEG-JE ➤ <u>jsme Evropané</u> – evropská integrace EV- LA ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - vztah životního prostředí a průmyslu, zemědělství, dopravy, odpady a hospodaření s odpady, změny v krajině, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (státní program EVVO, Agenda 21 EU)	

5.2.8 Finanční gramotnost

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Finanční gramotnost se vyučuje jako samostatný vyučovací předmět v 9. ročníku s dotací jedna hodina týdně.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a společnost.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- základní orientace žáků v oblasti finančních pojmů a produktů
- procvičování porozumění a orientace v textu, jeho kritické posouzení
- srovnávání a hodnocení informací z různých zdrojů, vyhledávání doplňujících informací
- seznámení s právy spotřebitele, přiměřené prosazování svých práv
- chápání širších souvislostí (etických – původ zboží, originalita, duševní vlastnictví)
- posuzování situací z reálného života
- zodpovědné rozhodování

Předmětem prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, environmentální výchova, člověk a svět práce, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci pracují s různými zdroji informací, srovnávají je a hodnotí. Propojuje potřebné poznatky z různých vzdělávacích oblastí, vytváří si komplexní pohled na předkládanou problematiku, která se vztahuje k reálnému rozhodování v životě. Používají základní terminologii ze světa financí.

Učitel vede žáky k pochopení problémových úkolů, k jejich analýze, řešení a kritickému pohledu na ně.

Kompetence k řešení problémů

Žáci řeší problémové úlohy z praktického života. Vyhledávají informace vhodné k řešení problému. Aktivně přemýšlí o případných nesrovnalostech, promýšlí, navrhuje a obhajuje způsoby řešení úkolů. Uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Učitel vede žáky k samostatnosti v hledání řešení, ke kritickému posuzování informací.

Kompetence komunikativní

Žáci se aktivně zapojují do komunikace ve skupině, třídě. Naslouchají promluvám druhých, vhodným způsobem na ně reagují. Obhajují své názory a rozhodnutí. Kriticky nahlíží na různé typy textu, využívá různé zdroje informací.

Učitel vede žáky k aktivní komunikaci, k přiměřenému využívání komunikačních prostředků, ke kritickému posuzování předkládaných informací.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují ve skupině efektivně, uvědomují si svou roli v ní. Ve svém jednání projevují úctu k ostatním, respektuje odlišné názory.

Učitel zadává úkoly vyžadující spolupráci, vede žáky k smysluplné práci v ní. Spoluorganizuje prezentace výsledků skupinové práce.

Kompetence občanské

Žáci tolerují odlišnost názorů, zamýšlí se nad nimi. V dané situaci se rozhodují zodpovědně, jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo ni.

Učitel vede žáky k empatii, pozitivnímu vztahu k okolí, zodpovědnosti za svá rozhodnutí.

Kompetence pracovní

Žáci posuzují své reálné možnosti, nabyté znalosti vztahují k reálným životním situacím. Získané znalosti a zkušenosti využívají k přípravě na budoucnost.

Učitel vytváří situace spojené s budoucím životem žáků, vede žáky k posouzení reálných možností v daných situacích.

Kompetence digitální

Žáci vyhledávají potřebné informace k řešení problémových úkolů na internetu, kriticky je hodnotí, srovnávají a dále s nimi pracují dle zadání.

Učitel doporučuje vhodné zdroje informací, vyhledává výukové materiály a internetové zdroje pro práci ve třídě. Vede žáky k respektování autorského práva.

Očekávané výstupy RVP	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Člověk, stát a hospodářství ➤ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	➤ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady				
➤ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	➤ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje ➤ rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů ➤ objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti				
➤ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	➤ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení ➤ uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení				
➤ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy jej využít	➤ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí ➤ vysvětlí význam úroku placeného a přijatého ➤ uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy jej využít				
➤ uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsob krytí deficitu	➤ uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) ➤ uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing)				

➤ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	➤ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu ➤ objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny ➤ vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele ➤ na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH ➤ popíše vliv inflace na hodnotu peněz				
➤ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	➤ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje ➤ uvede příklady dávek a příspěvků, ze státního rozpočtu				

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.	Předmět: Finanční gramotnost		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	➤ majetek, vlastnictví a jeho ochrana ➤ hmotné a duševní vlastnictví ➤ hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	OSV – SR ➤ <u>mezilidské vztahy</u> - respektování, pomoc komunikace ➤ <u>komunikace a kompetice</u> - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci MV ➤ kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ➤ vnímání autora mediálních sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru, záměrná manipulace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ➤ evropská integrace VDO ➤ občan jako odpovědný člen společnosti ➤ práva a povinnosti občana	➤ individuální a skupinová práce ➤ projektová výuka ➤ práce s různými zdroji informací, jejich srovnávání ➤ metody kritického myšlení (INSERT, volné psaní, poslední slovo mám já) ➤ řízená diskuse ➤ hry
➤ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje ➤ rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů ➤ objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	➤ rozpočet domácnosti ➤ příjmy rozpočtu domácnosti (pravidelné, jednorázové) ➤ výdaje rozpočtu domácnosti (zbytné a nezbytné) ➤ typy rozpočtu (vyrovnaný, přebytkový, deficitní) ➤ zodpovědné zadlužování		
➤ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení ➤ uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	➤ peníze ➤ formy placení hotovostní a bezhotovostní ➤ platební karty (kreditní a debetní)		
➤ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí ➤ vysvětlí význam úroku placeného a přijatého ➤ uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy jej využít	➤ banky a jejich služby ➤ aktivní a pasivní operace ➤ úročení, úrok placený a přijatý ➤ pojištění, jeho druhy		
➤ uvede a porovná neobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) ➤ uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing)	➤ produkty finančního trhu pro investování a získávání prostředků ➤ úspory a investice ➤ úvěry ➤ splátkový prodej ➤ leasing		
➤ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu ➤ objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny ➤ vysvětlí, jak se bránit v případech porušení práv spotřebitele ➤ na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH ➤ popíše vliv inflace na hodnotu peněz	➤ trh, nabídka a poptávka ➤ tvorba ceny, inflace ➤ základní práva spotřebitele (ČOI, internetové nákupy, prodejní zájezdy)		
➤ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje ➤ uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	➤ státní rozpočet, jeho příjmy a výdaje ➤ daně a jejich význam ➤ typy rozpočtu a jeho odlišnosti ➤ dávky a příspěvky občanům		

5.2.9 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět fyzika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- porozumění fyzikálním jevům vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v technické praxi
- vytváření vědeckého obrazu světa, rozvoj specifických zájmů, úvod do možností moderních technologií
- osvojení základních metod práce ve fyzice (pozorování, měření, pokus, zpracování získaných údajů, vytváření závěrů)
- osvojení pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pokusů

Vyučovací předmět fyzika je úzce s předměty: *chemie* (jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie), *přírodopis* (světelná energie – fotosyntéza, optika – zrak, zvuk – sluch, přenos elektromagnetických signálů – srdce – kardiostimulátor), *zeměpis* (magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava, gravitace – slapové jevy).

Předmětem se prolínají průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k porozumění fyzikálním jevům vyskytujícím se v přírodě, v běžném životě i v technické praxi, k samostatnému, systematickému pozorování různých fyzikálních objektů a procesů, k samostatnému měření a dále zpracování, vyhodnocení výsledků a nakonec využití výsledků pro své vlastní učení, dále jsou vedeni k používání odborné terminologie.

Učitel motivuje žáky při seznámení s novým fyzikálním jevem či objektem reálným příkladem či praktickým využitím, reguluje činnosti žáků s pomocí jejich reakcí a upravuje informace, nebyly-li pochopeny, přesně se vyjadřuje a vede žáky k dobrému jazykovému projevu, hodnocením žáky povzbuzuje k dalším výkonům, dává žákům možnost sebehodnocení, vede žáky k samostatnosti, např. umožňuje zvolit z více vhodných postupů, nepředkládá hotové závěry, využívá maximálně dřívějších poznatků a vědomostí žáků, aby dospěli k závěrům svojí cestou, rozvíjeli přitom logické uvažování, používá odborné terminologie, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků, dbá na shrnutí učiva samotnými žáky.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k samostatnému řešení problémů reálného života.

Učitel zadává úkoly, které umožňují žákům nalézt a vyjádřit problém, zadává úkoly, které umožňují žákům hledat, navrhnout a použít různé dostupné metody, které by mohly přispět k řešení problému (pozorování, měření, matematické prostředky,

grafické zpracování), umožňuje žákovi dokončit nesprávný postup, aby jej na základě analýzy tohoto chybného postupu přivedl ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k spisovnému jazykovému projevu, správnému využívání odborné terminologie, věcné argumentaci.

Učitel vede žáky ke správnému vyjadřování pomocí odborné terminologie, k formulaci vlastních myšlenek, případné chyby žáka vhodně komentuje a snaží se, aby vyjádřený názor byl podnětem k věcné diskusi, přesně se vyjadřuje.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k přátelské spolupráci ve dvou i v týmu, vyjadřování vlastního názoru, respektování názoru druhého, sebehodnocení a k tomu, aby se neobávali o pomoc požádat a naopak byli ochotni pomoci.

Učitel zadává některé úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat, případné chyby komentuje s úctou k osobnosti žáka, nedovolí ani spolužákům, aby chyby nevhodně komentovali, vede k sebehodnocení znalostí a výkonů, k získání pocitu zodpovědnosti za svoji práci.

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k správnému rozhodování dle dané situace s pomocí jejich fyzikálních znalostí a k plnění povinností.

Učitel vede žáky k odpovědnému rozhodování v krizové situaci (bouřka, požár), k šetrnému využívání elektrické energie, podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů energie, požaduje dodržení kvality práce v termínu.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k dotahování úkolů do konce, bezpečnosti při práci.

Učitel respektuje u všech žáků, zejména s poruchami učení jejich tempo, třeba méně, ale dokončit, aby získali do praxe tento základní návyk, vede žáky k dodržování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni, aby využívali otevřené zdroje informací k vyhledávání, získávání a kritickému posuzování dat. Používají jednoduché aplikace a digitální zařízení k získávání fyzikálních dat – k měření, nebo k záznamu fyzikálních dějů. Vytvářejí z dat digitální obsah ve vhodných formátech a využívají vhodné programy pro modelování fyzikálních dějů. Při zaznamenávání fyzikálních hodnot efektivně využívají digitální technologie a zjednodušují své pracovní postupy.

Učitel vede žáky k efektivnímu využívání digitálních zařízení a vhodných programů pro modelování fyzikálních dějů.

Očekávané výstupy RVP	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Látky a tělesa ➤ změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa				➤ rozlišuje pojem látka a těleso ➤ umí zapsat značku a jednotku fyzikálních veličin délka, hmotnost, objem, teplota, čas ➤ změří délku různých těles, váhu různých těles a objem různých těles ➤ k měření využívá i digitální zařízení (váhy, metr, teploměr, stopky)	
➤ uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí			➤ uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí		
➤ předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty				➤ chápe princip kapalného a bimetalového teploměru	
➤ využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů				➤ ze známé hmotnosti a objemu tělesa vypočítá jeho hustotu ➤ najde v tabulkách hustotu různých látek	
Síly ➤ rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu				➤ rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	
➤ využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles				➤ využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou, časem u rovnoměrného pohybu těles	
➤ určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici				➤ určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici	
Mechanické vlastnosti tekutin ➤ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů			➤ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů		

Energie ➤ využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	➤ využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem				
➤ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	➤ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí				
Zvukové děje ➤ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	➤ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku				
➤ posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	➤ posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí				
Elektromagnetické a světelné děje ➤ sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu		➤ sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu			
➤ rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí		➤ rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí			
➤ rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností		➤ rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností			
➤ využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní		➤ využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní			
➤ využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh			➤ využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh		
➤ rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami			➤ rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami		
Vesmír ➤ objasní (kvantitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách	➤ objasní (kvantitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohybu				

pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet				
--	--	--	--	--	--

Ročník: 6.		Předmět: Fyzika	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ změřit vhodně zvolenými měřidly veličiny charakterizující měřitelné vlastnosti fyzikálních těles ➤ předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty ➤ využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Fyzikální veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota, čas, hustota	OSV-SR ➤ kooperace a kompetice – rozvoj dovedností pro kooperaci při práci ve skupinách	
➤ určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici	Gravitační pole a gravitační síla Třecí síla Skládání sil - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů		
➤ rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu ➤ využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou, časem u rovnoměrného pohybu těles	Pohyb těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý Rychlost	➤ rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu ➤ využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou, časem u rovnoměrného pohybu těles	

Ročník: 7.		Předmět: Fyzika	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh ➤ rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem		
➤ uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze		
➤ určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici	Tlaková síla a tlak		
➤ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Mechanické vlastnosti kapalin a plynů Pascalův zákon Hydrostatický a atmosférický tlak Archimédův zákon – vztlková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – řešení problémů	

Ročník: 8.	Předmět: Fyzika		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ chápe pojmy elektrický náboj, elektrické pole, elektrování těles ➤ sestaví a analyzuje podle schématu správně elektrický obvod ➤ nakreslí schématické značky jednotlivých součástí elektrického obvodu ➤ používá pojmy elektrický proud, elektrické napětí, elektrický odpor, jejich značky a jednotky ➤ popíše zdroje stejnosměrného napětí ➤ stručně popíše základní princip vzniku střídavého proudu ➤ dokáže změřit digitálními měřicími přístroji elektrický proud a napětí ➤ rozděluje látky na vodiče a nevodíče elektrického proudu ➤ rozumí tepelným účinkům elektrického proudu ➤ zná zásady bezpečnosti při zacházení s elektrickými zařízeními ➤ chápe pojmy magnetická síla, magnetické pole, které dokáže znázornit ➤ popíše magnetické vlastnosti Země ➤ dokáže vysvětlit magnetické pole v okolí cívky ➤ popíše elektromagnetickou indukci a její praktické využití ➤ popíše transformátor	Elektrické pole Elektrický obvod Elektrický proud a napětí Stejnoseměrný a střídavý proud Vodiče a izolanty Bezpečnost při práci s elektrickými zařízeními Magnetické pole Elektromagnetická indukce	EV-ZPŽ ➤ <u>základní podmínky života</u> – energie, obnovitelné a neobnovitelné zdroje, šetření energií, přírodní zdroje, vyčerpatelnost, vliv na životní prostředí OSV-SR ➤ <u>kooperace a kompetice</u> – rozvoj dovedností pro kooperaci při práci ve skupinách	

Ročník: 9.		Předmět: Fyzika	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ rozumí pojmům polohová a pohybová energie, vnitřní energie a teplo, elektrická energie ➤ využívá vztah mezi výkonem, prací a časem $P = W : t$ ➤ chápe přeměny skupenství ➤ popíše výrobu elektrické energie různými způsoby, jejich výhody a nevýhody ve vztahu k životnímu prostředí ➤ popíše štěpnou reakci a princip jaderné elektrárny	Formy energie Práce Přeměny skupenství Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Jaderná energie		
➤ zná základní veličiny, které charakterizují kmitavý pohyb ➤ zná principy šíření vlnění ➤ popíše zdroje a druhy zvuku, prostředí, kterým se šíří ➤ dokáže vysvětlit vznik ozvěny a dozvuku ➤ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku ➤ posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí ➤ sestaví hlukovou mapu okolí školy pomocí vhodné aplikace ve smartphonu, k posouzení výsledku použije data z otevřených zdrojů	Vlnění Vlastnosti zvuku	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – řešení problémů	
➤ objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet ➤ dokáže popsat historické názory na vznik Vesmíru a pohyb Země z analýzy dat z otevřených zdrojů ➤ zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů	Vesmír a Sluneční soustava		

5.2.10 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- směřuje k motivaci a zájmu o studium předmětu
- vede k poznávání vybraných chemických pojmů a zákonitostí, jejich aplikaci na příkladech látek, směsích látek a s využitím jednoduchých chemických pokusů a reakcí
- ukazuje využití chemie v každodenním životě
- dbá na využití teoretických znalostí chemie v praxi, vysvětluje a zdůvodňuje v praxi chemické jevy
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat dle pravidel bezpečnosti práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými látkami a chemickými přípravky (hořlaviny, žíraviny...)

Předmět **chemie** patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a je spjat s předměty *zeměpis* – surovinové zdroje chemického průmyslu, *přírodopis* – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, *fyzika* – vlastnosti látek,

Ve výuce předmětu chemie je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou. Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmětem prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova a environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení, správně používají chemické termíny, symboly a značky.

Učitel dává možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí řešit problémové situace související s učivem chemie, mají možnost volit různé způsoby řešení, mají také možnost obhajovat svá rozhodnutí, jsou vedeni k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty, hledají vlastní postup při řešení problémů.

Učitel vede žáky k samostatnému promýšlení pracovních postupů praktických cvičení, klade velký důraz na aplikaci poznatků v praxi.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni ke správnému užívání chemických symbolů a značek, jsou podněcováni k argumentaci, vyjadřují vlastní názor, obhajují vlastní názor, plní takové úkoly, při kterých mohou navzájem komunikovat.

Učitel umožňuje žákům spolupracovat při řešení složitějších zadání ve dvojici nebo v menší skupině.

Kompetence sociální a personální

Žákům jsou zadány takové úkoly, při kterých mohou spolupracovat, jsou podněcováni ke smysluplné diskusi a vytváří situace, při kterých se učí respektovat názory jiných.

Učitel stanovuje žákům pravidla pro samostatnou práci i práci ve skupinách.

Kompetence občanské

Žáci respektují pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád, dodržují pravidla slušného chování, jsou vedeni k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolají pomoc a poskytnou první pomoc).

Učitel předkládá žákům takové situace, ve kterých se učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržují vymezená pravidla/povinnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí, dodržují pravidla hygieny a bezpečnosti práce.

Učitel zadává takové úkoly, aby žáci byli schopni využít poznatků z nich v běžné praxi.

Kompetence digitální

Žáci ovládají běžná digitální zařízení a v souladu se školním řádem je využívají ve výuce chemie. Vyhledávají, kriticky posuzují a třídí informace pojící se k obsahu učiva. Využívají aplikace a volně dostupné nástroje k provádění základních chemických výpočtů, databáze chemických látek a chemického názvosloví. Při práci s daty předcházejí poškození či zneužití dat, dbají na bezpečnost pohybu na internetu, předcházejí poškození fyzického i psychického zdraví svého i ostatních uživatelů internetu.

Učitel dle potřeby využívá běžná digitální zařízení ve výuce, příležitostně seznamuje žáky s vhodným materiálem, aplikacemi a volně dostupnými nástroji k provádění základních chemických výpočtů, databáze chemických látek a chemického názvosloví.

Očekávané výstupy RVP 9. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Pozorování, pokus a bezpečnost práce ➤ určí společné a rozdílné vlastnosti látek		Pozorování, pokus a bezpečnost práce ➤ určí společné a rozdílné vlastnosti látek			
➤ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými se pracovat nesmí		➤ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými se pracovat nesmí			
Směsi ➤ navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí; uvede příklady oddělování složek v praxi		Směsi ➤ navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí; uvede příklady oddělování složek v praxi			
➤ rozliší různé druhy vody a uvede příklady oddělování složek směsí v praxi		➤ rozliší různé druhy vody a uvede příklady oddělování složek směsí v praxi			
➤ rozlišuje směsi a chemické látky		➤ rozlišuje směsi a chemické látky			
➤ vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení		➤ vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení			
Částicové složení látek a chemické prvky ➤ používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech		Částicové složení látek a chemické prvky ➤ používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech			
➤ orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje jejich možné vlastnosti		➤ orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje jejich možné vlastnosti			
Chemické reakce ➤ rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání		Chemické reakce ➤ rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání			

➤ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu		➤ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu			
Anorganické sloučeniny ➤ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí		Anorganické sloučeniny ➤ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí			
➤ orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi		➤ orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi			
Organické sloučeniny ➤ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Organické sloučeniny ➤ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití				
➤ zhodnotí využívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	➤ zhodnotí využívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy				
➤ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, použití a vlastnosti	➤ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, použití a vlastnosti				
➤ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	➤ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů				
Chemie a společnost ➤ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Chemie a společnost ➤ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi				
➤ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	➤ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe				
➤ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivu na životní prostředí a na zdraví člověka	➤ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivu na životní prostředí a na zdraví člověka				

Ročník: 8.		Předmět: Chemie	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Pozorování, pokus a bezpečnost práce ➤ určí společné a rozdílné vlastnosti látek	➤ vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek		➤ demonstrace ➤ názorné vyučování ➤ výklad
➤ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými se pracovat nesmí	➤ zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě ➤ nebezpečné látky a přípravky – P-věty, H-věty, varovné značky a jejich význam	OSV – OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – řešení problémů	➤ demonstrace ➤ názorné vyučování
Směsi ➤ navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí; uvede příklady oddělování složek v praxi	➤ oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, odštěďování, chromatografie, extrakce)		➤ názorné vyučování ➤ výklad
➤ rozliší různé druhy vody a uvede příklady oddělování složek směsí v praxi	➤ voda – destilovaná, pitná a užitková, odpadní ➤ výroba pitné vody ➤ čistota vody	EV – ZPŽ ➤ <u>základní podmínky života</u> – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)	➤ výklad ➤ diskuse
➤ rozlišuje směsi a chemické látky	➤ směsi – různorodé, stejnorodé roztoky ➤ nasycený a nenasycený roztok		➤ demonstrace ➤ výklad
➤ vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	➤ hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku koncentrovanější, zředěnější		➤ vysvětlování
Částicové složení látek a chemické prvky ➤ používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	➤ molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony		➤ výklad ➤ názorné vyučování
➤ orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje jejich možné vlastnosti	➤ skupiny a periody v PSP ➤ protonové číslo		➤ výklad ➤ názorné vyučování
Chemické reakce ➤ rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	➤ chemická rovnice ➤ výchozí látky (reaktanty) a vzniklé chemické látky (produkty) ➤ klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní		➤ vysvětlování ➤ výklad
➤ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	➤ faktory ovlivňující průběh chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza ➤ chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou	EV – ZPŽ ➤ <u>základní podmínky života</u> – energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)	➤ výklad ➤ názorné vyučování

Anorganické sloučeniny ➤ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	➤ oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů ➤ sulfidy – galenit, sfalerit ➤ halogenidy – názvosloví halogenidů, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů ➤ kyseliny a hydroxidy – vlastnosti, vzorce, názvy a použití prakticky významných kyselin a hydroxidů ➤ soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví; hydrogensoli; hydráty solí		➤ vysvětlování ➤ výklad
➤ orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	➤ kyselost a zásaditost roztoků ➤ neutralizace		➤ výklad ➤ názorné vyučování

Ročník: 9.		Předmět: Chemie	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Organické sloučeniny ➤ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	➤ uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s násobnými vazbami a aromatických uhlovodíků		➤ demonstrace ➤ výklad ➤ vysvětlování
➤ zhodnotí využívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	➤ ropa ➤ uhlí ➤ zemní plyn ➤ průmyslově vyráběná paliva	EV – ZPŽ ➤ <u>základní podmínky života</u> – energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)	➤ výklad ➤ vysvětlování ➤ diskuse
➤ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, použití a vlastnosti	➤ deriváty uhlovodíků – uhlovodíkový zbytek ➤ příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin ➤ esterifikace ➤ kyseliny s větším počtem uhlíků ➤ aminokyseliny ➤ nukleové kyseliny		➤ výklad ➤ vysvětlování ➤ názorné vyučování
➤ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	➤ zdroje bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů		➤ názorné vyučování
Chemie a společnost ➤ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	➤ chemický průmysl v ČR ➤ výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze	EV – LA ➤ <u>lidské aktivity</u> – odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)	➤ výklad ➤ diskuse
➤ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	➤ hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti		➤ výklad ➤ diskuse
➤ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivu na životní prostředí a na zdraví člověka	➤ průmyslová hnojiva ➤ tepelně zpracovatelné materiály – cement, vápno, sádra, keramika ➤ plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace ➤ detergenty a pesticidy, insekticidy ➤ léčiva a návykové látky	EV – LA ➤ <u>lidské aktivity</u> – odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) EV – VČP <u>vztah člověka k prostředí</u> – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)	➤ výklad ➤ názorné vyučování ➤ diskuse ➤ skupinová práce

5.2.11 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- poznání a pochopení základních procesů probíhajících v přírodě, pochopení vztahů mezi živou a neživou přírodou a souvislost s jejich působením na člověka a podpoření zájmu žáků o samostatné studium přírodních věd,
- rozvíjení schopnosti získávat informace při řešení přírodovědných problémů a definovat informace a požadavky potřebné pro jejich řešení při využití informačních a komunikačních technologií,
- zkoumání dějů a jevů probíhajících v přírodě a uvědomění si souvislosti s běžnými praktickými činnostmi,
- iniciativně hledat odpovědi na otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, získané informace a poznatky generalizovat a aplikovat ve svém praktickém životě,
- rozvíjení kognitivní schopnosti ke zvyšování zájmu o přírodní vědy, řešení ekologických problémů,
- osvojit si základní bezpečnost práce a dokázat řešit kritické situace, při níž dojde k ohrožení života, zdraví nebo životního prostředí,
- vést žáky k dobrým studijním návykům a k optimalizaci organizace práce,
- rozvíjení různých forem kultivovaného projevu při prezentaci environmentálních projektů,
- zaujetí etického a odpovědného přístupu k environmentálním poměrům ve vybraných oblastech a pochopení souvislostí se socioekonomickými poměry v těchto oblastech,
- orientaci při vnímání okolního světa i sama sebe.

Vyučovací předmět přírodopis je úzce spjat s *chemií* (např. nerosty a jejich chemické složení, reakce s katalyzátory - trávící soustava), *informačními a komunikačními technologiemi* (vyhledávání a zpracování přírodovědných informací pomocí výpočetní techniky), *zeměpisem* (topologie jednotlivých druhů zvířat a rostlin, topologie nerostů).

Předmětem se prolínají **průřezová témata**: environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci poznávají a osvojují si způsoby a metody racionálního učení, samostatně vybírají a používají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení. Vyhledávají, analyzují a třídí informace pomocí literatury, katalogů, atlasů a informačních a komunikačních technologií, dokážou je propojovat do širších významových celků. Dokážou posoudit významnost jednotlivých informací v procesu učení a ověřit jejich důvěryhodnost z několika zdrojů.

Učitel vede žáky k samostatné práci při vyhledávání a třídění informací, užívá správné terminologie z environmentální oblasti a zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků. Vede žáky kupevňování, ověřování a posouzení váhy a důvěryhodnosti získaných znalostí z biologie. Vhodným zadáním úkolů rozvíjí učitel u žáků schopnost samostatně hledat, třídít a zpracovat informace.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou schopni pochopit zadání řešeného problému a vyhledat k němu podklady a informace nutné pro zvládnutí zadaného úkolu a na základě získaných znalostí jsou schopni samostatně stanovit optimální postup pro řešení problému. Žáci dokáží vyhodnotit nejvýhodnější postup řešení a kriticky posoudit výsledky dosažené při řešení problému.

Učitel vede žáky k samostatnému řešení problému kladením adekvátních otázek a zadáním jednotlivých dílčích úkolů. Podporuje žáky v diskusi o samostatné práci (ve dvojicích, ve skupině), a tím žáky pozitivně motivuje k dalšímu získávání znalostí a vyhledávání optimálního řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou schopni výstižně, souvisle a kultivovaně formulovat sdělení a myšlenky různou formou (písemně, ústně, graficky). Jsou schopni komunikovat při hře, soutěži a navzájem spolupracovat při řešení zadaného úkolu. Učí se naslouchat sdělením jiných lidí, vhodně na ně reagovat a dokáží obhájit svůj názor, např. při prezentaci projektů ve skupinách.

Učitel vede žáky k souvislému, výstižnému a kultivovanému projevu. Podporuje rozvíjení schopností adekvátně reagovat na požadavky jiných lidí při hře nebo skupinové práci. Vytváří podmínky pro rozvoj komunikačních schopností při obhajobě prezentací a vede žáky ke vhodné argumentaci a obhajobě vlastního názoru.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou schopni spolupracovat při řešení zadaného tématu, dokáží se zapojit do práce v kolektivu a na základě přijaté role pozitivně ovlivnit práci ve skupině.

Učitel zadává úkoly vyžadující spolupráci a kolektivní myšlení. Vytváří podmínky pro prezentaci a obhajobu výsledků skupiny v třídním kolektivu.

Kompetence občanské

Žáci chápou základní principy, na kterých spočívají základní společenské normy, zajímají se o veřejné problémy a respektují názory ostatních.

Chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitu životního prostředí a rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Učitel vede žáky k dodržování pravidel společenského chování a norem.

Podporuje rozvíjení schopnosti dialogu s okolím, schopnosti naslouchat a respektovat odlišné názory. Vytváří podmínky pro rozvoj ekologického myšlení a jednání žáků a vede žáky k aktivnímu postoji při ochraně přírody a svého zdraví.

Kompetence pracovní

Žáci dokáží racionálně organizovat svou práci, osvojují si základní pracovní návyky pro práci s přírodovědnými pomůckami a nástroji např. lupa, mikroskop. Dokáží

osvojené návyky, zkušenosti a získané znalosti aplikovat v praxi. Učí se zodpovědnému přístupu k práci.

Učitel vhodným zadáním úkolů a příkladů napomáhá hledání správného postupu řešení. Učitel volí vhodný individuální přístup k jednotlivým žákům s ohledem na jejich schopnosti a pracovní tempo. Vhodným delegováním rozvíjí učitel u žáků zodpovědnost k vykonávané práci.

Očekávané výstupy RVP 9. ročník	Dílčí výstupy ŠVP			6. ročník	Poznámka
	9. ročník	8. ročník	7. ročník		
Obecná biologie a genetika ➤ rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů				➤ rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	
➤ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti		➤ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti			
➤ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů		➤ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů			
➤ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka				➤ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	
Biologie hub ➤ rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků				➤ rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	
Biologie rostlin ➤ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům			➤ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům		
➤ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin			➤ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin		
➤ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů			➤ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů		
Biologie živočichů ➤ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů		➤ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných savců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	➤ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných strunatců (mimo savců) a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	➤ porovná základní vnější a vnitřní stavbu bezobratlých živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	

➤ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin		➤ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny savců, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	➤ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny strunatců (mimo savců), určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	➤ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny bezobratlých živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	
➤ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí		➤ odvodí na základě pozorování základní projevy chování savců v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	➤ odvodí na základě pozorování základní projevy chování strunatců (mimo savců) v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	➤ odvodí na základě pozorování základní projevy chování bezobratlých živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	
➤ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		➤ zhodnotí význam savců v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	➤ zhodnotí význam strunatců (mimo savců) v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	➤ zhodnotí význam bezobratlých živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	
Biologie člověka					
➤ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy		➤ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy			
➤ orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka		➤ orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka			
➤ objasní vznik a vývin nového jedince od početí až po stáří		➤ objasní vznik a vývin nového jedince od početí až po stáří			
➤ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života		➤ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života			
➤ aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla		➤ aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla			
Neživá příroda					
➤ objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	➤ objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života				
➤ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	➤ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek				
➤ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	➤ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody				
➤ porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	➤ porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě				
➤ rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	➤ rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků				

➤ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	➤ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi				
Základy ekologie					
➤ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	➤ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi				
➤ rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	➤ rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému				
➤ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	➤ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam				
➤ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	➤ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému				
Praktické poznávání přírody					
➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody	➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody	➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody	➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody	➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody	
	➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody			

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.		Předmět: Přírodopis	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Biologie živočichů ➤ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	➤ stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla bezobratlých živočichů	EV-ZPŽ ➤ ochrana biologických druhů, biodiverzita (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů, význam biodiverzity) EV-E ➤ les, pole, vodní zdroje, moře, lidská sídla	
➤ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	➤ vývoj, vývin, systém bezobratlých živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin bezobratlých živočichů		
➤ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	➤ projevy chování bezobratlých živočichů		
➤ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	➤ rozšíření, význam a chování bezobratlých živočichů – hospodářský a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva		
Obecná biologie a genetika ➤ rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	➤ vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jejich význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života		
➤ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	➤ dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení		
➤ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	➤ viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití		
Biologie hub ➤ rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	➤ houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, sběr, konzumace a první pomoc při otravě houbami ➤ houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv člověka a živé organismy ➤ lišejníky – výskyt a význam	EV-ZPŽ ➤ ochrana biologických druhů, biodiverzita (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů, význam biodiverzity) EV-E ➤ les, pole, vodní zdroje, moře, lidská sídla	
Praktické poznávání přírody ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody	➤ praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek,	OSV-OR ➤ rozvoj schopnosti poznávání	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.		Předmět: Přírodopis	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Biologie rostlin ➤ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	➤ anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin	EV-ZPŽ ➤ ochrana biologických druhů, biodiverzita (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů, význam biodiverzity) EV-E ➤ les, pole, vodní zdroje, moře, lidská sídla	
➤ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	➤ fyziologie rostlin – fotosyntéza, dýchání, růst a rozmnožování		
➤ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	➤ systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradin (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců ➤ význam rostlin a jejich ochrana		
Praktické poznávání přírody ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody	➤ praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek,	OSV-OR ➤ rozvoj schopnosti poznávání	
Biologie živočichů ➤ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	➤ stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla strunatců (mimo savců)	EV-ZPŽ ➤ ochrana biologických druhů, biodiverzita (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů, význam biodiverzity) EV-E ➤ les, pole, vodní zdroje, moře, lidská sídla	
➤ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	➤ vývoj, vývin, systém strunatců (mimo savců) – významní zástupci jednotlivých skupin strunatců (mimo savců)		
➤ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	➤ projevy chování strunatců (mimo savců)		
➤ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	➤ rozšíření, význam a chování strunatců (mimo savců) – hospodářský a epidemiologický významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.		Předmět: Přírodopis	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Obecná biologie a genetika ➤ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti ➤ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	➤ podstata pohlavního a nepohlavního rozmnožování dědičnost a proměnlivost organismů, podstata dědičnosti a přenos dědičných informací ➤ dědičnost a proměnlivost organismů – gen, křížení		
Biologie člověka ➤ určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy ➤ orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	➤ anatomie a fyziologie – stavba a funkce lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí, vyšší nervová činnost.) ➤ fylogeneze a ontogeneze člověka	MKV-EP ➤ odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, projevy rasové nesnášenlivosti-jejich rozpoznávání, důvody vzniku	
➤ objasní vznik a vývin nového jedince od početí až po stáří ➤ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	➤ rozmnožování a vývoj člověka ➤ nemoci a jejich prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, epidemie, ➤ závažná poranění a život ohrožující stavy		
Biologie živočichů ➤ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	➤ stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla savců	EV-ZPŽ ➤ ochrana biologických druhů, biodiverzita (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů, význam biodiverzity) EV-E ➤ les, pole, vodní zdroje, moře, lidská sídla	
➤ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	➤ vývoj, vývin, systém savců – významní zástupci jednotlivých skupin savců		
➤ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	➤ projevy chování savců		
➤ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	➤ rozšíření, význam a chování savců – hospodářský a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva		
Praktické poznávání přírody ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody	➤ praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	OSV-OR ➤ rozvoj schopnosti poznávání	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.		Předmět: Přírodopis	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Neživá příroda ➤ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	➤ nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků, ➤ vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky ➤ půdy – složení, vlastnosti a význam půdy	EV-ZPŽ ➤ přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)	
➤ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody			
➤ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	➤ podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka ➤ mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi.		
Základy ekologie ➤ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	➤ organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím		
➤ objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	➤ organismy a prostředí – populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce a rovnováha v ekosystému		
➤ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	➤ potravní řetězce		
➤ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	➤ ochrana přírody a životní prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	EV-VČP ➤ vztah člověka k prostředí - rozvoj smyslu pro ochranu životního prostředí a ekologii	
Praktické poznávání přírody ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody	➤ praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, j	OSV-OR ➤ rozvoj schopnosti poznávání	

5.2.12 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku s dotací 2 hodiny, v 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí
- osvojování geografických pojmů, jevů, objektů
- respektování přírodních hodnot
- podpora ochrany životního prostředí
- rozvoj zájmů o poznání země, ve které žijí, i ostatních regionů světa
- rozvíjení logického myšlení
- využití geografických poznatků v praxi

Vyučovací předmět zeměpis je úzce spjat s *přírodopisem* (roční období, změny v přírodě, živá a neživá příroda, přírodní oblasti na Zemi), *matematikou* (např. statistické grafy a tabulky, práce s měřítkem, převody jednotek), *fyzikou* (*teplota a tlak vzduchu, změny skupenství*), *občanskou výchovou* (*státní uspořádání, místní samospráva, národnostní menšiny, náboženské zvyky*), *rodinnou výchovou* (*sňatečnost, porodnost, rodinné uspořádání, ochrana člověka za mimořádných situací*), *dějepisem* (*vývoj poznání o tvaru Země, národy a národnosti, náboženství*), *chemií* (*znečišťování atmosféry, hydrosféry*), *informatikou* (*zdroje aktuálních informací a jejich zpracování*).

Zahrnuje tato **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova a mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Výuka zeměpisu má velký význam nejen pro vzdělávání jednotlivců, ale také v rámci environmentální, ekologické, globální a kulturní výchovy občanů. Vědomosti, dovednosti, návyky, postoje a hodnoty osvojované v zeměpise tvoří nedílné východisko pro vnímání klíčových kompetencí a pro orientaci v nich.

Kompetence k učení

Žáci vyhledávají a třídí informace, propojují získané vědomosti do širších celků a souvislostí. Používají odbornou terminologii, využívají poznatky z jiných předmětů a dávají je do souvislostí. Nalézají souvislosti mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi. Žáci porovnávají a formulují závěry.

Učitel pokládá žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů a společně hledají adekvátní odpovědi. Zadává referáty a získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí. Předvádí manipulaci s orientačními, topografickými a meteorologickými pomůckami a kontroluje výsledky pozorování, měření a zkoumání.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí vyhledávat informace z různých informačních zdrojů. Při zadání samostatné práce hledají s pomocí učitele řešení a závěry. Žáci se učí pracovat s chybami a s pomocí učitele je odstraňovat.

Učitel vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dovednostních zkušeností platformu či hypotézu k problému či úkolu. Usiluje o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů, vyvozují společně patřičné názory. Pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy Země.

Kompetence komunikativní

Žáci se učí formulovat a vyjadřovat své myšlenky, vyjadřovat se souvisle v ústním i písemném projevu. Osvojují si vzájemnou komunikaci a naslouchání jeden druhému. Žáci se vzájemně uvědoměle respektují, umí sdělit, obhájit i tolerovat názor druhých.

Učitel vyžaduje na žácích formulaci hypotéz, pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní téma přírodního a společenského prostředí. Uskutečňuje a vede s žáky řízený dialog a vede je ke vhodné argumentaci.

Kompetence sociální a personální

Žáci se učí pracovat ve skupinách, vzájemně si pomáhat i požádat o pomoc. Přispívají k diskusi ve skupinách, vzájemně se hodnotí a učí se hodnotit i svou práci. Učitel rozděluje pracovní úkoly ve skupině a hodnotí výsledky skupin i jednotlivců, navozuje sebekritiku a nutnost spolupráce.

Kompetence občanské

Žáci respektují práci druhých, učí se brát ohledy na druhé, rozhodují se zodpovědně podle dané situace. Chrání a oceňují naše tradice, kulturní a historické dědictví, učí se vytvářet své představy o geografickém a životním prostředí. Učí se chápat základní environmentální problémy.

Učitel uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí. Učí své žáky praktické bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a urbanizované krajině. Otázky o průběhu a příčině různých přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku by měli správně formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi. Prezентuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot pro rovnoprávnost a demokratický přístup v řešení společenských problémů.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k dodržování bezpečného chování v terénu, pěstují uvědomělé dodržování pravidel slušného chování a dohodnuté kvality práce při všech činnostech.

Učitel dohlíží na bezpečnou manipulaci s pomůckami, přístroji a materiály při jejich používání, na dodržování stanovených a vymezených pravidel pracovních činností. Informuje své žáky o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k probíranému tématu a jejich možné profesní využití v životě žáků. Hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků.

Kompetence digitální

Žáci se seznamují s možnostmi využití digitálních technologií v získávání poznatků z oblasti zeměpisu, zejména pak možnosti využití map prostřednictvím internetu (aplikace Google Earth, modely předpovědi počasí). Volí vhodnou aplikaci pro konkrétní účel poznání. Kriticky hodnotí důvěryhodnost zdroje informací. Nabyté vědomosti prezentuje převedením do digitální podoby.

Učitel seznamuje žáky s vhodnými aplikacemi, vede je při práci s nimi. Upozorňuje na různé zdroje informací.

Očekávané výstupy RVP 9. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie ➤ organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	➤ s pomocí tematických map a různých zdrojů informací určuje základní údaje o obyvatelstvu České republiky; porovnává Českou republiku s jinými zeměmi a přemýšlí nad důsledky, které mají změny počtu obyvatel ➤ vyhledává a posuzuje nejnovější demografické údaje, používá atlas, internetové zdroje a jiné zdroje informací, přičemž kriticky uvažuje jejich použití ➤ na základě různých informací z atlasu hodnotí hospodářství v České republice a provázanost České republiky s jinými trhy ➤ při práci na referátech kriticky uvažuje o použitých zdrojích informací	➤ zváží význam České republiky z pohledu polohy, rozlohy, počtu obyvatel nebo jiných ukazatelů, využije různé informační zdroje ➤ při práci na referátech kriticky uvažuje o použitých zdrojích informací	➤ s pomocí dostupných informačních zdrojů porovná Českou republiku s ostatními státy světa ➤ rozeznává orientačně největší a nejmenší státy světa podle územní rozlohy s použitím mapy a dostupných datových údajů ➤ porovná vybrané historické mapy světadílů se současnou situací ➤ při práci na referátech kriticky uvažuje o použitých zdrojích informací ➤ s pomocí internetového atlasu světa zhodnotí demografické údaje jednotlivých států světa ➤ k vyhledávání informací a porovnávání aktuálních údajů o jednotlivých oblastech světa umí používat nové informační prostředky; kriticky zváží používání těchto prostředků	➤ aplikuje na konkrétních příkladech praktické činnosti s mapami; používá tematické mapy ➤ zná internetové mapy a mapové aplikace, určí způsoby užití ➤ orientuje se v zeměpisném atlasu ➤ rozeznává druhy map, učí se používat vysvětlivky ➤ při práci na referátech kriticky uvažuje o použitých zdrojích informací	
➤ používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	➤ s pomocí atlasu a mediálních údajů určí hlavní světová sídla, zhodnotí jejich polohu a vysvětlí význam ➤ porovnává starší politické mapy v atlasu se současnými politickými mapami ➤ vyhledává v mapě místa geopolitických problémů	➤ s pomocí mapy popíše zeměpisnou polohu České republiky, sousední státy; polohu České republiky vůči jiným významným evropským a světovým státům	➤ rozlišuje státy světa podle zeměpisné polohy: přímořské státy, ostrovní a souostrovní státy, vnitrozemské státy ➤ vymenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly na Zemi, určí jejich zeměpisnou polohu a porovná jejich rozlohu ➤ charakterizuje polohu Evropy vůči ostatním světadílům	➤ rozeznává druhy map podle měřítko a obsahu map, vyjádří způsob znázornění výškopisu a polohopisu na mapách, charakterizuje vysvětlivky - značkový klíč map a v souvislosti s tím s porozuměním pracuje s pojmy: výškopis a polohopis ➤ v činnostech prokáže porozumění pojmem: glóbus, měřítko mapy, poledníky, rovnoběžky, zeměpisná síť, zemský rovník, nadhlavník, obratníky, polární kruhy, letní slunovrat, zimní slunovrat, jarní rovnodennost, podzimní rovnodennost, polární den, polární noc, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka, zeměpisná šířka, časová pásma ➤ určí zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a zeměpisné délky ➤ pracuje s měřítkem mapy	

Přírodní obraz Země ➤ prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů				➤ popíše tvar Země a důkazy její kulatosti ➤ vysvětlí délku dnů a nocí na Zemi v závislosti na zeměpisné šířce a pravidelné střídání ročních období v mírných podnebných pásích ➤ vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, chápe podstatu, smysl a účel časových pásem na Zemi, úlohu hlavního (nultého) poledníku a 180. poledníku (výchozího pro datovou mez) pro určování času na Zemi ➤ Je seznámen s vývojem teorie o vzniku vesmíru ➤ dokáže zvážit vliv Měsíce na Zemi ➤ posoudí postavení Země ve vesmíru ➤ přemýšlí, jak lidé využívají vesmír	
➤ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu				➤ popíše krajinu, ve které žije ➤ na základě popisu místní krajiny přemýšlí nad podobou a funkcí jiných typů krajin ➤ dokáže vysvětlit, proč se mění poloha kontinentů ➤ popíše vznik pohoří, mořských příkopů, ostrovů	

➤ porovná působení vnějších a vnitřních procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost		➤ zvažuje své chování v extrémních přírodních situacích; vyhledá s pomocí internetu poslední extrémní počasí v mediálních sděleních		➤ na základě popisu místní krajiny přemýšlí nad podobou a funkcí jiných typů krajín ➤ zná okamžité důsledky pohybu zemských desek a ví, jak na ně reagovat ➤ zná erozní činitele a dokáže vysvětlit jejich vliv na povrch Země ➤ rozliší pojem klima a počasí ➤ chápe vliv změny atmosféry na vývoj klimatu ➤ porovná podnebí v různých částech světa ➤ ví, jak se chovat během extrémních vlivů počasí, které mohou být na našem území ➤ dokáže vysvětlit vliv klimatu na hydrosféru ➤ dokáže vysvětlit vliv klimatu na utváření půdy ➤ zváží důležitost ochrany půdy pro život člověka na Zemi ➤ na základě popisu místní krajiny přemýšlí nad podobou a funkcí jiných typů krajín ➤ zná základní typy přírodních krajín ➤ s pomocí ukazatelů podnebí a počasí dokáže určit přibližnou polohu krajinných typů na Zemi ➤ s pomocí vhodných informačních materiálů je schopen určit hlavní znaky pro jednotlivé typy krajín	
Regiony světa ➤ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny			➤ popíše zeměpisnou polohu a rozlohu světadílů, členitost pobřeží, povrch, podnebí, rozložení vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hlavních hospodářských aktivit jednotlivých světadílů		

➤ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států světa			➤ charakterizuje polohu Evropy vůči ostatním světadílům ➤ seznámí se s evropskými státy a zváží polohu České republiky vůči jiným evropským státům ➤ porovná vybrané historické mapy světadílů se současnou situací ➤ popíše zeměpisnou polohu a rozlohu světadílů, členitost pobřeží, povrch, podnebí, rozložení vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hlavních hospodářských aktivit jednotlivých světadílů ➤ s pomocí atlasu popíše hranice ostatních světadílů, přemýšlí nad možnými kulturními a jazykovými či jinými rozdíly, které určili polohu jednotlivých světadílů		
➤ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	➤ přemýšlí nad důležitými událostmi minulých let, hodnotí, jaké dopady mají nebo měly tyto události na jejich život, Českou republiku, Evropskou unii a konkrétní oblasti světa ➤ porovnává starší politické mapy v atlase se současnými politickými mapami	➤ porovná historické mapy České republiky ➤ určí místa těžby surovin, geologického vývoje a důvodů osídlení těchto oblastí; zváží vliv těžby na okolní prostředí	➤ porovná vybrané historické mapy světadílů se současnou situací		
Společenské a hospodářské prostředí ➤ posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	➤ zvažuje změny, které přinášejí stoupající počet obyvatel Země ➤ přemýšlí nad lidskými potřebami vzhledem k omezeným možnostem Země; porovnává „životní standard“ v různých zemích světa				
➤ posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	➤ přemýšlí nad dopady přelidnění na vybrané světové oblasti ➤ s pomocí atlasu a mediálních údajů určí hlavní světová sídla, zhodnotí jejich polohu a vysvětlí význam ➤ charakterizuje hlavní oblasti osídlení z hlediska přírodních a socioekonomických ukazatelů	➤ připomene si význam těžby nerostných surovin na hospodářský vývoj, rozmístění obyvatel a dopady na životní prostředí			
➤ zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	➤ kriticky hodnotí hospodářské zaměření vybraných světových regionů, států, sídel	➤ přemýšlí, které pracovní pozice jsou v okolí školy, určí, do které kategorie hospodářství patří ➤ zhodnotí klady a zápory výroby elektrické energie v České republice	➤ zhodnotí význam vybraných nerostných surovin na důležitost některých světových oblastí		

		➤ připomene si význam těžby nerostných surovin na hospodářský vývoj, rozmístění obyvatel a dopady na životní prostředí ➤ vyhledává současné tahouny české ekonomiky a přemýšlí nad jejich vlivem v místním regionu, v České republice, popřípadě v zahraničí			
➤ porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	➤ na základě různých informací z atlasu hodnotí hospodářství v České republice a provázanost České republiky s jinými trhy ➤ vyhledá hlavní hospodářské organizace a centra ve světě; pracuje při jejich vyhledávání s mapou, mediálními údaji a internetem, přičemž kriticky hodnotí informace, které používá ➤ kriticky posuzuje význam dopravy pro světové hospodářství	➤ zhodnotí dopravní propojenost důležitých hospodářských oblastí ➤ přemýšlí nad postavením svého regionu v rámci hospodářství České republiky	➤ zhodnotí význam vybraných nerostných surovin na důležitost některých světových oblastí		
➤ porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	➤ vyhledá hlavní hospodářské organizace a centra ve světě; pracuje při jejich vyhledávání s mapou, mediálními údaji a internetem, přičemž kriticky hodnotí informace, které používá				
➤ lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	➤ přemýšlí nad důležitými událostmi minulých let, hodnotí, jaké dopady mají nebo měly tyto události na jejich život, Českou republiku, Evropskou unii a konkrétní oblasti světa ➤ porovnává starší politické mapy v atlase se současnými politickými mapami ➤ vyhledává v mapě místa geopolitických problémů ➤ na základě mediálních sdělení je schopen určit konfliktní oblasti ➤ přemýšlí nad vojenským působením České republiky ve světě ➤ zhodnotí vojenské působení jiných států ve světě ➤ zvažuje důležitost nadnárodních organizací pro mírové fungování světa				
Životní prostředí					

➤ porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin		➤ s pomocí ukazatelů podnebí a počasí hodnotí klimatické změny a její dopady; porovná dopady změn posledních dob ledových s dnešními aktuálními změnami		➤ dokáže popsat vliv člověka na změnu přírodních typů krajin	
➤ uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)				➤ na základě popisu místní krajiny přemýšlí nad podobou a funkcí jiných typů krajin ➤ zná základní typy přírodních krajin, dokáže určit hlavní znaky různých typů krajin ➤ dokáže popsat vliv člověka na změnu přírodních typů krajin ➤ s pomocí ukazatelů podnebí a počasí dokáže určit přibližnou polohu krajinných typů na Zemi ➤ s pomocí vhodných informačních materiálů je schopen určit hlavní znaky pro jednotlivé typy krajin	
➤ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	➤ zvažuje vliv vybraných sektorů hospodářství a jeho dopady na životní prostředí a život obyvatel ➤ dokáže zvážit dopady přírodních katastrof na život místních obyvatel	➤ kriticky hodnotí dopady hospodářské činnosti na životní prostředí a život obyvatel hospodářských regionů ➤ připomene si význam těžby nerostných surovin na hospodářský vývoj, rozmístění obyvatel a dopady na životní prostředí ➤ přemýšlí nad významem zemědělství – krajinotvorný prvek, životní prostředí, zaměstnanost		➤ zvažuje vliv přírody a člověka na vývoj klimatu	
Česká republika ➤ vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy		➤ zváží význam České republiky z pohledu polohy, rozlohy, počtu obyvatel nebo jiných ukazatelů, využije různé informační zdroje; hledá podobně velké země; porovnává evropské a světové státy s Českou republikou	➤ charakterizuje polohu Evropy vůči ostatním světadílům ➤ seznámí se s evropskými státy a zváží polohu České republiky vůči jiným evropským státům či světovým státům	➤ porovná krajinu, v níž žije s jinými krajinami na Zemi ➤ porovná místní krajinu s jinými místy v České republice	
➤ hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu		➤ s pomocí atlasu určí polohu jednotlivých českých pohoří a zhodnotí význam hor z hlediska přírodního, cestovního ruchu a jejího dopadu na přírodu. ➤ přemýšlí nad významem zemědělství – krajinotvorný prvek, životní prostředí, zaměstnanost			
➤ hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a		➤ určí místa těžby surovin, geologického vývoje a důvodů osídlení těchto			

hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu		oblastí; zváží vliv těžby na okolní prostředí ➤ připomene si význam těžby nerostných surovin na hospodářský vývoj, rozmístění obyvatel a dopady na životní prostředí ➤ vyhledává současné tahouny české ekonomiky a přemýšlí nad jejich vlivem v místním regionu, v České republice, popřípadě v zahraničí ➤ přemýšlí nad postavením svého regionu v rámci hospodářství České republiky kriticky hodnotí dopady hospodářské činnosti na životní prostředí a život obyvatel hospodářských regionů			
➤ lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit		➤ regiony ČR, jako statistické jednotky EU (NUTS) ➤ regiony ČR jako samosprávné celky ➤ s pomocí atlasu a internetových informačních zdrojů vyhledá základní geografické údaje o vybraných krajích České republiky ➤ kriticky hodnotí a porovnává statistické ukazatele krajů České republiky ➤ zhodnotí dopravní propojení jednotlivých krajů ➤ přemýšlí vybaveností jednotlivých regionů – co by měl mít každý kraj			
➤ uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	➤ vyhledává světové organizace, přemýšlí nad jejich fungováním v současném světě; přemýšlí nad postavením České republiky v nadnárodních organizacích	➤ zvažuje význam zapojení České republiky do různých evropských a světových organizací; ostatní členské státy vyhledává pomocí map a nových technologií			
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace					
➤ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	➤ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	➤ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	➤ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	➤ dokáže naplánovat výlet místní krajinou	
➤ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	➤ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	➤ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	➤ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	➤ dokáže vysvětlit vliv proudící vody na tvar reliéfu Maloměřic, Obřan	
				➤ podle polohy školy určí přibližně světové strany	
➤ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	➤ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	➤ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	➤ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	➤ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.	Předmět: Zeměpis		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ v činnostech prokáže porozumění pojmům: glóbus, měřítko mapy, poledníky, rovnoběžky, zeměpisná síť, zemský rovník, nadhlavník, obratníky, polární kruhy, letní slunovrat, zimní slunovrat, jarní rovnodennost, podzimní rovnodennost, polární den, polární noc, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka, zeměpisná šířka, časová pásma ➤ aplikuje na konkrétních příkladech praktické činnosti s mapami; používá tematické mapy; pracuje s vysvětlivkami ➤ zná internetové mapy a mapové aplikace, určí způsoby užití	➤ glóbus, měřítko globusu. ➤ poledníky a rovnoběžky, zeměpisná síť. ➤ mapy, podstata, obsah map ➤ internetové mapy, mapové aplikace	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění ➤ <u>kreativita</u> - řešení problémů MV- všechny tématické okruhy	➤ digitální technologie ➤ ústní výstupy ➤ skupinová práce
➤ určí zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a zeměpisné délky ➤ orientuje se v zeměpisném atlase ➤ rozeznává druhy map, učí se používat vysvětlivky ➤ pracuje s měřítkem mapy	➤ Atlas světa ➤ určování zeměpisné polohy, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka a šířka. ➤ mapy, podstata a měřítko map. ➤ obsah map, znázornění na mapách ➤ druhy map.	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení pozornosti, soustředění, zapamatování a řešení problémů OSV-SR ➤ <u>rozvoj schopností komunikace</u> – aktivity při práci ve skupině, utváření dobrých mezilidských vztahů	➤ googleearth, googlemaps, mapy.cz, atlas světa mapy.cz ➤ vesmírný průmysl v Maloměřicích (Fretech aerospace)
➤ popíše tvar Země a důkazy její kulatosti ➤ vysvětlí délku dnů a nocí na Zemi v závislosti na zeměpisné šířce a pravidelné střídání ročních období v mírných podnebných pásích ➤ vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, chápe podstatu, smysl a účel časových pásem na Zemi, úlohu hlavního (nultého) poledníku a 180. poledníku (výchozího pro datovou mez) pro určování času na Zemi	➤ Pohyby Země a jejich vliv na život na Zemi	EGS- OES ➤ <u>orientace na mapě dnešního světa</u> – příčiny a důsledky globálních problémů EV-ZPŽ ➤ <u>uvědomování podmínek života na Zemi</u> – porovnání na základě vlastních zkušeností	➤ Australské vánoce na pláži
➤ je seznámen s vývojem teorie o vzniku vesmíru ➤ dokáže zvážit vliv Měsíce na Zemi ➤ posoudí postavení Země ve vesmíru ➤ přemýšlí, jak lidé využívají vesmír	➤ Země ve vesmíru ➤ Sluneční soustava ➤ Měsíc – přirozená družice Země	EV-ZPŽ ➤ <u>poznávání vesmíru</u> – chápe a poznává důležitost života na Zemi MV-KČ ➤ <u>chápaní podstaty mediálního sdělení</u> – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství, využití internetu	➤ Jak vznikl vesmír (Nezkreslená věda)

➤ popíše krajinu, ve které žije ➤ určí jednotlivé složky přírodní sféry ➤ dokáže vysvětlit, proč se mění poloha kontinentů ➤ zná okamžité důsledky pohybu zemských desek a ví, jak na ně reagovat ➤ zná erozní činitele a dokáže vysvětlit jejich vliv na povrch Země ➤ popíše vznik pohoří, mořských příkopů, ostrovů ➤ rozliší pojem klima a počasí ➤ chápe vliv změny atmosféry na vývoj klimatu ➤ zvažuje vliv přírody a člověka na vývoj klimatu ➤ porovná podnebí v různých částech světa ➤ ví, jak se chovat během extrémních vlivů počasí, které mohou být na našem území ➤ dokáže vysvětlit vliv klimatu na hydrosféru ➤ dokáže vysvětlit vliv klimatu na utváření půdy ➤ zváží důležitost ochrany půdy pro život člověka na Zemi	➤ Krajinná sféra ➤ Litosféra ➤ Atmosféra ➤ Hydrosféra ➤ Pedosféra	EV-E ➤ <u>změny v krajině</u> – krajina dříve a dnes	➤ Muž, který sázel stromy ➤ Dovolená v Evropě a zemětřesení ➤ Alpy – mořské dno
➤ na základě popisu místní krajiny přemýšlí nad podobou a funkcí jiných typů krajin ➤ zná základní typy přírodních krajin, dokáže určit hlavní znaky různých typů krajin ➤ dokáže popsat vliv člověka na změnu přírodních typů krajin ➤ s pomocí ukazatelů podnebí a počasí dokáže určit přibližnou polohu krajinných typů na Zemi ➤ s pomocí vhodných informačních materiálů je schopen určit hlavní znaky pro jednotlivé typy krajin ➤ porovná krajinu, v níž žije s jinými krajinami na Zemi ➤ porovná místní krajinu s jinými místy v České republice	➤ Biosféra ➤ Vegetační pásy na Zemi ➤ Člověk, spolutvůrce dnešní krajiny	MV-SMS ➤ <u>práce s daty</u> – sledování a vyhodnocování předpovědi počasí EV-ZPŽ ➤ <u>poznávání podmínek života</u> – voda, vzduch, půda a biota - vztahy, vlastnosti, vliv člověka a ochrana	➤ Vegetační pásy na Zemi ➤ Googleearth – změna krajiny na družicových snímcích
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			

➤ dokáže naplánovat výlet místní krajinou ➤ dokáže vysvětlit vliv proudící vody na tvar reliéfu Maloměřic, Obřan ➤ podle polohy školy určí přibližně světové strany ➤ s pomocí internetových informačních zdrojů a vyhledávačů je schopen naplánovat zeměpisnou exkurzi v ČR ➤ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny ➤ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytů krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	➤ Místní krajina		➤ Obřanské hradisko
--	--	--	---

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.	Předmět: Zeměpis		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Regiony světa ➤ s pomocí dostupných informačních zdrojů porovná Českou republiku s ostatními státy světa ➤ rozlišuje státy světa podle zeměpisné polohy: přímořské státy, ostrovní a souostrovní státy, vnitrozemské státy ➤ rozezná státy světa podle správního členění: jednotné (unitární) státy, federativní (složené, spolkové) státy, ➤ rozlišuje státy světa podle státního zřízení a formy vlády: republiky monarchie ➤ rozeznává orientačně největší a nejmenší státy světa podle územní rozlohy s použitím mapy a dostupných datových údajů ➤ rozlišuje státy světa podle počtu a původu obyvatel, umí uvést orientačně nejlidnatější a málo zalidněné státy světa ➤ vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly na Zemi, určí jejich zeměpisnou polohu a porovná jejich rozlohu ➤ charakterizuje polohu Evropy vůči ostatním světadílům ➤ seznámí se s evropskými státy a zváží polohu České republiky vůči jiným evropským státům či světovým státům ➤ porovná vybrané historické mapy světadílů se současnou situací ➤ popíše zeměpisnou polohu a rozlohu světadílů, členitost pobřeží, povrch, podnebí, rozložení vodstva, rostlinstva a živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hlavních hospodářských aktivit jednotlivých světadílů ➤ s pomocí atlasu popíše hranice ostatních světadílů, přemýšlí nad možnými kulturními a jazykovými či jinými rozdíly, které určili polohu jednotlivých světadílů ➤ seznámí se s polohou zemí na každém světadíle ➤ je schopen vyhledat základní geografické údaje o jednotlivých zemích s pomocí atlasu světa ➤ k vyhledávání informací a porovnávání aktuálních údajů o jednotlivých oblastech světa umí používat nové informační prostředky; kriticky zvaží používání těchto prostředků ➤ s pomocí internetového atlasu světa zhodnotí demografické údaje jednotlivých států světa ➤ zhodnotí význam vybraných nerostných surovin na důležitost některých světových oblastí ➤ při práci na referátech kriticky uvažuje o použitých zdrojích	➤ Rozdílné uspořádání světových států ➤ Evropa (poloha, významné přírodní body, státy, významná hospodářská místa) ➤ Afrika (poloha, významné přírodní body, státy, významná hospodářská místa) ➤ Amerika (poloha, významné přírodní body, státy, významná hospodářská místa) ➤ Austrálie a Oceánie (poloha, významné přírodní body, státy, významná hospodářská místa) ➤ Asie (poloha, významné přírodní body, státy, významná hospodářská místa) ➤ Antarktida, Arktida	EV-VČP ➤ <u>poznávání regionů</u> – vliv člověka a ochrana životního prostředí EV-LA ➤ <u>poznávání lidské činnosti</u> – negativní vliv člověka na změny krajiny, kultury a životní úrovně EGS ➤ <u>poznávání nových regionů</u> – globální vlivy na oběh atmosféry, orientace na obecně zeměpisné i politické mapě OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění MKV všechny tématické okruhy VDO-PD ➤ <u>poznávání lidské společnosti</u> – umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy (státní zřízení, formy vlády)	➤ Využití metody Futuropolis v tématech o která si řeknou žáci ➤ Strategické suroviny – otázky, které si chtějí položit žáci ➤ Googleearth – které místo bych chtěl ostatním ukázat ➤ Zeměpisné pořady, časopisy o cestování, vlogy, atd.

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace ➤ s pomocí internetových informačních zdrojů a vyhledávačů je schopen naplánovat zeměpisnou exkurzi v ČR ➤ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny ➤ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytů krajiny, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	➤ Návštěva zajímavého místa v ČR ➤ Zeměpisně historické exkurze Brno		
---	---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.		Předmět: Zeměpis	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ s pomocí mapy popíše zeměpisnou polohu České republiky, sousední státy; poloha České republiky vůči jiným významným evropským a světovým státům ➤ zváží význam České republiky z pohledu polohy, rozlohy, počtu obyvatel nebo jiných ukazatelů, využije různé informační zdroje ➤ zvažuje význam zapojení České republiky do různých evropských a světových organizací; ostatní členské státy vyhledává pomocí map a nových technologií	➤ Česká republika ➤ poloha	EGS-všechny tématické okruhy	➤ Využití metody Futuropolis v tématech o která si řeknou žáci.
➤ přemýšlí nad místem, kde žije; zvládne popsat místo svého života s pomocí geografických ukazatelů (geologie, geomorfologie, klima, hydrosféra, podnebí, obyvatelstvo, hospodářství, doprava, životní prostředí). ➤ zhodnotí změny, které čeká městská část podle územního plánu.	➤ Přírodní podmínky místa bydliště	EGS-OES ➤ <u>rozvoj základních vědomostí a hodnot</u> – porozumění odlišností, kultivuje postoje k Evropě	➤ projekt: Já a má obec

➤ zváží vliv přírodních podmínek na rozmístění obyvatel České republiky. ➤ Umí ukázat na mapě České republiky důležitá místa z hlediska fyzické geografie ➤ určí místa těžby surovin, geologického vývoje a důvodů osídlení těchto oblastí; zváží vliv těžby na okolní prostředí ➤ s pomocí atlasu určí polohu jednotlivých českých pohoří a zhodnotí význam hor z hlediska přírodního, cestovního ruchu a jejího dopadu na přírodu. ➤ s pomocí ukazatelů podnebí a počasí hodnotí klimatické změny a její dopady; porovná dopady změn posledních dob ledových s dnešními aktuálními změnami ➤ zvažuje své chování v extrémních přírodních situacích; vyhledá s pomocí internetu poslední extrémy počasí v mediálních sděleních ➤ s využitím internetu, atlasu České republiky a jiných informačních zdrojů přemýšlí nad vlivem podnebí na hospodářství České republiky (výroba el. energie, zemědělství, turistický ruch). ➤ zvažuje význam předpovědi počasí pro různé lokality v České republice. ➤ s pomocí atlasu určí rozložení srážek České republiky a jejich vliv na utváření vodních toků ➤ zhodnotí význam a dopady vybudování přehradních nádrží v ČR; přemýšlí nad významem českých řek a vývojem jejich toku ➤ umí vyhledat a zhodnotit zdroje pitné vody pro vybraná místa v ČR ➤ s pomocí atlasu určí místa významné ochrany přírody; zvažuje význam vzniku míst s ochranou přírody v ČR, dopady na místní život obyvatel a místní turistický ruch	➤ Přírodní podmínky ČR ➤ Geologie ČR, těžba surovin, vývoj obyvatelstva ➤ Podnebí, změny podnebí, podnebí a vývoj osídlení ➤ Voda v České republice ➤ Ochrana přírody		➤ projekt „Nový národní park“
➤ vyhledává a hodnotí informace o demografii České republiky s pomocí ukazatelů v atlase a internetových stránkách Českého statistického úřadu ➤ dokáže popsat zásadní změny ve vývoji a rozmístění obyvatelstva ČR za posledních cca 150 let ➤ chápe pojem národnostní menšina; hodnotí změny v počtu národnostních menšin na území České republiky v průběhu posledních cca 150 let	➤ Obyvatelstvo ČR	MKV-EP ➤ <u>rozvoj vědomostní</u> – poskytuje znalosti a dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro život v dnešním světě EV-VČP ➤ <u>rozvoj vědomostní</u> – uvědomění a chápání souvislostí mezi lidmi a prostředím	➤ projekt: Kde žila moje rodina aneb „rodinná migrace“

➤ přemýšlí, které pracovní pozice jsou v okolí školy, určí, do které kategorie hospodářství patří ➤ zhodnotí klady a zápory výroby elektrické energie v České republice ➤ připomene si význam těžby nerostných surovin na hospodářský vývoj, rozmístění obyvatel a dopady na životní prostředí ➤ přemýšlí nad významem zemědělství – krajinnotvorný prvek, životní prostředí, zaměstnanost ➤ vyhledává současné tahouny české ekonomiky a přemýšlí nad jejich vlivem v místním regionu, v České republice, popřípadě v zahraničí ➤ přemýšlí nad postavením svého regionu v rámci hospodářství České republiky ➤ kriticky hodnotí dopady hospodářské činnosti na životní prostředí a život obyvatel hospodářských regionů ➤ zhodnotí dopravní propojenost důležitých hospodářských oblastí	➤ Hospodářství	MV-KČ ➤ <u>rozvoj vědomostí, schopností a dovedností</u> – rozvoj analytického přístupu a kritického odstupu k mediálním obsahům EV-LA,VČP ➤ <u>postoje a hodnoty</u> – význam nezbytnosti vývoje společnosti ➤ <u>rozvoj vědomostní</u> – uvědomění a chápání souvislostí mezi lidmi a prostředím	
➤ regiony ČR, jako statistické jednotky EU (NUTS) ➤ regiony ČR jako samosprávné celky ➤ s pomocí atlasu a internetových informačních zdrojů vyhledá základní geografické údaje o vybraných krajích České republiky ➤ kriticky hodnotí a porovnává statistické ukazatele krajů České republiky ➤ zhodnotí dopravní propojení jednotlivých krajů ➤ přemýšlí vybaveností jednotlivých regionů – co by měl mít každý kraj	➤ Kraje ČR	MV-KČ ➤ <u>rozvoj vědomostí, schopností a dovedností</u> – rozvoj analytického přístupu a kritického odstupu k mediálním obsahům EGS-OES ➤ <u>rozvoj základních vědomostí a hodnot</u> – porozumění odlišností, kultivuje postoje k Evropě VDO-OSŠ,OOSS ➤ <u>postoje a hodnoty</u> – vede k otevřenému aktivnímu postoji v životě	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace ➤ s pomocí internetových informačních zdrojů a vyhledávačů je schopen naplánovat zeměpisnou exkurzi v ČR	➤ Návštěva zajímavého místa v ČR		➤ Zeměpisná exkurze

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.	Předmět: Zeměpis		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ s pomocí tematických map a různých zdrojů informací určuje základní údaje o obyvatelstvu České republiky; porovnává Českou republiku s jinými zeměmi a přemýšlí nad důsledky, které mají změny počtu obyvatel ➤ vyhledává a posuzuje nejnovější demografické údaje, používá atlas, internetové zdroje a jiné zdroje informací, přičemž kriticky zvažuje jejich použití ➤ je schopen popsat různé formy osídlení (město, aglomerace, urbanizace atd.) ➤ zvažuje změny, které přinášejí stoupající počet obyvatel Země ➤ přemýšlí nad lidskými potřebami vzhledem k omezeným možnostem Země; porovnává „životní standard“ v různých zemích světa ➤ přemýšlí nad dopady přelidnění na vybrané světové oblasti ➤ s pomocí atlasu a mediálních údajů určí hlavní světová sídla, zhodnotí jejich polohu a vysvětlí význam ➤ charakterizuje hlavní oblasti osídlení z hlediska přírodních a socioekonomických ukazatelů ➤ dokáže zvážit dopady přírodních katastrof na život místních obyvatel	➤ Obyvatelstvo na Zemi	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění ➤ <u>kreativita</u> - řešení problémů MV- všechny tématické okruhy	➤ Vývoj počtu obyvatel ve vybrané státě ➤ Využití metody Futuropolis v zajímavých tématech
➤ na základě různých informací z atlasu hodnotí hospodářství v České republice a provázanost České republiky s jinými trhy ➤ vyhledá hlavní hospodářské organizace a centra ve světě; pracuje při jejich vyhledávání s mapou, mediálními údaji a internetem, přičemž kriticky hodnotí informace, které používá ➤ zvažuje vliv vybraných sektorů hospodářství a jeho dopady na životní prostředí a život obyvatel ➤ kriticky hodnotí hospodářské zaměření vybraných světových regionů, států, sídel ➤ kriticky posuzuje význam dopravy pro světové hospodářství	➤ Světové hospodářství	OSV-OR ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení pozornosti, soustředění, zapamatování a řešení problémů OSV-SR ➤ <u>rozvoj schopností komunikace</u> – aktivity při práci ve skupině, utváření dobrých mezilidských vztahů	➤ Ceny světových komodit

➤ přemýšlí nad důležitými událostmi minulých let, hodnotí, jaké dopady mají nebo měly tyto události na jejich život, Českou republiku, Evropskou unii a konkrétní oblasti světa ➤ porovnává starší politické mapy v atlase se současnými politickými mapami ➤ vyhledává v mapě místa geopolitických problémů ➤ vyhledává světové organizace, přemýšlí nad jejich fungováním v současném světě; přemýšlí nad postavením České republiky v nadnárodních organizacích ➤ na základě mediálních sdělení je schopen určit konfliktní oblasti ➤ přemýšlí nad vojenským působením České republiky ve světě ➤ zhodnotí vojenské působení jiných států ve světě ➤ zvažuje důležitost nadnárodních organizací pro mírové fungování světa	➤ Geopolitika ➤ Sporná území ➤ Konfliktní oblasti	EV-ZPŽ ➤ <u>uvědomování podmínek života na Zemi</u> – porovnání na základě vlastních zkušeností	➤ Současná mediální sdělení
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace ➤ s pomocí internetových informačních zdrojů a vyhledávačů je schopen naplánovat zeměpisnou exkurzi v ČR ➤ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ➤ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny ➤ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	➤ Významná místa v okolí mého bydliště ➤ Exkurze dle výběru žáků		

➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	
--	--	--	--	--	--

5.2.13 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku s dotací jedna hodina týdně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- rozvíjení kultivovaného hudebního projevu v oblasti zpěvního hlasu, smyslu pro - rytmus, melodického a harmonického cítění
- rozvíjení percepčních činností včetně činností intuitivních
- rozvoj hudební fantazie, tvořivosti, paměti
- rozvoj instrumentálních schopností (hra na zobcovou flétnu)
- porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům
- porozumění společenské funkce hudby
- získání schopnosti orientovat se v jednotlivých hudebních obdobích (stylech)
- získání základních poznatků hudební kultury české i jiných národů
- získání emotivního prožívání při poslechu hudby i jeho aktivní realizaci

Vyučovací předmět **hudební výchova** je úzce spjat s *českým jazykem* (literatura a sloh - vytváření veršů a krátkých popěvků, období národního obrození, lidová slovesnost, melodram, zhudební literárních děl), *dějepisem* (např. počátky hudby v pravěku, gregoriánský chorál, husitství, romantismus, ND, období 2. sv. války), *informačními a komunikačními technologiemi* (hudba elektronická, programy na psaní not)), výtvarnou výchovou (znaky jednotlivých slohových období), *fyzikou* (akustika), *zeměpisem* (folklórní oblasti, cesty hudebních skladatelů apod.), *přírodopisem* (anatomie člověka – hlasivky, hlasová hygiena).

Předmětem se prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci si vyhledávají a třídí informace, propojují získané vědomosti do souvislostí, používají odbornou terminologii, osvojují si základní hudební pojmy.

Učitel vede žáky k užívání odborné terminologie, k využíváním vlastních hudebních zkušeností a poznatků, k využívání poznatků z jiných předmětů, k vyhledávání, třídění a porovnávání informací.

Kompetence k řešení problémů

Žáci na základě individuálního hudebního rozvoje a vyspělosti percepčně analyzují, uvědoměle intonují, pracují s rytmickými útvary, vyjadřují se pomocí pohybu, pracují kreativně, zapojují hudební fantazii i paměť, slovně charakterizují, přemýšlejí a vyvozují; při zadání samostatné práce hledají s pomocí učitele, který zadává mantinely hudebního myšlení, vždy nejvhodnější řešení.

Učitel pracuje s chybami žáků jako s prostředkem, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

Žáci i učitel se vzájemně uvědoměle respektují, umí sdělit, obhájit i tolerovat názor druhých.

Učitel se zajímá o náměty a názory žáků.

Kompetence sociální a personální

Žáci se učí respektovat pravidla týmové práce, vzájemně podřizovat individuální činnosti, jež jsou výsledkem práce celého kolektivu (např. sborový vícehlas), učí se součinností kladně ovlivňovat týmovou práci, zažívat emoce a úspěch, které po kvalitně odvedené hudební činnosti vznikají, učí se oceňovat hudební výkony jak svých spolužáků, tak hudebníků profesionálních (např. výchovné koncerty, mimoškolní akce – divadla, koncerty), svou hudební činností se učí ovlivňovat emočně okolní posluchače.

Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, pravidel vzájemného se respektování a vzájemné pomoci při kolektivních hudebních činnostech, umožňuje zažít žákům emocionální zážitek i úspěch.

Kompetence občanské

Žáci respektují názor druhých, jsou hrdi na naše kulturní tradice, aktivně se zapojují do kulturně-společenského života školy, městské části, města Brna i ČR (pěvecký sbor).

Učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, aby byli vnímaví k potřebám starších lidí (vystoupení v Domě důstojného stáří, při akcích občanských a maloměřických seniorů), aby se aktivně zapojili do veškerého kulturně společenského života městské části a svojí spoluúčastí tak spoluvytvářeli povědomí obyvatel o činnosti školy (vítání občánků, hody apod.).

Kompetence pracovní

Žáci si vytvářejí pozitivní vztah k hudebním činnostem, při práci jsou koncentrovaní na pracovní výkon, dokážou se pohybovat ve všech hudebních činnostech včetně improvizace a činností tvořivých.

Učitel pěstuje u žáků kladného vztahu k hudební kultuře naší i světové, ke zpěvu i hudbě jako celku, k hudebnímu projevu (zejm. hra na zobcovou flétnu), a to i nad rámec povinné hudební výchovy, vede žáky k uvědomělému dodržování dohodnuté kvality práce při všech hudebních činnostech.

Očekávané výstupy RVP	Dílčí výstupy ŠVP				
9. ročník	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
➤ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	➤ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	➤ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	➤ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	➤ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	
Vokální činnosti ➤ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	➤ na úrovni svého hudebního rozvoje umí vokálně interpretovat vybrané písně jedno-tříhlasně ➤ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ➤ reflektuje svůj vokální projev	➤ na úrovni svého individuálního hudebního rozvoje interpretuje některé písně W+V, S+Š, a písně související s učivem o vývoji jazzu ➤ intonuje a vokálně improvizuje ➤ zdokonaluje svůj hudební rytmus ➤ rozvíjí svůj hudební sluch a hudební představivost	➤ rozšiřuje svůj hlasový rozsah na lidových i umělých písních při respektování nastupující mutace ➤ aktivně zvládá vokální dvojhlas a percepční trojhlas ➤ aktivně používá intonaci opěrných písní ➤ aktivně intonuje podle not s přihlédnutím k individuálním vrozeným hudebním dispozicím ➤ zná hymnu ČR ➤ naučí se pracovat s T,D,S na bázi teoretické i sluchové analytické a kreativní	➤ správným vokálním projevem získá kultivovaný hudební projev ➤ rozšiřuje svůj hlasový rozsah při zpěvu lidových i umělých písní ➤ získá základní návyky pro dvojhlasý zpěv ➤ intonuje jednoduché rytmicko-melodické modely a části písní z not ➤ intonuje kvintakord ➤ intonuje z listu melodie v probíraných tóninách ➤ reprodukuje správně rytmická nebo melodická rytmická cvičení podle zápisu v notách	
Instrumentální činnosti ➤ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata, části skladeb, vytváří jednoduché doprovody a hudební improvizace	➤ reprodukuje jednotlivé motivy a témata poslouchaných skladeb ➤ hraje jednoduché motivy na hudební nástroje ➤ zaznamenává noty v hudebním programu (Capella)	➤ reprodukuje jednotlivé motivy a témata poslouchaných skladeb jak na bázi rytmické tak melodické ➤ vyjadřuje hudební i nehmelní představy a myšlenky pomocí hudebního nástroje ➤ tvoří a interpretuje hudební motivy v notačním programu Capella	➤ vytváří jednoduché doprovody na hudební nástroje ➤ reprodukuje jednoduché rytmické skladby podle notového zápisu ➤ tvoří jednoduché hudební motivy v notačním programu Capella	➤ reprodukuje jednoduché rytmické skladby podle notového zápisu ➤ vytváří kvintakord ➤ seznamuje se s notačním programem Capella	
Hudebně pohybové činnosti ➤ rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	➤ pochopí rytmickou dělenou pozornost při probírání polyfonie v hudbě ➤ pohybem vyjadřuje znějící hudbu v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomimou, improvizací	➤ užívá aktivních pohybových reakcí v prostoru sudých i lichých taktů ➤ pohybem vyjadřuje znějící hudbu ➤ reaguje pohybem na změny v proudu znějící hudby	➤ aktivně pracuje s rytmicko-pohybovým doprovodem při zpěvu písní ➤ pohybově se vyjadřuje při rytmicko-pohybových cvičeních dělené pozornosti ➤ pracuje s kánonickým vyjádřením pohybu	➤ pohybově se vyjadřuje při rytmicko-pohybových cvičeních při práci s metrem, rytmem, těžkou dobou, taktováním ➤ ovládá základní krok polky, valčíku, mazurky ➤ ovládá rytmicko-pohybové kánony ➤ reprodukuje a vytváří rytmicko-pohybové ozvěny ➤ orientuje se v prostoru	

Poslechové činnosti ➤ orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	➤ orientuje se v hudebním prostoru a analyzuje hudební skladby ➤ seznámí se s vývojem hudby od starověku do současnosti v obecné rovině ➤ rozeznává jednotlivé styly a žánry	➤ v aktivní práci se znějící skladbou se seznámí s formou variace a VPF ➤ orientuje se v hudebním prostoru ➤ rozeznává vybrané hudební styly a žánry	➤ získává základní orientaci o základních hudebních vyjadřovacích prostředcích ➤ aktivně pracuje na analýze melodie, doprovodu, protihlasu v poslouchané skladbě ➤ pracuje s poslechovou skladbou intuitivní formou ➤ posiluje tvořivé činnosti při práci s textem i melodií	➤ získá sluchovou orientaci při analýze zvuku jednotlivých hudebních nástrojů symfonického orchestru ➤ získá sluchovou orientaci při vnímání zvuku jednotlivých lidových hudebních nástrojů ➤ poznává poslechem tance - polka, valčík, mazurka, kucmoch, furiant, mateník ➤ rozvíjí receptivních dovedností poslechovými činnostmi ➤ orientuje se ve sledování kvintakordu v poslouchaných skladbách	
➤ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	➤ analyzuje skladby vybraných slohových období	➤ seznámí se s hudbou romantismu ➤ orientuje se ve zvukové podobě hudby vážné a populární ➤ získá povědomí o vývoji džezu ➤ poznává soudobé hudební trendy	➤ získá povědomí o vzniku, významu a historických proměnách hymny ČR ➤ získá povědomí o odrazu lidové písně v tvorbě hudebních skladatelů	➤ orientuje se v proudu poslouchané hudby	
➤ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	➤ získává základní schopnost formulovat své hodnotící soudy o hudbě ➤ chápe význam hudební kulisy	➤ rozlišuje mezi artifiální a nonartifiální hudbou	➤ rozeznává různé druhy umění, hledá souvislosti ➤ chápe existenci nešvarů v hudbě	➤ formuluje kvality poslouchané hudby ➤ pojmenovává hodnotu své oblíbené skladby, písně	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.	Předmět: Hudební výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	➤ kvintakord v probíraných tóninách ➤ stupnice do tří křížků a jednoho bé ➤ takt 2 – 4 doby ➤ délkové hodnoty not a pomlk ➤ synkopa ➤ základní tempová označení (andante, moderato, allegretto, allegro, vivace) ➤ 5akordu v tóninách C, G, D, F	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	
Vokální činnosti ➤ správným vokálním projevem získá kultivovaný hudební projev ➤ rozšiřuje svůj hlasový rozsah při zpěvu lidových i umělých písní ➤ získá základní návyky pro dvojhlasý zpěv ➤ intonuje jednoduché rytmicko-melodické modely a části písní z not ➤ intonuje kvintakord ➤ intonuje z listu melodie v probíraných tóninách ➤ reprodukuje správně rytmická nebo melodicko-rytmická cvičení podle zápisu v notách	➤ písně dle výběru ➤ dvojhlasý zpěv ➤ uvědomělá intonace podle notového zápisu jednoduchých lidových písní ➤ intonace kvintakordu od různých tónů ➤ intonace z listu melodie v probíraných tóninách ➤ číslování stupňů v C, D, G, F	OSV-OR,SR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, přesnosti, hud. paměti a fantazie, kreativity, regulované prožívání rytmických a pohybových hudebních činností ➤ <u>komunikace, kooperace a kompetice</u> – cvičení pozorování a empatického naslouchání, schopnosti kooperace při společné hudební činnosti	
Instrumentální činnosti ➤ reprodukuje jednoduché rytmické skladby podle notového zápisu ➤ vytváří kvintakord ➤ seznamuje se s notačním programem Capella	➤ reprodukování rytm. cvičení L. Němce ➤ aktivní vytváření kvintakordů od c, d, f, g, ➤ notační program Capella	OSV-OR,MR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, přesnosti hudebního projevu, kreativity ➤ <u>komunikace, kooperace a kompetice</u> - rozvoj individuálních schopností pro kooperaci, společná hudební produkce	
Hudebně pohybové činnosti ➤ pohybově se vyjadřuje při rytmicko-pohybových cvičeních při práci s metrem, rytmem, těžkou dobou, taktováním ➤ ovládá základní krok polky, valčíku, mazurky ➤ ovládá rytmicko-pohybové kánony ➤ reprodukuje a vytváří rytmicko-pohybové ozvěny ➤ orientuje se v prostoru	➤ rytmicko-pohybová cvičení: metrum, rytmus, těžká doba, taktováním, chůze + taktování ➤ pohybová výchova: polka, valčík, mazurka ➤ pohybové kánony ➤ pohybové ozvěny ➤ koordinovaný estetický pohybový projev	EGS-JE (INT) respektování svébytnosti nár. a regionál. kultur – hudba národní, národní tance OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení pozornosti, soustředění, dovednosti zapamatování, řešení problémů	

Poslechové činnosti ➤ získá sluchovou orientaci při analýze zvuku jednotlivých hudebních nástrojů symfonického orchestru ➤ získá sluchovou orientaci při vnímání zvuku jednotlivých lidových hudebních nástrojů ➤ poznává poslechem tance - polka, valčík, mazurka, kucmoch, furiant, mateník ➤ rozvíjí receptivních dovedností poslechovými činnostmi ➤ orientuje se ve sledování kvintakordu v poslouchaných skladbách	➤ nástroje symfonického orchestru + cimbál, dudy ➤ tance - polka, valčík, mazurka, kucmoch, furiant, mateník ➤ analýza kvintakordu, určování počtu taktů, určování taktu, kontrast moll-dur, rychle-pomalů, polkový rytmus v polkách B.Smetany, Škoda lásky, Esmeralda (F.Hilmar), furiant v díle A.Dvořáka ➤ sluchová analýza kvintakordu, jeho odlišení od ostatních znějících akordů, sluchová analýza i v oktávách malé, velké, dvou - čtyřčárkované	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů	
➤ orientuje se v proudu poslouchané hudby	➤ orientuje se ve sledování kvintakordu ve skladbě P.Ebena Ovčácká pohádka	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů	
➤ formuluje kvality poslouchané hudby ➤ pojmenovává hodnotu své oblíbené skladby, písně	➤ umělecká a populární hudba ➤ vybraní interpreti oblíbené hudby	VDO-PD (INT) <u>rozvoj schopností utváření hodnot</u> – svoboda, láska, víra, pravdomluvnost, schopnost vlastního názoru v postoji k životu	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.	Předmět: Hudební výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	➤ interval čistý a velký ➤ vytváření a zápis melodicko rytmické podoby říkadla ➤ rytmicko melodické zápisy motivů s využitím not celých, půlových (s tečkou), čtvrtových (s tečkou), osminových, šestnáctinových a pomik celých, půlových, čtvrtových, osminových ➤ doplňovací rytmická cvičení ➤ znaky a druhy lidových písní, sběratelé	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	
Vokální činnosti ➤ rozšiřuje svůj hlasový rozsah na lidových i umělých písních při respektování nastupující mutace ➤ aktivně zvládá vokální dvojhlas a percepční trojhlas ➤ aktivně používá intonaci opěrných písní ➤ aktivně intonuje podle not s přihlédnutím k individuálním vrozeným hudebním dispozicím ➤ zná hymnu ČR ➤ pracuje s T,D,S na bázi teoretické i sluchové analytické a kreativní	➤ zpěv písní dle výběru, vícehlasé písně ➤ hymna ČR ➤ doprovod písní s použitím T,D, S – vokální i instrumentální podoba ➤ intonace dvojhlasé durové stupnice	VDO-OOSS (INT) ➤ <u>respektování kulturních odlišností</u> – hymna, státní znaky OSV-OR,SR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, hudební paměti a kreativního myšlení ➤ <u>kommunikace, kooperace a kompetice</u> – rozvoj individuálních schopností pro kooperaci, společná hudební produkce	
Instrumentální činnosti ➤ vytváří jednoduché doprovody na nástroje ➤ reprodukuje jednoduché rytmické skladby podle notového zápisu ➤ tvoří jednoduché hudební motivy v notačním programu Capella	➤ doprovod písně na nástroj ➤ interpretace skladbičky zapsané v notačním programu ➤ vícehlas	OSV-OR,SR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, paměti a fantazie ➤ <u>rozvoj kooperace a kompetice</u> – rozvoj individuálních schopností pro kooperaci, společná hudební produkce	
Hudebně pohybové činnosti ➤ aktivně pracuje s rytmicko-pohybovým doprovodem při zpěvu písní ➤ pohybově se vyjadřuje při rytmicko-pohybových cvičeních dělené pozornosti ➤ pracuje s kánonickým vyjádřením pohybu	➤ hra na tělo nápodobou ➤ mazurka ➤ pohybová etuda	OSV-OR, SR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění	
Poslechové činnosti ➤ získává základní orientaci o základních hudebních vyjadřovacích prostředcích ➤ aktivně pracuje na analýze melodie, doprovodu, protihlasu v poslouchané skladbě ➤ pracuje s poslechovou skladbou intuitivní formou ➤ posiluje tvořivé činnosti při práci s textem i melodií	➤ accelerando, ritardando ➤ intuitivní forma poslechu - Saint Saens: Antilopy, Kukačka, Slon, Želvy, Musorgský: Tanec kuřátek, Korsakov: Let čmeláka ➤ J.Suk: S kyticí v ruce (melodie, protimelodie, doprovod)	OSV-OR (INT) ➤ <u>psychohygienu</u> – dovednosti prožívat emotivně poslouchanou hudbu EGS-ES (INT) ➤ <u>pochopení a poznání díla významných evropských skladatelů</u> – při poslechových činnostech intuitivního poslechu	

➤ získá povědomí o vzniku, významu a historických proměnách hymny ČR ➤ získá povědomí o odrazu lidové písně v tvorbě hudebních skladatelů	➤ hymna ČR, píseň Kde domov můj ➤ lidová píseň v tvorbě hudebních skladatelů	VDO-OOSS(INT) ➤ respektování kulturních odlišností ➤ hymna, státní znaky EGS-ES (INT) ➤ <u>pochopení a poznání díla významných evropských skladatelů</u> – při poslechových činnostech intuitivního poslechu	
➤ rozeznává různé druhy umění, hledá souvislosti ➤ chápe existenci nešvarů v hudbě	➤ vybrané hudební styly ➤ dramatické žánry: opera, opereta, muzikál ➤ hudba v divadelní inscenaci ➤ nešvary v hudbě	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.	Předmět: Hudební výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	➤ forma variace a VPF	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů ➤ umění jako prostředek komunikace, postoje, hodnoty EGS -ES (INT) ➤ <u>rozvoj poznání života a díla významných evropských hud.skladatelů</u> – evropské kultura, orientace, vnímání EV-VČP (INT) ➤ <u>uvědomování si podmínek k životu</u> – vliv hluku a jeho škodlivost na lidský organismus OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	
Vokální činnosti ➤ na úrovni svého individuálního hudebního rozvoje interpretuje některé písně W+V, S+Š, a písně související s učivem o vývoji jazzu ➤ intonuje a vokálně improvizuje ➤ zdokonaluje svůj hudební rytmus ➤ rozvíjí svůj hudební sluch a hudební představivost	➤ vývoj jazzu ➤ hudba Osvobozeného divadla ➤ intonační schůdky ➤ intervaly ➤ zpěv písní dle výběru ➤ dvojhlas v písni		
Instrumentální činnosti ➤ reprodukuje jednotlivé motivy a témata poslouchaných skladeb jak na bázi rytmické tak melodické ➤ vyjadřuje hudební i nehudební představy a myšlenky pomocí hudebního nástroje ➤ tvoří a interpretuje hudební motivy v notačním programu Capella	➤ práce se synkopickým hudebním materiálem ➤ deklamace textu a hudební doprovod ➤ notační program Capella		
Hudebně pohybové činnosti ➤ užívá aktivních pohybových reakcí v prostoru sudých i lichých taktů ➤ pohybem vyjadřuje znějící hudbu ➤ reaguje pohybem na změny v proudu znějící hudby	➤ lidové tance (polka, valčík, mazurka) ➤ pohybové etudy ➤ hudební improvizace	OSV-OR,MV (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů ➤ <u>rozvoj kooperace a kompetice</u> – rozvoj individuálních schopností pro kooperaci, společná hudební produkce	
Poslechové činnosti ➤ v aktivní práci se znějící skladbou se seznámí s formou variace a VPF ➤ orientuje se v hudebním prostoru ➤ rozeznává vybrané hudební styly a žánry	➤ sluchová analýza a teorie - intervaly čisté a velké dur-moll tóniny (do 3 křížků a 2 bé aktivně, pasivně do 5 křížků a 4 bé, stupnice paralelní x stejnojmenné – základní poznatky) ➤ folklór x folk ➤ jazz ➤ vybrané hudební styly a žánry	OSV-OR, SR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, kultura vyjadřování	

➤ seznámí se s hudbou romantismu ➤ orientuje se ve zvukové podobě hudby vážné a populární ➤ získá povědomí o vývoji džezu ➤ poznává soudobé hudební trendy	➤ romantismus ➤ rozlišuje uměleckou hudbu a populární hudbu ➤ jazz ➤ soudobé hudební trendy	OSV-OR, SR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, kultura vyjadřování	
➤ rozlišuje mezi uměleckou a populární hudbou	➤ uměleckou a populární hudbu, hudební vkus	OSV-OR, SR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, kultura vyjadřování	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.		Předmět: Hudební výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	➤ vývoj hudby ve starověku, Gregoriánský chorál, rytířský zpěv ➤ hudební období, zařazení, představitelé ➤ renesance: znaky, poslech O.Lasso ➤ baroko: znaky, život – dílo, poslech: Bach, Handel ➤ klasicismus: znaky, život-dílo, poslech: Haydn, Mozart, Beethoven ➤ český romantismus: Smetana, Dvořák, život, dílo, poslech ➤ hudba 20.st. a současná, charakteristika (Šostakovič, Prokofjev, Eben, Košut a další) ➤ hymna EU	OSV-OR, SR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, sebeovládání ➤ <u>kommunikace</u> – kultura vyjadřování ➤ <u>kooperace a kompetice</u> – pozorné a empatické naslouchání EGS-ES,OES (INT) ➤ <u>poznání evropských kulturních hodnot</u> , hudební díla, státní a evropské symboly MKV-LV (INT) ➤ <u>pochopení mezilidských vztahů</u> – společný život a spolupráce, bratrství mezi lidmi a národy MV-KČ (INT) ➤ <u>rozvoj schopnosti analýzy mediálních obsahů</u> – reklama v médiích a její propojení s vážnou hudbou	➤ hymna EU, Beethoven: Oda na radost
Vokální činnosti ➤ na úrovni svého hudebního rozvoje umí vokálně interpretovat vybrané písně jedno-tříhlase ➤ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ➤ reflektuje svůj vokální projev	➤ reprodukce témat a motivů poslouchaných skladeb dle notového zápisu ➤ Oda na radost, vánoční koledy, kánony, polyfonie	OSV-OR, SR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, sebeovládání ➤ <u>kommunikace</u> – kultura vyjadřování ➤ <u>kooperace a kompetice</u> – pozorné a empatické naslouchání	
Instrumentální činnosti ➤ reprodukuje jednotlivé motivy a témata poslouchaných skladeb ➤ hraje jednoduché motivy na hudební nástroje ➤ zaznamenává noty v hudebním programu (Capella)	➤ dělená pozornost „sám na sobě“ ➤ deklamace textu s nástrojovým doprovodem ➤ interpretace jednoduché skladby na hudební nástroje ➤ práce s notačním programem Capella	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, sebeovládání ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> - sebekontrola a sebeovládání	
Hudebně pohybové činnosti ➤ pochopí rytmickou dělenou pozornost při probírání polyfonie v hudbě ➤ pohybem vyjadřuje znějící hudbu v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomimou, improvizací	➤ hra na tělo, těžká a lehká doba ➤ pohybové etudy (kroková, pochodová) ➤ improvizace na danou hudbu	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	
Poslechové činnosti ➤ orientuje se v hudebním prostoru a analyzuje hudební skladby ➤ seznámí se s vývojem hudby od starověku do současnosti v obecné rovině ➤ rozeznává jednotlivé styly a žánry	➤ sluchové analýzy znějícího jedno – tříhlasu ➤ sluchové analýzy znějící hudby, rozlišování taktu, tónorodu, dynamiky, agogiky, zařazení do hudebního stylu ➤ hudební formy: sonáta, symfonická báseň, kantáta, oratorium, koncert, rondo, concerto grosso	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	

➤ analyzuje skladby vybraných slohových období	➤ hudba starých slohových období ➤ hudba moderní	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	
➤ získává základní schopnost formulovat své hodnotící soudy o hudbě ➤ chápe význam hudební kulisy	➤ různé hudební ukázky ➤ nešvary v hudbě (kulisa)	OSV-OR (INT) ➤ <u>rozvoj schopností poznávání</u> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	

5.2.14 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 8. ročníku 1 hodinu týdně, v 7. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- uplatnění vlastního vnímání, citění, myšlení v pohledu na skutečnost
- rozvíjení tvořivosti, fantazie, seberealizace až do formy arteterapie
- zobrazování svých pocitů, prožitků neverbální formou
- nalézání jiných forem komunikace
- rozvíjení estetického citění
- vyhledávání estetických hledisek v reálném životě, jejich aplikace v praxi
- pochopení významu kulturního a uměleckého odkazu
- seznamování se současnými uměleckými trendy
- zapojení digitálních technologií do výtvarného procesu
- využití mezipředmětových vztahů s předměty literatura, dějepis, hudební výchova, občanská výchova, přírodopis apod.

Předmět výtvarná výchova je úzce spjat s většinou předmětů, obzvláště humanitních. Nejblíže má k *dějepisu* (historie výtvarného umění a architektura), *literatuře* (text, slovo jako výtvarný prostředek, ilustrace), *občanské výchově* (krásy naší vlasti, vztahy mezi lidmi), hudbě (smyslové vnímání, národní zvyky a tradice), ale také k *přírodopisu* (znázornění přírodních jevů, zvířata, lidská postava).

Předmětem se prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci plánují, organizují a řídí vlastní učení. Poskytují prostor pro samostatnou práci i práci ve skupinách. Kladou důraz na sebehodnocení. Vhodně se motivují k dalšímu vzdělávání. Posuzují informace z různých úhlů pohledů. Navozují praktické situace. Posuzují vlastní pokrok na základě zpětné vazby. Vytváří prostor k diskuzi. Učitel vede k samostatnosti v práci a pochopení učiva praktickou zkušeností. Zadává úkoly, při nichž žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace.

Kompetence k řešení problémů

Žáci řeší různé problémové situace, navrhují a konzultují řešení. Dodržují a respektují pravidla v týmové práci. Hledají řešení v různých informačních zdrojích. Objevují různé varianty řešení. Samostatně řeší problémy a sledují pokrok při jejich zdolávání. Obhajuje svá řešení. Uvědomuje si zodpovědnost za své činy a rozhodnutí.

Učitel využívá netradičních forem práce (projekty, koláže, knihy, panely). Zprostředkovává samostatný přístup k výtvarnému dílu.

Kompetence komunikativní

Žáci aktivně naslouchají a účinně se zapojují do diskuze. Obhajují svůj názor a vhodně argumentují. Vyhledávají různé typy záznamů a komunikačních prostředků a sami různé typy záznamů vytváří. Využívají PC a jiné dostupné informační technologie.

Učitel hledá nové formy komunikace (grafická, znaková). Zprostředkovává obhajoby a prezentace projektů. Pomáhá s komentáři k projektům.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou schopni spolupracovat ve skupině. Jednotlivci jsou schopni řídit a plánovat práci skupiny. Žáci volí různé strategie při práci na projektech. Naslouchají jiným názorům. Pozitivně ovlivňují vztahy ve skupině. Vytváří a respektují pravidla při práci v týmu.

Učitel zadává úkoly, které vyžadují spolupráci a umožňují rozdělení rolí a jejich obměnu. Umožňuje veřejnou prezentaci práce jednotlivců a skupiny.

Kompetence pracovní

Žáci používají bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Dokáží se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky. Postupují zodpovědně při různých činnostech. Při práci jsou ohleduplní k ostatním. Pomocí projektů rozvíjí podnikatelské myšlení.

Učitel vede k bezpečnosti práce v tvůrčí činnosti, využívá vhodných a bezpečných materiálů, dodržování pravidel. Klade důraz na kvalitu práce, hospodárnost a funkčnost. Uplatňuje individuální přístup s ohledem na schopnosti a pracovní tempo žáků.

Kompetence občanské

Žáci respektují názory druhých lidí. Dbají na dodržování stanovených pravidel. Rozhodují se zodpovědně. Chrání a cení si našich tradic a kulturního a historického dědictví. Vytváří pozitivní postoj k uměleckým dílům.

Učitel vede k diskuzi, k respektování jiných názorů. Učí je chápat kulturní odkazy a vede je k toleranci v umění. Zprostředkovává návštěvu kulturních památek a kulturních zařízení.

Kompetence digitální

Žáci uplatňují znalosti a dovednosti z oblasti digitálních technologií, jakými jsou např. fotografie, video či animace. Využívají základní postupů pro jejich tvorbu a nalézají při jejich realizaci kreativní řešení.

Učitel poskytuje dostatek inspirativního materiálu k jejich realizaci. Upozorňuje na znalost autorského práva při práci se sdíleným vizuálním obsahem v prostředí internetu.

Očekávané výstupy RVP	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Rozvíjení smyslové citlivosti - zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly - zaznamenává podněty z představ a fantazie - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Rozvíjení smyslové citlivosti - objevuje nové formy výtvarného vyjádření, experimentuje s nimi a kombinuje je - rozpoznává možnosti statických a dynamických vizuálně obrazných vyjádření (prostorových, plošných, lineárních), uplatňuje je v praxi - uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost sdělení	Rozvíjení smyslové citlivosti - hledá vhodné způsoby zobrazování procesů a vztahů - seznamuje se s novými způsoby výtvarných vyjádření, mapuje nové technologie a využívá je k netradičním variacím ve výtvarné tvorbě - používá stylizaci a symboliku v zobrazování reality - využívá neobvyklé způsoby kontrastů a pomocí nich vytváří v díle pocit harmonie	Rozvíjení smyslové citlivosti - prakticky využívá nové techniky, experimentuje s nimi, vytváří jejich kombinace - zkouší variace stejných prvků, dává je do kontrastu, barevného tvarového, strukturálního, učí se pozorovat a znázorňovat předměty v prostoru - všímá si světelných zákonitostí, nalézá jejich způsoby vyjádření na ploše, vytváří objemy modelací světle - zapojuje při tvorbě více smyslů zároveň, pokouší se mezi nimi vytvořit vzájemnou harmonii - nalézá prostředky ke znázornění pohybu, času a děje - zamýšlí se nad působením barev na člověka s aplikací v reálném životě - zkoumá obličej, jako zdroj proměn, emocí, individuality - aplikuje základní digitální dovednosti při zachycení reality	Rozvíjení smyslové citlivosti - dává výrazové možnosti do vzájemných souvislostí a kontrastů - kombinuje barvy a vytváří nové barevné kombinace - uplatňuje širokou škálu prvků k vlastnímu vyjádření viděné skutečnosti, představ a poznatků - nalézá v různých materiálech a strukturách zajímavé výrazové prostředky, experimentuje s nimi - kombinuje a seřazuje prvky na ploše, vytváří jejich variace s minimem výtvarných prostředků, opakováním zdůrazňuje hlavní motiv a konfrontuje proces opakování s cykly v lidském životě - učí se používat nové prvky ve vyjádření plochy (rastry, troláže)	
Uplatňování subjektivity - vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - vybírání, kombinuje, vytváří prostředky pro vlastní osobitá vyjádření	Uplatňování subjektivity - svobodně volí a kombinuje způsoby výtvarného vyjádření prožitků, vztahů, pocitů - nalézá ve výtvarném tvoření arteterapeutické účinky - volně kombinuje techniky, materiály a hledá vlastní nové způsoby výtvarného vyjadřování - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	Uplatňování subjektivity - vybírání, pojmenovává i samostatně vytváří škálu výtvarných vyjádření, konfrontuje je se zkušenostmi, vlastními představami až k získání originálních výsledků - k tvorbě svých vyjádření používá i ostatní smysly – pohyb, hmat, sluch... - interpretuje vidění jak v rovině smyslového působení, tak subjektivního psychologického účinku	Uplatňování subjektivity - snáží se o znázornění pocitů a představ - přetváří konkrétní prostředí do abstraktnějších poloh - studuje reálnou podobu věci a postupně zjednodušuje její vizuální podobu - aktivně přistupuje při práci v technikách a s materiálem, vyjadřuje vlastní tvůrčí přístup k výrobě - uplatňuje vlastní pohled na výtvarné odkazy minulých dob	Uplatňování subjektivity - seznamuje se s různým způsobem zobrazování, porovnává realistické zobrazení postavy, předmětu se zjednodušenou variantou znázornění - využívá dětské stylizace v ilustraci textu, animaci, prostorovém zobrazování - je schopen zobrazovat prožité okamžiky vlastním pohledem na skutečnost - rozdělí jednotlivé obory výtvarných aktivit, vybírá a aplikuje je ve vlastních tvůrčích záměrech - vytváří projekty z oblasti užitého umění od počátečního výtvarného záměru k závěrečné prezentaci	

Ověřování komunikačních účinků ➤ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ➤ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Ověřování komunikačních účinků ➤ vnímá umění a vlastní tvorbu jako prostředek komunikace, a způsob vyjádření vlastních pocitů a zkušeností ➤ uvědomuje si různost interpretací výtvarných děl a přistupuje k nim jako k možnému zdroji inspirace ➤ orientuje se ve způsobech interpretací 2. pol. 20. století ➤ dokáže se vyjádřit k aplikaci umění v běžném reálném životě ➤ využívá poznatky ve výtvarných projektech užitého umění	Ověřování komunikačních účinků ➤ porovnává umělecké projevy minulosti a současnosti, vytváří jejich variace ➤ seznamuje se s počátky moderního umění, hledá jejich principy, zákonitosti ve vlastních variacích ➤ vytváří projekty z oblasti užitého umění, poznává praktický účinek estetického působení v reálném životě ➤ porovnává vlastní tvůrčí činnost s aktivitami profesionálních výtvarníků v galerijních prostorách	Ověřování komunikačních účinků ➤ orientuje se v základních historických slozích do 19. stol. ➤ učí se objektivně hodnotit míru své práce, vložené do tvorby díla ➤ umí racionálně obhajovat výsledky a záměry svého výtvarného vyjádření ➤ volí vhodné způsoby prezentace	Ověřování komunikačních účinků ➤ vyjadřuje se k různým interpretacím výtvarných děl ➤ odlišuje jednotlivé výtvarné přístupy a vztahy ➤ získává základní přehled o výtvarných trendech v historii výtvarného umění ➤ naučí se používat výtvarnou tvorbu jako způsob vizuálního sdělení	
--	--	--	---	---	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.		Předmět: Výtvarná výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Rozvíjení smyslové citlivosti - dává výrazové možnosti do vzájemných souvislostí a kontrastů - kombinuje barvy a vytváří nové barevné kombinace - uplatňuje širokou škálu prvků k vlastnímu vyjádření viděné skutečnosti, představ a poznatků - nalézá v různých materiálech a strukturách zajímavé výrazové prostředky, experimentuje s nimi - kombinuje a seřazuje prvky na ploše, vytváří jejich variace s minimem výtvarných prostředků, opakováním zdůrazňuje hlavní motiv a konfrontuje proces opakování s cykly v lidském životě - učí se používat nové prvky ve vyjádření plochy (rastry, frotáže)	- kontrast jako základ výtvarné harmonie - barevné zákonitosti a tvorba nových barevných kombinací - výtvarní techniky a jejich variace (linie, objem, tvar, barva, světlo v kresbě, malbě experimentálních a jiných technikách) - struktury a materiály, textury a jejich vzájemné vztahy - uspořádání prvků na ploše a v objemu, rytmus a pohyb ve výtvarném vnímání - nové prvky ve výtvarném zobrazování plochy (rastry, frotáže...) - základy digitální fotografie	EV- ZPŽ základní podmínky života – voda, vzduch, rostliny, cykly v přírodě, řešení životního prostředí	Formy práce: - ve třídě - v okolí školy - v galeriích - videoprojekce
Uplatňování subjektivity - seznamuje se s různým způsobem zobrazování, porovnává realistické zobrazení postavy, předmětu se zjednodušenou variantou znázornění - využívá dětské stylizace v ilustraci textu, animaci, prostorovém zobrazování - je schopen zobrazovat prožité okamžiky vlastním pohledem na skutečnost - rozděluje jednotlivé obory výtvarných aktivit, vybírá a aplikuje je ve vlastních tvůrčích záměrech - vytváří projekty z oblasti užitého umění od počátečního výtvarného záměru k závěrečné prezentaci	- konfrontace stylizace a realistického přístupu v zobrazování lidského těla a předmětů - stylizace ve výtvarném vyjádření - zobrazování osobních zážitků podle vlastního pohledu na skutečnost - rozdělení užitého umění a volného umění, jeho výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - projekty užitého umění dle výběru	MV- SMS,TMS - stavba mediálních sdělení- prezentace slova a obrazu v médiích, způsoby sdělení, grafická slova, základy reklamní strategie - tvorba mediálních sdělení- ilustrace, animace, fotografie	Metody práce: - pro jednotlivce - ve dvojicích - kolektivní - skupinová - formou asistentů - tvoření přehledů a časových přímek - návštěvou aktuálních výstav - výběr vlastní techniky či námětu - práce s materiálem - projektová výuka - digitální technologie
Ověřování komunikačních účinků - vyjadřuje se k různým interpretacím výtvarných děl - odlišuje jednotlivé výtvarné přístupy a vztahy - získává základní přehled o výtvarných trendech v historii výtvarného umění - naučí se používat výtvarnou tvorbu jako způsob vizuálního sdělení	- osobní postoj k odlišným interpretacím výtvarného umění - základní přehled umění starověku a antiky, jejich aplikace ve výtvarné praxi - způsoby sdělení obraznou formou	EGS- OES objevujeme Evropu a svět- historie umění, významné osobnosti české kultury v souvislosti s Evropou, lidová slovesnost	Přesahy: - biologie - český jazyk a literatura - občanská výchova - dějepis

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.		Předmět: Výtvarná výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Rozvíjení smyslové citlivosti ➤ prakticky využívá nové techniky, experimentuje s nimi, vytváří jejich kombinace ➤ zkouší variace stejných prvků, dává je do kontrastu, barevného tvarového, strukturálního, učí se pozorovat a znázorňovat předměty v prostoru ➤ všímá si světelných zákonitostí, nalézá jejich způsoby vyjádření na ploše, vytváří objemy modelací světlem ➤ zapojuje při tvorbě více smyslů zároveň, pokouší se mezi nimi vytvořit vzájemnou harmonii ➤ nalézá prostředky ke znázornění pohybu, času a děje ➤ zamýšlí se nad působením barev na člověka s aplikací v reálném životě ➤ zkoumá obličej, jako zdroj proměn, emocí, individuality ➤ aplikuje základní digitální dovednosti při zachycení reality	➤ variace a experimentování s novými výtvarnými technikami ➤ vztahy mezi objekty na ploše, předměty v prostoru ➤ světlo a stín ve výtvarném zobrazování ➤ zrakové vnímání v souvislosti s ostatními smysly (hmat, sluch.) ➤ výtvarné prostředky vyjadřující časový průběh (digitální fotografie, video, animace) ➤ psychologické působení barev na člověka ➤ obličej a jeho proměny – znázornění	MKV- KD,MK ➤ <u>kulturní diferenciaci</u>- člověk a jeho individuální a etnické zvláštnosti, respektování etnik, vztahy mezi lidmi a kulturami ➤ <u>multikulturalita</u>- zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí	Formy práce: ➤ ve třídě v lavicích ➤ v okolí školy ➤ v galerijních prostorách
Uplatňování subjektivity ➤ snaží se o znázornění pocitů a představ ➤ přetváří konkrétní prostředí do abstraktnějších poloh ➤ studuje reálnou podobu věci a postupně zjednodušuje její vizuální podobu ➤ aktivně přistupuje při práci v technikách a s materiálem, vyjadřuje vlastní tvůrčí přístup k výrobku ➤ uplatňuje vlastní pohled na výtvarné odkazy minulých dob	➤ vyjádření nekonkrétních představ a pocitů ➤ subjektivní interpretace krajiny, techniky, lidského obličje ➤ cesta od studiové kresby ke stylizaci ➤ vlastní tvůrčí záměry v práci s materiálem a technikách ➤ subjektivní interpretace děl výtvarného umění	OSV- SR ➤ <u>sociální rozvoj</u>- respektování druhého, hledání jiných druhů komunikace, kooperace ve skupině EV- LA ➤ <u>lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> –krajina a její proměny, lidské zásahy do krajiny	Metody práce: ➤ praktická ukázka ➤ diskuse ➤ rozhovor ➤ vysvětlování ➤ samostatná práce ➤ skupinová práce ➤ projektové učení ➤ práce za pomoci asistentů ➤ tvorba přehledů a časových přímek ➤ volba individuální techniky či námětu ➤ digitální technologie
Ověřování komunikačních účinků ➤ orientuje se v základních historických slozích do 19. stol. ➤ učí se objektivně hodnotit míru své práce, vložené do tvorby díla ➤ umí racionálně obhajovat výsledky a záměry svého výtvarného vyjádření ➤ volí vhodné způsoby prezentace	➤ prvky ve vývoji výtvarného umění od románského slohu k realismu, jejich aplikace v žákovské práci ➤ vlastní estetické hodnotící stanovisko ➤ individuální obhajoba výsledků vlastní tvorby ➤ vhodná prezentace vlastních výtvarných záměrů	EGS- OES ➤ <u>objevujeme Evropu a svět</u>- besedy o umění, porovnávání vývoje umění v evropském kontextu	Přesahy: ➤ český jazyk a literatura ➤ geometrie ➤ občanská výchova ➤ fyzika ➤ biologie ➤ zeměpis ➤ dějepis

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.		Předmět: Výtvarná výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Rozvíjení smyslové citlivosti ➤ hledá vhodné způsoby zobrazování procesů a vztahů ➤ seznamuje se s novými způsoby výtvarných vyjádření, mapuje nové technologie a využívá je k netradičním variacím ve výtvarné tvorbě ➤ používá stylizaci a symboliku v zobrazování reality ➤ využívá neobvyklé způsoby kontrastů a pomocí nich vytváří v díle pocit harmonie	➤ zobrazování procesů a vztahů, proces stavby vizuálně obrazného vyjádření jako struktury vztahů, analýza celistvosti vnímaného tvaru na skladebné prvky, vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn ➤ metody uplatňované v aktuálním pojetí výtvarného umění - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby ➤ stylizování představ, zkušeností, prožitků, poznatků ➤ kompoziční zákonitosti, princip harmonie, jin a jang ➤ využití digitálních technologií při úpravě fotografií a krátkých animací	OSV- OR ➤ <u>osobnostní rozvoj</u>- řešení problémů, cvičení dovedností	Formy práce: ➤ práce v exteriéru ➤ práce v interiéru ➤ návštěva galerie ➤ videoprojekce
Uplatňování subjektivity ➤ vybírá, pojmenovává i samostatně vytváří škálu výtvarných vyjádření, konfrontuje je se zkušenostmi, vlastními představami až k získání originálních výsledků ➤ k tvorbě svých vyjádření používá i ostatní smysly – pohyb, hmat, sluch... ➤ interpretuje vidění jak v rovině smyslového působení, tak subjektivního psychologického účinku	➤ typy vizuálně obrazných vyjádření (např. umělecký obraz, reklama, obrazové zpravodajství, film ..) ➤ zapojení více smyslů do vizuálně obrazných vyjádření ➤ individuální pohled na skutečnost výtvarnými prostředky, jeho psychologické účinky	MKV- LV ➤ <u>lidské vztahy</u> – způsoby komunikace	Metody práce: ➤ výstava ➤ praktická ukázka ➤ odborná literatura ➤ rozhovor ➤ beseda ➤ diskuse ➤ projekty ➤ praktická činnost ➤ práce s materiálem ➤ digitální technologie
Ověřování komunikačních účinků ➤ porovnává umělecké projevy minulosti a současnosti, vytváří jejich variace ➤ seznamuje se s počátky moderního umění, hledá jejich principy, zákonitosti ve vlastních variacích ➤ vytváří projekty z oblasti užitého umění, poznává praktický účinek estetického působení v reálném životě ➤ porovnává vlastní tvůrčí činnost s aktivitami profesionálních výtvarníků v galerijních prostorách	➤ zdroje autorství vizuálně obrazných vyjádření – z hlediska interakcí osobně blízkých a osobně představitelných i z hlediska interakcí historických a sociálních ➤ počátky moderního umění, jeho základní principy a aplikace ve výtvarné tvorbě ➤ užité umění v praxi ➤ konfrontace profesionální výtvarné tvorby s amatérskou	VDO-OSŠ ➤ <u>občanská společnost a škola</u>- výzdoba školy	Přesahy: ➤ hudební výchova ➤ geometrie ➤ literatura ➤ biologie – lidské tělo ➤ občanská výchova ➤ dějepis

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.		Předmět: Výtvarná výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Rozvíjení smyslové citlivosti - objevuje nové formy výtvarného vyjádření, experimentuje s nimi a kombinuje je - rozpoznává možnosti statických a dynamických vizuálně obrazných vyjádření (prostorových, plošných, lineárních), uplatňuje je v praxi - uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost sdělení	- metody uplatňované v aktuální pojetí – manipulace s objekty, technikami, materiály, akční tvar malby a kresby, proces stavby vizuálně obrazného vyjádření jako struktury vztahů, analýza celistvé vnímaného tvaru na skladebné prvky - pohyb těla a jeho umístění v prostoru, vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn, pohybová kresba v prostoru – živá figurace, práce s linií, rozvoj volné motoriky - různé typy vizuální zkušenosti (obraz, instalace performance, land art, minimal art...) - využití digitálních médií – fotografie, video, animace	OSV- OR <u>osobnostní rozvoj</u>- cvičení smyslového vnímání, nácvik trpělivosti, soustředění, soustředění <u>Kreativita</u> – uplatnění fantazie	Formy práce: - práce v interiéru - práce v exteriéru - práce na PC - návštěva galerie - videoprojekce
Uplatňování subjektivity - svobodně volí a kombinuje způsoby výtvarného vyjádření prožitků, vztahů, pocitů - nalézá ve výtvarném tvoření arteterapeutické účinky - volně kombinuje techniky, materiály a hledá vlastní nové způsoby výtvarného vyjadřování - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	- kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků (fantazijní, magická symbolická...) - odhalování vědomých a mimovědomých účinků v procesu umělecké tvorby - kombinace individuálně volených technik a materiálů, subjektivní pohled na skutečnost	OSV- SR <u>sociální rozvoj</u>- vzájemná kooperace ve skupině	Metody práce: - práce s materiálem - praktická ukázka - kooperace ve skupině - analýza - syntéza - beseda - diskuse - výklad - projekty - digitální technologie
Ověřování komunikačních účinků - vnímá umění a vlastní tvorbu jako prostředek komunikace, a způsob vyjádření vlastních pocitů a zkušeností - uvědomuje si různost interpretací výtvarných děl a přistupuje k nim jako k možnému zdroji inspirace - orientuje se ve způsobech interpretací 2. pol. 20. století - dokáže se vyjádřit k aplikaci umění v běžném reálném životě - využívá poznatky ve výtvarných projektech užitého umění	- grafická sdělení jako prostředek komunikace - vlastní interpretace umění na základě teoretických a vizuálních poznatků - umění současné doby, aplikace ve vlastním výtvarném vyjadřování - aplikace umění v reálném životě - výtvarné projekty z oblasti užitého umění a architektury	MV- IVMS,PRT <u>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</u>- reklama, nové formy výtvarných sdělení <u>práce v realizačním týmu</u>- práce na projektech	Přesahy: - český jazyk a literatura - geometrie - hudební výchova - pracovní činnosti - dějepis - občanská výchova

5.2.15 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět. V 6. - 9. ročníku se vyučuje dvě hodiny týdně. V 7. ročníku je zařazen základní lyžařský výcvikový kurz v délce jednoho týdne.

Vzdělávací obsah předmětu:

- základní vědomosti o pravidlech jednotlivých sportovních odvětví vyučovaných na škole
- základní dovednosti sportovních odvětví vyučovaných na škole jako běh, skok daleký, hody a vrhy, skok vysoký, míčové hry, sportovní gymnastika,
- základní vědomosti o zdravotních pozitivěch a negativěch sportu
- získání poznatků o důležitosti práce v kolektivu
- získání dovedností potřebné pro práci se stopkami, píšťalkou, výsledky, vytváření statistiky a orientace v ní

Samostatný předmět tělesná výchova vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a je rozdělena do tří oblastí:

- Činnost ovlivňující zdraví – pravidelným a správným cvičením zlepšujeme kardiovaskulární systém, nervovou a svalovou koordinaci a psychickou pohodu.
- Činnost ovlivňující pohybové dovednosti – metodickým postupem upevňujeme a zdokonalujeme pohybové dovednosti, které na škole můžeme zabezpečit.
- Činnost podporující pohybové učení – vhodnou formou motivace a formami sebepoznání vštěpujeme důležitost pohybového učení v běžném životě.

Tělesná výchova se realizuje v úzké koordinaci s dalšími předměty jako *občanská výchova* (charakterové vlastnosti, zákony a pravidla), *rodinná výchova* (hygiena, životospráva, první pomoc...), *přírodopis* (anatomie lidského těla), *fyzika* (dráha vrhu, hodu, skoků, míče), *matematika* (práce s daty).

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Předmětem se prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova a environmentální výchova.

Výchovné vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Realizace vyučovacího předmětu tělesná výchova ve školní praxi nabízí uplatnění širokého spektra technik, forem, metod, postupů ve výuce. Výuka tělesné výchovy

má velký význam nejen pro sebepoznání jednotlivce, ale také v rámci kulturní výchovy občanů.

Kompetence k učení

Žáci poznávají vlastní pohybové schopnosti a snaží se o jejich individuální rozvoj, prožívají souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou, systematicky sledují vývoj vlastní fyzické zdatnosti.

Učitel vede žáky na základě individuálního přístupu k poznání jejich schopností-vhodnými metodami vylepšuje kondici přiměřenou věku a pozitivním přístupem podporuje radost z pohybu a psychickou pohodu.

Kompetence k řešení problémů

Žáci přemýšlí o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledají tréninkové cesty k jeho odstranění, hledají vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.

Učitel metodikou ukázek, pokusů a pravidelného procvičování pomáhá řešit problémy se zvládnutím jednotlivých cviků s náčiním i bez náčiní, prostných i na nářadí.

Kompetence komunikativní

Žáci se učí vyslechnout a přijmout pokyny vedoucího družstva, otevírají prostor k diskusi o taktice družstva, pořizují záznamy a obrazové materiály ze sportovních činností, kterých se aktivně účastní.

Učitel upevňuje znalost sportovních pravidel ve sportech provozovaných na škole a tím vede žáky k taktice hry a možnosti ovlivnit dané sportovní odvětví při soutěžích, upozorňuje na sportovní pořady, které mohou ovlivnit způsob používání materiálů pro dokumentaci vlastní sportovní činnosti, a ukazuje na problematiku při určitých sportovních odvětvích.

Kompetence sociální a personální

Žáci dodržují pravidla fair play, podporují myšlenky olympijského hnutí, rozvíjí spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva.

Učitel spravedlivým přístupem ke všem žákům upevňuje v jednotlivcích zásady fair play jednání při řešení problémů vzniklých v hodinách, na soutěžích i v běžném životě, rozděluje úkoly jednotlivým členům v rámci sportovního družstva.

Kompetence občanské

Žáci podporují kolektiv u méně zdatných žáků pro zařazení aktivního sportování, dodržují základní hygienická pravidla v hodinách, pomáhají si navzájem při lehkých úrazech, vlastním příkladem podporují u ostatních pohled na negativní vliv drog na zdraví a jejich nutná absence ve sportovních aktivitách.

Učitel objasňuje a podává příklady pro dodržování hygieny při tělesných aktivitách, seznamuje žáky s bezpečnostními pravidly a dbá na jejich dodržování při sportovních aktivitách. Zajišťuje první pomoc při úrazech, emočně i věcně seznámí žáky se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin.

Kompetence pracovní

Žáci poznávají nutnost dodržování pravidel nejen ve sportu, ale i v celém životě, vedou si záznamy vlastních výkonů a jsou schopni zhodnotit svoje možnosti v jednotlivých sportovních odvětvích.

Učitel vyhledává možná rizika při pohybových činnostech a hledá cesty jejich minimalizace, zpracovává a prezentuje naměřené výkony, motivuje žáky ke zlepšení výkonů pro možnou reprezentaci školy na sportovních soutěžích.

Očekávané výstupy RVP 9. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Činnost ovlivňující zdraví ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	➤ umí si vytvořit vhodné prostředí pro cvičení nebo relaxaci a využít i hudebního nebo rytmického doprovodu ➤ zná základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu ➤ pod vedením dodržuje správné držení těla při práci vsedě, vstojе, při zvedání břemen atd. ➤ na cvičení je schopen se soustředit a prožívat jednotlivé cviky ➤ umí rozeznat účinky jednotlivých druhů cvičení na vývoj organismu ➤ respektuje vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	➤ umí si vytvořit vhodné prostředí pro cvičení nebo relaxaci a využít i hudebního nebo rytmického doprovodu ➤ zná základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu ➤ pod vedením dodržuje správné držení těla při práci vsedě, vstojе, při zvedání břemen atd. ➤ na cvičení je schopen se soustředit a prožívat jednotlivé cviky ➤ umí rozeznat účinky jednotlivých druhů cvičení na vývoj organismu ➤ respektuje vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	➤ umí si s pomocí vytvořit vhodné prostředí pro cvičení nebo relaxaci a využít i hudebního nebo rytmického doprovodu ➤ zná základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu ➤ pod vedením dodržuje správné držení těla při práci vsedě, vstojе, při zvedání břemen atd. ➤ na cvičení je schopen se soustředit a prožívat jednotlivé cviky ➤ umí rozeznat účinky jednotlivých druhů cvičení na vývoj organismu ➤ respektuje vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	➤ zná základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu ➤ pod vedením dodržuje správné držení těla při práci vsedě, vstojе, při zvedání břemen atd. ➤ na cvičení je schopen se soustředit a prožívat jednotlivé cviky ➤ umí rozeznat účinky jednotlivých druhů cvičení na vývoj organismu ➤ respektuje vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	➤ v sedmém ročníku bývá zařazen lyžařský výcvikový kurz ➤ chápe spojení kondičně a dovednostně náročné činnosti na lyžích s účinky zdravotními, rekreačními, poznávacími
➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	➤ zná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je samostatně využívat ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ➤ ovládá základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základní polohy a pohyby (postupně je rozvíjí podle své úrovně) ➤ je schopen posoudit podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy	➤ zná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ➤ ovládá základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základní polohy a pohyby (postupně je rozvíjí podle své úrovně) ➤ je schopen posoudit podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy	➤ zná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je s pomocí i samostatně využívat ➤ ovládá základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základní polohy a pohyby (postupně je rozvíjí podle své úrovně) ➤ je schopen posoudit podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy	➤ zná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně s pomocí využívat ➤ ovládá základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základní polohy a pohyby (postupně je rozvíjí podle své úrovně)	➤ zvládá mazání lyží ➤ zvládá dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb ve středně náročném terénu
➤ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	➤ je schopen se vést rozcvičky pro různou pohybovou činnost ➤ pohybovou činnost ukončí ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (samostatně s pomocí učitele) – ➤ ovládá strečink po ukončené pohybové činnosti	➤ je schopen se vést rozcvičky pro různou pohybovou činnost ➤ pohybovou činnost ukončí ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (samostatně s pomocí učitele). ➤ ovládá strečink po ukončené pohybové činnosti	➤ dovede se připravit pod vedením učitele pro různou pohybovou činnost a ukončit ji ve shodě s hlavní činností ➤ učí se vést rozcvičky pro různou pohybovou činnost ➤ ovládá základy strečinku po ukončené pohybové činnosti	➤ dovede se připravit pod vedením učitele pro různou pohybovou činnost a ukončit ji ve shodě s hlavní činností ➤ učí se důležitost strečinku po ukončené pohybové činnosti	
➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu	➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu	➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; s pomocí je schopen upravit	➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; s pomocí učitele je schopen	➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; zná rizika škodlivin v ovzduší při pohybové aktivitě	➤ chápe význam a způsoby ochrany krajiny při zimních sportech a respektuje je

vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	upravit pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší		
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předchází možným úrazům a přizpůsobí jim svou činnost	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; zná možná rizika úrazů a jak jim předcházet	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; zná možná rizika úrazů a jak jim předcházet	umí ošetřit běžné úrazy v improvizovaných podmínkách (na základě znalostí a dovedností z jiných předmětů)
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	gymnastika - zvládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích - dovede stoj na rukou, přemet stranou, přemet vpřed (jen zdatnější), roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmky a přešvihy ve vzporu na hrazdě, toč jízmo, dívky základní cvičební prvky na kladině - dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je - dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla atletika - chápe význam atletiky jako vhodné přípravy pro jiné sporty - umí zorganizovat jednoduchou soutěž a změřit a zapsat potřebné výkony - zná základní startovní povely - zvládá základní techniku: vrh koulí, rychlý běh 60 m, vytrvalý běh 800,1500m cooperův běh, štafetová předávka, skok do dálky z optimálního rozběhu, skok do výšky (flop) sportovní hry - zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře volejbal, florbal a fotbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce basketbalu a házené úpoly - zvládá základní postoje, přetahy, přetlaky, úpolové odpory - pády (vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno (stranou, převalem), pohybové hry - zvládá hry pro osvojování různých způsobů lokomoce s využitím různého nářadí a náčiní (podle vyspělosti žáků)	gymnastika - zvládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích - dovede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmky a přešvihy ve vzporu na hrazdě, toč jízmo, dívky základní cvičební prvky na kladině - dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je - dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla atletika - chápe význam atletiky jako vhodné přípravy pro jiné sporty - umí zorganizovat jednoduchou soutěž a změřit a zapsat potřebné výkony - zná základní startovní povely - zvládá základní techniku: vrh koulí, rychlý běh 60 m, vytrvalý běh 800,1500m cooperův běh, štafetová předávka, skok do dálky z optimálního rozběhu, skok do výšky (flop) sportovní hry - zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře volejbal, florbal a fotbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce basketbalu a házené úpoly - zvládá základní postoje, přetahy, přetlaky, úpolové odpory - pády (vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno (stranou, převalem), pohybové hry - zvládá hry pro osvojování různých způsobů lokomoce s využitím různého nářadí a náčiní (podle vyspělosti žáků)	gymnastika - zvládá pod dohledem záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích - dovede kotouly vpřed a vzad ve vazbách, stoj na rukou, přemet stranou, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmky (s dopomocí) a přešvihy ve vzporu na hrazdě, toč jízmo (s dopomocí), dívky základní cvičební prvky na kladině - dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je - dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla atletika - chápe význam atletiky jako vhodné přípravy pro jiné sporty - umí zorganizovat jednoduchou soutěž a změřit a zapsat potřebné výkony - zná základní startovní povely - zvládá základní techniku: hod kriketovým míčkem, rychlý běh 60 m, vytrvalý běh 800,1500m cooperův běh, štafetová předávka, skok do dálky z optimálního rozběhu, skok do výšky (flop) sportovní hry - zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře volejbal, florbal a fotbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce basketbalu a házené úpoly - zvládá základní postoje, přetahy, přetlaky, úpolové odpory - pády (vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno (stranou, převalem), pohybové hry - zvládá hry pro osvojování různých způsobů lokomoce s využitím různého nářadí a náčiní (podle vyspělosti žáků)	gymnastika - záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích se postupně učí - dovede kotouly vpřed a vzad ve vazbách, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmky (s dopomocí) a přešvihy ve vzporu na hrazdě, dívky základní cvičební prvky na kladině - dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je - dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla atletika - chápe význam atletiky jako vhodné přípravy pro jiné sporty - zná základní startovní povely - zvládá základní techniku: hod kriketovým míčkem, rychlý běh 60 m, vytrvalý běh 800,1500m cooperův běh, štafetová předávka, skok do dálky z optimálního rozběhu, skok do výšky (flop) sportovní hry - zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře volejbal, florbal a fotbal - zvládá základní herní činnosti jednotlivce basketbalu a házené úpoly - zvládá základní postoje, přetahy, přetlaky, úpolové odpory - pády (vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno (stranou, převalem), pohybové hry - zvládá hry pro osvojování různých způsobů lokomoce s využitím různého nářadí a náčiní (podle vyspělosti žáků)	Sjezdový výcvik - přejíždění terén. nerovností - brzdění smykem - základní srovnávací oblouk (otevřený, zavřený) střední, dlouhý - modifikované oblouky - sjíždění ve středně náročných terénních podmínkách - jízda na sjezdovce, v brankách - zvládá mazání lyží běžecský výcvik - bruslení do mírného protisvahu - skluz na jedné lyži - zastavování smykem - běh soupažný jednodobý a dvoudobý - běh ve stopě - D do 3 km, CH do 5 km - jízda ve středně náročném terénu (do 25 km)

➤ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	➤ umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny ➤ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	➤ umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny ➤ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	➤ umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny ➤ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	➤ umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny ➤ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	
Činnosti podporující pohybové učení ➤ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	➤ zná aktivně osvojované pojmy ➤ umí cvičit podle slovních pokynů, příp. grafického návodu ➤ rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní - individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.)	➤ zná aktivně osvojované pojmy ➤ umí cvičit podle slovních pokynů, příp. grafického návodu ➤ rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní - individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.)	➤ zná aktivně osvojované pojmy ➤ umí cvičit podle slovních pokynů, příp. grafického návodu ➤ rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní - individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.)	➤ zná aktivně osvojované pojmy ➤ umí cvičit podle slovních pokynů, příp. grafického návodu ➤ rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní - individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.)	➤ zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na společných zařízeních - vleky, sjezdovky, běžecké tratě - a řídí se jimi (převážně samostatně)
➤ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	➤ uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play ➤ uvědomuje si význam sebeobraných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem ➤ snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného	➤ uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play ➤ uvědomuje si význam sebeobraných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem ➤ snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného	➤ uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play ➤ uvědomuje si význam sebeobraných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem ➤ snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného	➤ uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play ➤ uvědomuje si význam sebeobraných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem ➤ snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného	
➤ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	➤ umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	➤ umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	➤ umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	➤ umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	
➤ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	➤ rozumí základním pravidlům ovládá základy rozhodování při hře ➤ zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání ➤ chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	➤ rozumí základním pravidlům ovládá základy rozhodování při hře ➤ zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání ➤ chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	➤ rozumí základním pravidlům ovládá základy rozhodování při hře ➤ zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání ➤ chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	➤ rozumí základním pravidlům ovládá základy rozhodování při hře ➤ zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání ➤ chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	
➤ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	➤ chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů ➤ uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd.	➤ chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů ➤ uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd.	➤ chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů ➤ uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd.	➤ chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů ➤ uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd.	
➤ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	➤ umí několik her z každé skupiny, dovede je zorganizovat a samostatně řídit ➤ ovládá základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her	➤ umí několik her z každé skupiny, dovede je zorganizovat a samostatně řídit ➤ ovládá základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her	➤ umí několik her z každé skupiny, dovede je zorganizovat a samostatně řídit ➤ ovládá základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her	➤ umí několik her z každé skupiny, dovede je zorganizovat	➤ ví, jak se připravit na horskou túru, koho a jak informovat o zamýšlené cestě
➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.		Předmět: Tělesná výchova	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Činnost ovlivňující zdraví ➤ zná základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu ➤ pod vedením dodržuje správné držení těla při práci vsedě, vstoje, při zvedání břemen atd. ➤ na cvičení je schopen se soustředit a prožívat jednotlivé cviky ➤ umí rozeznat účinky jednotlivých druhů cvičení na vývoj organismu ➤ respektuje vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	➤ význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu ➤ rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených ➤ význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu, praktické využití pro úpravu zátěže ➤ význam různých rolí ve sportu ➤ rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním sportem) v podmínkách, zaměření, tréninku ➤ podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy ➤ správné držení těla při práci vsedě, vstoje, při zvedání břemen atd. ➤ vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ přesahy – PŘ, Rv
➤ zná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně s pomocí využívat ➤ ovládá základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základní polohy a pohyby (postupně je rozvíjí podle své úrovně)	➤ základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby (postupně se rozvíjí podle úrovně žáků) ➤ základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu ➤ konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení ➤ základní technika jednotlivých cviků ➤ způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů ➤ další způsoby kontroly a korekce jednotlivých cvičení ➤ pojmy (terminologie) osvojovaných činností ➤ individuální soubory cvičení pro rozvoj zdatnosti nebo korekci zdravotního oslabení	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ přesahy – PŘ, Rv,
➤ dovede se připravit pod vedením učitele pro různou pohybovou činnost a ukončit ji ve shodě s hlavní činností ➤ učí se důležitost strečinku po ukončené pohybové činnosti	➤ cvičení po náročné duševní činnosti ➤ cvičení pro kompenzaci zátěže různých profesí ➤ význam soustředění při cvičení, prožívání cviků ➤ příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele) ➤ průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační cvičení	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ přesahy – PŘ, Rv,
➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; zná rizika škodlivin v ovzduší při pohybové aktivitě	➤ vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	EV – VCP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad
➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; zná možná rizika úrazů a jak jim předcházet	➤ zásady bezpečnosti i v málo známém prostředí (hory, les)	MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák - žák	➤ výklad ➤ diskuse ➤ přesahy – Ov, Rv,

Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech gymnastika ➤ záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích se postupně učí ➤ dovede kotouly vpřed a vzad ve vazbách, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmyk (s pomocí) a přešvihy ve vzporu na hrazdě, dívky základní cvičební prvky na kladině ➤ dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je ➤ dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla atletika ➤ chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty ➤ zná základní startovní povely ➤ zvládá základní techniku: hod kriketovým míčkem, rychlý běh 60 m, vytrvalý běh 800,1500m kooperův běh, štafetová předávka, skok do dálky z optimálního rozběhu, skok do výšky (flop) sportovní hry ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře volejbal, florbal a fotbal ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce basketbalu a házené úpoly ➤ zvládá základní postoje, přetahy, přetlaky, úpolové odpory ➤ pády (vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno (stranou, převalem), pohybové hry ➤ zvládá hry pro osvojování různých způsobů lokomoce s využitím různých nářadí a náčiní (podle vyspělosti žáků)	gymnastika ➤ záchrana a pomoc i při náročnějších cvicích ➤ gymnastka v domácích podmínkách ➤ gymnastické soutěže, estetika gymnastického cvičení ➤ průpravná cvičení ➤ zapojení žáků do řízení a samostatného hodnocení kvality akrobacie ➤ kotouly vpřed v kombinacích ➤ kotouly vzad ➤ stoj na rukou (dopomoc) ➤ přemet stranou ➤ rovnovážné polohy v postojích ➤ skoky na místě a z místa (především D) přeskoky ➤ skoky odrazem z trampolínky (prosté, s pohyby nohou, s obraty) ➤ roznožka přes kozu našif s oddáleným odrazem ➤ skrčka přes kozu našif i s oddáleným odrazem hrazda po čelo ➤ náskok do vzporu - zákmihem seskok, sešín ➤ výmyk (odrazen jednož, obouž) ➤ přešvihy únožmo ve vzporu, seskok přešvihem ➤ toč jízmo - nácvik kladina 1 m (převážně D) ➤ různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty ➤ rovnovážné polohy ➤ náskoky, seskoky (na vhodnou podložku) ➤ klus, poskoky ➤ kotoul vpřed - nácvik kruhy ➤ komíhání ve svisu ➤ svis vznesmo, střemhlav ➤ houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok rytmická gymnastika ➤ různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem (tanec, balet, pohybové skladby, aerobní a jiné formy cvičení) ➤ význam jednotlivých forem pro správné držení těla, estetiku, společenský kontakt, zdatnost, odpočinek úpoly – formou poh.her ➤ přetahy, přetlaky, úpolové odpory ➤ pády (vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno (stranou, převalem), navazování pádů ➤ střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich atletika ➤ pojmy: olympijské disciplíny, názvy náčiní i neosvojovaných disciplín ➤ základní pravidla atletických soutěží, rozhodování o umístění ve skocích, hodech atd. ➤ základy organizace soutěží ➤ základy techniky dalších osvojovaných disciplín ➤ průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti běh ➤ speciální běžecká cvičení ➤ sprint do 60 m ➤ vytrvalý běh do 1000 m (D) a 1500 m (CH) ➤ kooperův běh 12 minut ➤ štafetová předávka, štafetový běh	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řešení problémů a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>rozvoj hodnot a postojů</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák - žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi EV – VČP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ měření výkonů ➤ přesahy – Ov,Rv, M, F
--	--	--	---

	skok ➤ skok do dálky z optimálního rozběhu ➤ skok do výšky (flop) hod ➤ hod kriketovým míčkem – technika hodu z místa i rozběhu ➤ atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem n. koulí) ➤ využití počítače pro evidenci a hodnocení výsledků pohybové hry ➤ základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her ➤ význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů a osob. vlastností žáka ➤ úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře ➤ radost ze hry, prožitek, spolupráce: nejvyšší cíl pohybových her ➤ pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce ➤ pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - bioenergetické kapacity organismu ➤ pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností (jako součást jednotlivých témat) ➤ pohybové hry soutěživé a bojové (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro rozvoj pohybové představitivosti a tvořivosti (na základě pohádek, vyprávění, pojmů, pocitů, představ) ➤ pohybové hry kontaktní (pro procitování vzájemné energie, blízkosti) ➤ pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním aj.) ➤ jednotlivé druhy pohybových her jsou rozvíjeny na základě pohybových dovedností, zkušeností a zájmu žáků sportovní hry házená – jen hoši ➤ základní pravidla 4+1 a 6+1 ➤ základy herních systémů: ➤ postupný útok proti osobní obraně ➤ osobní obranný systém na celém hřišti ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ uvolňování bez míče, s míčem ➤ přihrávka vrchní jednoruč (z místa, za pohybu) ➤ střelba vrchní jednoruč fotbal - jen hoši ➤ základní pravidla 4+1 ➤ herní kombinace: ➤ útočná kombinace založená na přihrávce, útočná kombinace založená na "přihraj a běž" ➤ obranné kombinace ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ výběr místa (uvolňování, nabíhání), obsazování prostoru ➤ zpracování míče (převzetí, tlumení), vedení míče ➤ přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost, ➤ vhazování míče ➤ střelba z místa a po vedení míče		
--	--	--	--

	florbal ➤ základní pravidla 4 x 4 bez brankáře ➤ herní kombinace: ➤ útočné kombinace založené na přihrávce ➤ obranné kombinace ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ výběr místa (uvolňování, nabíhání), obsazování prostoru ➤ práce s hokejkou, zpracování míčku tělem a hokejkou, vedení míčku ➤ přihrávka po zemi a vzduchem ➤ střelba z místa a po vedení míčku ➤ hra podle školních pravidel (příprava na turnaje) basketbal ➤ vysvětlení základních chyb ve hře ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ driblíng pravou i levou rukou ➤ přihrávka jednoruč a obouruč (na místě a za pohybu) ➤ střelba jednoruč a obouruč z místa a z pohybu ➤ zjednodušená hra volejbal ➤ základní pravidla hry- ukázka při přehazované ➤ herní kombinace: ➤ postavení při příjmu podání ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ odbití obouruč vrchem a spodem ➤ podání spodní, vrchní ➤ přihrávka, nahrávka ➤ hra na zkráceném poli		
➤ umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny ➤ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	➤ předvedení jednotlivých prvků a sestav v gymnastice ➤ hledá chyby při prováděných herních činnostech a zamýšlí se nad příčinami a možnou nápravou	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ měření výkonů ➤ přesahy – Ov, Rv, M, F
Činnosti podporující pohybové učení ➤ zná aktivně osvojované pojmy ➤ umí cvičit podle slovních pokynů, příp. grafického návodu ➤ rozumí základním rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní - individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.)	➤ všechny vhodné informace o TV a sportu ve zdravém životním stylu a jejich praktické aplikace ➤ základy grafického záznamu pohybu	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> –řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí poznatky a postoje ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák - žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ měření výkonů ➤ přesahy – Rv, M, F

➤ uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play ➤ uvědomuje si význam sebeobraných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem ➤ snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného	➤ význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace ➤ sbírání a třídění informací z TV a sportu ➤ základní informace z dějin i současnosti TV a sportu	OSV – MR ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řešení problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi MKV – LV, PSSS ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák – žák ➤ <u>rozvoj postojů</u> – přispění každého za odstranění diskriminace	➤ výklad ➤ diskuse ➤ přesahy – Rv
➤ umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	➤ význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace		➤ výklad ➤ demonstrace
➤ rozumí základním pravidlům ➤ zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání ➤ chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	➤ význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace ➤ herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí - časoměřič, zapisovatel atd.) ➤ základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích ➤ specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách ➤ příprava a organizace utkání ➤ úprava různých povrchů hřišť a náčiní	MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák - žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi EV – VČP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ přesahy – Rv, M, F
➤ chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů	➤ základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her ➤ význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů a osob. vlastností žáka ➤ úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře ➤ radost ze hry, prožitek, spolupráce: nejvyšší cíl pohybových her ➤ samostatně navržené a vyrobené (upravené) náčiní ➤ pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce ➤ pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - bioenergetické kapacity organismu ➤ pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností (jako součást jednotlivých témat) ➤ pohybové hry soutěživé a bojové (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě pohádek, vyprávění, pojmů, pocitů, představ) ➤ pohybové hry kontaktní (pro procvičování vzájemné energie, blízkosti) ➤ pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním aj.)	MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák - žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi EV – VČP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad ➤ pozorování ➤ přesahy – Rv
➤ umí několik her z každé skupiny, dovede je zorganizovat	➤ výběrové hodiny tvořené vybranými žáky (vítězná družstva či jednotlivci) – organizují hry v hodině	OSV – MR ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ procvičování ➤ přesahy – Ov, Rv, M, F
➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách	➤ zpracování dat atletiky z podzimu a jara a jejich porovnání (zlepšení či zhoršení)	MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – poznání sama sebe	➤ výklad ➤ měření výkonů ➤ přesahy – M

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.	Předmět: Tělesná výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Činnost ovlivňující zdraví ➤ zná základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu ➤ pod vedením dodržuje správné držení těla při práci vsedě, vstojе, při zvedání břemen atd. ➤ na cvičení je schopen se soustředit a prožívat jednotlivé cviky ➤ umí rozeznat účinky jednotlivých druhů cvičení na vývoj organismu ➤ respektuje vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	➤ význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu ➤ rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených ➤ význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu, praktické využití pro úpravu zátěže ➤ význam různých rolí ve sportu ➤ rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním sportem) v podmínkách, zaměření, tréninku ➤ podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy ➤ správné držení těla při práci vsedě, vstojе, při zvedání břemen atd. ➤ vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ přesahy – Př, Rv
➤ zná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně s pomocí využívat ➤ ovládá základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základní polohy a pohyby (postupně je rozvíjí podle své úrovně)	➤ základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby (postupně se rozvíjí podle úrovně žáků) ➤ základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu ➤ konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení ➤ základní technika jednotlivých cviků ➤ způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů ➤ další způsoby kontroly a korekce jednotlivých cvičení ➤ pojmy (terminologie) osvojovaných činností ➤ individuální soubory cvičení pro rozvoj zdatnosti nebo korekci zdravotního oslabení	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ přesahy – Př, Rv
➤ dovede se připravit pod vedením učitele pro různou pohybovou činnost a ukončit ji ve shodě s hlavní činností ➤ učí se důležitost strečinku po ukončené pohybové činnosti	➤ cvičení po náročné duševní činnosti ➤ cvičení pro kompenzaci zátěže různých profesí ➤ význam soustředění při cvičení, prožívání cviků ➤ příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele) ➤ průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační cvičení	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ přesahy – Př, Rv
➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; zná rizika škodlivin v ovzduší při pohybové aktivitě	➤ vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	EV – VČP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad
➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; zná možná rizika úrazů a jak jim předcházet	➤ zásady bezpečnosti i v málo známém prostředí (hory, les)	MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák – žák	➤ výklad ➤ diskuse ➤ přesahy – Ov, Rv

Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech gymnastika ➤ záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích se postupně učí ➤ dovede kotouly vpřed a vzad ve vazbách, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmyk (s pomocí) a přešvihy ve vzporu na hrazdě, dívky základní cvičební prvky na kladině ➤ dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je ➤ dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla atletika ➤ chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty ➤ zná základní startovní povely ➤ zvládá základní techniku: hod kriketovým míčkem, rychlý běh 60 m, vytrvalý běh 800,1500m cooperův běh, štafetová předávka, skok do dálky z optimálního rozběhu, skok do výšky (flop) sportovní hry ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře volejbal, florbal a fotbal ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce basketbalu a házené úpoly ➤ zvládá základní postoje, přetahy, přetlaky, úpolové odpory ➤ pády (vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno (stranou, převalem), pohybové hry ➤ zvládá hry pro osvojování různých způsobů lokomoce s využitím různých nářadí a náčiní (podle vyspělosti žáků)	gymnastika ➤ záchrana a pomoc i při náročnějších cvicích ➤ gymnastka v domácích podmínkách ➤ gymnastické soutěže, estetika gymnastického cvičení ➤ průpravná cvičení ➤ zapojení žáků do řízení a samostatného hodnocení kvality akrobacie ➤ kotouly vpřed v kombinacích ➤ kotouly vzad ➤ stoj na rukou (pomocí) ➤ přemet stranou ➤ rovnovážné polohy v postojích ➤ skoky na místě a z místa (především D) přeskoky ➤ skoky odrazem z trampolinky (prosté, s pohyby nohou, s obraty) ➤ roznožka přes kozu našíř s oddáleným odrazem ➤ skrčka přes kozu našíř i s oddáleným odrazem hrazda po čelo ➤ náskok do vzporu - zákmihem seskok, sešín ➤ výmyk (odrazen jedno nož, obounož) ➤ přešvihy únožmo ve vzporu, seskok přešvihem ➤ toč jízmo kladina 1 m (převážně D) ➤ různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty ➤ rovnovážné polohy ➤ náskoky, seskoky (na vhodnou podložku) ➤ klus, poskoky ➤ kotoul vpřed (pomocí) kruhy ➤ komíhání ve svisu ➤ svis vznesmo, střemhlav ➤ houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskokrytmická gymnastika ➤ různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem (tanec, balet, pohybové skladby, aerobní a jiné formy cvičení) ➤ význam jednotlivých forem pro správné držení těla, estetiku, společenský kontakt, zdatnost, odpočinek úpoly – formou poh.her ➤ přetahy, přetlaky, úpolové odpory ➤ pády (vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno (stranou, převalem), navazování pádů ➤ střežové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich atletika ➤ pojmy: olympijské disciplíny, názvy náčiní i neosvojovaných disciplín ➤ základní pravidla atletických soutěží, rozhodování o umístění ve skocích, hodech atd. ➤ základy organizace soutěží ➤ základy techniky dalších osvojovaných disciplín ➤ průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řešení problémů a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>rozvoj hodnot a postojů</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole: učitel – žák, žák - žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi EV – VČP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ měření výkonů ➤ přesahy – Ov, Rv, M, F
--	---	---	--

	běh ➤ speciální běžecká cvičení ➤ sprint do 60 m ➤ vytrvalý běh do 1000 m (D) a 1500 m (CH) ➤ cooperův běh 12 minut ➤ štafetová předávka ➤ štafetový běh skok ➤ skok do dálky z optimálního rozběhu ➤ skok do výšky (flop) hod ➤ hod kriketovým míčkem – technika hodu z místa i rozběhu ➤ atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem n. koulí) ➤ využití počítače pro evidenci a hodnocení výsledků pohybové hry ➤ základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her ➤ význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů a osob. vlastností žáka ➤ úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře ➤ radost ze hry, prožití, spolupráce: nejvyšší cíl pohybových her ➤ pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce ➤ pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - bioenergetické kapacity organismu ➤ pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností (jako součást jednotlivých témat) ➤ pohybové hry soutěživé a bojové (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro rozvoj pohybové představitivosti a tvořivosti (na základě pohádek, vyprávění, pojmů, pocitů, představ) ➤ pohybové hry kontaktní (pro procitování vzájemné energie, blízkosti) ➤ pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním aj.) ➤ jednotlivé druhy pohybových her jsou rozvíjeny na základě pohybových dovedností, zkušeností a zájmu žáků	
--	--	--

	sportovní hry házená – jen hoši ➤ základní pravidla 4+1 a 6+1 ➤ základy herních systémů: ➤ postupný útok proti osobní obraně ➤ osobní obranný systém na celém hřišti ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ uvolňování bez míče, s míčem ➤ přihrávka vrchní jednoruč (z místa, za pohybu) ➤ střelba vrchní jednoruč fotbal - jen hoši ➤ základní pravidla 4+1 ➤ herní kombinace: ➤ útočná kombinace založená na přihrávce, útočná kombinace založená na "přihraj a běž" ➤ obranné kombinace ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ výběr místa (uvolňování, nabíhání), obsazování prostoru ➤ zpracování míče (převzetí, tlumení), vedení míče ➤ přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost, ➤ vhazování míče ➤ střelba z místa a po vedení míče florbal ➤ základní pravidla 4 x 4 bez brankáře ➤ herní kombinace: ➤ útočné kombinace založené na přihrávce ➤ obranné kombinace ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ výběr místa (uvolňování, nabíhání), obsazování prostoru ➤ práce s hokejkou, zpracování míčku tělem a hokejkou, vedení míčku ➤ přihrávka po zemi a vzduchem ➤ střelba z místa a po vedení míčku ➤ hra podle školních pravidel (příprava na turnaje) basketbal ➤ vysvětlení základních chyb ve hře ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ driblíng pravou i levou rukou ➤ přihrávka jednoruč a obouruč (na místě a za pohybu) ➤ střelba jednoruč a obouruč z místa a z pohybu ➤ zjednodušená hra volejbal (nejlépe od 7. ročníku) ➤ základní pravidla hry ➤ herní kombinace: ➤ postavení při příjmu podání ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč (lob, v pádu) ➤ podání spodní, vrchní ➤ přihrávka, nahrávka ➤ hra na zkráceném poli		
--	--	--	--

➤ umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny ➤ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	➤ předvedení jednotlivých prvků a sestav v gymnastice ➤ hledá chyby při prováděných herních činnostech a zamýšlí se nad příčinami a možnou nápravou	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ měření výkonů ➤ přesahy – Rv, M, F
Činnosti podporující pohybové učení ➤ zná aktivně osvojované pojmy ➤ umí cvičit podle slovních pokynů, příp. grafického návodu ➤ rozumí základním rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní - individuální, brankové, síťové, pátkové atd.)	➤ všechny vhodné informace o TV a sportu ve zdravém životním stylu a jejich praktické aplikace ➤ základy grafického záznamu pohybu	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí poznatky a postoje ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák - žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ měření výkonů ➤ přesahy – Ov, Rv, M, F
➤ uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play ➤ uvědomuje si význam sebeobraných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem ➤ snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného	➤ význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace ➤ sbírání a třídění informací z TV a sportu ➤ základní informace z dějin i současnosti TV a sportu	OSV – MR ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi MKV – LV, PSSS ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák – žák ➤ <u>rozvoj postojů</u> – přispění každého za odstranění diskriminace	➤ výklad ➤ diskuse ➤ přesahy – Ov, Rv
➤ umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	➤ význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace		➤ výklad ➤ demonstrace
➤ rozumí základním pravidlům ➤ zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání ➤ chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	➤ význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace ➤ herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí - časoměřič, zapisovatel atd.) ➤ základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích ➤ specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách ➤ příprava a organizace utkání ➤ úprava různých povrchů hřišť a náčiní	MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák - žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi EV – VČP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ přesahy – Ov, Rv, M, F

➤ chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů	➤ základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her ➤ význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů a osob. vlastností žáka ➤ úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře ➤ radost ze hry, prožitek, spolupráce: nejvyšší cíl pohybových her ➤ samostatně navržené a vyrobené (upravené) náčiní ➤ pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce ➤ pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - bioenergetické kapacity organismu ➤ pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností (jako součást jednotlivých témat) ➤ pohybové hry soutěživé a bojové (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě pohádek, vyprávění, pojmů, pocitů, představ) ➤ pohybové hry kontaktní (pro procitování vzájemné energie, blízkosti) ➤ pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním aj.)	➤ MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák - žák ➤ EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi ➤ EV – VČP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad ➤ pozorování ➤ přesahy – Ov, Rv
➤ umí několik her z každé skupiny, dovede je zorganizovat	➤ výběrové hodiny tvořené vybranými žáky (vítězná družstva či jednotlivci) – organizují hry v hodině	➤ OSV – MR ➤ <u>kooperace a kompetence</u> –řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ procvičování ➤ přesahy – Ov, Rv, M, F
➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách	➤ zpracování dat atletiky z podzimu a jara a jejich porovnání (zlepšení či zhoršení)	➤ MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – poznání sama sebe	➤ výklad ➤ měření výkonů ➤ přesahy – M

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.	Předmět: Tělesná výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Činnost ovlivňující zdraví ➤ umí si vytvořit vhodné prostředí pro cvičení nebo relaxaci a využít i hudebního nebo rytmického doprovodu ➤ zná základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu ➤ pod vedením dodržuje správné držení těla při práci vsedě, vstojе, při zvedání břemen atd. ➤ na cvičení je schopen se soustředit a prožívat jednotlivé cviky ➤ umí rozeznat účinky jednotlivých druhů cvičení na vývoj organismu ➤ respektuje vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	➤ význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu ➤ rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených ➤ význam hodnot srdeční frekvence při TV a sportu, praktické využití pro úpravu zátěže ➤ význam různých rolí ve sportu ➤ rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním sportem) v podmínkách, zaměření, tréninku ➤ podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy ➤ správné držení těla při práci vsedě, vstojе, při zvedání břemen atd. ➤ vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ přesahy – Př, Rv
➤ zná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ➤ ovládá základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základní polohy a pohyby (postupně je rozvíjí podle své úrovně) ➤ je schopen posoudit podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy	➤ základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby (postupně se rozvíjí podle úrovně žáků) ➤ základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu ➤ konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení ➤ základní technika jednotlivých cviků ➤ způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů ➤ další způsoby kontroly a korekce jednotlivých cvičení ➤ pojmy (terminologie) osvojovaných činností ➤ individuální soubory cvičení pro rozvoj zdatnosti nebo korekci zdravotního oslabení	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ přesahy – Př, Rv
➤ je schopen se vést rozcvičky pro různou pohybovou činnost ➤ pohybovou činnost ukončí ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (samostatně s pomocí učitele) ➤ ovládá strečink po ukončené pohybové činnosti	➤ cvičení po náročné duševní činnosti ➤ cvičení pro kompenzaci zátěže různých profesí ➤ význam soustředění při cvičení, prožívání cviků ➤ příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele) ➤ průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační cvičení	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ přesahy – Př, Rv
➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; s pomocí je schopen upravit pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	➤ vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	EV – VČP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad ➤ přesahy - Rv
➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předchází možným úrazům a přizpůsobí jim svou činnost	➤ zásady bezpečnosti i v málo známém prostředí (hory, les)	MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole: učitel – žák, žák - žák	➤ výklad ➤ diskuse ➤ přesahy – Ov, Rv

Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech gymnastika ➤ zvládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích ➤ dovede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě, toč jízdo, dívky základní cvičební prvky na kladině ➤ dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je ➤ dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla atletika ➤ chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty ➤ umí zorganizovat jednoduchou soutěž a změřit a zapsat potřebné výkony ➤ zná základní startovní povely ➤ zvládá základní techniku: vrh koulí, rychlý běh 60 m, vytrvalý běh 800, 1500 m kooperův běh, štafetová předávka, skok do dálky z optimálního rozběhu, skok do výšky (flop) sportovní hry ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře volejbal, florbal a fotbal ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce basketbalu a házené úpoly ➤ zvládá základní postoje, přetahy, přetlaky, úpolové odpory ➤ pády (vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno (stranou, převalem), pohybové hry ➤ zvládá hry pro osvojování různých způsobů lokomoce s využitím různého nářadí a náčiní (podle vyspělosti žáků)	gymnastika ➤ záchrana a pomoc i při náročnějších cvicích ➤ gymnastka v domácích podmínkách ➤ gymnastické soutěže, estetika gymnastického cvičení ➤ průpravná cvičení ➤ zapojení žáků do řízení a samostatného hodnocení kvality akrobacie ➤ kotouly vpřed v kombinacích ➤ kotouly vzad ➤ stoj na rukou do kotoulu vpřed (pomoc) ➤ přemety stranou, a přemet vpřed (jen zdatnější) ➤ rovnovážné polohy v postojích ➤ skoky na místě a z místa (především D) přeskoky ➤ skoky odrazem z trampolinky (prosté, s pohyby nohou, s obraty) ➤ roznožka přes kozu našří s oddáleným odrazem ➤ skrčka přes kozu našří i s oddáleným odrazem hrazda po čelo ➤ náskok do vzporu - zákmihem seskok ➤ výmyk (odrazen jednož, obouž) ➤ přešvihy únožmo ve vzporu, seskok přešvihem ➤ toč jízdo, toč vzad (jen zdatní) ➤ podmet -nácvik kladina 1 m (převážně D) ➤ různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty ➤ rovnovážné polohy ➤ náskoky, seskoky (na vhodnou podložku) ➤ klus, poskoky ➤ kotoul vpřed (dopomoc) kruhy ➤ komíhání ve svisu ➤ svis vznesmo, střemhlav ➤ houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok rytmická gymnastika ➤ různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem (tanec, balet, pohybové skladby, aerobní a jiné formy cvičení) ➤ význam jednotlivých forem pro správné držení těla, estetiku, společenský kontakt, zdatnost, odpočinek úpoly – formou poh.her ➤ přetahy, přetlaky, úpolové odpory ➤ pády (vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno (stranou, převalem), navazování pádů ➤ střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>rozvoj hodnot a postojů</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole: učitel – žák, žák - žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi EV – VČP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ měření výkonů ➤ přesahy – Ov, Rv, M, F
---	--	---	--

	atletika ➤ pojmy: olympijské disciplíny, názvy náčiní i neosvojovaných disciplín ➤ základní pravidla atletických soutěží, rozhodování o umístění ve skocích, hodech atd. ➤ základy organizace soutěží ➤ základy techniky dalších osvojovaných disciplín ➤ průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti běh ➤ speciální běžecká cvičení ➤ sprint do 60 m ➤ vytrvalý běh do 1500 m (D) a 2000 m (CH) ➤ cooperův běh 12 minut ➤ štafetová předávka ➤ štafetový běh skok ➤ skok do dálky z optimálního rozběhu ➤ skok do výšky (flop) hod ➤ koulařská gymnastika, vrh z místa, sun, spojení sunu a vrhu ➤ vrh koulí - D do 3 kg, CH do 5 kg ➤ atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem n. koulí) ➤ využití počítače pro evidenci a hodnocení výsledků pohybové hry ➤ základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her ➤ význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů a osob. vlastností žáka ➤ úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře ➤ radost ze hry, prožitek, spolupráce: nejvyšší cíl pohybových her ➤ pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce ➤ pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - bioenergetické kapacity organismu ➤ pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností (jako součást jednotlivých témat) ➤ pohybové hry soutěživé a bojové (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě pohádek, vyprávění, pojmů, pocitů, představ) ➤ pohybové hry kontaktní (pro procitování vzájemné energie, blízkosti) ➤ pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním aj.) ➤ jednotlivé druhy pohybových her jsou rozvíjeny na základě pohybových dovedností, zkušeností a zájmu žáků	
--	--	--

	sportovní hry házená – jen hoši ➤ základní pravidla 4+1 a 6+1 ➤ základy herních systémů: ➤ postupný útok proti osobní obraně ➤ osobní obranný systém na celém hřišti ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ uvolňování bez míče, s míčem ➤ přihrávka vrchní jednoruč (z místa, za pohybu) ➤ střelba vrchní jednoruč fotbal - jen hoši ➤ základní pravidla 4+1 ➤ herní kombinace: ➤ útočná kombinace založená na přihrávce, útočná kombinace založená na "přihraj a běž" ➤ obranné kombinace ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ výběr místa (uvolňování, nabíhání), obsazování prostoru ➤ zpracování míče (převzetí, tlumení), vedení míče ➤ přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost, ➤ vhazování míče ➤ střelba z místa a po vedení míče florbal ➤ základní pravidla 4 x 4 bez brankáře ➤ herní kombinace: ➤ útočné kombinace založené na přihrávce ➤ obranné kombinace ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ výběr místa (uvolňování, nabíhání), obsazování prostoru ➤ práce s hokejkou, zpracování míčku tělem a hokejkou, vedení míčku ➤ přihrávka po zemi a vzduchem ➤ střelba z místa a po vedení míčku ➤ hra podle školních pravidel (příprava na turnaje) basketbal ➤ vysvětlení základních chyb ve hře ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ driblíng pravou i levou rukou ➤ přihrávka jednoruč a obouruč (na místě a za pohybu) ➤ střelba jednoruč a obouruč z místa a z pohybu ➤ zjednodušená hra volejbal (nejlépe od 7. ročníku) ➤ základní pravidla hry ➤ herní kombinace: ➤ s nahrávačem u sítě v zóně III ➤ postavení při příjmu podání ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč (lob, v pádu) ➤ podání spodní, vrchní ➤ přihrávka, nahrávka ➤ hra na zkráceném poli		
--	--	--	--

➤ umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny ➤ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	➤ předvedení jednotlivých prvků a sestav v gymnastice ➤ hledá chyby při prováděných herních činnostech a zamýšlí se nad příčinami a možnou nápravou	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ měření výkonů ➤ přesahy – Rv, M, F
Činnosti podporující pohybové učení ➤ zná aktivně osvojované pojmy ➤ umí cvičit podle slovních pokynů, příp. grafického návodu ➤ rozumí základním rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní - individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.)	➤ všechny vhodné informace o TV a sportu ve zdravém životním stylu a jejich praktické aplikace ➤ základy grafického záznamu pohybu ➤ záchrana a pomoc i při náročnějších cvicích ➤ zapojení žáků do řízení a samostatného hodnocení kvality ➤ pojmy: olympijské disciplíny, názvy náčiní i neosvojovaných disciplín	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí poznatky a postoje ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole: učitel – žák, žák – žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ měření výkonů ➤ přesahy – Ov, Rv, M, F
➤ uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play ➤ uvědomuje si význam sebeobraných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem ➤ snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného	➤ význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace ➤ sbírání a třídění informací z TV a sportu ➤ základní informace z dějin i současnosti TV a sportu	OSV – MR ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi MKV – LV, PSSS ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák – žák ➤ <u>rozvoj postojů</u> – přispění každého za odstranění diskriminace	➤ výklad ➤ diskuse ➤ přesahy – Ov, Rv
➤ umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	➤ význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace ➤ úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře		➤ výklad ➤ demonstrace
➤ rozumí základním pravidlům ovládá základy rozhodování při hře ➤ zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání ➤ chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	➤ význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace ➤ herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí - časoměřič, zapisovatel atd.) ➤ základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích ➤ specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách ➤ příprava a organizace utkání ➤ úprava různých povrchů hřišť a náčiní	MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák – žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi EV – VČP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ přesahy – Ov, M, F

➤ chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů ➤ uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd.	➤ základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her ➤ význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů a osob. vlastností žáka ➤ úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře ➤ radost ze hry, prožitků, spolupráce: nejvyšší cíl pohybových her ➤ samostatně navržené a vyrobené (upravené) náčiní ➤ pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce ➤ pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - bioenergetické kapacity organismu ➤ pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností (jako součást jednotlivých témat) ➤ pohybové hry soutěživé a bojové (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě pohádek, vyprávění, pojmů, pocitů, představ) ➤ pohybové hry kontaktní (pro procitování vzájemné energie, blízkosti) ➤ pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním aj.)	MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák - žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi EV – VČP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad ➤ pozorování ➤ přesahy – Ov, Rv
➤ umí několik her z každé skupiny, dovede je zorganizovat a samostatně řídit ➤ ovládá základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her	➤ výběrové hodiny tvořené vybranými žáky (vítězná družstva či jednotlivci) – organizují hry v hodině	OSV – MR ➤ <u>kooperace a kompetence</u> –řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ procvičování ➤ přesahy – Ov, Rv, M, F
➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	➤ zpracování dat atletiky z podzimu a jara a jejich porovnání (zlepšení či zhoršení)	MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – poznání sama sebe	➤ výklad ➤ měření výkonů ➤ přesahy – M

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 9.	Předmět: Tělesná výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
Činnost ovlivňující zdraví - umí si vytvořit vhodné prostředí pro cvičení nebo relaxaci a využít i hudebního nebo rytmického doprovodu - zná základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - pod vedením dodržuje správné držení těla při práci vsedě, vstojе, při zvedání břemen atd. - na cvičení je schopen se soustředit a prožívat jednotlivé cviky - umí rozeznat účinky jednotlivých druhů cvičení na vývoj organismu - respektuje vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	- význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - rozdíly mezi TV a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených - význam hodnot srdeční frekvence při Tv a sportu, praktické využití pro úpravu zátěže - význam různých rolí ve sportu - rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním sportem) v podmínkách, zaměření, tréninku - podstata únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy - správné držení těla při práci vsedě, vstojе, při zvedání břemen atd. - vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	OSV – všechna témata <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama	- výklad - demonstrace - pozorování - přesahy – Př, Rv,
- zná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - ovládá základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základní polohy a pohyby (postupně je rozvíjí podle své úrovně) - je schopen posoudit podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy	- základní pojmy spojené s jednotlivými druhy, cvičení osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby (postupně se rozvíjí podle úrovně žáků) - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení - základní technika jednotlivých cviků - způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů - další způsoby kontroly a korekce jednotlivých cvičení - pojmy (terminologie) osvojovaných činností - individuální soubory cvičení pro rozvoj zdatnosti nebo korekci zdravotního oslabení	OSV – všechna témata <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama EGS – JE <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi	- výklad - demonstrace - pozorování - přesahy – Př, Rv,
- je schopen se vést rozcvičky pro různou pohybovou činnost - pohybovou činnost ukončí ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly (samostatně s pomocí učitele) - ovládá strečink po ukončené pohybové činnosti	- cvičení po náročné duševní činnosti - cvičení pro kompenzaci zátěže různých profesí - význam soustředění při cvičení, prožívání cviků - příprava organismu pro různé pohybové činnosti (samostatně s pomocí učitele) - průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační cvičení	OSV – všechna témata <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama	- výklad - demonstrace - pozorování - přesahy – Př, Rv,
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; s pomocí je schopen upravit pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení (ve škole, doma)	EV – VČP <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	- výklad - přesahy - Rv
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předchází možným úrazům a přizpůsobí jim svou činnost	- zásady bezpečnosti i v málo známém prostředí - turistika a pobyt v přírodě - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	MKV – LV <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole: učitel – žák, žák – žák	- výklad - diskuse - přesahy – Ov, Rv

Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech gymnastika ➤ zvládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích ➤ dovede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmky a přešvihy ve vzporu na hrazdě, toč jízdu, dívky základní cvičební prvky na kladině ➤ dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je ➤ dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla atletika ➤ chápe význam atletiky jako vhodné přípravy pro jiné sporty ➤ umí zorganizovat jednoduchou soutěž a změřit a zapsat potřebné výkony ➤ zná základní startovní povely ➤ zvládá základní techniku: vrh koulí, rychlý běh 60 m, vytrvalý běh 800, 1500 m, štafetová předávka, skok do dálky z optimálního rozběhu, skok do výšky (flop) sportovní hry ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře volejbal, florbal a fotbal ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce basketbalu a házené úpoly ➤ zvládá základní postoje, přetahy, přetlaky, úpolové odpory ➤ pády (vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno (stranou, převalem), pohybové hry ➤ zvládá hry pro osvojování různých způsobů lokomoce s využitím různého nářadí a náčiní (podle vyspělosti žáků)	gymnastika ➤ záchrana a pomoc i při náročnějších cvicích ➤ gymnastka v domácích podmínkách ➤ gymnastické soutěže, estetika gymnastického cvičení ➤ přípravná cvičení ➤ zapojení žáků do řízení a samostatného hodnocení kvality akrobacie ➤ kotouly vpřed v kombinacích ➤ kotouly vzad ➤ stoj na rukou do kotoulu vpřed (pomoc) ➤ přemety stranou, a přemet vpřed (jen zdatnější) ➤ rovnovážné polohy v postojích ➤ skoky na místě a z místa (především D) přeskoky ➤ skoky odrazem z trampolinky (prosté, s pohyby nohou, s obraty) ➤ roznožka přes kozu našir s oddáleným odrazem ➤ skrčka přes kozu našir i s oddáleným odrazem hrazda po čelo ➤ náskok do vzporu - zákmihem seskok ➤ výmky (odrazen jednož, snožmo) ➤ přešvihy únožmo ve vzporu, seskok přešvihem ➤ toč jízdu, toč vzad (jen zdatní) ➤ podmet -nácvik kladina 1 m (převážně D) ➤ různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty ➤ rovnovážné polohy ➤ náskoky, seskoky (na vhodnou podložku) ➤ klus, poskoky ➤ kotoul vpřed (dopomoc) kruhy ➤ komíhání ve svisu ➤ svis vznesmo, střemhlav ➤ houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok rytmická gymnastika ➤ různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem (tanec, balet, pohybové skladby, aerobní a jiné formy cvičení) ➤ význam jednotlivých forem pro správné držení těla, estetiku, společenský kontakt, zdatnost, odpočinek úpoly – formou poh.her ➤ přetahy, přetlaky, úpolové odpory ➤ pády (vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno (stranou, převalem), navazování pádů ➤ střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich atletika ➤ pojmy: olympijské disciplíny, názvy náčiní i neosvojovaných disciplín ➤ základní pravidla atletických soutěží, rozhodování o umístění ve skocích, hodech atd. ➤ základy organizace soutěží ➤ základy techniky dalších osvojovaných disciplín ➤ přípravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řešení problémů a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>rozvoj hodnot a postojů</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák - žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi EV – VČP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ měření výkonů ➤ přesahy – Ov, Rv, M, F
--	--	--	--

	běh ➤ speciální běžecká cvičení ➤ sprint do 60 m ➤ vytrvalý běh do 1500 m (D) a 2000 m (CH) ➤ cooperův běh 12 minut ➤ štafetová předávka ➤ štafetový běh skok ➤ skok do dálky z optimálního rozběhu ➤ skok do výšky (flop) hod ➤ koulařská gymnastika, vrh z místa, sun, spojení sunu a vrhu ➤ vrh koulí - D do 3 kg, CH do 5 kg ➤ atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem n. koulí) ➤ využití počítače pro evidenci a hodnocení výsledků pohybové hry ➤ základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her ➤ význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů a osob. Vlastností žáka ➤ úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře ➤ radost ze hry, prožití, spolupráce: nejvyšší cíl pohybových her ➤ pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce ➤ pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - bioenergetické kapacity organismu ➤ pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností (jako součást jednotlivých témat) ➤ pohybové hry soutěživé a bojové (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě pohádek, vyprávění, pojmů, pocitů, představ) ➤ pohybové hry kontaktní (pro procitování vzájemné energie, blízkosti) ➤ pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním aj.) ➤ jednotlivé druhy pohybových her jsou rozvíjeny na základě pohybových dovedností, zkušeností a zájmu žáků sportovní hry házená – jen hoši ➤ základní pravidla 4+1 a 6+1 ➤ základy herních systémů: ➤ postupný útok proti osobní obraně ➤ osobní obranný systém na celém hřišti ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ uvolňování bez míče, s míčem ➤ přihrávka vrchní jednoruč (z místa, za pohybu) ➤ střelba vrchní jednoruč		
--	--	--	--

	fotbal - jen hoši ➤ základní pravidla 4+1 ➤ herní kombinace: ➤ útočná kombinace založená na přihrávce, útočná kombinace založená na "přihraj a běž" ➤ obranné kombinace ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ výběr místa (uvolňování, nabíhání), obsazování prostoru ➤ zpracování míče (převzetí, tlumení), vedení míče ➤ přihrávka po zemi na krátkou a střední vzdálenost, ➤ vhazování míče ➤ střelba z místa a po vedení míče florbal ➤ základní pravidla 4 x 4 bez brankáře ➤ herní kombinace: ➤ útočné kombinace založené na přihrávce ➤ obranné kombinace ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ výběr místa (uvolňování, nabíhání), obsazování prostoru ➤ práce s hokejkou, zpracování míčku tělem a hokejkou, vedení míčku ➤ přihrávka po zemi a vzduchem ➤ střelba z místa a po vedení míčku ➤ hra podle školních pravidel (příprava na turnaje) basketbal ➤ vysvětlení základních chyb ve hře ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ driblíng pravou i levou rukou ➤ přihrávka jednoruč a obouruč (na místě a za pohybu) ➤ střelba jednoruč a obouruč z místa a z pohybu ➤ zjednodušená hra volejbal (nejlépe od 7. ročníku) ➤ základní pravidla hry ➤ herní kombinace: ➤ s nahrávačem u sítě v zóně III ➤ postavení při příjmu podání ➤ herní činnosti jednotlivce: ➤ odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč (lob, v pádu) ➤ podání spodní, vrchní ➤ přihrávka, nahrávka ➤ hra na zkráceném poli		
➤ umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny ➤ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	➤ předvedení jednotlivých prvků a sestav v gymnastice ➤ hledá chyby při prováděných herních činnostech a zamýšlí se nad příčinami a možnou nápravou	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí postoje a poznatky ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ měření výkonů ➤ přesahy – Rv, M, F

Činnosti podporující pohybové učení ➤ zná aktivně osvojované pojmy ➤ umí cvičit podle slovních pokynů, příp. grafického návodu ➤ rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní - individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.) ➤ uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play ➤ uvědomuje si význam sebeobraných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem ➤ snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného	➤ všechny vhodné informace o Tv a sportu ve zdravém životním stylu a jejich praktické aplikace ➤ základy grafického záznamu pohybu ➤ záchrana a pomoc i při náročnějších cvičích ➤ zapojení žáků do řízení a samostatného hodnocení kvality ➤ pojmy: olympijské disciplíny, názvy náčiní i neosvojovaných disciplín ➤ význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace ➤ sbírání a třídění informací z Tv a sportu ➤ základní informace z dějin i současnosti Tv a sportu	OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky ➤ <u>hodnoty a postoje</u> – analyzuje vlastní i cizí poznatky a postoje ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – porozumění sebe sama MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák – žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi OSV – MR ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládnutí, seberegulace, řešení problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi MKV – LV, PSSS ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák – žák ➤ <u>rozvoj postojů</u> – přispění každého za odstranění diskriminace	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ měření výkonů ➤ přesahy – Ov, Rv, M, F ➤ výklad ➤ diskuse ➤ přesahy – Ov, Rv
➤ umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele)	➤ význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace ➤ úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře		➤ výklad ➤ demonstrace
➤ rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování při hře ➤ zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před utkáním a po utkání ➤ chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play	➤ význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace ➤ herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán, rozhodčí - časoměřič, zapisovatel atd.) ➤ základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích ➤ specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách ➤ příprava a organizace utkání ➤ úprava různých povrchů hřišť a náčiní	MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák – žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi EV – VČP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ pozorování ➤ procvičování a zdokonalování ➤ přesahy – Ov, M, F

➤ chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů ➤ uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd.	➤ základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her ➤ význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů a osob. vlastností žáka ➤ úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře ➤ radost ze hry, prožitek, spolupráce: nejvyšší cíl pohybových her ➤ samostatně navržené a vyrobené (upravené) náčiní ➤ pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce ➤ pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - bioenergetické kapacity organismu ➤ pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností (jako součást jednotlivých témat) ➤ pohybové hry soutěživé a bojové (podle vyspělosti žáků) ➤ pohybové hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě vyprávění, pojmů, pocitů, představ) ➤ pohybové hry kontaktní (pro procitování vzájemné energie, blízkosti) ➤ pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním aj.)	MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – mezilidské vztahy ve škole : učitel – žák, žák - žák EGS – JE ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – zájem o sport a hlubší pochopení OH a sportu na Zemi EV – VČP ➤ <u>schopnosti poznávání</u> – vliv prostředí na zdraví	➤ výklad ➤ pozorování ➤ přesahy – Ov, Rv
➤ umí několik her z každé skupiny, dovede je zorganizovat a samostatně řídit ➤ ovládá základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her	➤ výběrové hodiny tvořené vybranými žáky (vítězná družstva či jednotlivci) – organizují hry v hodině	OSV – MR ➤ <u>kooperace a kompetence</u> –řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky	➤ výklad ➤ demonstrace ➤ procvičování ➤ přesahy – Ov, Rv, M, F
➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	➤ zpracování dat atletiky z podzimu a jara a jejich porovnání (zlepšení či zhoršení)	MKV – LV ➤ <u>rozvoj schopností</u> – poznání sama sebe	➤ výklad ➤ měření výkonů ➤ přesahy – M

5.2.16 Rodinná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět rodinná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 7. a 8. ročníku 1 hodinu týdně. Rodinná výchova je zařazena do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Vzdělávací obsah předmětu:

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- upevňování hygienických, pracovních, stravovacích a jiných zdravotně preventivních návyků
- rozvíjení dovedností odmítat škodlivé látky, předcházení úrazům
- rozvíjení dovedností v oblasti osobního bezpečí
- rozšiřování a prohlubování poznatků o rodině, partnerství, rodičovství, škole a společenství vrstevníků
- získávání poznatků v oblasti sexuality a uplatňování bezpečného sexuálního chování
- osvojování návyků směřujících k poskytnutí první pomoci
- příprava na volbu povolání – sebepoznání, rozhodování, aktivní plánování
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Vyučovací předmět rodinná výchova je úzce spjat s předmětem *občanská výchova* (jedinec, rodina, osobní bezpečí...), *český jazyk* (komunikace...), *tělesná výchova* (ochrana zdraví, první pomoc...), *přírodopis* (člověk, zdravá životospráva, sexuální výchova...).

Předmětem prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k efektivnímu učení, vyhledávání a třídění informací a jejich využívání v procesu učení. Vytvářejí si ucelenější a kompletnější pohled na přírodní a společenské vědy.

Vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný.

Učitel zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, zařazuje metody, které podněcují žáky k vyvozování vlastních závěrů. Zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků a sleduje při hodině pokrok žáků.

Kompetence k řešení problémů

Žáci vnímají nejrůznější problémové situace, pokoušejí se nacházet řešení problémů na základě vlastního úsudku a zkušeností. Dokáží z různých zdrojů vyhledat informace vhodné k řešení problémů. Žáci kriticky myslí a jsou schopni obhájit svůj názor.

Učitel pomáhá žákům hledat cestu ke správnému řešení problémů, klade žákům otevřené otázky.

Kompetence komunikativní

Žáci si osvojují kultivovaný ústní i písemný projev, vyjadřují se výstižně a souvisle. Dokáží vhodně reagovat na promluvy druhých. Využívají různé komunikační a informační prostředky a tvořivě je uplatňují ke svému rozvoji a ke komunikaci s okolním světem.

Učitel vede žáky k souvislému, výstižnému a kultivovanému projevu, vytváří příležitosti k prezentaci různých textů, grafů, obrazových materiálů.

Kompetence sociální a personální

Žáci se aktivně zapojují do práce ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce a utváření příjemné atmosféry v týmu. V případě potřeby poskytnou pomoc a dokáží o ni i požádat. Oceňuje práci druhých a respektuje názory kolegů.

Učitel zadává úkoly směřující k práci ve skupině. Vede žáky ke spolupráci, k ohleduplnému chování, k dodržování pravidel slušného chování, respektování práce druhých.

Kompetence občanské

Žáci respektují přesvědčení druhých, odmítají útlak a hrubé zacházení. Uvědomují si povinnost postavit se psychickému i fyzickému násilí. Chápu základní principy společenských norem, jsou si vědomi svých práv a povinností. Respektují a chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví, aktivně se zapojují do kulturního dění a sportovních aktivit.

Učitel zadává úkoly směřující k aktivnímu zapojení žáků do společenského, kulturního i sportovního dění školy případně obce. Umožňuje žákům vyzkoušet si pravidla první pomoci, učí žáky zodpovědně reagovat v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví a život člověka.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce, k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností a závazků. Využívají ICT k vyhledávání informací. Znalosti a zkušenosti získané v různých vědních oborech uplatňují při své přípravě na budoucí povolání. Ovládají základní postupy první pomoci.

Učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti. Umožňuje žákům pracovat s různými informačními zdroji – počítači, encyklopediemi, odbornou literaturou. Vytváří modelové situace, při kterých žáci uplatňují své získané znalosti a dovednosti.

Očekávané výstupy RVP 9. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
➤ respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě		➤ chápe, že předpokladem souladu v manželství je vzájemná láska, věrnost, tolerance, nesobeckost, pomoc, sexuální přitažlivost aj. ➤ váží si životního poslání matky a otce - výchova dětí, vštěpování morálních zásad aj.	➤ respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) ➤ částečně se orientuje v zákonech o rodině		
➤ vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví		➤ chápe, že v souvislosti s narozením dítěte, adopcí, dospíváním dětí, rozvodem, úmrtím apod. se struktura rodiny i její vnitřní život mění ➤ zná hlavní důvody častějšího rozpadu nezralých manželství (uzavírání v důsledku předčasných těhotenství ap.) ➤ uvědomuje si možná rizika při volbě partnera - dědičné choroby, negativní osobnostní vlastnosti, alkoholismus aj.	➤ vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví ➤ vysvětlí význam náhradní péče pro děti vyrůstající mimo rodinu ➤ uvědomuje si, že nekritické odmítání názorů dospělých (zkušených) nebo únik od problému situaci neřeší, ale spíše ji zhoršuje		
➤ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví		➤ vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	➤ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím		
➤ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví		➤ uplatňuje hygienické zásady a návyky vztahující se k osobní a intimní hygieně, k základům kosmetické péče ➤ orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobech jejich používání ➤ chápe, že budoucí maminka by měla pro zdravý vývoj svého dítěte zachovávat správnou životosprávu, zřít se kouření, pití alkoholu apod. ➤ chrání se podle možností před škodlivými vlivy vnějšího prostředí (ultrafialové záření, cigaretový kouř, smog aj.)	➤ dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví ➤ uplatňuje zásady duševní hygieny v denním režimu a správně se rozhoduje v situacích duševní nepohody a pracovního přetížení; optimálně rozvrhne svůj režim dne ➤ zařazuje formy aktivního odpočinku a způsoby otužování do svého režimu dne; využívá kompenzační a relaxační cvičení k překonávání psychické únavy a stresu		
➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví		➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví		
➤ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí		➤ chápe pocity a potřeby lidí tělesně a smyslově postižených	➤ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí		

➤ dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky		➤ posoudí současné převažující stravovací zvyklosti u nás s ohledem k zásadám zdravé výživy ➤ zná vhodnou výživu proti civilizačním chorobám - obezitě, arteroskleróze, cukrovce	➤ dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky ➤ orientuje se v doporučeném poměru základních živin, vitamínů a minerálních látek ➤ zná cizorodé látky v potravním řetězci		
➤ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se ze zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc		➤ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ➤ ví jak se chránit před infekčními chorobami, včetně nákazy virem HIV; přebírá odpovědnost za zdraví vlastní i ostatních	➤ orientuje se v základních příčinách nemocí, a jakým chováním může omezit působení negativních faktorů přispívajících ke vzniku civilizačních chorob; svěří se ze zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc		
➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce		➤ chápe pojem osobnost a význam rozvoje různých kvalit osobnosti ➤ orientuje se ve zvláštěstech vývoje osobnosti, především ve věku základní školy ➤ dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	➤ uplatňuje ve vlastním denním režimu základní zásady přispívající k zachování a upevňování zdraví - osobní a duševní hygiena, zdravý způsob stravování aj. ➤ dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce		
➤ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím			➤ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím		
➤ respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví		➤ chápe rozdíl mezi pouhou zamilovaností, krátkodobou erotickou známostí a plně rozvinutou zralou láskou projevující se hlubokým trvalým citem ➤ uplatňuje ve svých citových projevech na veřejnosti vhodnou míru zdrženlivosti (studu) ➤ chápe důležitost a příčiny změn v psychice jedince v období puberty	➤ optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ➤ uplatňuje ve svých citových projevech na veřejnosti vhodnou míru zdrženlivosti (studu)		
➤ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		➤ chápe, že probuzení touhy po sexuálním sblížení neznamena připravenost pro zahájení sexuálního života; uvědomuje si, že organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství, porod a plný intimní život ➤ pochopí význam a rizika antikoncepce - spolehlivost, vhodnost ➤ uvědomuje si zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob a jak se před nimi chránit	➤ v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování		

➤ uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým		➤ uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka ➤ chápe souvislosti mezi injekční aplikací návykových látek a možností nákazy virem HIV, hepatitidou C ➤ uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	➤ orientuje se v účincích nejznámějších návykových látek ➤ uvědomuje si rizika rozvoje závislosti na výherních automatech, počítačových a jiných hazardních hrách ➤ uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým		
➤		➤ ví, komu se svěřit se v případě sexuálního zneužití (rodičům, jiné důvěryhodné osobě, dětské krizové centrum, linku důvěry aj.) ➤ uvědomuje si, že sexuálnímu znásilnění lze předcházet správným zhodnocením situace a vhodným jednáním, např. odmítnutím alkoholu, pozvání od neznámé osoby aj. ➤ orientuje se v nabídce specializované pomoci - krizová centra, ordinace AT, linky důvěry aj.	➤ uvědomuje si, že setkání s lidmi agresivními a pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek může být nebezpečné ➤ dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka		
➤ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi		➤ umí kriticky posoudit pořady v médiích, která vždy neukazují přátelství, lásku a rodičovství ve správné podobě	➤ chápe možná nebezpečí působení náboženských sekt a ví, jak se jejich působení bránit (za pomoci rodičů, školy, krizových center) ➤ rozpoznává taktiky reklamních agentur propagujících tabákové výrobky a alkoholické nápoje a umí k nim zaujmout správné stanovisko		
➤ projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc ➤ uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí		➤ rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost ➤ uplatňuje pravidla bezpečnosti při pohybových aktivitách, v podmínkách silničního provozu, při pobytu v přírodě, na výletech, diskotékách aj. ➤ učí se poskytnout první pomoc při stavech ohrožujících zdraví - krvácení, popálení, poranění končetin a páteře aj.	➤ projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.	Předmět: Rodinná výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) ➤ částečně se orientuje v zákonech o rodině ➤ vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví ➤ vysvětlí význam náhradní péče pro děti vyrůstající mimo rodinu ➤ uvědomuje si, že nekritické odmítání názorů dospělých (zkušených) nebo únik od problému situaci neřeší, ale spíše ji zhoršuje	Vztahy mezi lidmi a formy soužití ➤ pravidla soužití v komunitě ➤ vztahy ve dvojici (kamarádství, partnerství, láska) ➤ rodina – zákon o rodině ➤ způsoby výchovy v rodině – liberální, demokratický (vztahy sourozenců, komunikace v rodině)	OSV-OR ➤ <u>sebezpoznání a sebepojetí</u> – druží jako zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým lidem ➤ <u>kreativita</u> – tvořivost v mezilidských vztazích OSV-SR ➤ <u>poznávání lidí</u> – vzájemné poznávání ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy ➤ <u>kooperace a kompetice</u> – rozvoj dovednost pro kooperaci a kompetici	➤ OV – rodina, vztahy v rodině ➤ práce s různými informačními zdroji
➤ chápe možná nebezpečí působení náboženských sekt a ví, jak se jejich působení bránit (za pomoci rodičů, školy, krizových center)	➤ sekty a jejich způsoby ovlivňování.		
➤ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím ➤ dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky ➤ orientuje se v doporučeném poměru základních živin, vitamínů a minerálních látek ➤ zná cizorodé látky v potravinách ➤ uplatňuje zásady duševní hygieny v denním režimu a správně se rozhoduje v situacích duševní nepohody a pracovního přetížení; optimálně rozvrhne svůj režim dne ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ➤ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Zdravý způsob života a péče o zdraví ➤ denní režim – tělesná a duševní hygiena ➤ význam pohybu na zdraví ➤ zdravá životospráva - zásady zdravé výživy – minerály, vitamíny ➤ špatné stravovací návyky a jejich změna ➤ poruchy výživy – anorexie, bulimie, obezita ➤ vliv vnějšího i vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší, vody, hluk aj.	EV- VČP ➤ <u>vztah člověka k prostředí</u> – prostředí a zdraví- rozmanitost vlivu prostředí na zdraví OSV-OR ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> - organizace vlastního času	➤ PŘ – zdravá životospráva ➤ besedy, hry ➤ skupinová práce
➤ zařazuje formy aktivního odpočinku a způsoby otužování do svého režimu dne; využívá kompenzační a relaxační cvičení k překonávání psychické únavy a stresu ➤ dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví ➤ uvědomuje si, že setkání s lidmi agresivními a pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek může být nebezpečné ➤ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím ➤ orientuje se v účincích nejznámějších návykových látek ➤ uvědomuje si rizika rozvoje závislosti na výherních automatech, počítačových a jiných hazardních hrách	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence ➤ stres – jeho příčiny, techniky k překonávání stresových situací a posílení duševní odolnosti ➤ auto-destruktivní závislosti – sebepoškozování ➤ rizikové chování – alkohol, kouření, internet aj. ➤ nejčastěji užívané drogy, přírodní a chemické – jejich účinky ➤ drogy a legislativa ➤ doping	OSV-OR ➤ <u>sebezpoznání a sebepojetí</u> – já jako zdroj informací o sobě, druží jako zdroj informací o mně ➤ <u>psychohygiena</u> – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích OSV-MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u>	➤ PŘ – vliv návykových látek na organismus člověka ➤ besedy, rozhovory, hry ➤ práce s různými informačními zdroji

➤ orientuje se v základních příčinách nemocí, a jakým chováním může omezit působení negativních faktorů přispívajících ke vzniku civilizačních chorob; svěř se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ➤ dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce ➤ projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Hodnota a podpora zdraví ➤ pojem zdraví, tělesné, duševní, sociální ➤ příčiny narušení zdraví – odpovědnost za zdraví své i ostatních ➤ zdroje, příčiny a prevence nemocí ➤ infekční nemoci ➤ hierarchie základních lidských potřeb ➤ ochrana před úrazy – úrazy v domácnosti a škole ➤ základy první pomoci – oděry, řezné, tržné, bodné rány, podvrtnutí, zlomeniny ➤ povodně, sesuvy půdy – jak se zachová	OSV-MR ➤ <u>hodnoty, postoje a praktická etika</u> – analýzy vlastních a cizích postojů a hodnota jejich projev v chování lidí OSV-OR ➤ <u>sebezpoznání a sebepojetí</u> – moje vztahy k druhým lidem MKV-LV ➤ <u>lidské vztahy</u>- význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti	➤ PŘ – první pomoc, nemoci ➤ diskuse ➤ skupinová práce ➤ práce s různými informačními zdroji ➤ modelové situace
➤ dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka ➤ rozpoznává taktiky reklamních agentur propagujících tabákové výrobky a alkoholické nápoje a umí k nim zaujmout správné stanovisko ➤ uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	➤ seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebeovládání a sebekontroly a zvládání problémových situací ➤ stanovení cílů a postupných kroků	OSV-OR ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> - organizace vlastního času OSV-MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u>	➤ scénky ➤ modelové situace
➤ optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ➤ uplatňuje ve svých citových projevech na veřejnosti vhodnou míru zdrženlivosti (studu) ➤ v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	Změny v životě člověka a jejich reflexe ➤ dospívání a puberta – co se to děje se mnou ➤ chování k opačnému pohlaví na veřejnosti	OSV-SR ➤ <u>komunikace</u> – asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci	➤ dramatizace, hry

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.	Předmět: Rodinná výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ chápe, že předpokladem souladu v manželství je vzájemná láska, věrnost, tolerance, nesobeckost, pomoc, sexuální přitažlivost aj. ➤ váží si životního poslání matky a otce - výchova dětí, vštěpování morálních zásad aj. ➤ chápe, že v souvislosti s narozením dítěte, adopcí, dospíváním dětí, rozvodem, úmrtím apod. se struktura rodiny i její vnitřní život mění ➤ zná hlavní důvody častějšího rozpadu nezralých manželství (uzavíráních v důsledku předčasných těhotenství ap.)	Vztahy mezi lidmi a formy soužití ➤ manželství – hlavní atributy souladu (láska, nesobeckost, pomoc, tolerance, sexuální přitažlivost) ➤ změny v rodině (narození dítěte, adopce, nemoc, rozvod, úmrtí aj.) ➤ předčasné těhotenství, manželství nezletilých a jejich důsledky ➤ hlavní příčiny rozpadu nezralých manželství	OSV-SR ➤ <u>komunikace</u> – řeč těla, zvuků, a slov, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální ➤ <u>kooperace a kompetice</u> – rozvoj dovednost pro kooperaci a kompetici ➤ <u>mezilidské vztahy</u> – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy	➤ práce s různými informačními zdroji ➤ diskuze, rozhovory
➤ uvědomuje si možná rizika při volbě partnera - dědičné choroby, negativní osobnostní vlastnosti, alkoholismus aj.	➤ volba partnera – co mě nejvíce ovlivňuje při hledání partnera	OSV-SR ➤ <u>poznávání lidí</u> – vzájemné poznávání OSV -MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u>	➤ práce ve dvojicích ➤ komunitní kruh
➤ umí kriticky posoudit pořady v médiích, která vždy neukazují přátelství, lásku a rodičovství ve správné podobě	➤ seriály a reklama ve sdělovacích prostředcích	MV- VČP <u>interpretace vztahu mediálního sdělení a reality</u> – rozdíl mezi reklamou a faktickým obsahem	➤ diskuze nad konkrétním pořadem a reklamou
➤ vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví ➤ chrání se podle možností před škodlivými vlivy vnějšího prostředí (ultrafialové záření, cigaretový kouř, smog aj.) ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ➤ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ➤ ví jak se chránit před infekčními chorobami, včetně nákazy virem HIV; přebírá odpovědnost za zdraví vlastní i ostatních ➤ posoudí současné převažující stravovací zvyklosti u nás s ohledem k zásadám zdravé výživy ➤ zná vhodnou výživu proti civilizačním chorobám - obezitě, arteroskleróze, cukrovce ➤ učí se poskytnout první pomoc při stavech ohrožujících zdraví - krvácení, popálení, poranění končetin a páteře aj. ➤ uplatňuje pravidla bezpečnosti při pohybových aktivitách v podmínkách silničního provozu	Zdravý způsob života a péče o zdraví ➤ základní lidské potřeby a zdraví – příjem potravy, pohyb, dýchání, vylučování ➤ ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu pohlavních chorob ➤ ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami (kardiovaskulární, obezita, diabetes) ➤ preventivní léčebná péče ➤ stavy ohrožující život (zástava dechu, tepu, popáleniny, krvácení) – kde se s nimi mohou setkat ➤ úrazy v dopravě – základy první pomoci	EV- VČP ➤ <u>vztah člověka k prostředí</u> – prostředí a zdraví- rozmanitost vlivu prostředí na zdraví OSV -MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> ➤ <u>sebepoznání a sebepojetí</u> – znalost ochrany před nemocemi	➤ diskuze, rozhovory ➤ práce ve skupinách ➤ práce s různými informačními zdroji
➤ chápe pocity a potřeby lidí tělesně a smyslově postižených	➤ handicapovaní mezi námi – modelové situace	OSV-SR ➤ <u>komunikace</u> – řeč těla, zvuků, a slov, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální	➤ práce ve dvojicích ➤ diskuze
➤ uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence ➤ skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana aj. ➤ způsob chování v krizových situacích, šikana, deviantní osoby	OSV-OR ➤ <u>psychohygienu</u> – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> - organizace vlastního času OSV -MR	➤ diskuze, rozhovory ➤ práce ve skupinách ➤ práce s různými informačními zdroji ➤ PR – vliv návykových látek na organismus člověka ➤ beseda

➤ uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka ➤ chápe souvislosti mezi injekční aplikací návykových látek a možností nákazy virem HIV, hepatitidou C ➤ rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost ➤ ví komu se svěřit se v případě sexuálního zneužití (rodičům, jiné důvěryhodné osobě, dětské krizové centrum, linku důvěry aj.) ➤ uvědomuje si, že sexuálnímu znásilnění lze předcházet správným zhodnocením situace a vhodným jednáním, např. odmítnutím alkoholu, pozvání od neznámé osoby aj. ➤ orientuje se v nabídce specializované pomoci - krizová centra, ordinace AT, linky důvěry aj.	➤ dětská krizová centra odborné pomoci, linky důvěry aj. ➤ odborná pomoc – komunikace se službami ➤ nebezpečí spojené s užíváním návykových látek	➤ <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u>	
➤ uplatňuje pravidla bezpečnosti při pohybových aktivitách, v podmínkách silničního provozu, při pobytu v přírodě, na výletech, diskotékách aj. ➤ dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	➤ rizika v silniční a železniční dopravě – vztahy mezi účastníky provozu, agresivita ➤ ochrana obyvatel za mimořádných situací, důležitá tel. čísla, varovné signály, evakuace ➤ prevence vzniku mimořádných událostí	OSV -MR ➤ <u>řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u> OSV – všechna témata ➤ <u>kooperace a kompetence</u> – ovládání, seberegulace, řeší problémy a učí se dovednostmi zvládat nové poznatky	➤ práce ve skupinách ➤ modelové situace ➤ samostatná práce – možné mimořádné události v místě bydliště
➤ chápe pojem osobnost a význam rozvoje různých kvalit osobnosti ➤ orientuje se ve zvládnutostech vývoje osobnosti, především ve věku základní školy ➤ uplatňuje hygienické zásady a návyky vztahující se k osobní a intimní hygieně, k základům kosmetické péče ➤ orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobech jejich používání ➤ chápe, že probuzení touhy po sexuálním sblížení neznamená připravenost pro zahájení sexuálního života; uvědomuje si, že organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství, porod a plný intimní život ➤ chápe rozdíl mezi pouhou zamilovaností, krátkodobou erotickou známostí a plně rozvinutou zralou láskou projevující se hlubokým trvalým citem ➤ uplatňuje ve svých citových projevech na veřejnosti vhodnou míru zdrženlivosti (studu) ➤ chápe důležitost a příčiny změn v psychice jedince v období puberty ➤ chápe, že budoucí maminka by měla pro zdravý vývoj svého dítěte zachovávat správnou životosprávu, zřít se kouření, pití alkoholu apod.	Změny v životě člověka a jejich reflexe ➤ dětství, puberta, dospívání – změny tělesné i duševní ➤ význam rozvoje kvalit osobnosti ➤ sexuální dospívání a reprodukční zdraví – pohlavní orgány, intimní hygiena ➤ sexualita jako součást formování osobnosti – zdrženlivost ➤ předčasná sexuální zkušenost a promiskuita – problémy a rizika ➤ poruchy pohlavní identity ➤ těhotenství – vývoj plodu do porodu, výživa matky	OSV-OR ➤ <u>sebezpoznání a sebepečení</u> – moje vztahy k druhým lidem MKV-LV ➤ <u>lidské vztahy</u>- význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti	➤ diskuze, rozhovory ➤ práce ve skupinách ➤ komunitní kruh ➤ práce s různými informačními zdroji ➤ Př – člověk, dospívání
➤ pochopí význam a rizika antikoncepce - spolehlivost, vhodnost ➤ uvědomuje si zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob a jak se před nimi chránit	➤ metody antikoncepce - přirozená, bariérová, hormonální (vhodnost a nevhodnost vzhledem k účinnosti, použití, věku ap.) ➤ sexuální přenosné choroby – klasifikace, příznaky, postižení organismu, léčba	OSV-OR ➤ <u>sebezpoznání a sebepečení</u> – znalost ochrany před počtem a pohlavními nemocemi	➤ práce s různými informačními zdroji

5.2.17 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je realizován 1 hodinou týdně v 6. – 8. ročníku. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. V předmětu jsou vyučovány tyto oblasti:

6. ročník – Práce s technickými materiály

Využití digitálních technologií

7. ročník – Příprava pokrmů

Pěstitelské práce, chovatelství

8. ročník – Svět práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- umožňuje žákům získat vědomosti potřebné v běžném životě
- seznámí žáky se základy technického zobrazování, naučí je vytvářet si náčrtky výrobků
- osvojení si praktické zkušenosti při práci s technickými materiály jako je dřevo, kov a plast
- vede k volbě vhodných materiálů, nářadí a technických postupů práce při výrobě
- ovládání základních funkcí digitální techniky, žáci pracují uživatelským způsobem s webovými i mobilními technologiemi, propojují jednotlivá digitální zařízení
- vede ke správné ochraně digitální techniky před poškozením
- osvojení odstraňování základních problémů při provozu digitálních zařízení
- vede k dodržování základních hygienických a bezpečnostních pravidel a předpisů při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
- osvojení základních a praktických pracovních dovedností a návyků při pěstitelských činnostech
- poznávání vybraných plodin, seznámení se s jejich pěstováním
- vede k volbě vhodných nástrojů, nářadí, pomůcek
- osvojení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygiena práce, základy organizace a plánování práce a technologická kázeň
- vytváření aktivního vztahu k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivního postoje k řešení ekologických problémů
- vytváření pozitivního vztahu k práci a racionální, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě
- vede k volbě vhodného pracovního postupu při přípravě pokrmů podle zásad zdravé výživy a používání vhodného kuchyňského inventáře a spotřebičů
- získání pracovních dovedností a návyků při přípravě pokrmů a stolování, osvojení zásad společenského chování u stolu, bezpečnosti a hygieny práce
- rozvíjení schopností žáků organizovat, plánovat, hodnotit práci
- rozvoj komunikačních dovedností důležitých při vstupu na trh práce
- zvyšování učebních kompetencí, podpora učební činnosti
- orientace na individuální rozvoj schopností a dovedností
- rozvoj zdravého sebepojetí, chápání práce a pracovní činnosti jako

- příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- rozvoj logiky, podnikavosti, tvořivosti, řídicí schopnosti a rozhodování v konkurenčním prostředí

Předmětem prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z pěstitelských oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě.

Žáci si osvojují vhodné postupy při zpracování surovin, úpravě pokrmů a podávání pokrmů. Na základě současných poznatků o výživě se učí orientovat v záplavě informací ve sdělovacích prostředcích i v nabídce trhu. Používají vhodné pracovní nástroje a základní spotřebiče. Učí se naplánovat si a provést nákup potřebných surovin a myslet ekonomicky.

Žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. Poznávají smysl a cíl učení.

Učitel pozoruje pokrok u všech žáků. Učitel vede žáky k pochopení problémových úkolů, k jejich řešení a analýze.

Kompetence k řešení problémů

Žáci promýšlejí různé varianty výběru vhodných rostlin pro pěstování či aranžmá, a postupy zpracování výpěstků v souladu se zásadami zdravé výživy.

Žáci aktivně využívají získané vědomosti a dovednosti k volbě vhodných pracovních postupů a sestavování jídelníčku v souladu se zásadami zdravé výživy.

Žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému. Využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechávají se odradit případným nezdarem a vytrvale hledají konečné řešení problému. Uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů. Snaží se rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů.

Kompetence komunikativní

Žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, v oblasti kuchyňského inventáře, postupů při úpravě pokrmů. Výstižně formulují postup práce.

Vyjadřují své myšlenky a názory výstižně, souvisle a v logickém sledu. Naslouchají promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují, zapojují se do diskuze a vhodnými argumenty obhajují svůj názor.

Učitel vede žáky ke správnému, souvislému a výstižnému slovnímu i písemnému vyjadřování, napomáhá utvářet pozitivní vztahy a užitečnou spolupráci při řešení společných úkolů, vede žáky k ohleduplnosti.

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci, dodává jim sebedůvěru, podle potřeby je jim nápomocný radou (slovní i praktickou). Motivuje žáky k zodpovědnému rozhodování o své budoucnosti.

Kompetence občanské

Žáci si pod vedením učitele vytváří pozitivní vztah k práci a odpovídají za kvalitu svých i společných výsledků práce. Respektují pravidla při práci, získávají pozitivní vztah k výsledkům vlastním i druhých.

Učitel vede žáky ke vzájemné úctě, ochotě si navzájem pomáhat při řešení úkolů. Vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, dodává žákům sebedůvěru. Umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní

Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci, dbají na ochranu životního prostředí, dodržují technologický postup, plní povinnosti.

Žáci plní povinnosti a závazky, adaptují se na změněné či nové pracovní podmínky. Využívají znalosti a zkušenosti získané z různých vzdělávacích oblastí v rámci své přípravy na budoucnost.

Učitel dbá na důsledné dodržování kvality práce žáků, vede žáky ke správnému používání nástrojů. Jasnými pokyny směřuje činnosti k určenému cíli. Sleduje pokrok v práci jednotlivých žáků. Vede žáky k využívání znalostí a zkušeností v běžném životě. Díky zkušenostem napomáhá při volbě povolání, při rozhodování o dalším budoucím vzdělávání a profesním zaměření žáků.

Kompetence digitální

Žáci využívají záměrně a promyšleně vhodné digitální technologie k samostatné práci i práci v týmech při pracovních činnostech a projektech, motivujeme je k využívání a tvorbě videonávodů. Žáci jsou vedeni, aby využívali otevřené zdroje informací k vyhledávání, získávání a kritickému posuzování dat.

Učitel vede žáky k využití digitálních technologií při plánování jejich vzdělávací dráhy (na základě volby budoucího povolání) a k vědomému utváření digitální identity vzhledem k budoucímu uplatnění na trhu práce, učí je vnímat, že každou svou akcí v digitálním prostředí zanechávají stopu. Učitel zařazuje do výuky aktivity, které motivují žáky k užívání digitálních technologií tvůrčím a inovativním způsobem, k nalézání, porovnávání a vyhodnocování různých variant řešení a k prezentování a sdílení záměrů, postupů a výsledků samostatné i skupinové práce.

Předmět: Pracovní činnosti

II. stupeň

Očekávané výstupy RVP 9. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Práce s technickými materiály ➤ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň				➤ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	
➤ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí				➤ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	
➤ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost				➤ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	
➤ užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku				➤ užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	
➤ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím				➤ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	
➤ poskytne první pomoc při úrazu				➤ poskytne první pomoc při úrazu	
Pěstitelské práce, chovatelství ➤ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin			➤ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin		
➤ pěstuje a využívá květiny pro výzdobu			➤ pěstuje a využívá květiny pro výzdobu		
➤ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu			➤ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu		
➤ prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty			➤ prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty		
➤ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty			➤ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty		
Příprava pokrmů ➤ používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče			➤ používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče		

➤ připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy			➤ připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy		
➤ dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti			➤ dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti		
➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni			➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		
Využití digitálních technologií ➤ ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky				➤ ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	
➤ propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení				➤ propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	
➤ pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava				➤ pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	
➤ ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením				➤ ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	
➤ dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu				➤ dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	
Svět práce ➤ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání		➤ orientuje se v možnostech získání informací vhodných pro volbu povolání ➤ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání ➤ vnímá význam vzdělání pro úspěch v životě			
➤ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí		➤ vysvětlí na příkladech důležitost jednotlivých profesí pro vlastní vybrané povolání ➤ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ➤ uvědomuje si možná rizika různých profesí-choroby z povolání apod.			
➤ prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce		➤ prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce			

		➤ vyjádří vlastní názor k problematice možných problémů při vstupu na trh práce (diskriminace aj.) ➤ posoudí negativní vlastnosti člověka (alkoholismus aj.) a jejich možný vliv v zaměstnání			
➤ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě		➤ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě ➤ respektuje přijatá pravidla soužití a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v pracovním kolektivu)			

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.	Předmět: Pracovní činnosti		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím ➤ poskytne první pomoc při úrazu ➤ užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ➤ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ➤ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	➤ Bezpečnost a hygiena v dílně ➤ Vybavení dílny, nástroje ➤ První pomoc ➤ Technické výkresy, náčrt ➤ Dřevo, kov, plast – vlastnosti, opracování, spojování, povrchová úprava ➤ Výrobek	EV – E ➤ ekosystémy OSV – OR ➤ rozvoj schopností poznávání ➤ komunikace ➤ kooperace a kompetice EV – VČP ➤ vztah člověka k prostředí	výklad vysvětlování demonstrace individuální práce
➤ ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky ➤ ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ➤ dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu ➤ propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení ➤ pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	➤ Digitální technika: fotoaparát, kamera, set top box, router/switch, PC, notebook, chytrá zařízení ➤ Digitální technologie - propojování ➤ Mobilní služby ➤ Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací	OSV – OR ➤ rozvoj schopností poznávání ➤ komunikace ➤ kooperace a kompetice	výklad vysvětlování demonstrace individuální práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 7.		Předmět: Pracovní činnosti	
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ➤ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ➤ prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ➤ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	➤ Základní podmínky pro pěstování ➤ Zelenina ➤ Okrasné rostliny ➤ Ovocné rostliny ➤ Léčivé rostliny, koření ➤ Práce na školním pozemku ➤ Chovatelství	OSV – OR ➤ rozvoj schopností poznávání OSV – SR ➤ komunikace EV – ZPŽ ➤ základní podmínky života EV – E ➤ ekosystémy	
➤ používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ➤ připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	➤ Kuchyně - vybavení ➤ Potraviny, sestavování jídelníčku ➤ Příprava pokrmů ➤ Úprava stolu a stolování ➤ Bezpečnost při práci v kuchyni, poskytnutí první pomoci	OSV – SR ➤ mezilidské vztahy ➤ kooperace a kompetice OSV – OR ➤ rozvoj schopností poznávání OSV – SR ➤ komunikace OSV – MR ➤ řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – ZPŽ ➤ základní podmínky života	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.	Předmět: Svět práce		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ respektuje přijatá pravidla soužití a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v pracovním kolektivu) ➤ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	Volba profesní orientace ➤ sebezpoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav ➤ osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení ➤ základní principy volby profesní orientace ➤ vlivy na volbu profesní orientace (rodinné prostředí kamarádi, vzor)	OSV- OR ➤ <u>sebezpoznání a sebepojetí</u> – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mě, co o sobě vím a co ne, můj vztah ke mně samé/mu. ➤ <u>seberegulace a sebeorganizace</u> – cvičení sebeovládání a sebekontroly, vůle, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV- OR ➤ <u>kreativita</u> – schopnost přenášet nápady do reality	➤ práce s různými informačními zdroji ➤ diskuze, rozhovory ➤ testy osobnosti - sebezpoznání ➤ diskuze, rozhovory ➤ RV – rodinné prostředí
➤ orientuje se v možnostech získání informací vhodných pro volbu povolání ➤ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ➤ vnímá význam vzdělání pro úspěch v životě	Možnost vzdělávání ➤ význam vzdělání pro úspěšný život ➤ vzdělávání dospělých, nutnost celoživotního vzdělávání ➤ náplň učebních a studijních oborů ➤ přijímací řízení ➤ informace a poradenské služby	OSV – MR ➤ <u>rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje</u> – postoje a povědomí o kvalitách typu odpovědnost být informován a vzdělávat se	➤ práce s různými informačními zdroji ➤ skupinová práce + diskuze ➤ besedy
➤ vysvětlí na příkladech důležitost jednotlivých profesí pro vlastní vybrané povolání ➤ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ➤ uvědomuje si možná rizika různých profesí - choroby z povolání	Trh práce ➤ povolání lidí, druhy pracovišť ➤ druhy pracovních prostředků a objektů ➤ charakter a druhy pracovních činností ➤ požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní	EV- VČP ➤ <u>lidské aktivity</u> – význam a role profesí ve vztahu k životnímu prostředí	➤ skupinová práce + diskuze ➤ exkurze
➤ prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce ➤ vyjádří vlastní názor k problematice možných problémů při vstupu na trh práce (diskriminace aj.) ➤ posoudí negativní osobnostní vlastnosti člověka (alkoholismus aj.) a jejich možný vliv v zaměstnání	Zaměstnání ➤ způsoby hledání zaměstnání ➤ psaní životopisu, pohovory u zaměstnavatele ➤ pracovní příležitosti v obci (regionu) ➤ co požadují zaměstnavatelé ➤ práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů ➤ problémy nezaměstnanosti, úřady práce	OSV- SR ➤ <u>kooperace a kompetice</u> – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce) OSV- SR ➤ <u>komunikace</u> – rozvoj komunikačních dovedností v různých situacích (žádost, pohovor) VDO- OÖSS ➤ <u>občan, občanská společnost a stát</u> - práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele	➤ skupinová práce + diskuze ➤ návštěva ÚP ➤ ČJ – psaní životopisu ➤ samostatná práce – forma písemná nebo ústní – uchazeč o zaměstnání
➤ je schopen vysvětlit nejčastější formy podnikání ➤ orientuje se v druzích a struktuře organizací	Podnikání ➤ co obnáší soukromé podnikání ➤ nejčastější formy podnikání ➤ co musím vědět, než začnu podnikat		➤ diskuze, rozhovory ➤ samostatné práce – vize „já podnikatel“

5.2.18 Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Jako samostatný předmět se konverzace v anglickém jazyce vyučuje v 8. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- získání základů komunikace v daném jazyce v rámci běžných denních situací, porozumění obsahu a smyslu jednoduchého projevu
- zaměření se na komplexní rozvoj řečových dovedností
- práce s dvojjazyčným slovníkem, práce se zvukovými a tištěnými materiály vybraných tematických okruhů a využití získaných informací
- pochopení významu znalosti anglického jazyka pro komunikaci mezi národy, seznámení se základními informacemi z reálií dané jazykové oblasti
- využití mezipředmětových vztahů s vyučovacími předměty zeměpis, dějepis a občanská výchova

Předmětem prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Cílem použitých forem výuky je získání potřebných kompetencí.

Kompetence k učení

Žáci poznávají smysl a cíl učení, akceptují potřebu učit se cizí jazyk. Organizují a řídí vlastní učení. Uvádějí věci do souvislostí, propojují je do širších celků. Kombinují a osvojují si různé způsoby racionálního myšlení. Uplatňují zkušenosti a znalosti z učení cizímu jazyku. Porovnávají výsledky, kriticky posuzují a vyvozují závěry pro využití v praktickém životě.

Učitel vede žáky k řešení problémových úkolů a jejich pochopení. Zadává úkoly, při nichž žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace. Vede žáky k provádění analýzy a syntézy informací. Vede žáky k využívání znalostí a postupů používaných při učení cizího jazyka.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou schopni pochopit problém a hledat vhodné způsoby jeho řešení. Využívají k řešení problému vlastní úsudek a zkušenosti. Jsou schopni vyhodnotit správnost řešení problému užitím logických a empirických postupů a sledovat vlastní pokrok. Na úrovni základních znalostí se dokáží se orientovat v anglickém jazykovém prostředí.

Učitel vede žáky k samostatnému hledání řešení kladením vhodných otázek. Zprostředkovává dostatečné množství materiálu a času k vyhledávání potřebných informací. Využívá metody umožňující ověření znalosti jazyka v praktických situacích.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou schopni komunikovat v anglickém jazyce v jednoduchých větách. Jsou schopni přijímat jednoduchá sdělení jiných lidí a přiměřeně na ně reagovat. Volí odpovídající výrazové prostředky v komunikaci s jinými lidmi. Žák využívá vhodné informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Učitel využívá různých forem komunikačních aktivit. Vede žáky k srozumitelnému a výstižnému slovnímu (písemnému) projevu. Prohlubuje schopnost porozumění poslechu a čtení. Pomáhá žákům odbourávat bariéry při komunikaci v anglickém jazyce.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují při řešení a vyhodnocování úloh. Aktivně se zapojují do skupinové práce, vytvářejí pravidla pro práci v týmu a příznivou atmosféru při řešení úkolů. Jsou schopni sdělit svůj názor způsobem přijatelným pro ostatní členy skupiny. Rozlišují a respektují role ve skupině (vedoucí, účastník). Respektují v týmové práci odlišný názor.

Učitel zadává úkoly, které vyžadují spolupráci a umožňují rozdělení rolí a jejich obměnu. Spoluorganizuje kolektivní prezentace výsledků práce ve skupině. Motivuje šikovnější žáky k pomoci slabším metodou instruktorů.

Kompetence občanské

Žáci zaujmají aktivní postoj k veřejným problémům. Zodpovědně plní své úkoly a podílí se na společné práci skupiny. Respektují přesvědčení druhých lidí. Zaujmají aktivní postoj k veřejné problematice. Jsou schopni přijmout vlastní zodpovědnost za své konání.

Učitel vede žáky k dialogu s okolím. Podporuje pozitivní a aktivní vztah žáků k problémům životního prostředí. Vede žáky k angažovanosti a odpovědnosti ve veřejné problematice. Vede žáky k naslouchání odlišných názorů. Učí žáky kulturnímu chování.

Kompetence pracovní

Žáci dokáží racionálně organizovat vlastní činnosti. Učí se objektivně hodnotit výsledky a kvalitu své práce. Jsou schopni pracovat se slovníkem, internetem a jinými informačními zdroji.

Učitel pomáhá vytvářet potřebné pracovní návyky žáků. Napomáhá hledání správného řešení vhodným zadáním úkolu. Uplatňuje individuální přístup s ohledem na schopnosti a pracovní tempo žáků. Vede k využívání dostupných informačních zdrojů.

Kompetence digitální

Žáci používají digitální zařízení pro vyhledávání informací potřebných pro své učení a další práci s nimi. Kriticky hodnotí získané informace, třídí je a dále s nimi pracují dle zadání. Využívají digitální technologie zejména k řešení problémových úloh a k usnadnění práce.

Učitel pomáhá při seznamování se s novými technologiemi a vede žáky ke kritickému hodnocení jejich přínosů a rizik jejich využívání. Pomáhá s vyhledáváním potřebných informací.

Očekávané výstupy RVP 9. ročník	Dílčí výstupy ŠVP				
	9. ročník	8. ročník	7. ročník	6. ročník	Poznámky
Poslech s porozuměním ➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat		➤ zapojí se do konverzace se spolužáky, vyučujícím ➤ osvojuje si základní rozdíly mezi formální a neformálními jazykovými prostředky ➤ představí se, rozliší formálnost situace ➤ mluví o své rodině, zálibách svých i členů rodiny ➤ popíše osobu, její vzhled a vlastnosti ➤ popíše obrázek – využívá znalosti slovní zásoby z hodin anglického jazyka, popíše činnost, polohu předmětů, místo ➤ vypráví jednoduchý příběh ➤ kladením doplňujících otázek zjišťuje další informace			
Mluvení ➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ➤ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ➤ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		➤ přiměřeně reaguje v obvyklých komunikačních situacích ➤ poznává základní realie anglicky mluvících zemí ➤ poskytne základní informace o své zemi, městě, kultuře ➤ rozumí jednoduché promluvě, která se vztahuje k osvojovaným tématům ➤ vyjádří svůj názor, myšlenku, postoj pomocí jednoduchých vět podle osvojovaných témat ➤ popíše své pocity, nálady ➤ zvládne jednoduchý telefonní hovor ➤ objedná si jídlo v restauraci ➤ udělá jednoduchý nákup ➤ vyslovuje hlásky se správnou výslovností, přízvukem, intonací ➤ rozvíjí slovní zásobu na základě osvojovaných témat ➤ pracuje se slovníkem			
Čtení s porozuměním ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace					

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 8.	Předmět: Konverzace v anglickém jazyce		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ zapojí se do konverzace se spolužáky, vyučujícím ➤ osvojuje si základní rozdíly mezi formální a neformálními jazykovými prostředky ➤ představí se, rozliší formálnost situace ➤ mluví o své rodině, zálibách svých i členů rodiny ➤ popíše osobu, její vzhled a vlastnosti ➤ popíše obrázek – využívá znalosti slovní zásoby z hodin anglického jazyka, popíše činnost, polohu předmětů, místo ➤ vypráví jednoduchý příběh ➤ kladením doplňujících otázek zjišťuje další informace ➤ přiměřeně reaguje v obvyklých komunikačních situacích ➤ poznává základní realie anglicky mluvících zemí ➤ poskytne základní informace o své zemi, městě, kultuře ➤ rozumí jednoduché promluvě, která se vztahuje k osvojovaným tématům ➤ vyjádří svůj názor, myšlenku, postoj pomocí jednoduchých vět podle osvojovaných témat ➤ popíše své pocity, nálady ➤ zvládne jednoduchý telefonní hovor ➤ objedná si jídlo v restauraci ➤ udělá jednoduchý nákup ➤ vyslovuje hlásky se správnou výslovností, přízvukem, intonací ➤ rozvíjí slovní zásobu na základě osvojovaných témat ➤ pracuje se slovníkem	Typy textů ➤ oslovení, pozdrav, představování se, prosba, omluva, žádost, návrh a nabídka, písnička, dotazník, komiks, krátký příběh, jiné autentické materiály k navození komunikační situace Tematické okruhy a slovní zásoba ➤ Já a moje rodina ➤ Bydlení ➤ Můj domov (vlast) ➤ Popis osoby ➤ Popis obrázku ➤ Záliby, volný čas, sport ➤ Můj den ➤ Telefonování ➤ V restauraci ➤ Nakupování ➤ U lékaře, části těla, fráze ➤ Cestování ➤ Na letišti ➤ Realie anglicky mluvících zemí ➤ Svátky Jazykové prostředky ➤ aktivní používání probraných gramatických jevů z hodin anglického jazyka v komunikaci s ohledem na smysl sdělení a porozumění ➤ rozlišování některých formálních a neformálních prostředků promluvy ➤ základní fráze (idiomy) související s osvojovanými tématy Zvuková a grafická podoba jazyka ➤ rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, práce s intonací a přízvukem	OSV-SR ➤ <u>poznávání lidí</u> – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem EGS-ES ➤ <u>Evropa a svět nás zajímá</u> – zážitky a zkušenosti z Evropy ➤ <u>Objevujeme Evropu a svět</u>	➤ interaktivní tabule – prezentace, autentické video ➤ pair work, group work ➤ find somebody who... ➤ comic stripes ➤ songs ➤ tongue twisters ➤ práce s texty z časopisů ➤ roleplay ➤ obrázky

5.2.19 Mediální výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahově, časově a organizační vymezení

Mediální výchova je povinně volitelný předmět vyučovaný v 6. ročníku s dotací 1 hodina týdně. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Důležitou roli zde hraje využití informačních a komunikačních technologií. Žák využívá internetu jako zdroje informací, učí se využívat potenciál médií jako zdroje informací, pracuje s informačními a komunikačními technologiemi.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:

- získávání nových vědomostí, poznatků a zkušeností v oblasti mediální a dramatické výchovy,
- rozvíjení kultury mluveného projevu, kritické práce s médii,
- aktivní vyhledávání a kritické třídění informací,
- rozvoj spolupráce, práce v týmu, vzájemné komunikace, dodržování nastavených pravidel a časového harmonogramu,
- převzetí zodpovědnosti za výsledky společné práce.

Vyučovací předmět mediální výchova je úzce spjat s vzdělávací oblastí *Člověk a společnost* (vliv médií na společnost a její hodnoty, schopnost jedince zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z mediálního světa), *Jazyk a jazyková komunikace* (komunikační záměr sdělení, vztah k realitě).

Předmětem prolínají **průřezová témata**: výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák vyhledává, třídí a kriticky hodnotí informace. Uvádí je do souvislostí, posuzuje jejich věrohodnost. Vytváří si všestranný pohled na společenské a kulturní jevy. Učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání sdělení, třídění informací z různých zdrojů. Zadává úkoly, které vyžadují tvořivá řešení problému.

Kompetence k řešení problémů

Žák vyhledá informace vhodné k řešení problémů, objevuje různé varianty řešení. Ve své práci je kreativní, myslí kriticky. Rozhoduje se uvážlivě, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a umí je obhájit.

Učitel vede žáky ke kritickému a logickému myšlení, dává jim prostor své kroky odůvodnit a obhájit. Nabízí úkoly, které nemají vždy jednoznačné řešení a nabízí odlišné pohledy na problém.

Kompetence komunikativní

Žák odlišuje fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním

s dostupnými informačními zdroji. Snaží se rozpoznat manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. Samostatně se rozhoduje při výběru obsahu, zpracování a uveřejňování mediálních sdělení a přejímá za ně zodpovědnost.

Učitel směřuje žáky k správnému a souvislému vyjadřování, učí je argumentaci. Napomáhá vytvářet vztahy potřebné k vzájemné spolupráci.

Kompetence sociální a personální

Žák účinně spolupracuje ve skupině. Respektuje různá hlediska, přispívá k diskusi, chápe a vysvětlí potřebu efektivně spolupracovat.

Učitel nabízí různé možnosti spolupráce, vytváří příznivé pracovní klima. V případě potřeby pomáhá žákům s nastavováním pravidel práce ve skupině a při plnění úkolů.

Kompetence občanské

Žák si uvědomuje své možnosti zapojení do vlastní činnosti školy, sebe sama jako občana města, zvažuje své zapojení do činností pořádaných městem. Respektuje názor druhého, rozvíjí svou citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti.

Učitel vede žáky ke vzájemné úctě a ohleduplnosti, k empatii, k odmítání útlaku. Motivuje žáky ke zkoumání odlišných názorů a pohledů.

Kompetence pracovní

Žák plní povinnosti a závazky. Činí podložená rozhodnutí o svém dalším vzdělávání. Adaptuje se na nové pracovní podmínky, novou spolupráci. Svou práci realisticky hodnotí.

Učitel požaduje důsledné dodržování dohodnuté kvality práce. Umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat.

Kompetence digitální

Žák vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah. Vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků. Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich používání.

Učitel dle potřeby využívá digitální obsah ve výuce. Doporučuje žákům vhodný digitální obsah, který souvisí s obsahem předmětu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 6.	Předmět: Mediální výchova		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata	Přesahy, projekty, poznámky, metody, formy, aktivity
➤ kriticky přistupuje ke zpravodajství a reklamě ➤ rozlišuje zábavní („bulvární“) prvky ve sdělení od informativních a společensky významných ➤ hledá rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením ➤ zhodnotí vliv mediálních sdělení na naši náladu (psychické rozpoložení) ➤ určí, jak používá média ve svém životě ➤ seznámí se s historií šíření informací ➤ zhodnotí vliv médií na naše životy (kultura, politika, sport) ➤ dokáže zjistit, komu patří určitá média a zváží jejich vliv na naše uvažování ➤ rozpoznává postoje a názory autora v mediovaném sdělení ➤ identifikuje výrazové prostředky autora popřípadě jeho záměrnou manipulaci ➤ seznámí se s etickým kodexem novináře ➤ zhodnotí stavbu-osnovu hlavních zpráv ➤ posoudí důležitost sdělení podle novinových titulních stran, popřípadě prvních článků internetových médií ➤ zhodnotí uspořádání hlavních deníků, týdeníků ➤ rozezná reklamu od informačního sdělení ➤ posoudí postoje a názory autora článku v médiích ➤ zdůvodní záměrné využití manipulace ve sdělení ➤ rozpozná rozdíl mezi reklamou a informačním sdělením	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ➤ Aktuální témata a jejich prezentace v médiích Fungování a vliv médií ve společnosti ➤ Nová média: internet, sociální sítě ➤ Klasická média: noviny, časopisy, televize Vnímání autora mediálních sdělení ➤ Kdo předává informace, kdo je autorem sdělení Stavba mediálních sdělení ➤ Druhy médií: televize, rozhlas, internet Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality ➤ Informační zpráva ➤ Reklamní zpráva	OSV ➤ Kooperace a kompetice - umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů); vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů VDO ➤ Občan, občanská společnost a stát - umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)	➤ D – vývoj šíření informací: vznik písma, knihtisk, telegraf, telefon, kinematografie, rozhlas, televize, internet ➤ Z – informační prvky v mapách ➤ Čj – slohové útvary ➤ Ov – městská část v médiích ➤ Inf – bezpečné používání internetu

5.2.22 Náboženství

Charakteristika nepovinného vyučovacího předmětu – 1. a 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Náboženství je realizováno v 1. – 9. ročníku jednou hodinou týdně. Předmět se vyučuje po jednotlivých ročnících nebo ve skupinách, kde je sdruženo více ročníků. Vše závisí na momentálním zájmu rodičů a dětí.

Vzdělávací obsah nepovinného vyučovacího předmětu:

- předmět náboženství poskytuje základní vzhled do křesťanské nauky, tradice a křesťanských životních postojů a hodnot
- nabízí možnost seznámit se s odpověďmi katolické církve na otázky o Bohu, člověku a o světě, dává prostor pro vlastní hledání hodnot a postojů
- součástí výuky jsou exkurze (například prohlídka kostela a křesťanských zařízení, návštěva bohoslužeb o významných svátcích), dále se žáci mohou zúčastnit charitativních nebo osvětových křesťanských projektů (například Tříkrálová sbírka, živý Betlém, koncerty solidarity, spolupráce na projektech Papežského misijního díla dětí)
- jednou do roka účast na diecézním setkání dětí v Hradci Králové
- starší žáci se dle zájmu mohou podílet na přípravě celoškolních projektů, které souvisí s křesťanskými tradicemi

Obsah výuky je zpracován do osnov na základě platného dokumentu České biskupské konference z roku 2004 „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. - 9. ročníku základní školy pro nepovinný předmět náboženství v základních školách“. Každý ročník má své téma, učivo je členěno do tematických celků, které mají v každém ročníku stejnou strukturu. Učivo se v nich cyklicky opakuje a je prohlubováno v závislosti na schopnostech dětí.

Tematické celky:

1. Bible
Kniha knih-fakta o Bibli, Svědectví o Božím jednání s člověkem, dobro a zlo, Bible jako Boží slovo, biblická struktura, Bible a kultura křesťanských národů.
2. Ježíš Kristus a církev
Život a působení Ježíše Krista, Ježíš Kristus-zakladatel církve, identita církve. Vyznání víry, Historie církve, Misijní působení církve.
3. Křesťanství a život člověka
Lidský život jako dar, osobní identita člověka, Vztahy mezi člověkem a Bohem, Mezilidské vztahy včetně pohledu křesťanské mravouky, Vztahy mezi křesťanskými církvemi, Vztah křesťanů k lidem jiných náboženství a kultur, Víra, naděje a láska v životě křesťana, Doprovázení lidského života svátostmi a svátostinami v jeho klíčových okamžicích, Slavení křesťanských svátků, Křesťanská angažovanost pro spravedlnost, Vztah křesťanů k životnímu prostředí.

Od 4. ročníku lze témata doplnit informacemi o vlivu křesťanství na utváření místa, kde žijeme:

1. Stopy křesťanství v naší obci a regionu (stavby, kulturní památky, sochy, kapličky, Boží muka apod.).

2. Slavné křesťanské osobnosti regionu a aktuální angažovanost křesťanů pro společnost (např. Charita).

Všemi tematickými celky se prolíná výchova v duchu křesťanské etiky, rozvíjení duchovního rozměru osobnosti žáka, porozumění křesťanským symbolům, svátkům a tradicím.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zařazujeme do výuky problémové vyučování
- na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení
- žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování
- umožňujeme žákům prezentovat vlastní názory v komunitním kruhu
- využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků
- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích
- žáci mají možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruh)
- zařazujeme využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...)
- uplatňujeme ve výuce brainstorming, hraní rolí
- využíváme prožitkové vyučování
- zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starší - mladší, akce pro rodiče a veřejnost)

Kompetence sociální a personální

- na tvorbě pravidel ve třídách se podílejí sami žáci
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli

- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola)
- využíváme komunitního kruhu, řízené diskuse, prezentace názorů žáků
- žákům je poskytována možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady
- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí) - využíváno je prožitkové vyučování
- ve výuce jsou využívány hry
- v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starší žáci - mladší žáci, akce pro rodiče a veřejnost

Kompetence občanská

- k prezentaci vlastních názorů žáků využíváme komunitní kruh
- ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování
- zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími)
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
- žádnou práci žáky netrestáme

5.2.23 Komunikační výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Komunikační výchova se vyučuje jako samostatný vyučovací předmět v 6. – 9. ročníku jako náhrada za druhý cizí jazyk (německý jazyk) s dotací 2 hodiny týdně. Předmět zařazujeme u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami podle doporučení školského poradenského zařízení.

Na základě stanovené diagnózy žáka u školského poradenského zařízení (speciálně pedagogického centra) sleduje následující podpůrná opatření:

- diferenciaci a individualizaci vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- respektování specifík žáka, míru jeho znevýhodnění;
- úpravu rozsahu a obsahu učiva a rozložení učiva z důvodu deficitu;
- zvyšování samostatnosti, sebevědomí a jistoty při plnění úkolů;
- častější kontrola a poskytování bezprostřední zpětné vazby žákovi;
- respektování pracovního tempa žáka.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Obsah vzdělávání se upravuje v závislosti na struktuře a charakteru speciálních vzdělávacích potřeb žáků dle doporučení školského poradenského zařízení a směřuje k posílení vzdělávání žáka v oblastech, kde nedosahuje uspokojivých výsledků.

Vzdělávací obsah předmětu:

- rozvíjení a podpora preferovaných učebních stylů žáka, respektování míry nadání žáka a jeho specifika;
- podpora učebních činností nejen ve výuce českého a anglického jazyka s přesahem do dalších předmětů;
- zaměření se na komunikační výcvik;
- získávání sociálních dovedností ve smyslu adaptability žáka;
- rozvoj vnímání; schopnost reprodukce a sebevyjádření žáka;
- práce s textem a obrazem; rozvoj čtení s porozuměním;
- osvojování a upevňování vědomostí a dovedností žáka pomocí opakování a procvičování učiva, ve kterém selhává;
- opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem, základních principů učiva, jejich uvádění do logických souvislostí a návazností;
- preferování řešení typových úloh a problémů;
- upevňování pracovních návyků, aktivizace a motivace žáka k další práci;
- rozvoj zdravého sebepojetí a sebehodnocení žáka, usnadnění cesty mezi sebou samým jako spojovacím článkem mezi lidmi, formování reálného pozitivního vztahu k sobě;
- orientace na individuální rozvoj schopnosti asertivního chování a zkvalitnění společenského chování;
- respektování pracovního tempa žáka a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů;
- zohledňování druhu, stupně a míry postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání;

- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny relaxační přestávka.

Předmětem prolínají **průřezová témata**: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák si uvědomuje smysl a význam mateřského jazyka i cizích jazyků, jejich odlišnosti. Osvojí si dovednost užívat vhodné jazykové prostředky, zdokonalí se ve schopnosti kultivovaně se vyjadřovat psanou i mluvenou formou. Upevňuje si znalost jazykového systému za účelem komparace, rozumí jazykovým pojmům, umí je správně užívat. Uvědomuje si souvislosti s širšími vzdělávacími oblastmi, především ve společenskovědní oblasti (souvislosti s literaturou, historií, společenskými vědami apod.). Rozvíjí dovednost vlastního reálného hodnocení, učí se zaujímat postoj k svému výkonu s důrazem pozitivního sebepojetí.

Kompetence k řešení problémů

Žák si upevňuje dovednost vyhledat si potřebné informace pro řešení úkolů, zvládá orientaci v základních jazykových příručkách a encyklopediích i v dalších informačních zdrojích. Zdokonaluje své rozhodovací schopnosti při řešení problémových úloh jazykového i obecnějšího typu. Zdokonaluje se ve schopnosti vyjádřit souvisle svůj názor a obhájit své řešení; v případě chybného řešení se učí popsat důvody svého rozhodnutí a sám odhaluje logickou chybu, která jej k chybnému řešení vedla. Zdokonaluje se ve schopnosti rozumět čtenému textu a ústnímu sdělení, nacházet logické souvislosti sdělení a volit vhodné komunikační prostředky pro vlastní interpretaci a následné plnění zadání. Učí se kooperaci, přiměřeným způsobem obhajuje stanoviska a učí se toleranci k jinému názoru.

Kompetence komunikativní

Žák se učí výstižně a srozumitelně formulovat své myšlenky, souvisle a v logickém sledu v písemném i ústním projevu, vhodnými argumenty obhajuje svoje stanovisko.

Kompetence sociální a personální

Prosazuje svůj názor a učí se toleranci k jiným. Zdokonaluje se v hodnocení vlastní práce, vytváří si reálný obraz o sobě, nezdar a neúspěch se učí využívat jako informaci pro nápravu. Učí se toleranci vůči názoru druhých. Prostřednictvím jazykových úkolů se zdokonaluje ve vyjadřovací pohotovosti v českém i anglickém jazyce.

Kompetence občanské

Náplň učiva vede žáka k uvědomění si specifika českého národního prostředí i jiných kultur (tolerance k jiné řeči, barvě pleti, k jinému názoru, k lidem znevýhodněným atd.). Předmět vede žáka nenásilnou formou vnímat národní a kulturní hodnoty.

Kompetence pracovní

Žák si uvědomuje význam dobrých jazykových znalostí, společenských a komunikativních schopností pro život jako základní předpoklad pro praktické životní osobní i pracovní uplatnění.

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Učitel žáky hodnotí průběžně během celého školního roku.

Hodnocení nese funkci informační - má poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informaci o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede s tím, co se naučil, zacházet, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby nedostatky odstranil. Dále má funkci motivační – cílem je oslabování vnější motivace (známka, pochvala, trest) a posilování motivace vnitřní - ta je posilována žakovým sebehodnocením.

Hodnocení by nemělo žáky rozdělovat na úspěšné a neúspěšné, při hodnocení nesmí docházet ke srovnávání žáků, mělo by se zaměřit na individuální pokrok žáka. Součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a projevu.

Nejvýraznější změna v hodnocení žáka spočívá v tom, že se toto hodnocení bude vztahovat především k dosahování očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích oborech, resp. vzdělávacích předmětech a současně s tím k utváření klíčových kompetencí.

Získávání podkladů pro hodnocení žáka a formy hodnocení žáka jsou v pravomoci jednotlivých vyučujících a předmětových komisí a stávají se závaznými pro všechny vyučující daného předmětu.

6.1 Způsoby hodnocení

- při závěrečném hodnocení pětistupňová klasifikační stupnice
- při průběžném hodnocení mohou vyučující využít i známek půlených (1/2, 2/3, 3/4, 4/5)
- kombinace klasifikace a slovního hodnocení
- slovní hodnocení
- výstupní hodnocení – obsahuje vyjádření o možnostech, nadání a předpokladech pro další vzdělávání, o chování v průběhu povinné školní docházky, informace o zájmech žáka, o jeho zapojení do školních aktivit (předmětové olympiády, jazykové soutěže aj.), případně o dalších skutečnostech významných pro další vzdělávání

6.2 Kriteria pro jednotlivé stupně klasifikace v předmětech

(viz klasifikační řád školy v příloze tohoto dokumentu)

6.3 Autoevaluace školního vzdělávacího plánu

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Výsledky vzdělávání žáků	Spolupráce s rodiči	Personální oblast	Školní klima
Cíle	➤ rozvoj stávajících podmínek ke vzdělávání při postupné modernizaci učebních pomůcek i školních prostor	➤ dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků ➤ naplňování klíčových kompetencí a zvládnutí výstupů ŠVP	➤ oboustranná aktivní spolupráce a následně oboustranná spokojenost	➤ zajištění školního roku vzhledem k obměně pedagogického sboru ➤ podpora DVVP ➤ naplnění aprobovanosti zejména ve výuce cizích jazyků	➤ spokojenost žáků i pedagogů
Kritéria	➤ dostatek financí pro zabezpečení chodu školy	➤ individuální vývoj žáka ➤ účast žáků na soutěžích a olympiádách ➤ zavádění poznatků z DVVP do výuky	➤ naplněnost školy v rámci demografické-ho vývoje městské části a individuálních možností rodičů	➤ účast na seminářích a školeních zavádění interaktivních forem práce	➤ spokojený žák, spokojený pedagog
Nástroje	➤ pozorování, analýza, rozhovory, spolupráce se zřizovatelem i OŠ MŠMT mB	➤ analýza pokroku dovedností a vědomostí ve vyučovacím procesu a při hospitacích ➤ analýza žákovských prací ➤ vyhodnocení soutěží ➤ rozmísťovací řízení ➤ vyhodnocení nejlepších žáků ➤ PLPP, IVP a jejich vyhodnocování	➤ rozhovory, dotazníková šetření ➤ zápis do 1. ročníku	➤ rozhovory, pozorování, vstupní pohovory	➤ pozorování, dotazník, rozhovor ➤ evidence pozorovaných jevů
Termín plnění	➤ průběžně	➤ průběžně	➤ rozhovory v rámci třídních schůzek, hovorových hodin, individuálních schůzek ➤ zápis do 1. tříd ➤ Školská rada ➤ průběžně	➤ průběžně	➤ dotazník dle potřeby ➤ pozorování a rozhovor ➤ průběžně

PŘÍLOHY

7 Klasifikační řád školy

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků vycházejí z těchto právních předpisů:

- Zákon č. 561/2004 Sb. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění,
- Vyhláška č. 48/2005 Sb. Vyhláška o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v platném znění,
- Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných v platném znění.

Obecná pravidla pro hodnocení

- a) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení.
- b) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací.
- c) Při hodnocení žáka z chování a prospěchu se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.
- d) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- e) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- f) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- g) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- h) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka (je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad).
- i) V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka.
- j) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných

zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

- k) Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy opravné zkoušky. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- l) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- m) Dokladem o dosažení základního vzdělání je vysvědčení o úspěšném ukončení devátého, vysvědčení jsou opatřena doložkou o získání stupně základního vzdělání.
- n) Ředitel školy může žákovi, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, povolit po posouzení důvodů uvedených v žádosti jeho zákonného zástupce a na základě dosavadních výsledků vzdělávání žáka pokračování v základním vzdělávání, nejdéle však do konce školního roku, v němž žák dosáhne osmnáctého roku věku.

Hodnocení a klasifikace chování žáků

Klasifikace chování

- Navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují.
- Rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování včetně dodržování ŠŘ.
- Přihlíží se k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka
- Jestliže předcházející opatření k posílení kázně byla neúčinná, přihlíží se i k nim.
- Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

1 - velmi dobré

2 - uspokojivé

3 – neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle, je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanovením školního řádu. Žák se dopustí závažnějšího přestupku, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků a narušuje výchovně vzdělávací činnost.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí velmi závažného přestupku proti pravidlům chování nebo školního řádu, zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování.

Výchovná opatření

Pochvala ředitele školy

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci. Tato pochvala je součástí vysvědčení.

Pochvala třídního učitele

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu

ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci, tato pochvala není součástí vysvědčení, vydává se na speciálním blanketu.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele**
- b) důtku třídního učitele**
- c) důtku ředitele školy.**

- Opatření se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti ŠŘ.
- Udělení výchovných opatření se zaznamená do dokumentace školy.
- Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
- Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně písemně oznámí udělení výchovného opatření a jeho důvody žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné porušení řádu školy.
- Šikana a užívání nebo distribuce omamných látek a alkoholu je považováno za hrubé porušení řádu školy.
- V případě závažného porušení školního řádu je možno přeskočit posloupnost udělování výchovných opatření.
- Jeden výchovný problém lze postihnout pouze jedním výchovným opatřením.

Hodnocení a klasifikace prospěchu žáka

Obecné zásady

Učitel:

- uplatňuje přiměřenou náročnost,
- pedagogický takt vůči žákovi,
- přihlíží k věkovým zvláštnostem žáka i určité možné indispozici,
- posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu,
- hodnotí to, co žák umí, nikoli to, co žák neumí,
- hodnotí průběžně, různými formami,
- informuje žáky ihned po klasifikaci,
- zákonné zástupce informuje zápisem do elektronického systému EduPage (ve výjimečných případech i do klasické ŽK) a na informačních prospěchových schůzkách, (třídní učitel na třídních schůzkách).

Žáci nemusí při dlouhodobé absenci dopisovat látku do sešitů, pokud to není jediný zdroj informací.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména:

- diagnostickým pozorováním žáka,
- sledováním výkonů žáka, jeho aktivity a jeho připravenosti na vyučování,
- sledováním grafického projevu žáka,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové),
- kontrolními písemnými pracemi,
- analýzou výsledků činnosti žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli, s pracovníky ŠPP, PPP, SPC,
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
- Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí být z předmětu výchovného zaměření s jednohodinovou týdenní dotací vyzkoušen minimálně **dvakrát za každé pololetí**, s vícehodinovou týdenní dotací minimálně **tříkrát za každé pololetí**, z ostatních předmětů minimálně **pětkrát za každé pololetí, z toho alespoň jednou ústně**.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů.
- při ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě a zapíše jej do EduPage
- výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací zapisuje pedagog do systému Edupage nejpozději do 14 dnů
- kontrolní písemné práce (nad 15 minut délky) mohou v jednom dni žáci konat jen jednu (učitel tuto práci ohlásí dopředu, zapsáním do TK)

- učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka a zapisuje ji všichni do elektronického systému EduPage.

Klasifikace žáka

- Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- Ke klasifikaci se v systému EduPage používají známky 1, 1/2, 2, 2/3, 3, 3/4, 4, 4/5 a 5, které mají různou, předem známou hodnotu.
- V případě, že žák chyběl, se použije a#, pokud neodevzdá hodnocenou práci (laboratorní protokol, ročníkovou práci, atp.), použije se m.
- Hodnotí kvalitu práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období.
- Přihlíží k systematičnosti v práci žáka po celé klasifikační období.
- Stupeň prospěchu určuje vyučující na základě váženého průměru z klasifikace za příslušné období.
- Učitel posuzuje výsledky práce žáka objektivně.
- Vyučující předmětu informuje třídního učitele o závažném opoždění v prospěchu či výrazném zhoršení žáka. V případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování jsou rodiče **třídním učitelem** informováni prokazatelným způsobem okamžitě.
- Na konci klasifikačního období je klasifikace dokončena nejpozději 48 hodin před jednáním pedagogické rady.

Výsledky vzdělávání žáka

V jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný**
- 2 – chvalitebný**
- 3 – dobrý**
- 4 – dostatečný**
- 5 – nedostatečný**
- f) nehodnocen (1. pololetí)**
- g) uvolněn**

Při hodnocení podle výše uvedených stupňů jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl, zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činností jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky, které dovede po upozornění ihned opravit. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo s menší pomocí učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele opravit. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při používání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný.

V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činností a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Celkové hodnocení žáka

Na vysvědčení se vyjadřuje stupni:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**
- b) **prospěl(a)**
- c) **neprospěl(a)**
- d) **nehodnocen(a)**

Žák je hodnocen stupněm:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, jestliže není v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 (chvalitebný) a průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
- b) **prospěl(a)**, jestliže není v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) **neprospěl(a)**, jestliže je v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- d) **nehodnocen(a)**, jestliže

není možné žáka hodnotit na konci 1. pololetí z některého z povinných předmětů stanovených ŠVP.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) pracoval(a) úspěšně,**
- b) pracoval(a).**

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální zkoušky koná žák:

- a) při opravných zkouškách (neprospěl ze dvou předmětů),
- b) má-li jeho zákonný zástupce pochybnosti a správnosti celkové klasifikace,
- c) při přezkoušení, nařídí-li je inspektor nebo ředitel školy.

Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

O zkoušce se pořizuje Protokol o komisionálním přezkoušení. Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním a vyjádří se slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu a nelze ho již napadnout novou žádostí o přezkoušení.

Ředitel zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Výsledek je zapsán do katalogového listu žáka a ředitel zkoušející školy vydá žákovi vysvědčení.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- a) Vychází z novely školského zákona s platností od 1. září 2016, kdy se zavádí pojem podpůrná opatření určená dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), která definuje jako nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách, odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáků a řídí se § 16 příslušného zákona a vyhláškou č. 27/2016 Sb. O vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění.
- b) Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
- c) Při hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující jsou seznámeni s podpůrnými opatřeními, prací s žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními a doporučením psychologických vyšetření žáků a volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů nutných k uzavření klasifikace.
- d) Na základě žádosti zákonného zástupce žáka ředitel školy rozhodne o použití slovního hodnocení.
- e) Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy ověřování znalostí a dovedností, které odpovídají schopnostem žáka, na které nemá porucha negativní vliv.
- f) Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě.
- g) Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
- h) Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony.
- i) Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Klasifikace je provázena ústním hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
- j) V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Dodatek ke Klasifikačnímu řádu

- a) žáci, na něž se vztahuje zákon č. 67/2022 Sb., jsou hodnoceni na vysvědčení slovně
- b) při hodnocení je nutné zohlednit nedostatečnou znalost vyučovacího jazyka, neboť se jedná o závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon
- c) slovní hodnocení musí být převeditelné na známku
- d) Tito žáci se vzdělávají na přechodnou dobu dle upraveného vzdělávacího obsahu, jehož hlavním cílem je adaptace na školní prostředí a nemusí být v souladu s RVP ZV a ŠVP. K těmto úpravám může docházet průběžně během platnosti zákona (prozatím do 31. 3. 2023), vždy však za účelem adaptace.
- e) Množství podkladů pro uzavření klasifikace není stejné jako u ostatních žáků. Písemné práce a ústní zkoušení lze nahradit jinými formami ověřování výsledků vzdělávání, které sledují zejména individuální pokrok žáka, jeho zapojení do výuky, plnění zadaných úkolů.

8 Školní družina

8.1 Charakteristika školní družiny

Cíle výchovně vzdělávací práce ve školní družině, klíčové kompetence

Školní družina je školské zařízení výchovy mimo vyučování. Není pokračováním vyučování ani pouhou sociální službou rodičům. Zájmové vzdělávání ve školní družině svým obsahem, zaměřením a svými specifickými prostředky naplňuje obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde především o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, rozvoj komunikace, samostatnosti a vztahu k lidem a svému okolí. Volnočasové aktivity, nabízené dětem ve školní družině, vedou k posílení a rozvoji klíčových kompetencí (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, sociální a interpersonální kompetence, občanské kompetence), ve školní družině obohacené o kompetenci k trávení volného času – žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých schopností, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací či jednostranné zátěže ze školního vyučování, umí odmítnout nevhodné nabídky. Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace po vyučování.

Obsah a formy činnosti ve školní družině

Školní družina jako zařízení pro zájmové vzdělávání navazuje na vyučování v základním vzdělávání, ale má svá specifika, postupy a strategii vyplývající z požadavků pedagogiky volného času, založené především na požadavku dobrovolnosti, zajímavosti a zájmovosti, aktivity, citlivosti a citovosti, prostoru k seberealizaci.

Náplň práce školní družiny stanovuje vyhláška o zájmovém vzdělávání takto: jsou to *činnosti pravidelné, příležitostné akce, spontánní aktivity*, dále pak školní družina umožňuje *odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování*.

Školní družina nabízí zaměstnání pro zájemce i v klubech (čtenářský, zábavné logiky a deskových her, komunikace v cizím jazyce, badatelský) v rámci zapojení školy do šablon.

Pravidelná činnost – je dána týdenní skladbou zaměstnání, která vychází především z délky pobytu žáků ve školní družině (dáno rozvrhem a účastí v zájmových útvech organizovaných školou), její součástí jsou hlavně zájmové aktivity (zejména výtvarná a dramatická činnost), aktivity tělovýchovné či realizace projektů. Patří sem i zájmové kroužky, které školní družina nabízí za úplatu i ostatním žákům. Nedílnou součástí jsou režimové momenty, které vedou k zabezpečení potřeb žáků a je třeba je vykonávat bez zbytečných časových prodlev.

Příležitostné akce – jsou organizovány buď pro jednotlivá oddělení, nebo jsou celodružinové a nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností (realizace rozsáhlejších projektů, lampiónový průvod, vánoční besídka, návštěvy výtvarných a

jiných dílen, akcí pořádaných centry volného času, muzeí, výstav, divadel, výlety, víkendové akce, tematické workshopy). Tyto akce jsou zpravidla určeny i rodičům, spolupracujeme i s mateřskými školami v obci.

Spontánní aktivity – zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po organizované části pobytu ve školní družině, v ranní a koncové družině před odchodem na vyučování a domů, kdy jsou všechna oddělení zpravidla sloučena. Hlavním úkolem vychovatelek při těchto činnostech je navozovat a podněcovat vhodnou nabídkou vlastní aktivity žáků, motivovat je i vlastní účastí při hrách a zajišťovat jejich bezpečnost. Pestrost nabízených aktivit je úzce spjata nejen s kreativitou a nápady vychovatelek, ale též s kvalitním a moderním materiálním vybavením školní družiny, jež umožňuje žákům vždy si vhodnou aktivitu vybrat.

Odpočinkové činnosti – klidové aktivity zejména po obědě (četba, poslech, relaxační hry, individuální odpočinek v klidové místnosti na koberci).

Příprava na vyučování – její realizace spočívá zejména ve vypracovávání rozličných logických úkolů, her, omalovánek, doplňovaček, kde si žáci zábavnou a nenásilnou formou opakují a procvičují jevy, které mají v daném ročníku či věku zvládat a nemají pocit, že jsou ve vyučování. Žáci zejména vyšších tříd si po souhlasu rodičů mohou vypracovávat domácí úkoly.

Základním principem práce ve školní družině je *hra a zážitek*, využití zážitkové pedagogiky. Hra navozuje rozličné situace, ve kterých se žáci vžívají do nejrůznějších rolí, které jim navozují kladné či záporné emoce, umožňují řešení překážek a problémů, kde žáci využívají své síly a schopnosti. Vstupováním do různých rolí si rozvíjejí svou fantazii, prožívají nejrůznější emoce (napětí a uvolnění, smutek a radost, vzrušení, uklidnění, nadšení, zklamání) a učí se řešit různé situace.

Činnost ŠD se řídí Ročním plánem činnosti ŠD. Plán zahrnuje příležitostné akce, celoroční tematický projekt pro jednotlivá oddělení, podle kterého činnost v daném oddělení v průběhu školního roku probíhá. Veřejnost má možnost se s ním seznámit prostřednictvím webových stránek školy.

Provozní doba ŠD

Provoz je každodenní, v souladu s organizací školního roku školy. Je zakotven ve Vnitřním řádu ŠD, zpravidla je to od 6:30 hodin do 7:40 hodin a od 11:40 hodin do 16:30 hodin. Ráno se žáci scházejí v prvním oddělení, docházka je evidována v Docházkovém sešitě. Odpoledne se žáci scházejí v jednotlivých odděleních dle rozpisu, kde probíhá pravidelná činnost ŠD. Docházka je evidována v třídní knize.

Podmínky přijímání žáků do ŠD

Žáci jsou do ŠD přijímáni na základě odevzdání vyplněného zápisního lístku zákonnými zástupci. Odhlašování se provádí na základě písemné žádosti. Zájmové vzdělávání ve ŠD probíhá během jednoho školního roku. Na každý školní rok musí

být žák znovu přihlášen. Poplatek za ŠD je stanoven ve Vnitřním řádu ŠD, hradí se dvakrát ročně převodem na bankovní účet školy.

Podmínky pro činnost žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost, umožňuje-li to materiální a personální vybavení školní družiny.

Pro rozvoj talentovaných žáků školní družina nabízí doplňkové aktivity či vybavení (např. encyklopedie, počítačové programy) v oblastech jejich zájmů, možnost prezentace jejich činnosti v soutěžích či ostatním žákům.

Materiální a ekonomické podmínky činnosti školní družiny

Školní družina v prvním patře nově zrekonstruované budovy Obřanská. K dispozici má čtyři samostatné klubovny s herními kouty vybavené pro činnost školní družiny. Tyto místnosti jsou vybaveny moderně hračkami, stavebnicemi, knihovnou, pomůckami pro výtvarnou a rukodělnou činnost, pro tělovýchovnou činnost, elektronikou (PC, televize, DVD přehrávač, video, interaktivní tabule). Jedna místnost je zařízena pro klidovou činnost jako knihovna, kde mohou děti trávit čas s knihou, případně relaxovat prostřednictvím hraní společenských her. Vybavení ŠD je doplňováno a modernizováno dle finančních možností školy. Ke své činnosti školní družina může využívat tělocvičnu v budově Obřanská, pro pobyt venku hřiště přiléhající ke škole a zahradu školy.

Personální podmínky činnosti školní družiny

Provoz školní družiny zajišťují kvalifikovaní vychovatelé, kteří se svým pedagogickým zaměřením specializují na činnosti dle svého zájmu a potřeb školní družiny (např. na výtvarnou a rukodělnou činnost, tělovýchovnou, hudební či dramatickou činnost) a toto odborné zaměření si dále prohlubují a zdokonalují v akreditovaných kurzech. Tyto specializace umožňují provoz zájmových kroužků školní družiny, jež mohou navštěvovat i ostatní žáci školy. Kvalitní a funkční provoz školní družiny zajišťuje vedoucí vychovatelka, počet vychovatelek je variabilní dle počtu provozovaných oddělení.

8.2 Rámcový přehled činnosti školní družiny

Školní družina pracuje zpravidla v pěti odděleních, která jsou rozdělena podle věku žáků. Nejvíce družinu navštěvují žáci z 1. a 2. tříd, kteří zde také tráví nejvíce času, dále pak žáci 3., 4. a 5. tříd.

Činnosti ve školní družině

Do činností naší školní družiny zařazujeme všechny složky (rukodělné činnosti, přírodovědné činnosti, esteticko-výchovné činnosti, tělovýchovné a sportovní činnosti, společenskovední činnosti) tak, aby navrhovaly kreativitu a zájem dětí o

seberealizaci. Všechny složky se vzájemně při činnostech prolínají a nejsou realizovány odděleně, čímž vedou ke komplexnímu a atraktivnímu rozvoji kompetencí. Toto je naplňováno zejména během pravidelných činností. Náplň práce určujeme daným tématem na určité časové období (týden, měsíc, celý rok) buď pro jednotlivá oddělení, nebo pro všechna společně. Tato témata odrážejí aktuální události týkající se ročních období, svátků (přírodní úkazy v jednotlivých ročních obdobích - jejich vnímání, pozorování, výtvarné či jiné zpracování, Halloween, tradice období adventu a Vánoc - čerti, Lucie, vánoční zvyky, jarní a letní svátky a tradice – Velikonoce, čarodějnice). Vybraná témata též realizujeme formou projektů.

Dalšími atraktivními tématy jsou témata poznávací a přírodovědná. Jejich hlavním úkolem je seznámení dětí s něčím novým nenásilnou a zábavnou formou tak, aby měly o téma zájem a neměly pocit, že „se musí učit“. Témata, jako např. vesmír, technika, ČR či zvířata, nabízejí možnosti různého pojetí a zpracování, je možné je přizpůsobit každému věku a jsou pro děti velmi zajímavá. Samy si zjišťují informace z různých zdrojů (encyklopedie, internet), nabízí se řada výtvarných a rukodělných zpracování, některá využíváme pro tvorbu projektu. Tato získané poznatky děti využijí i ve vyučování.

Další nevyčerpatelnou oblastí je téma pohádek. Děti se nejen seznamují s klasickými pohádkami, ale dále s nimi pracují.

Obsahem pravidelných činností jsou samozřejmě i témata týkající se místa, kde žijeme, společenského chování a vztahů, multikulturní výchovy, environmentální výchovy, preventivní výchovy realizované různými formami – rozhovory, návštěvy výstav, muzeí, četba. Všechny činnosti jsou zpestřeny využitím interaktivní tabule, která stimuluje a rozvíjí kreativitu dětí i vychovatelů.

Příležitostné akce jsou celodružinové s účastí rodičů (lampionový průvod s účastí školek v obci) realizované několikrát do roka. Dle možností příležitostně organizujeme i činnosti mimo prostory ŠD. Jsou to zejména návštěvy center volného času (vybíráme programy pořádané pro děti z aktuální nabídky), výukové programy muzeí a galerií dle aktuální nabídky pro daný školní rok, navštěvujeme aktuální výstavy, dílny, workshopy. Cílem těchto aktivit je ještě více zatraktivnit pobyt ve školní družině, vyhnout se stereotypnosti, vzbudit v dětech zájem o kulturní dění.

Práce a činnost dětí ve školní družině prezentujeme nejen v prostorách školy, ale také na webových stránkách školy, v obecním Zpravodaji.

8.3 Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví ve školní družině

Provoz školní družiny se řídí Vnitřním řádem školní družiny a Školním řádem. Tyto dokumenty stanovují podmínky pro pobyt žáků ve škole a v školní družině tak, aby byl pro žáky bezpečný.

1. Docházka přihlášených žáků je povinná. Nepřítomnost žáka zapíše vychovatelka do Přehledu výchovně vzdělávací práce. Mimořádný odchod (na základě písemné žádosti, která obsahuje datum, hodinu, zda jde žák sám nebo v doprovodu a podpis) také zapíše a vyznačí hodinu odchodu v docházkovém listu. Žádosti zakládá.

Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Pro vychovatelku je závazný odchod žáka uvedený v zápisním lístku. Změny je nutné včas vždy písemně oznámit.

Odchod žáka ze ŠD v jinou dobu nebo s jinou osobou, než je uvedeno na zápisním lístku, je možné pouze při předložení písemné žádosti rodičů s datem, hodinou odchodu, informací, zda jde žák sám nebo v doprovodu koho a s podpisem rodičů. Denně je vedena docházka s přehledem přítomných žáků a jejich odchodu. Telefonická nebo ústní dohoda o změně není možná.

2. Po ukončení výuky vyučující poslední hodiny předá žáky chodící do družiny vychovateli.

3. Vedoucí kroužku si vyzvedává děti, které kroužek navštěvují, v družině. Po jeho skončení odvede děti zase zpět do družiny a předá vychovateli.

4. Před ukončením pobytu ve školní družině žáci nesmí z bezpečnostních důvodů opouštět školu a školní areál bez vědomí vychovatelky ŠD.

5. Při vyzvednutí dítěte ze školní družiny použijí rodiče dítěte telefon u vchodu. Po telefonickém spojení s vychovatelkou a kontrole pomocí kamerového systému odchází dítě samostatně do šatny a pak s doprovodem domů.

6. Každý, kdo vstupuje do budovy, je z bezpečnostních důvodů povinen řídit se pravidly pro vstup do budovy, které jsou vyvěšeny u vstupních dveří ŠD.

7. S Vnitřním řádem ŠD jsou rodiče seznámeni na začátku docházky do ŠD a rodiče svým podpisem souhlasí s jeho dodržováním. Žáci jsou s bezpečnostními pokyny seznámeni na začátku docházky do ŠD a záznam je o tom v třídní knize ŠD.

8. Pokud dítě zůstane v ŠD po skončení pracovní doby, vychovatelka zavolá rodičům. Po domluvě s rodiči počká s dítětem ve škole, dokud si ho rodiče nevyzvednou. V případě, že nesežene rodiče, volá pracovníky OSPOD nebo PČR, kteří zajistí péči o dítě.

9 Přípravná třída

9.1 Charakteristika přípravné třídy

Přípravná třída je na naší škole zřízena od školního roku 2020/21. Mohou být do ní zařazovány děti s odkladem školní docházky na základě doporučení poradenského zařízení a žádosti rodičů (dle platné legislativy). Přípravná třída je otevřena při minimálním počtu 10 dětí, maximálně může být zařazeno 15 dětí. Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu je zpracován na základě RVP pro PV.

Cílem je připravit dítě na bezproblémový přechod do základního vzdělávání v dalším školním roce, předcházet případné školní neúspěšnosti. Zařazení do přípravné třídy dítěti poskytuje čas a prostor pro další rozvoj kognitivních a sociálních dovedností, které mu usnadní vzdělávání v běžné třídě ZŠ. Díky malému počtu žáků ve třídě umožňuje výrazně individuální přístup vyučující.

Formy a metody práce jsou tak maximálně přizpůsobeny dovednostem dětí, poznatky si děti osvojují hrou a zábavnou formou. Vedeme děti k samostatnosti, spolupráci, toleranci a ohleduplnosti. Zaměřujeme se na rozvoj záměrné pozornosti a soustředění, grafomotorických, řečových a pohybových dovedností, celkovou adaptaci na školní prostředí. Navazujeme úzkou spolupráci s rodinou, založenou na důvěře a respektu daných pravidel.

9.2 Podmínky vzdělávání

- *Věcné podmínky*

Přípravná třída sdílí prostory spolu s 1. oddělením školní družiny. Třída je velká, svým vybavením umožňuje zařazovat řízené i odpočinkové činnosti dětí. Dostatek prostoru umožňuje pohybové aktivity, ke kterým lze využít i sál v přízemí budovy. Třída je vybavena interaktivní tabulí, počítačem, úložným prostorem pro množství knih a dalších pomůcek. Sociální zařízení je na chodbě. Pro venkovní činnosti využíváme nejen přilehlou zahradu, ale i dětská hřiště v blízkém okolí. Klidné prostředí v blízkosti řeky Svitavy vybízí k procházkám v přírodě. Všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují platné bezpečnostní a hygienické normy.

Možnosti zlepšení:

- Možnost samostatného prostoru pro přípravnou třídu do budoucna.
- Vytvoření lepšího zázemí pro vyučující přípravné třídy.
- Zahradu dle možností dále rozšířit o další herní prvky.
- Využít zrekonstruované přilehlé hřiště pro pohybové aktivity dětí.

- *Životospráva*

Životospráva je v přípravné třídě důsledně dodržována s ohledem na somatický, psychosociální i zdravotní vývoj dítěte. Oběd je za úplaty zajištěn ve školní jídelně, dopolední a odpolední svačina je zajišťována rodinou.

Denní program se řídí režimem dne a jeho náplň reaguje na potřeby dětí. Během dne se flexibilně přizpůsobuje jejich potřebám a aktuálním situacím tak, aby reagoval na neplánované události. Děti také mohou navštívit v případě dopolední akce dle momentální nabídky (návštěva divadla, výstavy, sportovní aktivity). Činnosti jsou nastavovány s ohledem na složení třídy tak, aby zohlednily potřeby dětí s podpůrnými opatřeními a dalším individuálním podmínkám. Děti jsou vedeny k dodržování pravidel slušného chování a respektování ostatních.

Možnosti zlepšení:

- Střídat pohybové aktivity dětí, využívat v maximální míře pobyt venku.
- Individuálně přistupovat k potřebě klidových činností dětí.
- Vést k maximální míře samostatnosti dětí, sebeobsluze.
- Vést k respektování pravidel společného soužití ve třídě, dodržování pravidel společenského chování.

• *Psychosociální podmínky*

Při přechodu z prostředí mateřské školy do prostředí základní školy je třeba poskytnout dětem podporu a čas pro adaptaci. Vzdělávání má převážně individualizovaný intervenční charakter, časové rozvržení během dne se neřídí zvoněním, ale potřebami dětí a denním režimem třídy. Škola vytváří dětem klidné a bezpečné prostředí. Po obědě děti tráví čas dle zájmu zákonných zástupců ve školní družině, kde jsou jim nabízeny zejména klidové a odpočinkové aktivity.

Možnosti zlepšení:

- Nabízet dětem témata blízká jejich zájmům.
- Dbát na dostatek pohybu, ale i odpočinku a prostoru pro relaxaci.

• *Organizace*

Vzdělávání je realizováno v rozsahu 20 hodin týdně a probíhá v blocích. Začíná v 8 hodin a končí v 11. 40 hod. Přestávky jsou zařazovány flexibilně dle potřeby dětí.

Orientační režim dne

6.30 – 7.40	ranní družina dle zájmu zákonných zástupců
7.40 – 8.00	příchod dětí do školy, příprava na dopolední činnosti
8.00 – 9.30	vzdělávací činnosti dle ŠVP a individuálních potřeb žáků
9.30 – 10.00	svačina, příprava na pobyt venku
10.00 – 11.15	pobyt venku
11.15 – 11.40	hodnocení dne, úklid třídy, osobní hygiena a příprava na oběd
11.40 – 11.50	odchod na oběd nebo domů

Možnosti zlepšení:

- Nabízet prostor pro volnou hru dětí.
- Zajistit vhodné materiální a prostorové podmínky.
- Dbát na střídání činností dětí.

- *Řízení školy*

Povinnosti a práva zaměstnanců školy jsou jasně stanoveny. Škola využívá informační systém Edupage, prostřednictvím kterého předává informace zákonným zástupcům. Informace o škole jsou dostupné na stránkách školy, v ŠVP. Vyučující v přípravné třídě spolupracuje s dalšími pedagogickými pracovníky školy, zejména pak vychovatelkou ŠD, se zákonnými zástupci. Konzultuje podpůrná opatření žáků se školním poradenským pracovištěm (depistáže v přípravné třídě), dle potřeby se školským poradenským zařízením. Vzdělávání v přípravné třídě je vyhodnocováno také v rámci konzultací a hospitační činnosti ve třídě.

Možnosti zlepšení:

- Dbát na dodržování školního řádu dětmi, trpělivě vysvětlovat nastavená pravidla.
- Dbát na dodržování školního řádu zákonnými zástupci.
- Sdílení zkušeností s předchozími vyučujícími v přípravné třídě.

- *Personální a pedagogické zajištění přípravné třídy*

V přípravné třídě působí pedagožka s odpovídajícím vzděláním. Dále se vzdělává a profesní růst je podporován vedením školy. Specializované služby zajišťuje školní poradenské pracoviště ve spolupráci s dalšími odborníky. Ve třídě také může být činnost vyučujícího podpořena asistentem pedagoga.

Možnosti zlepšení:

- Zaměřit se na dostatečnou diferenciaci a individualizaci výuky.
- Mít prostor pro dostatečné další vzdělávání dle potřeb školy a pedagogického pracovníka.

- *Spoluúčast rodičů*

Spolupráce funguje na základě partnerství. Je důležitá spolupráce, důvěra a otevřenost, respekt a ochota spolupracovat. Zákonní zástupci jsou dostatečně informováni o dění ve třídě, rozvoji dovedností svých dětí, informují vyučující o případných změnách, které mohou mít dopad na vzdělávání dítěte v přípravné třídě.

Možnosti zlepšení:

- Nastavení funkčních pravidel pro komunikaci mezi účastníky vzdělávání.
- Upozorňovat zákonné zástupce na důležitost pravidelného sledování komunikačního kanálu školy (Edupage).

- *Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami a dětí nadaných*

Snažíme se o rozvoj maximálního potenciálu každého dítěte. K naplnění vzdělávacích cílů využíváme podpůrných opatření, vyučující spolupracuje úzce se školním poradenským pracovištěm a dalšími odborníky dle potřeby dětí.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení může být do třídy přidělen asistent pedagoga, vypracován individuální vzdělávací plán, plán pedagogické podpory, individuální výchovný plán aj. Cílem je osvojení si dovedností a samostatnosti odpovídající aktuálním možnostem dítěte a příprava na vstup do základního vzdělávání.

Nadaným dětem umožňujeme maximální rozvoj jejich potenciálu zařazováním přiměřeně náročných úkolů a výzev tak, aby zároveň nedošlo k jejich přetížení. Pestrou nabídkou činností a aktivit vedeme k akceleraci oblasti jejich nadání.

Možnosti zlepšení:

- Včasná identifikace nadání dítěte.
- V případě asistenta pedagoga ve třídě nastavit funkční pravidla spolupráce.
- Průběžným vyhodnocováním pokroku dítěte předcházet případné školní neúspěšnosti.
- Otevřená komunikace se zákonnými zástupci.

- *Žáci s odlišným mateřským jazykem*

V případě dětí s odlišným mateřským jazykem poskytujeme zvýšenou podporu i jim. Využíváme znalostí a dovedností školní speciální pedagožky. Soustředíme se zejména na základní komunikační dovednosti související s sebeobsluhou a režimem třídy zejména v počátcích nástupu do přípravné třídy, následně rozvíjíme vzájemnou komunikaci s ostatními dětmi, slovní zásobu.

Možnosti zlepšení:

- Včasné posouzení komunikačních schopností dítěte.
- Zvýšená komunikace směrem k zákonným zástupcům dítěte.

Evaluace

Vyučující bude průběžně používat motivační hodnotící systém (soví pírká, nálepky, razítka). Na závěr každého dne společně s dětmi provádí slovní hodnocení. Vyučující průběžně sleduje a vyhodnocuje individuální pokrok dítěte prostřednictvím žákovského portfolia, informuje o něm zákonné zástupce. Na závěr školního roku vyučující zpracuje zprávu o průběhu přípravy v daném školním roce, která bude obsahovat vyjádření o dosažené úrovni cílů, případně doporučení pro další vzdělávání dítěte. Zpráva bude předána zákonnému zástupci dítěte a stává se součástí dokumentace školy.

9.3 Školička se sovičkou Hamrynkou

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje,
- jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si
- zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí
- a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění kompetence k řešení problémů dítě ukončující předškolní vzdělávání
- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Vzdělávací obsah je v RVP PV uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

- biologické Dítě a jeho tělo,
- psychologické Dítě a jeho psychika,
- interpersonální Dítě a ten druhý,
- sociálně-kulturní Dítě a společnost,
- environmentální Dítě a svět.

Tento obsah je integrován do čtyř bloků rozdělených dle ročních období. Obsah bloků je pojat volně s ohledem na individuální potřeby dětí. Vše spojuje postava sovičky Hamryny, která je celoročním průvodcem jednotlivými tématy a pomáhá vytvořit příjemnou atmosféru ve škole.

Podzim

Téma: Hola, hola, škola volá

Seznámení se sovičkou, která nás bude provázet celým školním rokem, seznámení se spolužáky a kamarády ve škole i mimo školu, základní pravidla chování ve škole a společnosti, pravidla hygieny, školní řád, denní režim, vše má své místo, bezpečná cesta do školy.

Cíl:

- podporovat kamarádství, pomoc ostatním, upevňovat pocit bezpečí a důvěry mezi svými blízkými, respektovat ostatní, jejich přání, potřeby
- adaptovat se na prostředí, vědět kam věci ve třídě patří, poznat, že všechno má své místo
- zapojit se do spontánní hry, skupinových aktivit a do kolektivu
- vytvářet empatické cítění, podporovat prosociální jednání a chování, laskavý a ohleduplný přístup k ostatním, toleranci, sounáležitost, naučit se respektovat druhé a umět se přizpůsobit, hledat své místo ve společnosti ostatních vrstevníků
- naučit se řešit problémové situace vzniklé při hrách
- orientovat se v ZŠ a okolí – seznámit se se zaměstnanci ZŠ, navštívit žáky v první třídě
- naučit se bezpečně chodit ve dvojicích (ve škole i mimo školu na procházce)
- respektovat pravidla slušného chování
- seznámit se s novou (uvítací) písničkou, využívat jednoduché rytmické nástroje
- vytvořit dostatek různých příležitostí k verbální i neverbální komunikaci dětí mezi sebou i s dospělými
- rozvíjet psychickou a fyzickou zdatnost, rozvíjet pozorovací schopnosti, tvořivé myšlení

Téma: Prázdniny jsou za námi

Vypravujeme sovičce zážitky z prázdnin, o naší rodině, domácích mazlíčcích, o proměnách letní přírody v podzimní, o barvách podzimu, o počasí, oblékání, o našem těle (části těla, orgány).

Cíl:

- vyprávět o zážitcích z prázdnin, vytvořit tematickou kresbu
- rozvíjet komunikační dovednosti v ranním kruhu, vyjádřit své dojmy, pocity, rozvíjet vyjadřovací schopnosti verbální i neverbální
- umět popsat členy rodiny podle fotek
- nakreslit rodinu při nejhezčí události
- znát dobře své blízké, uvědomovat si funkci rodiny, pojmenovat vztahy uvnitř rodiny
- vyprávět o domácích mazlíčcích a péči o ně
- poznat a pojmenovat základní, později doplňkové barvy + odstíny, rozvíjet smyslové vnímání
- osvojovat si poznatky o přírodě a jejích rozmanitostech a proměnách, vytvářet kladný vztah k přírodě
- umět odhadnout vhodnost oblečení pro podzimní počasí, osvojovat si jednoduché poznatky o počasí, jeho rozmanitosti
- osvojovat si poznatky o vlastním těle a jeho zdraví, vytvářet si zdravé životní návyky

Téma: Podzim na zahradě

Poznáváme se sovičkou ovoce a zeleninu, povídáme si o zdravé stravě.

Cíl:

- poznávat různé druhy ovoce a zeleniny podle vzhledu, chutě, vůně
- seznamovat se s významem ovoce a zeleniny pro lidský život
- poznat zdravou a vyváženou stravu, umět připravit ovocný a zeleninový salát
- seznámit se s prostory školní jídelny (kuchyně)
- umět manipulovat s různými materiály a surovinami (potravinami)

Téma: Příhody z lesa

Sovička vypravuje o svém domově (lese), o obyvatelích lesa, povídáme si se sovičkou o našem domově, obci, městě, státu, světadílech a planetě. Sovička nás učí o změnách v přírodě, listnatých a jehličnatých stromech, o jejich plodech, co dělají živočichové na podzim, příprava na zimní spánek.

Cíl:

- poznat některé listnaté a jehličnaté stromy, živočichy žijící v lese
- vytvářet kladný vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou, vážit si života ve všech jeho formách, mít radost z objevování nových věcí a situací, poznávat ekosystémy
- seznámit se s městem, kde žijeme, vytvářet kladný vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije, orientovat se v místě svého bydliště, poznávat okolí svého bydliště, znát svou adresu, bezpečně se pohybovat mezi lidmi
- objevovat okolí na procházkách, najít cestu ke škole, do školy, umět popsat a zakreslit cestu domů, do školy,...
- seznámit se s planetou Země, dalšími planetami, Měsíc, Slunce – co všechno potřebujeme k životu, co potřebují zvířata, rostliny (návštěva planetária, hvězdárny)

Zima

Téma: Adventní čas

Vypravujeme si se sovičkou o Adventu, zvycích tradicích, o Mikulášské nadílce.

Cíl:

- znát zvyky a tradice, aktivně se podílet na výzdobě třídy
- rozvíjet komunikační dovednosti a schopnosti vyjádřit své znalosti a myšlenky
- podporovat kladné pocity a pohodové prožívání adventu

Téma: Vánoce, Vánoce přicházejí

Vypravujeme sovičce, jak slavíme Vánoce s naší rodinou, jak podporujeme pěkné vztahy v rodině, jak si pomáháme, zpíváme koledy, děláme vánoční výzdobu

Cíl:

- znát tradice a zvyky dříve a dnes
- aktivně se podílet na všech přípravách Vánoc, výzdobě třídy

- rozvíjet mezilidské vztahy, zapojit se do skupiny, pomoc ostatním
- vyjádřit osobní přání a pocity
- podporovat kladné citové vztahy k rodičům, prarodičům i širší rodině, ke kamarádům, poznat smysl obdarování blízkých – radost z darování, radost z dárku
- naučit se známé vánoční koledy, básničky

Téma: Pohádkové Vánoce

Vypravujeme si se sovičkou vánoční příběhy a pohádky.

Cíl:

- umět vypravovat nejznámější pohádky
- popsat pohádkové bytosti, rozpoznat dobro a zlo v pohádce
- pozorně naslouchat čteným či vyprávěným pohádkám a příběhům, sledovat divadelní představení, film
- prohlížet se zaujetím pohádkové knihy, ilustrace
- rozvíjet jazykové dovednosti, fantazii a představivost

Téma: Zimní radovánky

Povídáme si se sovičkou o zimních sportech, o zimním počasí, oblékání v zimě, bezpečnosti při sáňkování, lyžování na horách, o nemocech a úrazech.

Cíl:

- poznat své oblečení, rozvíjet samostatnost v šatně, procvičovat hrubou a jemnou motoriku při sebeobsluze
- odhadnout vhodné oblečení pro zimní období
- vytváření návyků zdravého životního stylu
- osvojit si pojmy a poznatky o zdraví, lidském těle, bezpečnosti, tělovýchově a sportu
- zvyšovat fyzickou kondici dětí – bobování, klouzání
- znát a dodržovat pravidla her
- uvědomovat si své zdraví, nemoci, handicap, předcházet nemocem
- rozvíjet zrakové a sluchové vnímání, paměť a pozornost

Téma: Zvířátka v zimě

Sovička vypráví o zimním lese a zvířátkách.

Cíl:

- vnímat změny v přírodě spojené nejen se změnou počasí, ale i se změnou ročního období, doplňovat obrázkový kalendář
- seznámit se s životem živočichů v zimě, (krmení ptáků, výroba krmítek a domečků pro zvířata)
- podporovat sounáležitost lidí s přírodou, se zvířaty domácími i volně žijícími

Téma: Karnevalové veselí

Sovička nám vypravuje o masopustu. Zvyky a tradice s ním spojené, výroba masek.

Cíl:

- seznámit se s lidovou tradicí
- vyrobit si masku

Téma: Pekař peče housky

Povídáme si se sovičkou o řemeslech a povoláních. Kde pracují naši rodiče a prarodiče.

Cíl:

- seznámit se se zaměstnanci školy, umět popsat, kde pracují rodiče, prarodiče
- zamyslet se nad svým budoucím povoláním
- poznávat hodnotu věcí i lidské práce, podporovat soudržnost, pomoc druhým, kolektivní jednání, navazovat kladné citové vztahy
- podporovat jazykovou a řečovou průpravu

Jaro

Téma: Jaro už je tu

Sovička vypráví, jak se budí les a jak přichází jaro.

Cíl:

- seznamovat se s charakteristickými znaky ročního období, se změnami v přírodě, s typickým počasím pro toto období
- seznámit se s různými druhy domácích a hospodářských zvířat, jejich mláďaty.
- osvojovat si dovednosti potřebné k péči o zvířata
- seznámit se s některými druhy volně žijících zvířat, s místem jejich výskytu, způsobem života
- znát důležité zásady správného chování při kontaktu se zvířaty
- pěstovat v dětech kladný vztah k přírodě, aktivně se zapojovat do její ochrany
- naučit se jarní hry, poslouchat zpěv ptáků a ostatní zvuky okolí

Téma: Jaro voní a kvete

Sovičko, které znáš jarní kytičky? Proč kvetou stromy a včelky tolik bzučí? Seznámení s nejznámějšími jarními kytičkami, hmyzem, opylování a vývoj plodu)

Cíl:

- chápat důležitost ochrany přírody
- seznámit se se stromem a jeho stavbou, význam stromů pro náš život
- seznámit se s květinami, jejich druhy, částmi a vlastnostmi
- vnímat krásu květin, umět ji popsat, znázornit výtvarně, hudebně, pohybově
- umět pečovat o rostliny doma a na zahradě

Téma: Březen – měsíc knihy

Moudrá sovička Hamryna nám čte a navštíví s námi knihovnu.

Cíl:

- obohacovat slovní zásobu o nová slova, rozvíjet vyjadřovací schopnosti
- vytvářet si kladný vztah ke knize
- vytvářet základy některých dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka (četba na pokračování, prohlížení a „čtení“ knížek)
- seznámit se s některými českými spisovateli a ilustrátory
- navštívit místní knihovnu nebo knihkupectví
- vyprávět o své oblíbené knize, vhodně zacházet s knihami
- setkávat se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo školu

Téma: Velikonoce jsou svátky jara

Vypravujeme si o velikonočních zvycích a tradicích, velikonoční výzdoba.

Cíl:

- znát tradice a zvyky dříve a dnes, lidová říkadla
- podporovat schopnost vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky.
- spolupracovat na jarní výzdobě tříd, estetické vnímání jarní výzdoby
- pozorně naslouchat četbě a vyprávění pohádek a příběhů na téma Velikonoce

Téma: Duben – měsíc bezpečnosti

Sovička nás učí správně přecházet, poznávat dopravní značky, dopravní prostředky, semafor)

Cíl:

- seznamovat se různými druhy dopravních situací
- umět se bezpečně chovat v dopravě jako chodec nebo cyklista
- seznamovat se s různými druhy dopravních prostředků (výlet některým dopravním prostředkem, plavba na parníku, jízda hromadnou dopravou)
- získávat praktické dovednosti
- poznat dopravní značky v okolí školy

Téma: Apríl si z nás dělá legraci

Sovička nám vypravuje o počasí, koloběhu vody v přírodě, proč si vody vážit a šetřit s ní, hry a pokusy s vodou, ochrana přírody, třídění odpadů.

Cíl:

- vytvářet a rozvíjet znalosti o přírodě a její ochraně
- umět třídit odpady, pozorovat stav životního prostředí a jeho vliv na kvalitu života (pěstelské a chovatelské činnosti, péče o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí)

Téma: Maminky slaví svátek

Vypravujeme sovičky o naší mamince.

Cíl:

- pomáhat rodičům, plnit si domácí povinnosti
- budovat kladný citový vztah k členům rodiny, k prarodičům
- rozvíjet komunikační dovednosti v komunikačním kruhu
- zapojit se do tvořivých činností – dárek pro maminku, babičku

Léto

Téma: Jaro, léto, podzim, zima, to je celý rok

Sovička nás učí o proměnách v letní přírodě, orientovat se v čase (den, týden, měsíc, rok), chodíme na procházky, hrajeme si venku, pozorujeme přírodu, vnímáme všemi smysly.

Cíl:

- znát charakteristické znaky letního období, změny v přírodě, vybrat vhodné oblečení
- sporty typické pro letní období
- seznámit se s tím, jaká nebezpečí nás mohou v létě čekat a jak se před nimi chránit
- pojmenovat první ovoce a zeleninu
- pozorovat živočichy a rostliny na procházce

Téma: Svátek dětí

Slavíme svátek dětí, sovička vypravuje, jak se mají děti ve světě.

Cíl:

- poznat, život dětí v jiných zemích (rozdíly mezi námi, co máme společného)
- podporovat přátelství, tolerovat druhé, tolerovat jiné rasy a kultury
- vytvářet pocit sounáležitosti se světem

Téma: Pojedeme do ZOO

Sovička nás seznamuje s exotickými zvířaty.

Cíl:

- poznat a pojmenovat některá exotická zvířata
- seznámit se s prostředím, ve kterém žijí

Téma: Blíží se čas prázdnin

Sovička s námi cestuje nejen prstem na mapě, povídáme si o naší vlasti, ale i o cestování do zahraničí (nádraží, letiště, dopravní prostředky k cestování), sovička radí, co si s sebou vzít na cesty.

Cíl:

- seznámení s některými zeměmi, kulturou, lidmi a zvyky
- získat povědomí o tom, že se setkáme s lidmi hodnými i zlými, učit se řešit různé situace

- znát zásady bezpečného cestování a chování v dopravních prostředcích
- umět vybrat správné věci do cestovního zavazadla

Kromě očekávaných výstupů v rámci témat dbá učitel na celou řadu dalších dovedností a znalostí, ke kterým by mělo dítě ke konci školního roku dospět.

Koordinace těla

- hrubá motorika (pohybová výchova)
- jemná motorika (pracovní činnosti)
- grafomotorika
- kresba (výtvarná výchova)

Řeč (jazyková výchova)

- motorika mluvidel, logopedická průpravná cvičení
- správná výslovnost a artikulace
- rozvoj slovní zásoby
- vypravování pohádek podle obrázkové osnovy
- recitace básniček, říkadel
- spontánní gramaticky správné vyjadřování
- vyjádření vlastních potřeb, pocitů, přání a prožitků

Zrakové vnímání

- vnímání barev
- zrakové rozlišování
- rozlišování figury a pozadí
- syntéza a analýza
- zraková paměť
- pohyb očí na řádku

Sluchové vnímání

- pozorné naslouchání
- sluchové rozlišování
- sluchová paměť
- syntéza a analýza
- vnímání rytmu

Vnímání času

- orientace v čase během dne
- minulost, současnost, budoucnost (včera, dnes, zítra)
- dny v týdnu
- roční období

Vnímání prostoru

- pravolevá orientace
- základní pojmy (nahore, dole, vpředu, vzadu, uprostřed...)
- předložkové vazby (před, za, mezi...)

- orientace v prostorách školy a v blízkém okolí

Předmatické představy

- porovnávání
- určení počtu (množství)
- třídění podle kritéria (barva, tvar, velikost, druh)
- řazení prvků (podle velikosti)
- základní geometrické tvary

Sociální dovednosti

- komunikace (s vrstevníky, dospělými)
- přiměřené reakce na vzniklé situace
- adaptace na nové prostředí
- sebeovládání, porozumění vlastním citům
- chování k druhým, respektování pravidel

Sebeobslužné činnosti

- hygiena
- oblékání
- stolování
- úklid věcí na místo
- udržení pořádku na pracovním místě